

TISKY XIX.SYNODU
- 1975

S E Z N A M T I S K Ů XIX. S Y N O D U 1975

1. Svolávací list členům synodu	str. 0001
2. Oznámení sborům o svolání XIX.synodu	str. 0002
3. Seznam členů XIX.synodu	- bude zasláno dodatečně 0003
4. Program XIX.synodu	- bude zasláno dodatečně 0011
5. Zpráva synodní rady o stavu církve	str. 0015
6. Zprávy o činnosti poradních odborů a pracovních komisí	str. 0032
7. Různé informace	str. 0044
8. Zpráva o plnění usnesení XVIII.synodu	str. 0072
	- bude zasláno dodatečně
9. Doplnovací volby do synodní rady	str. 0078
10. Elaborát o křesťanských manželstvích a a rodinách v dnešní době	str. 0079
11. Řád o hospodaření církevních sborů	str. 0112
12. Dobrozdání o ordinaci v českobratrské církvi evangelické	str. 0125
13. Návrhy ze synodní rady a ze seniorátních konventů	- bude zasláno dodatečně 0131
14. Prohlášení reformačních církví v ČSR ke 400.vý- ročí České konfese	str. 0146
15. Zpráva o revizi hospodaření synodní rady	str. 0148
16. Návrh synodní rady na poselství XIX.synodu	str. 0150
17. Zápis o zasedáních XIX.synodu	str. 0154
18. Pozdrav XIX.synodu sborům	str. 0203
19. Usnesení XIX.synodu	str. 0205

Všem členům XIX.synodu
českobratrské církve evangelické

Vážený bratře, vážená sestro,

na základě § 27 odst.3 Církevního zřízení svolává synodní
rada českobratrské církve evangelické

XIX.řádný synod církve

a zve Vás jako člena tohoto synodu k jeho zasedání, které se
bude konat ve dnech 20. - 22.listopadu 1975 v Praze, v chrámu
vinohradského sboru /Praha 2 - Vinohrady, W.Piecka 60/.

Zahajovací bohoslužby s večerí Páně budou ve čtvrtek dne
20.listopadu od 17,00 hodin také v tomto chrámě. Zakončení sy-
nodu se předpokládá v sobotu 22.listopadu po poledni. Kromě
pravidelných správních záležitostí bude synod projednávat zej-
ména otázku křesťanských rodin a manželství. Podrobný program
synodu Vám pošleme později.

S tímto pozváním Vám posíláme současně část materiálů pro
synodní jednání, abyste měli možnost se s nimi včas seznámit
a tak se k účasti na synodu připravit. Prosíme Vás také, abyste
se seznámili s jednacím a volebním řádem, podle něhož se bude
synodní jednání řídit. Tento řád byl spolu s jinými řády loň-
ského roku rozeslán do všech sborů a najdete jej ve Vašem sbo-
rovém archivu.

V případě, že byste se nemohli z vážných důvodů synodu zú-
častnit, prosíme Vás, abyste to oznámili co nejdříve svému brat-
ru seniorovi a synodní radě, aby mohl být povolán náhradník. -
O možnostech ubytování Vám posíláme zvláštní pokyny s dotazní-
kem.

Prosíme Vás, abyste se na synod připravovali nejen pilným
studiem synodních materiálů, ale též přímluvnými modlitbami a
prosbami za zdárný průběh a požehnané výsledky synodních jedná-
ní.

SYNODNÍ RADA ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Dr.F.Škarvan
synodní kurátor

Dr.Václav Kejř
synodní senior

Dr.Jan Pokorný
náměstek syn.seniora

Dr.Jaro Křivohlavý Jiří Ruml
náměstek syn.kurátora člen syn.rady

Miloš Lešíkar
člen synodní rady

Oznámení o svolání
XIX.synodu

Praze dne 23.října 1975
č.j. 1814

0002

Všem sborům a kazatelským stanicím
a všem seniorátním úřadům
českobratrské církve evangelické

Vážení bratři a sestry,

synodní rada oznamuje, že podle § 27, odst.3 církevního zřízení svolává na dny 20.-22.listopadu 1975 do Prahy

XIX.řádný synod
českobratrské církve evangelické.

Synod bude zahájen ve čtvrtek 20.listopadu 1975 o 17.hodině v chrámu vinohradského sboru v Praze 2, tř.Wilhelma Piecka č.60 bohoslužebným shromážděním s vysluhováním svaté večeře Páně. K účasti na tomto shromáždění jsou zváni členové vašich sborů.

První pracovní zasedání synodu se bude konat 20.listopadu večer od 19,30 hodin ve vinohradském chrámu. Další zasedání pak budou v pátek dne 21.listopadu a v sobotu 22.listopadu 1975. Počítá se, že zasedání synodu skončí v sobotu po poledni. I těchto zasedání se mohou členové církve účastnit jako pozorovatelé, pokud by některé zasedání synodu nebylo prohlášeno za důvěrné.

Kromě pravidelných správních záležitostí bude synod projednávat zejména otázku křesťanských manželství a rodin.

Bratrsky žádáme kazatele a kazatelky, aby konání synodu oznámili při službách Božích, zejména o nedělích 9. a 16.listopadu t.r. a v modlitbách aby prosili za Boží pomoc a milost pro všechna synodní jednání. Také všechny členy sborů prosíme, aby pamatovali na synod ve svých osobních modlitbách.

S bratrským pozdravem

Synodní rada
českobratrské církve evangelické

Dr.F.Škarvan
synodní kurátor

Dr.Václav Kejř
synodní senior

TISKY XIX. SYNODU 1975SEZNAM ČLENŮ A NÁHRADNÍKŮ XIX. SYNODU
československé církve evangelické

=====

SYNODNÍ RADA

1. ThDr Václav KEJŘ, synodní senior, Praha 7, Ověnecká 27
2. PhDr Jan POKORNÝ, náměstek syn.seniora, 602 00 Brno, Pellicova 6
3. Jiří RUML, člen synodní rady, 594 01 Velké Meziříčí, U.Světla 24
4. JUDr František ŠKARVAN, synodní kurátor, 150 00 Praha 5, Zborovská 5
5. PhDr Jaro KŘIVOHLAVÝ, náměstek synod.kurátora, 140 00 Praha 4
Nad cementárnou 18
6. Miloš LEŠIKAR, člen synodní rady, 563 01 Lanškroun, Opletalova 390

Náhradníci:

1. Miloslav Hájek, 760 00 Gottwaldov, Slovenská 1
2. Josef Batelka, 592 31 Nové Město na Mor., Křenkova 151
3. Bohumil Betka, 150 00 Praha 5, Na Doubkové 8
1. MVDr Petr Růžička, 544 00 Dvůr Král.n.L., Nám.odboje 1128
2. JUDr Pavel Šimek, 140 00 Praha 4 Spořilov II., B-3 čp. 2522
3. Vladimír Chadim, 130 00 Praha 3, Písecká 2

KOMENSKÉHO EVANGELICKÁ BOHOSLOVECKÁ FAKULTA

7. Prof.dr. Amedeo MOLNÁR, 140 00 Praha 4, Novodvorská 1174
8. Prof.dr. Miloš BÍČ, 130 00 Praha 3, Na Balkáně 58
9. Prof.dr. Josef SMOLÍK, 120 00 Praha 2, Belgická 22

Náhradníci:

1. Doc.dr. Milan Opočenský, 150 00 Praha 5, Nepomucká 1024
2. Doc.dr. Pavel Filipi, 120 00 Praha 2, Belgická 22
3. Doc.dr. Luděk Brož, 130 00 Praha 3, Čajkovského 8

SENIORÁT PRAŽSKÝ

10. Bohumil BETKA, senior, 150 00 Praha 5, Na Doubkové 8
11. Vladimír CHADIM, seniorátní kurátor, 130 00 Praha 3, Písecká 2

Náhradníci:

1. Jeroslav Ondra, 257 81 Soběhrdy 21, o. Benešov
2. František Potměšil, 130 00 Praha 3, Prokopova 4
3. Bohuslav Otrásal, 120 00 Praha 2, Pieckova 60
1. Josef Kočvara, 100 00 Praha 10, Nad olšinami 27
2. MUDr. Adolf Kocna, 110 00 Praha 1, Benediktská 8
3. Ing. Pavel Hájek, 170 00 Praha 7, Heřmanova 6

Poslanci volení seniorátním konventem

12. Bohuslav OTŘÍŠAL, 120 00 Praha 2, Pieckova 60
13. Renatus SCHILLER, 110 00 Praha 1, Salvátorská 1
14. Jiří LEJDAR, 100 00 Praha 10, Kralická 4
15. (Amos Jeschke odešel ze seniorátu)
Jan LUKÁŠ, 130 00 Praha 3, Na Chmelnici 3

Náhradníci:

1. Jan Lukáš - nastupuje místo A. Jeschkeho
2. Jan Karas, 180 00 Praha 8, U školské zahrady 1
3. Jaroslav Ondra, 257 81 Soběhrdy 21, o. Benešov
4. Daniel Henych, 160 00 Praha 6, Kujbyševa 1

16. RNDr. Miroslav LITOMISKÝ, 140 00 Praha 4, Doudova 6
17. Ing. Ilja HEROLD, 130 00 Praha 3, Fibichova 15
(Ing. Milan Kučera - nemůže být členem synodu, není presbyterem)
18. Josef KOČVARA, 100 00 Praha 10, Nad olšinami 27
19. Ing. Jirí NOVOTNÝ, 252 28 Černošice II-358

Náhradníci:

1. Josef Kočvara - nastupuje místo Ing. M. Kučery
2. Dagmar Bružová, 120 00 Praha 2, Chodská 2
3. Ing. Pavel Prosek, 160 00 Praha 6, Leninova 2063
4. MUDr. Otekar Keller, 110 00 Praha 1, Pařížská 24

+ + +

SENIORÁT PODĚBRADSKÝ

20. Dalibor MOLNÁR, senior, 289 22 Lysá n.L., Nám.B.Hrozného 442
 21. Vladimír PISTOR, sen.kurátor, 250 88 Čelákovice, Gottwaldova 369

Náhradníci:

1. Vlastimil Plch, 289 33 Křinec-Bošín č.44
2. Zdeněk Soušek, 289 07 Libice n.Cidl., Ke hradišti 12
3. Miroslav Frydrych, 280 00 Kolín, Politických vězňů 16
1. Jaromír Čabala, 280 00 Kolín, Fügnerova 449/12
2. Václav Buldra, 288 00 Nymburk, Polní 182
3. Bedřich Fér, 289 22 Lysá n.L., Litol 33

Poslanci volení seniorátním konventem:

22. ThDr Blahoslav PÍPAL, 288 00 Nymburk, Smetanova 613
 23. Vlastimil PLCH, 289 33 Křinec, Bošín 44
 24. Miroslav FRYDRYCH, 280 00 Kolín, Politických vězňů 16

Náhradníci:

1. J.P.Štorek, 282 01 Český Brod, Dukelská 1159
2. Edmund Bauer, 277 21 Liběchov, Rumburská 9
3. František Marounek, 277 34 Nebužely u Mělníka

25. Ing. Josef CYRUS, 289 01 Kostomlaty n.L. 304
 26. Pavel TUMA, 190 00 Praha 9 - Čakovice, Polabská 268
 27. PhMr. Zdeněk FIRBAS, 282 01 Český brod, Maroldova 758

Náhradníci:

1. Vladimír Kutílek, 276 01 Mělník, Komenského 996
2. Benjamin Hlaváč, 284 01 Kutná Hora, Sedlec
3. Ing.Petr Krejčí, 293 01 Mladá Boleslav II. 336

SENIORÁT JIHOČESKÝ

28. Karel PALÁŠEK, senior, 297 01 Písek, Fügnerovo nám.48
 29. František ŠEJNOHA, senior.kurátor, 377 01 Jindř.Hradec, Pod
 vrchy 139

Náhradníci:

1. Lubomír Miřejovský, 390 01 Tábor, Bílkova 3
2. Cyril Horak, 370 00 České Budějovice, 28. října č.28
3. Zbyněk Honzal, 377 01 Jindř.Hradec, Bratrská 129
1. Josef Brchaň, 377 01 Jindř.Hradec, Třebízského 794
2. Ing. Jan Růžička, 370 00 České Budějovice, Čechova 51
3. Josef Karas, 387 01 Volyně, Družstevní 525

Poslanci volení seniorátním konventem

30. Cyril HORÁK, 370 01 České Budějovice, 28. října 28
 31. Josef KARAS, 387 01 Volyně, Družstevní 525

Náhradníci:

1. Zbyněk Honzal, 377 01 Jindř.Hradec, Bratrská 129
2. Josef Brchaň, 377 01 Jindř.Hradec, Třebízského 794

SENIORÁT ZÁPADOČESKÝ

32. Zbyněk LAŠTOVKA, senior, 353 21 Mariánské Lázně, Lidická 16
 33. Ing. ELIZEUS FALÁTEK, senior.kurátor, 300 00 Plzeň, Baarova 3

Náhradníci:

1. Jiří Pumr, 320 22 Plzeň, Němejcova 2
2. Lubomír Líbal, 350 01 Cheb, 9.května 5
3. Pavel Pellar, 301 50 Plzeň, Charkovské nábr.13
1. Jaromír Luňák, 300 00 Plzeň, Mikulášská 4
2. Václav Korba, 345 61 Hlohová 3, p.Staňkov
3. Karel Sterzík, 357 35 Chodov u Karlových Varů

Poslanci volení seniorátním konventem

34. Pavel PELLAR, 301 50 Plzeň, Charkovské nábr. 13
 35. Jiří PUMR, 320 22 Plzeň, Němejcova 2
 36. J.B. ŠOUREK, 362 21 Nejdek, Husova 525

Náhradníci:

1. Jiří Zejfart, 360 01 Karlovy Vary, Jednotných odborů 33
2. František Němec, 357 35 Chodov, Dukelských hrdinů 281
3. Jan Šoltész, 320 15 Plzeň, Žižkova 38

37. MUDr Jaroslav KRAUS, 353 01 Mariánské Lázně, Sídliště 434
 38. Miroslav DUS, 320 16 Plzeň, Mánesova 63
 39. Václav UHLÍK, 362 21 Nejdek, Náměstí 86

Náhradníci:

1. Václav Korba, 345 61 Hlohová 3, p.Staňkov
2. MUDr Luboš Chyba, 360 09 Karlovy Vary, Východní 10
3. Ludvík Labský, 307 08 Plzeň, Nám.J.Krautwurma 24

SENIORÁT ÚSTECKÝ

40. František JANOVSKÝ, senior, 413 01 Roudnice n.L., Švagrovského 574
 41. Jan RŮŽIČKA, senior.kurátor, 440 01 Louny, Dimitrovova 960

Náhradníci:

1. Emanuel Vejnar, 419 01 Duchcov, Havlíčkova 23
2. Hynek Merta, 400 00 Ústí n.Lab., Dvořákova 6
3. Miroslav Pechar, 412 01 Litoměřice, Rooseveltova 7
1. Miloš Titěra, 417 61 Úpořiny 7, p.Bystřany
2. Ing. Tomáš Kočíčka, 432 01 Kadaň, 1311
3. Vladimír Rejchrt, 415 00 Teplice, Fügnerova 2

Poslanci volení seniorátním konventem

42. Josef ŠPLÍCHAL, 440 01 Louny, Českých bratří 1510
 43. Amos TEJKAL, 415 00 Teplice, Sládkova 16

Náhradníci:

1. Jan Potoček, 411 87 Krabčice u Roudnice n.L.
2. Emanuel Vejnar, 419 01 Duchcov, Havlíčkova 23

44. Jan RATIBORSKÝ, 434 00 Most, 1.máje, Blok 350/80
 45. Ing. Tomáš KOČIČKA, 432 01 Kadaň, Husova 1311

Náhradníci:

1. Vladimír Rejchrt, 415 02 Teplice, Fügnerova 2
2. Miloš Titěra, 417 61 Úpořiny 7, p.Bystřany

SENIORÁT LIBERECKÝ

46. Richard FIRBAS, senior, 466 00 Jablonec n.N., Opletalova 1
47. Ing.Miroslav ŽDÁREK, senior.kurátor, 570 01 Čes.Lípa,Dubická 967

Náhradníci:

1. Ladislav Horák, 460 01 Liberec, Lehniňova 22
2. Bohuš Chrástek, 512 36 Valteřice 144, p.Horní Branná
3. ThDr Josef Veselý, 514 01 Jilemnice, Jungmannova 268
1. MUDr Jaroslav Svěcený, 514 01 Jilemnice
2. Vladislav Slama, 466 05 Jablonec n.N., Rýnovice 17
3. Ing.Petr Ryšavý, 407 07 Varnsdorf, Východní 2584

Poslanci volení konventem

48. Ladislav HORÁK, 460 00 Liberec, Leninova 22
49. ThDr Josef VESELÝ, 514 01 Jilemnice, Jungmannova 268

Náhradníci:

1. Vojen Syrovátka, 408 01 Rumburk, Krásnolipská 30
2. /Petr Brodský není duchovním v seniorátu/

50. Jan KRÍŽ, 512 03 Libštát 8

51. MUDr Jaroslav SVEČENÝ, 514 01 Jilemnice 387

Náhradníci:

1. /Miloš Rejchrt, Česká Lípa - nemůže být členem synodu, není laikem/
2. Miloslav Janata, 514 01 Jilemnice 41

SENIORÁT KRÁLOVÉHRADECKÝ

52. Miroslav BROŽ, senior, 503 46 Třebechovice p.O., Náměstí 19
53. Josef PROUZA, senior.kurátor, 543 71 Hostinné, Komenského 283

Náhradníci:

1. Josef Kovář, 543 01 Vrchlabí, Rudé armády 112
2. Emanuel Huml, 544 01 Dvůr Králové n.L., Nám.odboje 1128
3. Jiří Kabíček, 517 72 Klášter n.Děd., p.Jílovice u Dobrušky
1. Jan Čeliš, 500 00 Hradec Králové, Dykova 130-2
2. Milada Škubalová, 508 01 Hořice v Podkrk., Žižkova 292
3. PhDr Jiří Horina, 549 31 Hronov n.Met., Havlíčkova 60

Poslanci volení konventem

54. Jiří KABÍČEK, 517 72 Klášter n.Děd., p.Jílovice u Dobrušky

55. Emanuel HUML, 544 01 Dvůr Král.n.L., Nám.odboje 1128

Náhradníci:

1. Jarmila Strádalová, 549 31 Hronov n.Met.,Čes.bratří 181
2. PhDr J.A.Pellar, 500 00 Hradec Králové, Nezvalova 1

56. MUDr Petr RŮŽIČKA, 544 01 Dvůr Král.n.L., Nám.odboje 294

57. PhDr Jiří HORINA, 549 31 Hronov n.Met., Havlíčkova 60

Náhradníci:

1. Jan Čeliš, 500 00 Hradec Králové 2, Dykova 130-2
2. Jaroslav Dus, 551 01 Semonice 82, p.Jaroměř 1

SENIORÁT CHRUDIMSKÝ

58. Bedřich B. BAŠUS, senior, 565 01 Choceň, Žerotínova 94
 59. MVDr Eduard WAGNER, senior.kurátor, 286 01 Čáslav, Čeplov 380

Náhradníci:

1. Miloslav Dobrkovsky, 560 02 Česká Třebová, Riegrova 283
2. Jaroslav Soběslavský, 563 01 Lanškroun, Gottwaldova 50
3. Miloslav Běťák, 565 53 Dolní Sloupnice, p.Horní Sloupnice
1. MVDr Bohumil Fikejz, 538 51 Chrást u Chrudimě, U vodojemu 605
2. Jan Vašina, 538 25 Nasavrky 22, p.Choceň
3. Ladislav Trávníček, 533 11 Zdechovice 111

Poslanci volení seniorátním konventem:

60. Jaroslav SOBĚSLAVSKÝ, 563 01 Lanškroun, Gottwaldova 50
 61. Miloslav BĚŤÁK, 565 53 Dolní Sloupnice, p.Horní Sloupnice
 62. Jaroslav GREGOR, 537 00 Chrudim IV, Pardubická 324

Náhradníci:

1. Vladimír Jerie, 286 01 Čáslav, Husova 159
 2. Miloslav Dobrkovský, 560 02 Česká Třebová, Riegrova 283
 3. Jiří Carda, Horní Čermná 2, 561 53 p.Dolní Čermná
63. Jan VAŠINA, 565 01 Nasavrky 22, p.Choceň
 64. MVDr Bohumil PIKEJZ, 538 51 Chrást u Chrudimě, U vodojemu 605
 65. Ladislav MORÁVEK, 565 53 Dolní Sloupnice 15, p.Horní Sloupnice

Náhradníci:

1. Jiří Jelínek, 566 01 Vysoké Mýto, 320/III
2. Jan Vondráček, 570 01 Litomyšl, Záhradě 119
3. Václav Hermandl, 537 01 Chrudim IV, Nezvalova 907

SENIORÁT POLIČSKÝ

66. Vladimír KUČERA, senior 539 43 Krouna 155
 67. Rudolf HROMÁDKO, sen.kurátor, 539 44 Proseč č.156

Náhradníci:

1. Jindřich Výborný, 539 72 Rana u Hlinska
2. Bohdan Pivoňka, 539 42 Svratouch 123
3. Josef Sládek, 572 01 Polička, Nábř.J.Fučíka 561
1. Josef Dvořák, 569 94 Telecí č. 20
2. Josef Drahoš, Oldřís 18, 539 43 p.Krouna
3. Jaroslav Pajkr, 592 42 Jimramov

Poslanci volení seniorátním konventem:

68. Miloslav PLECHÁČEK, 569 82 Borová u Poličky 105
 69. Slavomíra POLANSKÁ, 592 02 Svratka II, č.4, o.Žďár n.Sáz.

Náhradníci:

1. Josef Sládek, 572 01 Polička, Nábř.J.Fučíka 561
2. Jaroslava Puchýřová, 569 94 Telecí, o.Svitavy

SENIORÁT HORÁCKÝ

70. Josef BATELKA, senior, 592 31 Nové Město na Mor., Křenkova 151
 71. František KAŠTÁNEK, sen.kurátor, 592 31 Nové Město na Mor. Mírová 507
 Náhradníci:

1. Jiří Melmuk, 588 56 Telč, Nám.míru 21
2. Bohumil Dittrich, 582 71 Horní Krupá 63, p.Dolní Krupá
3. Jan Šimek, 592 03 Laňkovice 4, p.Sněžné na Mor.
1. Karel Lahodný, 393 01 Pelhřimov, Říčanského 223
2. Ing. Emil Šabacký, 594 01 Velké Meziříčí, Kolmá 1261
3. (František Sklenář z Třebíče - zemřel)

Poslanci volení seniorátním konventem

72. Jan ČAPEK, Sázava 73, 592 11 p.Velká Losenice
 73. Rostislav NECHUTA, 396 01 Humpolec, Husova 143
 Náhradníci:
1. Jan Trusina, 674 01 Třebíč, Fučíkova 33
 2. Bohumil Dittrich, Horní Krupá 63, 582 71 p.Dolní Krupá
74. Ing. Jan LITOMISKÝ, 394 05 Vyskytná
 75. Jaroslav TEPLÝ, 586 00 Jihlava, Královský vršek 26
 Náhradníci:
1. Libor Smejkal, 594 01 Velké Meziříčí, Zahradní 1270
 2. Karel Lahodný, 393 01 Pelhřimov, Říčanského 223

SENIORÁT BRNĚNSKÝ

76. Mirko NAGY, senior, 592 65 Rovečné 174.
 77. MUDr. Syatopluk DOLEŽEL, senior.kurátor, 602 00 Brno, Lerchova 31
 Náhradníci:

1. Karel Jirků, Nikolčice 70, 690 02 p.Břeclav 2
2. Lubomír Hana, Veselí 21, 592 41 p. Dalečín
3. Zdeněk Navrátil, 664 45 Silůvky, Tučkova 184
1. Blahoslav Dobrovolný, 691 64 Nosislav 385
2. Timoteus Kadlec, 568 02 Svitavy
3. Vlastimil Ryšavý, 671 72 Miroslav

Poslanci volení seniorátním konventem

78. Miroslav HERYÁN, 602 00 Brno, Lidická 79
 79. Miroslav ROZBOŘIL, 680 01 Boskovice, Hybešova 9
 80. Karel JIRKŮ, Nikolčice 70, 690 02 p.Břeclav 2
 Náhradníci:
1. Milan Mrázek, 614 00 Brno-Husovice, Netušilova 26
 2. Jindřich Slabý, 690 00 Břeclav, Náměstí svobody 22
 3. Josef Průša, Heršpice 117, 683 56 p.Nížkovice
81. Ing. Jiří NOVÁK, 615 00 Brno, Bělohorská 70
 82. Blahoslav DOBROVOLNÝ, 691 64 Nosislav 385
 83. Josef ČECH, Pamětice 12, 679 36 p.Vanovice
 Náhradníci:
1. Jiřina Michalová, 602 00 Brno, Lerchova 31
 2. Pavel Kadlec, 664 64 Dolní Kounice, Trboušanská 5
 3. Vlastimil Ryšavý, 671 72 Miroslav

0-10
8

SENIORÁT VÝCHODOMORAVSKÝ

84. Emil ŽENATÝ, senior, 755 01 Vsetín, Palackého 156
85. Radomír ŽÁRSKÝ, senior.kurátor, 755 01 Vsetín, Na plavisku 1641
Náhradníci:
1. Miloslav Hájek, 760 00 Gottwaldov, Slovenská 1
2. Jaroslav Staněk, 756 02 Huslenky 439
3. Václav Procházka, 696 74 Javorník III, p.Velká n.Vel.
1. Dr.ing.Jaroslav Huml, 760 00 Gottwaldov, Leninova 69
2. Pavel Kočíb, 756 24 Malá Lhota 42, p.Bystřička
3. Martin Kučera, 696 73 Hrubá Vrbka, o.Hodonín
- Poslanci volení seniorátním konventem
86. Miloslav HÁJEK, 760 01 Gottwaldov, Slovenská 1
87. Pavel SMETANA, 756 22 Hošťálková 23
88. J.A. DVORÁČEK, 757 01 Valašské Meziříčí, Blahoslavova 3
Náhradníci:
1. Václav Procházka, 696 74 Javorník III, p.Velká nad Veličkou
2. Jaroslav Staněk, 756 02 Huslenky 439
3. /Pavel Fojtů z Jasenné - nyní mimo službu/
89. Miroslav ŠABRŠULA, 756 22 Hošťálková 422
90. Dr.ing. Jaroslav HUML, 760 01 Gottwaldov, Leninova 69
91. Lydie CEJPOVÁ, 697 01 Kyjov, Lidická 540
Náhradníci:
1. Pavel Kočíb, 756 24 Malá Lhota 42, p.Bystřička
2. František Srněnský, 756 23 Jablůnka
3. Jaroslav Kalousek, 755 01 Vsetín, Rybníky 1174

SENIORÁT MORAVSKOSLEZSKÝ

92. ThDr Josef HLAVÁČ, senior, 772 00 Olomouc, Blahoslavova 1
93. Václav MAREK, senior.kurátor, 787 01 Šumperk, Puškinova 8
Náhradníci:
1. Josef Hromádka, 785 01 Šternberk, U horní brány 4
2. Karel Veselý, 701 00 Ostrava, Husovo nám.4
3. Bohuslav Polívka, 741 00 Nový Jičín, Janáčkovy sady 1
1. Antonín Plachý, 748 01 Hlučín, Čs.armády 18
2. Bohuslav Berger, 703 00 Ostrava-Vítkovice, Štramberská 6
3. MUDr Vojtěch Dědek, 750 00 Přerov, Drahlovského 12
- Poslanci volení seniorátním konventem
94. Josef HROMÁDKA, 785 01 Šternberk, U horní brány 4
95. JUDr Karel PALA, 789 01 Zábřeh na Mor., U vodárny 2
96. Ludvík KLOBÁSA, 703 00 Ostrava-Vítkovice, Nerudova 34
Náhradníci:
1. Jiří Řehák, 742 71 Hodslavice 96
2. Jaromír Sklenář, 737 01 Český Těšín, 25. února 18
3. ThDr Jan Venošovský, 750 00 Přerov, Drahlovského 1
97. MUDr Vojtěch DĚDEK, 750 00 Přerov, Drahlovského 12
98. Antonín PLACHÝ, 748 01 Hlučín, Čs.armády 18
99. Jaroslav GRACLÍK, 741 01 Nový Jičín, Marxova 15
Náhradníci:
1. Bohuslav Berger, 703 00 Ostrava 3, Štramberská 8
2. Helena Hudcová, 789 01 Zábřeh na Mor. Sokolská 14
3. Bořivoj Vejvustek, 785 01 Šternberk, Krampolova 8

TISKY XIX. SYNODU 1975

PROGRAM XIX. SYNODU
českokobratrské církve evangelické
20. - 22. listopadu 1975

Z a h a j o v a c í b o h o s l u ž b y
ve čtvrtek 20. listopadu 1975 v 17 hodin
v modlitebně v Praze 2 Vinohrady, W. Písecka 60

1. Předehra na varhany /synodálové zasednou na svá místa v předních lavicích/
2. Vstupní slovo /synodní senior Dr.V.Kejř/
3. Společný zpěv písně č. 222 Ostříhej mne, můj Bože
4. Modlitba /Dr.J.Pokorný/ a čtení Písma /Dr.J.Křivohlavý/
5. Společný zpěv písně č. 131 Prosme Ježíše milého
6. Kázání /synodní senior Dr. V. Kejř/
7. Pěvecký sbor

8. Vysluhování svaté večeře Páně
 - a/ krátká příprava /vede J.Ruml/
 - b/ vysluhování za společného zpěvu písní:
 - č. 16 Ej duše má, oslavuj Pána svého
 - č. 94 Jezu Kriste, štědrý kněze
 - č. 57 Má duše, Pána svého chval
 - /Vysluhují Dr. V.Kejř, Dr.J.Pokorný, Jiří Ruml a senior Dr. J.Hlaváč/
 - c/ modlitba /senior Dr.J.Hlaváč/
9. Společný zpěv písně č. 424 Všickni, kdož skládají
10. Ohlášení /synodní kurátor Dr. František Škarvan/
11. Požehnání /synodní senior Dr. Václav Kejř/
12. Společný zpěv písně č. 53 Ó Pane, smiluj se nad námi

1. ZASEDÁNÍ XIX. SYNODU

ve čtvrtek 20. listopadu 1975 od 19.30 hod.

v modlitebně na Vinohradech

19.30 hod.

1. Společný zpěv písně č.17 Tebe, Bože, chválíme
2. Zahájení synodu. Úvodní slovo synodního seniora. Vzpomínka na zesnulé pracovníky.
3. Projev zástupce stát.správy /Dr.F.Jelínek ředitel Sekretariátu pro věci církevní MČ ČSR/

20.00.hod.

4. Ustavení synodu. Zjištění přítomnosti členů a povolání náhradníků /čl.5,odst.1-4 Jednacího a volebního řádu/ - TISK 3
5. Slib synodálů /čl.5,o.5 Jednací a volební řád:
6. Společný zpěv písně č.197 Ve jméno Krista doufáme /1.v./
7. Volba zapisovatelů a skrutátorů /čl.5,o.6 Jednacího a volebního řádu/

20.30 hod.

8. Volba předsedy synodu /až do tohoto bodu programu řídí synod synodní senior nebo jeho zástupce/
9. Volba dalších členů předsednictva synodu /tj. 2-3 duchovní, 1-2 laici, podle toho, zda předsedou byl zvolen duchovní či laik; 1 zástupce KBF.
Volbu řídí zvolený předseda synodu/.
10. Povolání právního poradce předsednictva synodu /čl. 13 Jednacího a volebního řádu/
11. Pozvání některých členů církve k účasti na synodu s hlasem poradním /čl.20, o.2 Jednacího a voleb. řádu, čl.64, o.4 Řádu o správě církve/
12. Volba tříčlenné verifikační komise /čl.21,o.2/
13. Schválení navrženého programu jednání XIX. synodu - TISK 4

21.15 hod.

14. Telegram prezidentu republiky a předsedovi vlády
15. Slovo na závěr 1. zasedání synodu. Modlitba
16. Společný zpěv písně č. 141 Mocný Bože, při Kristovu zachovej nás spásy slovu,

2. ZASEDÁNÍ XIX. SYNODU

v pátek 21. listopadu 1975 od 7.45 hod.
v modlitebně na Vinohradech

7.45 hod.

1. Modlitební chvíle /vede senior Richard Firbas/

8.00 hod.

2. Úvodní pobožnost. Píseň č.259 Vždyckys dobře svym Pane...
Čtení Písma, modlitba /senior.kurátor Josef Prouza/
3. Zpráva synodní rady o stavu církve /uvede syn.sen.Dr.Kejr/
4. Rozprava ke zprávě synodní rady a schválení

10.30 hod.

5. Doplnovací volby do synodní rady /synodní kurátor,
jeho náměstek a 1.a 3.náhradník laických členů/
6. Volba dvou stálých kontrolorů celocírkevního hospodařství
a jejich náhradníků /§ 27,o.9 Círk.zř./
7. Slib nově zvolených členů synodní rady
8. Představení nově ordinovaných kazatelů a jejich modli-
tebné přijetí do společného díla

12.00 hod.

9. Společný zpěv písně č.279 Nejvyšší kníže pastýřů
10. Dobrozdání o ordinaci. Elaborát PO theologického.
/Uvede předseda odboru děkan Dr.Amedeo olnár/

12.15 hod.

11. Společný zpěv písně č.28 Chvaltež Nejmocnějšího
TISK 12
Polední přestávka do 14.00 hod.

3. ZASEDÁNÍ XIX. SYNODU

14.00 hod.

1. Úvodní pobožnost. Píseň č. 137 Skloň se k nám, Pane Ježíši
Čtení Písma, modlitba /senior Karel Palásek/

2. Rozprava k elaborátu o ordinaci a návrh na závěrečné
usnesení. TISK 12

15.00 hod.

3. Řád hospodaření církevních sborů. /Tento řád byl schválen
synod.zastupitelstvem 27.10.1973 s platností do příštího
synodu a má být schválen tímto synodem. Uvede
Dr. Fr. Škarvan/

15.30 hod.

4. Křesťanská manželství a rodiny v dnešní době.
Elaborát Komise pro otázky manželství a rodiny.
/Uvede Dr. J.Křivohlavý/ TISK 10

5. Rozprava k elaborátu. TISK 10

17.00 hod.

6. Návrh textu "Pozdrav XIX.synodu sborům"

17.15 hod.

7. Společný zpěv písně č. 376 Chval Pána národ veškerý
Večerní přestávka do 19.hodin

4. ZASEDÁNÍ XIX.SYNODU

19.00 hod.

1. Úvodní pobožnost. Píseň č. 136 Jezu Kriste, Synu Boží
Čtení Písma, modlitba /senior.kurátor Václav Marek/
2. Pěvecký sbor /Zpěv Pěvec.sboru Praha Salvátor/
3. Projednávání návrhů ze synodní rady a z konventů
a usnesení o nich. TISK 13

21.00 hod.

4. Shrnutí večerního jednání a návrhy na usnesení.
Slovo na zakončení dne - předsedající synodu

21.30 hod.

4. Společný zpěv písně č. 333 Noc jest přede dveřmi
Modlitba /senior Bohumil Betka/

5. ZASEDÁNÍ XIX.SYNODU

v sobotu 22. listopadu 1975 od 7.45 hod.

v modlitebně na Vinohradech

7.45 hod.

1. Modlitební chvíle /vede senior.kurátor Rad.Žárský/

8.00 hod.

2. Úvodní pobožnost. Píseň 163 Z hlubokosti volám k Tobě
Čtení Písma, modlitba /senior Mirko Nagy/
3. Návrh textu "Pozdrav XIX.synodu sborům" -
rozhovor - schválení.

9.00 hod.

4. Návrhy na usnesení k elaborátu o křesťanském manželství
a rodině.

10.00 hod.

5. Pokračování projednávání návrhů ze synodní rady a
konventů a usnesení o nich. TISK 13

11.00 hod.

6. Závěrečná usnesení

12.00 hod.

7. Zakončení synodu. Závěrečná pobožnost /Dr.Václav Kejř/
8. Společný zpěv písně č.250 Ó králi věků důstojný

12.30 - 13.00 hod. Rozjezd synodálů

ZPRÁVA SYNODNÍ RADY O STAVU CÍRKVEÚvod

Podle Řádu o správě církve předkládá synodní rada synodu Zprávu o stavu církve. - Zasedá-li synod po dvou letech, nenastává v životě církve mezi synody tolik podstatných změn. Některé jevy ve sborovém životě jsou však takového rázu, že je třeba k nim stále přivolávat pozornost odpovědných funkcionářů církve a hledat společně cesty k jejich řešení, překonávání a nápravě.

Ani tato zpráva neobsáhne všechno z dění našich sborů, seniorátů a akcí celocírkevních. Ale může být netoliko pramenem informací o tom, co se děje na tom či onom úseku církevní práce, ale i pobídkou tam, kde je ještě třeba mnohé vykonat.

Synodní rada má naději, že i to, co XIX. synodu předkládá k zamyslení, synod věcně zváží, upozorní na zásadní otázky spojené se současným stavem církve a podá návrhy k řešení.

Pro bližší osvětlení některých otázek souvisejících se sborovým životem, prací seniorátních výborů a synodní rady doporučujeme zamyslet se nad zprávou k poslednímu synodu. Najdete ji uschovánu ve sborových archivech, pokud jako poslanci dřívějších synodů ji nemáte sami. - Může být dobrou pomocí.

30. výročí osvobození

Třicáté výročí osvobození z nacistické poroby jsme si s naším národem připomínali ve sborech i při celocírkevním shromáždění u Salvátora dne 10. dubna 1975. S naším národem jsme spojeni nejhlubšími svazky jazyka, krve i ducha. Jsme jeho dětmi, tělo z jeho těla. Proto jeho ponížení bylo i naším ponížením. Jeho vítězství i naším vítězstvím.

Připomenuli jsme si oběti, které přinášeli naši lidé, armády

spojenců a zvláště armáda a lid Sovětského svazu. Život se chrání zákony, myšlenkami vede a vychovává, ale z oběti se rodí. Jsme vděční těm, kdo v době bezpráví věřili v právo, v době satanismu v člověčenství schopné lásky, i těm, kdo cítili, že jejich povinností jest nesklonit se před náporům bezpráví. Proto ti na bojištích světa pochovaní a v koncentračních táborech umučení volají stále k našemu srdci a svědomí: Pamatujte, kolik stálo povalení násilí a kolik stálo osvobození národa a církve.

Buďme tedy lidem poslušným Božího zákona, lidem lásky, pravdy a sebeobětovné služby. Naše církev přinesla a ještě přinese čestný podíl k duchovnímu, mravnímu, sociálnímu a hospodářskému rozkvětu naší drahé vlasti.

Česká konfese

Spolu s ostatními církvemi navazujícími na Českou konfesi jsme se připravovali, abychom 400. výročí jejího vzniku důstojně vzpomenu-li. První přípravné kroky k tomu byly učiněny schůzí představitelů těchto církví dne 7. září 1971 v zasedací síni synodní rady. Byla zvolena komise zástupců těchto církví, jejíž předsedou byl zvolen synodní senior dr. Václav Kejř. Tehdy také bylo dohodnuto, že bychom duchovně měli dozrát k prohlášení vzájemné solidarity ve svědectví. Prof. Dr. Amedeo Molnár byl požádán, aby vypracoval základní elaborát o České konfesi. Tento elaborát byl rozeslán všem představitelům zúčastněných církví. Synodní rada jej rozeslala všem sborům. Stal se předmětem rozhovorů na pastorálních a presbyterních konferencích.

V souvislosti s tímto výročím se synodní rada usnesla vyhlásit dvě soutěže k podnícení širšího zájmu o odkaz naší reformace a o prohloubení duchovního života. První se týkala dějin České konfese a její teologie. Thema druhé bylo "O modlitbě". Ceny udělené porotou za práce o České konfesi byly vyhlášeny a uděleny při jarním shromáždění k 400. výročí České konfese. S lítostí zaznamenáváme, že do 30. června 1975 synodní rada obdržela pouze jednu práci o modlitbě.

Naše církve vyjádřila svou vděčnost za požehnání, které vzeslo z České konfese v dějinách našeho národa, zvláštním shromážděním dne 11. dubna 1975 na Vinohradech, ke kterému pozvala zástupce všech sborů. Na programu byly tyto přednášky:

Česká konfese a vyznavačský odkaz naší reformace	- děkan ThDr. Amedeo Molnár
Podněty České konfese pro naše vyznávání dnes	- Prof. Dr. Josef Smolík
Česká konfese a její důraz na zvěst Božího Slova	- ThDr. Karel Sita
Theologie České konfese	- ThDr. Josef Veselý
Ekumenický význam České konfese	- ThDr. Jiří Otter

Výtahy z těchto přednášek byly otištěny v 8. čísle Českého bratra. Přípravná komise rovněž rozhodla, že pro památku bude vyhotoven odznak a pamětní medaile. O tuto práci byl požádán akad. sochař prof. Miroslav Kužel.

Namísto plánovaného společného shromáždění v podzimu tohoto roku uspořádají obě fakulty Husova a Komenského společné symposium, k němuž budou pozvány evangelické fakulty ze socialistických zemí i odborníci z jiných fakult. Symposium má být zahájeno bohoslužbami u Salvátora.

Přípravná komise vypracovala, přijala a představitelům zúčastněných církví předložila text "Prohlášení reformačních církví v ČSR k 400. výročí České konfese". Synodní rada schválila tento text ve svém zasedání dne 20. března 1975.

Prohlášení podepsali:

za Bratrskou jednotu baptistů	- předseda Václav Tomeš
za Církve bratrskou	- předseda Dr. Bohuslav Beneš
za Českobratrskou církev evang.	- synodní senior Dr. Václav Kejř
za Československou církev husitskou	- patriarcha Dr. Miroslav Novák
za Evang. církev metodistickou	- superint. Dr. Vilém Schnneberger
za Jednotu bratrskou	- biskup Adolf Ulrich
za Slez. evang. církev a.v.	- biskup Vladislav Kiedron

Text tohoto prohlášení je přiložen k materiálům synodu.

Církevní zákony

Podáváme-li při tomto synodu zprávu o životě církve za poslední dva roky, nemůžeme nezaznamenat, že 14. 10. 1974 uplynulo 25 let ode dne, kdy Národní shromáždění naší republiky přijalo zákony nově upravující vztahy mezi státem a církví. Byl zřízen Státní úřad pro věci církevní, který měl soustředit všechny církevní záležitosti na jednom místě, provést rovnoprávnost všech vyznání a podle Zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem převzal péči o osobní náklady na duchovní všech církví. Těmito zákony a podle nich vydanými vládními nařízeními byl dán rámec legální existenci církví. Jde o jemné otázky životních vztahů, k nimž je třeba mnohé moudrosti, otevřené pravdivosti a trpělivosti. V důvodové vládní zprávě k církevním zákonům je dáno slavnostní ujištění, že zákony mají zajistit církve, "aby mohly svobodně a plně rozvíjet svoji činnost a soustředit se přitom na své náboženské a mravní poslání, od něhož je dříve odváděly hmotné starosti".

Je důležité, aby přesným dodržováním zákonů bylo vytvořeno a udržováno ovzduší důvěry, aby se předcházelo nedorozuměním a přehmatům.

Konference v Helsinkách

Nedávno jsme prožili událost, která nás naplnila upřímnou radostí. Došlo k podepsání Charty mírového soužití a spolupráce v Evropě při konferenci v Helsinkách. Radostně vítáme tento předpoklad pro vytváření nových vztahů mezi státy v Evropě. Deset zásad této Charty otevírá cestu k bezpečnosti a k mírovému společenství národů. Každá z těchto zásad zachycuje důležitý úsek života lidského společenství. Celý svět bude pozorně sledovat, jak přijetí Charty mírového soužití bude ovlivňovat život národů na evropském kontinentě a kolik z těchto zásad vejde do života lidstva.

Nás křesťanů se zvláště dotýká zásada vyjádřená v 7.bodu, kde se praví: "Zúčastněné státy budou uznávat lidská práva

a základní svobody myšlení, svědomí, vyznání a přesvědčení pro všechny bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka a náboženství. Podepsáním této Charty i náš socialistický stát nově potvrdil a uznal význam svobody svědomí a náboženské víry pro evropský mír. Tyto otázky se tak staly prvořadými otázkami evropskými. Odpovědné jednání v těchto věcech je faktorem, který podporuje a ochraňuje mír v Evropě i ve světě.

Návštěvy sborů

Od posledního synodu do konce srpna 1975 synodní senior navštívil a kázáním Slova Božího, někde i přednáškou posloužil ve 114 sborech. Ostatní členové synodní rady kázali a přednášeli ve 134 sborech. Duchovenští tajemníci synodní rady v posledním roce vedli bohoslužebná shromáždění ve 172 sborech. Při každém zasedání synodní rady jsou o těchto návštěvách podávány zprávy. Synodní rada má tak stále doplňovaný obraz o stavu toho či onoho sboru i celé církve. Vedle tohoto pravidelného osobního spojení se sbory církve má ještě synodní rada k dispozici zprávy z pastorálních konferencí a schůzí seniorátních výborů. Mohlo by se tedy říci, že je dokonale seznámena se stavem církve. Ale takového tvrzení by se synodní rada neodvážila. Jsou přece v životě každého sboru i církve některé rysy sborového a osobního života členstva nepostižitelné, nezměřitelné, o nich ví toliko sám Pán církve a všeho života.

Kazatelé

Poslání kazatele evangelia bylo a je v každé době vysoce náročné a vážně odpovědné. Vyžaduje mnoho sil a odvahy k sebezapření. Volá po lásce k lidem, porozumění jejich životnímu postavení a k pohotovosti ve službě. Bez pevného zakotvení v Ježíši Kristu, bez základní přesvědčenosti o dobrém smyslu našeho díla, bez pokorných modliteb a radostné nadějnosti by nikdo z nás na delší dobu neobstál.

Jsme vděční za všechny kazatele, kteří se každý týden svě-

domitě připravují na zvěstování Slova, ať při nedělních službách Božích nebo při shromážděních ve všední dny. Domníváme se, že úroveň kázání je vcelku dobrá a biblicky věrná. Dokazují to ostatně krátké výklady mnoha kazatelů v příručce "Na každý den". Někdy by však posluchači uvítali konkrétnější zasazení biblického poselství do jejich světa práce i odpočinku, do rodiny i ostatních mezilidských vztahů. Na některé začínající kazatele a kazatelky slyšíme stesky, ale spíše na formální stránku jejich podání, na málo hlasitý přednes nebo ledabylou výslovnost, takže starší bratři a sestry nemohou dobře rozumět. Zamysleme se všichni nad tím, zda jsme v tomto ohledu dost pozorní ke svým posluchačům.

Znova však chceme ocenit tichou a věrnou práci většiny našich kazatelů a kazatelek. Mnozí z nich se přitom věnují dalšímu studiu určitého bohosloveckého oboru, jiní pracují v odborech synodní rady nebo seniorátních výborů, jiní opět pomáhají v různých veřejných institucích. Řada pokusů vědeckých i literárních je uveřejňována v našich časopisech nebo leží v zásuvkách.

To vše se kona často za nikoliv lehkých osobních a sborových podmínek, někdy i za neporozumění a přezírání, s nímž se setkávají kazatelé ve svém okolí. Není divu, že se některých zmocňuje únava a zklamání, když narážejí na nezájem ve vlastních řadách. Mnoho zde pomáhá otevřený a láskyplný postoj k lidem, dobrý poměr mezi kazatelem a staršovstvem, přátelství s rodinami ve sboru a vzájemná pastýřská péče mezi kazateli samotnými.

S lítostí musíme přiznat některé slabiny a v ojedinělých případech až povážlivé jevy na životních cestách kazatelů a jejich rodin. Nechceme je zakrývat ani povýšeně soudit. Rádi bychom s otevřeností a v bratrské lásce přispěli k jejich vyjasnění a napravení. Všichni pak chceme prosit i pracovat o vyšší duchovní a mravní úroveň našich životů.

k vlastním duchovenským úkolům našich kazatelů a kazatelek, ke zvěsti, pastýřské péči a výchově, se často přidružují

v dnešní době i práce technického rázu při opravách a údržbě budov či při úklidu sborových místností. O tyto věci by se mělo především postarat staršovstvo. Přece však v mnoha sborech pomáhá celá kazatelova rodina. Všem těmto spolupracovníkům patří naše poděkování za snahu připravit co nejkrásnější prostředí pro naše shromáždění.

Zvláštní úcta a dík, jak už jsme to zdůraznili i při minulém synodu, patří manželkám našich kazatelů /nebo i manželům našich kazatelek/, a to za jejich oddanost, trpělivost i statečnost ve společném díle. Mimo vlastní zaměstnání a péči o rodinu dovedou ještě zbytky svého volného času věnovat sborové službě. Je to veliký dar a přínos pro sbory i celou církev.

Sociální výpomoc kazatelům církve - farářský fond

Synodní rada radostně zaznamenává, že naše sbory s porozuměním uposlechly její výzvu a svou obětavostí poskytly jí možnost každoročně rozdělit kazatelům církve sociální výpomoc ve výši Kčs 3.000,-. Vedle toho byla poslána výpomoc podle návrhů seniorátních výborů zvláště početným a potřebným farářským rodinám. Pro tuto výpomoc byla potřebná částka použita z repartic. Nezapomínali jsme ani na pensisty a vdovy po duchovních. Pensisté rovněž obdrželi v minulých dvou letech příspěvek ve výši Kčs 2.000,-. Máme celkem 62 pensistů a 71 vdov po kazatelích. Pro tuto výpomoc bylo soustředěno v roce 1974 Kčs 864.724,50 a v roce 1975 v I.pololetí Kčs 442.630,-. Sbory tu osvědčily svou věrnost i ochotnost k této pomoci. Některé sbory snad mohly učinit více, ale celá akce byla a zůstává akcí dobrovolnou. Největší radost nám působí sbory, které jsou po řadu let neobsazeny a přece svůj dar pravidelně odvádějí. Víme také o sborech, které při své početní malosti odevzdaly dary mimořádně vysoké. Všem sborům, seniorátním kurátorům a staršovstvům patří náš dík. Pro ty sbory, které na této akci nemají dosud svůj podíl, zůstává ještě v tomto roce příležitost, aby svou sounáležitost osvědčily.

Pomoc sesterských církví zahraničních

od minulého synodu byla nemalá. Někteří bratři obdrželi na základě souhlasu státních orgánů nová vozidla, která jsou nezbytným pomocníkem v naší diasporní církvi. Ta skutečnost, že naše církve sama se snaží řešit výpomoc farářským rodinám, získala porozumění u některých církví, které prostřednictvím Světového reformovaného svazu nám umožnily poskytnout každému duchovnímu dar ve výši 500 TKč. Všem těmto církvím jsme vděční. Sekretariát pro věci církevní při MK nám dovolil tyto dary přijmout.

Jednání o Svazu českobratrského evangelického duchovenstva

V době od posledního synodu došlo také k tomu, že byla ukončena ministerstvem vnitra ČSR činnost Svazu českobratrského evangelického duchovenstva. Protože jde o zásah do života našich kazatelů i církve, považuje synodní rada za nutné seznámit synod s některými konkrétními údaji o této záležitosti.

Ministerstvo vnitra ČSR vydalo dne 16.7. 1974 písemné rozhodnutí, odůvodněné zejména těmito argumenty:

- a/ Skutečnost, že pouze českobratrská církev evangelická měla stavovskou organizaci duchovních, je nutno považovat za vážné narušení ústavní zásady o zákonné rovnosti všech církví.
- b/ SČED vytvářel fakticky v církvi druhé centrum pro řízení duchovních, nepodřízené vnitrocírkevním správním orgánům.
- c/ Výbor SČEDu v poslední době nedodržel přes upozornění ministerstva vnitra ČSR platné stanovy své organizace, neboť nezbavil členství duchovní, kteří pozbyli státní souhlas, resp. byli pravomocně odsouzeni. /Ve stanovách SČEDu bylo zmíněno, že členy SČEDu mohou být "čeští evangeličtí bohoslovci, kteří jsou ve službě církevní..." a dále je uvedeno, že musí být vyloučen ze svazu ten, kdo hrubým způsobem ohrozí zájem svazu nebo státu./

Výbor SČEDu podal ve stanovené lhůtě dne 27.7. 1974 proti tomuto rozhodnutí rozklad ministru vnitra ČSR. V tomto rozkladu vysvětloval a zdůvodňoval své postoje a požádal o smírné vyřízení. Kromě jiného uvedl:

- a/ I jiné církve měly možnost podle platných zákonů stavovské organizace duchovních založit - a také během celé existence SČEDu od r. 1952 nebyla vznesena námitka o narušení ustavní zásady o zákonné rovnosti všech církví.
- b/ SČED nikdy nechtěl být a nebyl druhým centrem v církvi a vždy respektoval synodní radu. Synodní rada doporučovala pravidelně kursy SČEDu duchovním a účastnila se jich aktivně, zejména rozhovory s duchovními.
- c/ Výbor SČEDu vycházel při chápání členství ve svazu z faktu ordinace. Ordinované duchovní považoval trvale za členy; protože svazu rozuměl také jako organizaci na ochranu stavovských zájmů všech duchovních, nechtěl pustit ze zřetele ani bratry, kteří se ocitli v těžké situaci.

Také synodní rada se připojila k rozkladu SČEDu samostatným podáním ministru vnitra ČSR z 8. srpna 1974. Uvedla v něm mimo jiné, že Svaz duchovenstva pokládala za prospěšnou organizaci, která plnila v životě církve funkci katalyzátoru různých duchovních, ale i zájmových proudů, jimiž duchovenstvo i církve sama žila a žije. Synodní rada také potvrdila údaje obsažené v rozkladu SČEDu.

Dne 18. prosince 1974 však ministr vnitra ČSR na návrh zvláštní komise potvrdil původní rozhodnutí ministerstva vnitra ČSR o ukončení činnosti SČEDu. V odůvodnění se soustředil na to, že výbor SČEDu vážným způsobem porušil stanoviny tím, že nevyloučil některé své dřívější členy a nehodlá tak učinit ani v budoucnosti.

Toto rozhodnutí je konečné. Byla tedy zřízena likvidační komise SČEDu ve složení M. Brož, J. Čapek, J. Dušák a Eva Pilátová. Komise v těchto měsících končí svou práci.

Synodní rada na základě doporučení bývalého výboru SČEDu se ujala vedení podpůrné akce při úmrtí duchovních. Převzala také svolávání pravidelných celocírkevních theologických kursů pro kazatele.

Naše staršovstva

Je možno říci, že na kazatelích a na staršovstvech leží největší tíha práce ve sborech. Přáli bychom si, aby mohli také říci, že prožívají největší radost z práce v církvi.

Členství ve staršovstvech bylo v posledních desetiletích do značné míry zbaveno puncu prestiže. Dnes jsou většinou ve staršovstvech lidé, kteří mají hluboký zájem o duchovní život sboru a kteří se tohoto duchovního života horlivě účastní. Dá se také říci, že starší sborů se pečlivě starají o zajištění vhodných podmínek pro život sboru, zejména vhodných finančních a hospodářských podmínek. Jsme vděční starším, že častokrát s velkým osobním úsilím a s mimořádnou iniciativou se zasazují o zvládnutí těchto problémů, které jsou v řadě sborů neobyčejně těžké.

Na druhé straně však musíme konstatovat, že péče o duchovní život rodin sboru, která je uváděna jako prvořadý úkol starších v církevním zřízení /§ 20/, se neděje již s takovou horlivostí jako péče o finanční a hospodářské věci. Přáli bychom si, aby tato péče v našich staršovstvech byla zintenzivněna. K tomu by ovšem bylo nutné, aby v první řadě duchovní život vlastních rodin presbyterů byl co nejpríkladnější. Jen tam, kde tomu tak je, je možno žádat, aby starší nesvalovali břímě pastýřské péče o rodiny sboru jen na svého kazatele, ale sami se zapojovali do sborové pastorační péče.

Jsme vděční za staršovstva, v nichž otázky duchovního stavu sborů, rodin i jednotlivých členů sboru jsou na předním místě programu schůzí staršovstev. Pracovní způsoby v této oblasti jsou různé. Někde si rozdělili sbor do dílčích oblastí a přidělili tyto oblasti do péče jednotlivým členům staršovstva. Jinde se soustřeďují na péči o duchovní život odloučených členů sboru, bratří a sester v diaspoře, lidí nemocných atp. Někteří presbyteri tlumočí obsah kázání těm rodinám a členům sboru, kteří se bohoslužeb nemohli zúčastnit. Jinde zase presbyteri osobně doprovázejí kazatele na jeho pastoračních návštěvách.

Víme, že situace presbyterů není snadná právě proto, že svou účastí na správě sboru nesou na sobě před veřejností Kristovo znamení. Myslíme na ně ve svých modlitbách. Přejeme jim ujištění: "Jde za mnou silnější, nežli jsem já!" /Lk 1,7/. Snažíme se rozumět presbyterům, kteří se kvůli mnohým těžkostem svého úřadu vzdali. Ale máme radost z těch presbyterů, kteří za takových okolností vyrostli a upevnili se ve víře a charakterově se zocelili. Jejich iniciativa, jejich

postoj a jejich práce je pro druhé posilou a pomocí. Pomáhají také prohlubovat křesťanskou výchovu dětí v rodinách sboru. Dovedou poradit jednotlivým údům sboru v jejich orientaci v těžkých životních problémech.

V minulém období jsme mohli zaznamenat oživení a duchovní prohlubování řady seniorátních presbyterních konferencí. Těší nás také zájem o seniorátní semináře pro předčitatele kázání. Vážíme si aktivity presbyterů v seniorátních výborech, jejich návštěv ve sborech i jejich individuální péče o členy staršovstev v různých sborech seniorátu. - Uvítali bychom, kdyby se zvýšil zájem presbyterů o celocírkevní kursy. Dobrou službu církvi konají též ordinovaní presbyteri a laičtí kazatelé. Řada neobsazených sborů ukazuje na naléhavost tohoto druhu služby. I když jsou dobrým znamením zprávy o zvýšené aktivitě staršovstev v některých neobsazených sborech, přece jen se domníváme, že je třeba stále pamatovat na přípravu schopných pracovníků, kteří by mohli konat v těchto sborech práci soustavněji a s určitou odborností.

Ze zpráv seniorů

Při synodním zastupitelstvu 22. února 1975 přednesli seniori zprávy o seniorátech sobě svěřených. Všinněme si několika jejich postřehů, i když půjde o věci obsažené již v předchozích oddílech. Shodné je zjištění, že pokračuje početní úbytek členů církve. Až na malé výjimky je ze sborů hlášeno více zemřelých a odstěhovaných než narozených a přistěhovaných. Ubývá i křtů a dětí přihlášených do vyučování náboženství na školách. Na Valašsku ještě donedávna byly sbory, kde bylo přihlášeno 100% dětí. Dnes už nejsou. Jsme na Božím sítu a má se opět prokázat i před lidmi kvalitá víry. Účast na sborovém životě není zdaleka tak vysoká jako před několika desetiletími; ubylo zejména mnoho těch, kteří přicházeli jen o svátcích. Toto méně může znamenat více. Povážlivá ovšem i poučná je slabá účast v biblických hodinách. Řeč Kristova nám stále zatím denním chle-

ben není. Při večeři Páně však bývá poměrně více hodovníků nebo aspoň počet neklesá. S tím souvisí stálý růst obětavosti hospodářské ve všech seniorátech. Zvláště ve sborech, kde se velkoryse přestavovalo, byla štědrost členů podivuhodná.

Velmi pilná je účast kazatelů na pastorálkách. Jeví se v tom zřejmá touha po pravidelném obecenství a vzájemném sdílení. Je známkou živosti církve, když se její členové brání izolaci. K podstatným rysům církve patří přece sdílení duchovních darů. Křesťan bohatne dle toho, jak ze svěřeního rozdává, v izolaci chudne a slábne, až i selhává a klesá. Osamělost byla patrně v pozadí i některé farářské prohry a hanby /rozpad manželství/.

Jen jeden senior se zamýšlí více nad presbyterstvem a jeho dluhem církvi. Jinak se ozval stesk nad vysokým věkem starších a s ním zřejmý smutek nad jejich omezenými možnostmi. Věk ovšem tolik nerozhoduje. Byli kmeti ve službě neúnavní, jsou muži v plné síle, kterým není dáno ani rodinu navštívit. Hlavní dluh staršovstva není v malé účasti na pomocných službách v nedělním shromáždění. Nejvíce a nejlépe mohou starší dosvědčovat pravdu i moc evangelia v životě a díle všedních dnů, na svých pracovištích i v rodinách všelijak postižených a sboru odcizených. Strážná služba presbyterů bývá někdy účinnější než farářů.

Objevovat u členů sboru rozličná obdarování a podle nich je pověřovat úkoly ve sboru je veliké umění, které málokdo z nás má. Štědrý dárce, Duch svatý, je však i v této nouzi mocný dost, aby stačil na každou naši nemohoucnost. Jen prosit a prosit!

Senioři jsou si vědomi, že jdeme časem proměny církve a hledání nových forem práce. Běžné již je v seniorátech rozdělení jednotlivých služeb mezi členy i náhradníky seniorátního výboru. Časté jest i rozdělení sborů do několika oblastí, v nichž se konají oblastní konference a kursy z rozličných oborů církevního života. Kde jsou k tomu předpoklady, cvičí se zpěv ve sborovém nebo i seniorátním měřítku. Tu i tam se

ujímá služby mládež, aspoň občasným zpěvem písniček. Píseň co modlitba a vyznání je mocná tím, jak se dotýká srdce a je pozvedá. Není nahodilé, že v čase bloudění a hledání se rodí tolik nových písní! Vždyť i žalmista se ve vlnobití svého života potěšuje nadějí: "ale ty své milosti udělíš mi v hojnosti, abych dnem i nocí zpíval, tebe vroucím srdcem vzýval".

Úbytek členů

Pozornost synodu by měla být soustředěna také na početní umenšování našich sborů. Od posledního synodu statistika vykazuje opět úbytek 6.300 duší. Důvody jsou různé, ale téměř vsecky koření v nás. Pro některé členy církve je těžké osvědčit svou oddanost k církvi, vyznat víru v Ježíše Krista. Sekularizační proces poznamenal církve ve městě i na venkově. Často slyšíme náрек na pracovní přetížení. Zaměstnané ženy v neděli uklízejí. Někteří členové církve odjíždějí do chat. Jiní nemají zájem o to, co církve zvěstuje. Je třeba doznat, že i v církvi procházíme krizí duchovní unavy a zvětralosti. Sborová prostředí také nejsou dost srdečná. Cnybí nám něco z nadšeného rozběhu mladé církve. Některé příčiny jsou jen přechodné, jiné však trvalé. Některé mohou být způsobeny jen místními okolnostmi. Ale také slyšíme náрек na nevhodnou organizaci sborové práce, nedostatek finančních prostředků a nedostatečnou připravenost pro přítomnou dobu a její problémy.

Církve jsou dnes všude ve světě volány k pokání a k otázkám, zda samy nezavinily pokles náboženského života. I my se tak musíme ptát. Co podáváme lidem? Je to opravdu chléb života? Jsme nositelé evangelia smíření? Umíme přivést člověka před Boha, aby vyznával: Bože, buď milostiv mne hříšnému? Aj, já, Pane, pošli mne? Dnes jde o to, aby členové naší církve věděli komu uvěřili, komu slouží a jak před světem mají vyznávat svou víru. A každé slovo vyznání na kazatelně i na ulici a v rodině musí nést pečť jistoty víry: Víím, komu jsem uvěřil. Zápas o církve je dnes zápasem o ryzost a pravdivost.

Náš vliv na běh života společnosti je nepatrný. Ale můžeme a máme vychovávat muže a ženy, kteří by vždy stáli na pravdě, prosazovali pravdu, získávali respekt pro mravní řády a spravedlivé sociální pořádky, kteří by se ujímali slabých a trpících a chránili svobodu svědomí jako vzácný duchovní poklad.

Naši bohoslovci

Každý kazatel evangelia Ježíše Krista je Božím darem církvi a světu. On si také, jak věříme, svým Duchem probouzí, z prostředků našich sborů povolává ty, kdož mají být k svědecké, pastýřské a výchovatelské službě i odborně připraveni.

Jsou-li dnes všechna vysokoškolská studia různých odvětví vysoce náročná, tím více studium theologie. Máme mít na zřeteli i celý život ve všech jeho složitostech - život osobní i společnosti. Tato náročnost klade na mladého člověka vysoké požadavky celkové zdatnosti, mravní a intelektuální opravdovosti a kázně.

Povolání i přístup ke studiu jsou u každého bohoslovce různé. Rozdílná jsou obdarování daná z Boží milosti a ta mají být studiem rozhojňována. Jde o to, aby studenti ke svému studiu přistupovali s upřímným srdcem, touhou po poznání a s pokorným očekáváním na Boží pomoc. Jsme svědky toho, že často dochází u nových studentů po vstupu na fakultu k prudkému tříbení a hledání. Je to věc přirozená a v jádře zdravá, jsou-li kriticky respektovány hranice dané zkušenostmi a znalostmi vlastními na jedné straně i druhých bratří na straně druhé.

Celá církev sprovází učitele fakulty a své bohoslovce přímluvnými modlitbami. Pamatuje také štědře na jejich potřeby. Radostně a vděčně vítá ty, kdož svá studia dokončili a nastupují do praktické práce církevní.

Učitelé fakulty pak netoliko promýšlejí naplň vzdělání a metodiku výuky, ale s pečlivostí vychovatelů a pěstýřů jsou

ochotni pomoci svým žákům v osobních zápasech víry a v těžkostech, se kterými se během svého studia setkávají. Synodní rada vděčně oceňuje pomoc bratří profesorů, kterou prokazují svým žákům i po nástupu do jejich nesnadné sborové práce.

Přáli bychom si, aby ke studiu bohosloví se hlásili mladí lidé jen z těch nejhlubších pohnutek, oslovení Pánem církve a hotoví vložit do svého přípravného studia celou svou duši a schopnosti. Jde tu o přípravu pro tu nejslavnější službu - být tlumočníkem Boží vůle, nositelem světla, svědkem pravdy a nových pořádků světa.

Synodní rada studenty volá k společným nebo osobním pohovorům podle potřeby.

Konkrétní údaje o našich studentech na KBF jsou obsaženy v příloze.

Jednání s představiteli státní správy

Podle zákona o zabezpečení církví státem uznaných a podle různých instrukcí duchovní naší církve, senioři i synodní rada vedou pravidelná osobní nebo písemná jednání s příslušnými státními orgány.

Při těchto jednáních šlo i od posledního synodu v roce 1973 o věci rázu zásadního, personálního a správního. Byly to často otázky velmi složité, často bylo nutno hledat a ověřovat správnost jednotlivých údajů a záležitostí i jejich právní dopad. Jednání, která vedla synodní rada s funkcionáři sekretariátu pro věci církevní při MK ČSR byla vždy otevřená v ovzduší snahy nalézt řešení správné a uspokojivé.

Nepodařilo se nám vždy při těchto jednáních dosáhnouti žádoucího výsledku, zvláště když šlo o věci personální a o některé věci správní. Uvědomujeme si, že tu církev stojí s vyznáním Ježíše Krista a chce žít životem křesťanské lásky v převratné době, v poměrech, které jsou zcela odlišné od všech dob předchozích. Dlužno však zaznamenat, že při jednáních na sekretariátu pro věci církevní při MK ČSR jsme

se setkávali s porozuměním pro zvláštnosti našeho církevního zřízení a pro svébytný charakter naší sborové a církevní práce.

Hospodářské věci

Je potěšitelné, že přes zmenšující se počet členů církve obětavost stále stoupá, i když poněkud méně nežli dříve. Až na výjimky sbory plně hradí svá řádná vydání. Též i při mimořádných výdajích, především pak při větších opravách, mnoho sborů dovede shromáždit značnou část potřebných prostředků dary svých členů. S radostí kvitujeme, že různé dobrovolné sbírky, jako celocírkevní sbírky, dary na dílo Jeronymovy jednoty, na fond sociální výpomoci jakož i na opravu celocírkevních budov mají trvale stoupající výsledky. Ukazuje to na velké porozumění mnoha bratří a sester pro potřeby církve. Víme, že i na tomto úseku je ještě mnoho práce, především ve vysvětlování účelu jednotlivých akcí.

Podrobná hospodářská zpráva synodní rady je podávána v jiném oddílu zprávy pro synod. Je však nutné zmínit se obšírněji o situaci v hrazení nákladů na velké opravy ve sborech.

Dnes prakticky žádný sbor není schopen uhradit náklady velkých oprav ze svých prostředků a je nucen žádat o pomoc celou církev, ať již formou daru z Jeronymovy jednoty, daru z repartic nebo bezúročnou zápůjčkou z Jubilejního tolerančního daru.

Přes stoupající výsledky sbírek nemůže býti z prostředků shromážděných na Jeronymovu jednotu vyhověno všem žadatelům. Také dary z repartic se zřetelem na rozhodnutí předposledního synodu o nezvyšování repartic zůstávají zhruba na stejné úrovni. Stoupají proto požadavky na poskytnutí bezúročných zápůjček z JTD /Jubilejního tolerančního daru/. Synodní rada se v uplynulých letech snažila vyhovět pokud možno všem žádostem. Rozpůjčila proto zcela prostředky z JTD, použila k zápůjčkám zcela depozit sborů a ještě v poslední době musela použít některých dalších rezerv, aby bylo možno vyhovět

nejnutnější potřebě žadatelů. Podle odhadu nebudou v nejbližších letech požadavky sborů na pomoc při opravách klesat. Synodní rada je téměř u konce svých možností vyhovovat dalším žádostem o půjčky a obrací se proto o pomoc na celou církev. Jinak nastane situace, že značná část žadatelů o pomoc bude odsouvána na pozdější dobu, nebo podstatně krácena. Pomoc celé církve je možná následujícím způsobem:

- a/ urychlit splácení dosud poskytnutých zápůjček a k tomu účelu vyvinout ve sborech mimořádné usilí,
- b/ rezervy sborů poskytnout synodní radě jako bezúročná depozita, aby jich synodní rada mohla použít na bezúročné zápůjčky potřebným sborům. Synodní rada přitom zaručuje sborům vrácení depozit v případě potřeby na požádání.
- c/ věnovat ve sborech péči o rozmnožování prostředků JTD, a to především usilím o zvýšení výnosu pravidelné celocírkevní sbírky na tento účel, případně poskytováním zvláštních darů.

Věříme, že sbory a členové církve projeví pochopení pro potřeby ostatních.

Z P R Á V Y O Č I N N O S T I
PORADNÍCH ODBORŮ A PRACOVNÍCH KOMISÍ SYNODNÍ RADY
/Tříloha ke zprávě synodní rady o stavu církve/

1. Poradní odbor teologický - předseda Prof.Dr.Amedeo Molnár

Odbor vypracoval pro 18.synod pojednání "O poslání církve v dnešní době", které bylo předmětem jednání na tomto synodu. Na základě výzvy synodu pak poslali někteří synodálové po synodu své připomínky k tomuto elaborátu. O těmto připomínkami se zabýval PO teologický v pojednání "Stanovisko PO teologického k diskusi o elaborátu předloženém na 18.synodu".

Podle usnesení 18.synodu vypracoval odbor elaborát o ordinaci, který je v materiálech 19.synodu.

PO teologický byl také pověřen, aby posoudil návrh na vypracování příručky pro každodenní duchovní život křesťanů a jejich orientaci v denní praxi. I k tomu vypracoval odbor své votum, jež je v materiálech 19.synodu.

Podle usnesení 18.synodu rozšířila synodní rada tento odbor o dva členy - faráře pracující ve sborech. Jsou to senior dr.Josef Hlaváč a farář Milan Hájek.

2. Poradní odbor pro ekumenickou práci - předseda Dr.J.N.Ondra

Tento poradní odbor se zabýval ekumenickou teologií a sledoval ekumenickou aktivitu SRC i dalších ekumenických a konfesijních svazů. Podílel se na přípravě ekumenických akcí.

Perspektivně se chce odbor zaměřit na široce založenou a teologicky promyšlenou koncepci ekumenického sebeporozumění naší církve a tím na pěstování hlubšího ekumenického povědomí. Chceme zkoumat zejména pojem dějinné kolektivní viny, otázku násilí a stanovisko k sekularizaci v ekumenické diskusi. Chceme dále studovat zprávy z ekumenických zasedání, jichž se účastní členové naší církve a chceme se snažit o přetlumočení ekumenického dění a dokumentů.

3. Poradní odbor pro mírovou práci - předseda Emanuel Huml

Činnost tohoto odboru tvořily tři obsahové kruhy:

- a. Při schůzích byly probírány zásadní vzdělavatelné referáty s mírovou tematikou. Členové komise připravili a probrali celkem 15 takových zásadních výkladů, event. referátů z knih, přednášek, konferencí apod.
- b. Hlavním okruhem činnosti byla příprava mírových kursů a seminářů. V roce 1974 a 1975 připravil po dvou týdenních mírových kursech v létě ve středisku v Chotěboři. Zejména pak uspořádal na podzim 1974 odborný mírový seminář pro kazatele a členy církve ve Ždání. O životě, práci a mírové službě ruské pravoslavné církve tam přednášel prof.A.Bujevskij z moskevského patriarchátu. Problematikou mírové činnosti a prací světového mírového hnutí se zabýval prof.dr.J.Lukáš, DrSc, předseda Československého mírového výboru. Tento seminář vzbudil neobyčejný zájem a ohlas.
- c. Vedle toho se členové odboru účastnili z pověření synodní rady nebo z vlastní iniciativy i různých dalších akcí s mírovou náplní, zejména v rámci KMK.

4. Poradní odbor pro nekonfirmované - předseda Jaroslav Vetter

Práce tohoto poradního odboru šla dvojím směrem:

- a. Odbor připravoval pravidelné pomůcky pro bohoslužby pro nekonfirmované. Při těchto bohoslužbách se pokračovalo v probírání celých biblických knih /po Mk Gn a Sk to byly knihy Ex a Lk/ a pro období 1975-76 připravil odbor dvouletý program shrnující starozákonní i novozákonní látku /"Cesty ke Kristu" a "Život s Kristem"/. Kromě toho byly pravidelně připravovány materiály i pro slavnostní bohoslužby vánoční, event.velikonoční.
- b. Odbor se soustředil i na práci koncepční, při níž zjišťoval stav, skutečné potřeby i výhledy sborů naší církve a hledal nejlepší řešení otázek, které spadají do jeho kompetence. Na základě studia teoretických prací vypracoval "Návrh křesťanského vzdělávání nekonfirmovaných" a k němu několik dalších elaborátů. Tyto koncepční otázky předkládá sborům k diskusi.

5. Poradní odbor pro konfirmované - předseda Miroslav Brož

Odbor promýšlí a připravuje různé podněty, akce a pomůcky, které mají pomáhat v křesťanské výchově mládeže. Tato činnost se čela v minulém období několikerym způsobem.

Především odbor připravoval návrhy pro ramě biblických kursů pro mládež, které se konaly zejména ve Vrbně a v Herlíkovicích. Vedle toho se uskutečnila také celocírkevní porada zástupců konfirmované mládeže v Praze-Kobylisích s tématem "Kristus-život náš" /1974/.

Pro práci konfirmovaných ve sborech jsou připravovány pomůcky s různým tematickým zaměřením. Při přípravě těchto pomůcek je kladen důraz na biblické výklady, protože podle zkušeností členů odboru není mezi mladými členy sboru dost znalosti bible a jejího poselství. Vedle pomůcek biblických se dostala ke slovu i tematika věroučná /např. základní křesťanské pojmy/ a také křesťanské písně.

Odbor se podílel i na přípravě nového řádu výchovy v českobratrské církvi evangelické, který je předmětem jednání se státní správou.

6. Poradní odbor pro práci laiků - předseda Jaroslav Soběslavský

Tento poradní odbor se ve své činnosti soustřeďuje především na to, aby připravoval bratry a sestry ve sborech k aktivní spolupráci s faráři a k pomoci v činnosti a životě sborů.

Poslední synod uložil odboru pro práci laiků, aby vypracoval dlouhodobý plán vzdělávání. Byl předložen návrh takového plánu na léta 1975-79. Jednotlivé tematické okruhy budou používány církví v těchto letech jako tzv. pracovní hesla. /1975: Církev je lid zvláštní, 1976: Duch svatý v církvi, 1977: Jdi na vinici mou a dělej, 1978: Misijní úkol církve, 1979: K novému Božímu věku./

Usnesení posledního synodu splnil odbor i tím, že pomáhal v seniorátech pořádat instruktáže pro předčitatele bohoslužeb. Aby bylo zpřístupněno aspoň základní poučení o konání čtených bohoslužeb i ostatním, připravil odbor pomůcku "Rady pro předčitatele bohoslužeb". Dále byla připravena pomůcka o pastoraaci a zamyšlení o problémech střední generace v církvi.

Odbor také připravoval každoročně dva biblické kursy - v zimě kurs v Praze a v létě kurs ve Vrbně pod Pradědem.

7. Poradní odbor pro evangelizaci - předseda Miroslav Heryán

Od posledního synodu odbor připravil tři letní biblické kursy v Iraze, soustředěné vždy na určitou otázku evangelizačního zaměření. Smyslem těchto kursů je jednak prohloubení osobní víry a dále i pomoc při evangelizačním poslání.

Kromě toho odbor připravil kolektivní pracovní pomůcku pro přípravu evangelizačních pracovníků /"Budete mi svědkové"/. V některých seniorátech podle ní začali pořádat pracovní schůze zájemců o evangelizaci. Někde je příručka probírána i ve staršovstvech.

Podle možnosti hledal odbor i informace o posledních ekumenických konferencích o evangelizaci /Bangkok, Lausanne/, neboť služba informacemi patří také k náplni práce evangelizačního odboru.

V minulém období začal odbor svolávat svá zasedání do jednotlivých sborů. Tak je možno spojit teoretické úvahy s praktickými pokusy o evangelizaci ve sborech, kde jsme hosty. - Uvědomujeme si, že se osvědčuje vytvářet týmy, které by mohly oslovit písněmi i osobním slovem. Doporučujeme též využívat pěveckých kroužků k častější službě. Chceme opatrovat vhodný písňový materiál.

8. Poradní odbor Evangelické dílo - předseda Dr.J.A.Pellar

Činnost tohoto odboru se v posledních letech omezuje na pořádání celocírkevních konferencí. V roce 1973 se konala v Hošťálkové. Měla heslo "Církev bez poskvrny a vrásky" a vycházela z postavy Jana Karafiáta. V roce 1974 se konala konference ve Velkém Meziříčí. Heslem bylo biblické slovo "V cestu Ježíšovi" a proslovy vycházely z myšlenek a díla Milice z Kroměříže a Bratra Řehoře. Letošní konference se konala v Plzni-Korandově sboru pod heslem "Od vyznání k vyznávání". Tato konference navazovala na jubileum České konfese.

Záměrem tohoto poradního odboru při pořádání celocírkevních konferencí je pomoc tomu, aby bohoslovecká práce pronikla do široké evangelické veřejnosti. Toužíme přispět k pravdivé orientaci naší církve v dnešní době.

9. Poradní odbor hymnologický - předseda Dr.Boh.Hrejša

V minulém období se soustředila práce tohoto odboru společně s redakční komisí na závěrečnou úpravu nového zpěvníku. Byl vzat zřetel na připomínky redakční komise, byly znovu probrány po textové i hudební stránce všechny písně a byly doplňovány hymnologickými údaji. Tato práce byla již dokončena. V těchto týdnech dostává rukopis poslední podobu, která by vyhovovala požadavkům tiskárny.

Z podnětu synodní rady se sešla zvláštní komise složená se zástupců PO hymnologického a vydavatelského a předložila synodní radě návrh na způsob vydání nového zpěvníku. Na základě tohoto návrhu se synodní rada obrátila na státní správu se žádostí o mimořádné jednorázové přidělení většího množství papíru, aby mohl být vydán nový zpěvník ve větším počtu exemplářů. Plánuje se vydání 10.000 ex. zpěvníku čtyřhlasého, 30.000 ex. zpěvníku jednohlasého a později ještě 2.000 ex. chorálních.

Součástí hymnologického odboru je varhanní pododbor, který dostal za úkol nejen pečovat o údržbu varhan ve sborech a podávat svá doporučení při stavbě nových varhan, ale má také vychovávat varhaníky a sbormistry. Tento poslední úkol se stane při vydání nového zpěvníku velice naléhavý.

10. Poradní odbor liturgický - předseda Prof.Dr.Josef Smolík

V období mezi synody odbor dokončil návrh prvního dílu ^{nové} agendy a předal jej synodní radě. Synodní rada poslala tuto práci na podzim 1973 k posouzení do sborů. Tento první díl obsahuje pořady služeb Božích se slovem a svátostmi a pořady konfirmace, ordinace a služebností.

Odbor je vděčen za širokou pozornost, která se tomuto návrhu dostalo na různých rovinách, jak o tom svědčí připomínky zasílané jednotlivými členy, staršovstvy, pastorálními konferencemi i zvaní členů liturgického PO na různá shromáždění v církvi. Jsme přesvědčeni, že diskuse, ke které v církvi došlo, posloužila ujasnění celé řady věroučných i pastorálních otázek v životě církve, jako je otázka pojetí kázání, svátostí./zejména křtu/, konfirmace a služebností.

Poradní odbor pozorně prošel všechny kritické příspěvky do této diskuse a zapracoval je do nového návrhu. Vešel také do osobního nebo korespondenčního styku s autory připomínek.

V souvislosti s touto diskusí považuje odbor za nutné vyjádřit přesvědčení, že v naší bohoslužebné tradici, která dnes nezachovává výrazně žádný z klasických reformačních typů, není možno zavést jednotnou agendu. Nebylo by to ani přiměřené novozákonní tradici, ve které se nesetkáváme s pevně stanovenými liturgickými pořady. Ani typy bohoslužebných pořádků, které jsou v návrhu agendy uvedeny, nechtějí být závazným zákonem. Liturgická svoboda však neznamená, že by bohoslužebný pořádek nepodléhal určitým pravidlům, že by v něm mohla platit neodpovědnost a lehkomyšlnost. Teologicky navazoval odbor předně na tradici Jednoty bratrské. To je ovšem zásadní otázka, k níž by se měl synod na základě vážné a připravené diskuse vyjádřit.

Druhý díl návrhu agendy, na němž odbor v současné době pracuje, má obsahovat modlitby a různé bohoslužebné části /od introitů po požehnání/. Odbor se shodl na základní koncepci druhého dílu, na většině direktorií. Nyní shromažďuje a třídí modlitby. V této souvislosti prosíme o zaslání textů modliteb nebo jiných bohoslužebných projevů, které pokládají členové synodu za zdařilé.

11. Poradní odbor vydavatelský - předseda Jan Miřejovský

Činnost tohoto odboru záležela v tom, že sestavoval návrhy edičních plánů, zajišťoval rukopisy, autory, překladatele, redaktory a výtvarníky pro jednotlivé publikace, posuzoval předložené či vyžádané rukopisy a grafické návrhy a sledoval provozní činnost vydavatelství a prodejny Kalich.

Zvláštní pozornost byla věnována v minulém období knižnici nových překladů Starého a Nového zákona a průzkumu a přípravě edičních možností nového církevního zpěvníku. /O přípravě nového zpěvníku viz i zprávu hymnologického odboru./

V létech 1973-1975 bylo vydáno celkem 13 publikací /11 knižních a 7 skript pro Komenského fakultu/, do konce roku mají vyjít ještě tři knihy a 1 skriptum. Kromě toho obstaral Kalich u jiných vydavatelů ještě soubor fotomontáží, sádrové odlitky reliéfu bible a kalicha, nahrávky pořadů Lyry Pragensis.

12. Poradní odbor Křesťanská služba - předseda Jiří Lejdar

Činnost odboru - podobně jako v předcházejících letech - vyrůstala z porad, které se konaly dvakrát či třikrát v roce. Na jich programu bylo jednání o koncepci práce odboru v celé církvi, seniorátech a ve sborech a dále příprava biblických kursů jakož i příprava pracovních pomůcek.

Letos byl dokončen tříletý tematický cyklus programu biblických kursů o křesťanském manželství /1972/, křesťanské rodině /1974/ a křesťanské výchově ve sboru a v rodině jako službě /1975/. Tyto kursy mají dobrý ohlas. Mezi kursisty se objevila i skupina mladších sester a bratří jako příslib, že práce křesťanské služby nezůstane doménou starých pracovníků, nýbrž získá také nové spolupracovníky.

Pracovní pomůcky jednak zpřístupňovaly materiál z kursů /o přístupu k nemocným a o křesťanském manželství/, jednak poskytovaly různé informace pro práci ve sborech /např. příklady modliteb v těžkých životních situacích/.

13. Poradní odbor Jeronymova Jednota - předseda Emil Stehlík

Tento poradní odbor pokračoval ve své pravidelné činnosti - pomáhal shromažďovat dobrovolné dary na opravy církevních budov. Ke zvyšování obětavosti na tento účel sloužily jednak pravidelně vydávané letáčky a dále podrobné informace o použití shromažďovaných darů, zasílané každoročně staršovstvům všech sborů.

Při udílení podpor sborům a kazatelským stanicím se odbor zvýšenou měrou staral o to, aby všechny opravy a adaptace ve sborech byly řádně plánovány a prováděny s největší možnou úsporností.

Vedle této podpůrné činnosti zaměřil odbor svou pozornost také na pořízení evidence všech církevních budov ve všech seniorátech. Touto rozsáhlou a záslužnou práci vykonal farář Miloslav Běťák. Několik souhrnných poznámek z ní je připojeno k materiálům synodu. Konečný elaborát bude vyhotoven v nejbližší době. Tato evidence bude soustavně každým rokem doplňována. Odbor věří, že evidence budov církvi dobře poslouží při různých závažných rozhodováních.

14. Poradní odbor hospodářský - předseda Vl.Chadim

Na podkladu Řádu o hospodaření církevních sborů českobratrské církve evangelické se zabýval tento poradní odbor sestavením praktické příručky s pokyny a radami pro sborové hospodaření. Přípravné práce byly dokončeny v jarních měsících 1975 a po celkové redakci byl text příručky předložen ke schválení synodní radě. Po schválení synodní radou má být tato příručka dána k dispozici sborům.

Dále se poradní odbor zabýval evidencí sborového nemovitého majetku a jeho oceněním /na základě práce připravené PO Jeronymovy jednoty/, zejména pak problematikou nevyužitých církevních budov a jejich udržováním.

Vedle toho se zabýval i zásadami pro rozpis celocírkevních repartic na podkladě každoročních rozborů obětavosti /sestavovaných Vl.Chadimem/ a zásadami pro používání sborových motorových vozidel /dosud nedokončeno/. Konečně tento PO odpovídal na konkrétní dotazy ze sborů, pokud byly hospodářského rázu.

15. Poradní odbor stavební a výtvarný - předseda Dr.Ing.B.Kozák

Úkolem PO zůstává i nadále pomoc církvi při stavbě církevních budov a při jejich opravách a údržbě a při zajišťování dobré výtvarné úpravy interiérů a exteriérů církevních budov.

Od posledního synodu byly projednávány stavební záležitosti 21 sborů; v některých případech vypracovali nebo vypracovávají stavební projekci členové stavebního a výtvarného odboru. Od nich také pocházejí různé návrhy na malbu chrámových a sborových místností. PO uspořádal také školení pro předsedy seniorátních stavebních odborů, při němž byla přednesena zásadní přednáška o otázkách církevních staveb. V řešení těchto koncepčních otázek hodlá PO pokračovat ještě intenzivněji.

16. Poradní odbor právní - předseda Dr.Favel Šimek

Tento PO pracoval v plenárních schůzích a při schůzkách menšího počtu členů, zvláště při řešení naléhavých konkrétních právních otázek. Poskytoval též právní porady jak sborům, tak i synodní radě. V plenárních zasedáních projednával zvláště otázky právního postavení duchovních, zejména složité právní otázky duchovních mimo službu. Při projednávání této otázky rozšířila ER tento odbor o dalšího člena b.Dr.J.Žílu z Brna a PO pozval též do svých schůzí některé hosty, odborníky v otázkách pracovních-právních.

PO schválil určité dokumenty o právním postavení duchovních, které dal k dispozici synodní radě jako základ případné další práce v těchto otázkách. Odbor též přispěl pojednáním o právní povaze církve do připravované pracovní příručky o hospodaření sborů. Rovněž se zabýval otázkami bytů duchovních a bytů v budovách církve. Spolupůsobil i při vypracovávání nového řádu hospodaření církevních sborů. - Do působnosti PO spadá právní pomoc v konkrétních otázkách sborů, kazatelů i členů církve.

+ + +

1. Komise pro překlad Starého zákona - předseda Prof.Dr.M.Bič

Práce byla zahájena v lednu 1961 a časem se zapojili i zástupci jiných křesťanských církví. Práci řídil prof.dr.Miloš Bič.

Z plánovaných 14 svazků vyšlo dosud tiskem celkem 6 svazků, a to knihy Mojžíšovy ve třech svazcích, dále Jozue-Soudců- Rut /1 sv./, Ezdráš-Nehemiáš-Ester /1 sv./ a Dvanáct proroků /1 sv./. Letošního roku mají vyjít tiskem ještě Žalmy.

Do tisku jsou připraveny zbývající knihy historické a naučné /4 svazky/ a nyní se pracuje na knize Izajášově. S dokončením celé práce na překladu a výkladu SZ lze počítat do tří let. Máme-li stihnout jubileum Kralické bible /1979/, měly by tiskem vycházet dva svazky ročně.

2. Komise pro překlad Nového zákona - předseda Milan Hájek

Práce na překladu Nového zákona se blíží ke svému závěru. Překlad čtyř evangelií byl již knižně vydán, překlad všech epištol i Zjevení Janova prošel již závěrečnou redakcí, ke konci spěje i překlad Skutků apoštolů. Konečné úpravy, k nimž ještě dojde, nebudou již početné. V současné době pracuje již komise na souboru biblických odkazů a na slovníčku vysvětlujících poznámek. V roce 1976 má být apoštolská část Nového zákona připravena do tisku.

Dříve než vyjde Nový zákon souborně, chce komise přikročit k novému přehlédnutí vydaného již znění evangelií. Roky práce na překladatelsky obtížnějších epištolách nás v mnohém poučily; také praktické užívání uveřejněného již textu přináší poznatky, na které je třeba vzít zřetel. Tím bude pro ten čas práce komise ukončena. Nadějeme se, že budeme moci odevzdat všem českým křesťanům moderní znění Nového zákona jak k soukromé četbě a rozvažování, tak i k veřejnému předčítání v bohoslužebných shromážděních, aby slovo našeho Pána a jeho apoštolských svědků znělo mezi námi živě a přesvědčivě.

3. Komise pro teologické vzdělávání - předseda Prof. Dr. J. Pokorný

Posláním této komise je péče o další teologické vzdělávání kazatelů v činné službě. Komise proto připravovala program pravidelných týdenních seminářů pro skupiny kazatelů určitých věkových skupin. V posledních letech byly konány dva takové semináře ročně. Začalo se ročníky nejstaršími a letos dochází na mladší. Kursy mají být místem postgraduálního vzdělávání farářů, ale i místem intenzivních rozhovorů, při nichž se fakultní příprava konfirmuje a vzájemně doplňuje s církevní praxí. Bylo konstatováno, že středisko ve Vrbně je pro tyto semináře výhodné proto, že má přednost před rozptýlujícím městským prostředím.

Zatím se nepodařilo zorganizovat souvislejší pofakultní odborné vzdělávání a využití odborných znalostí farářů v širším měřítku. Tuto funkci zčásti plní pravidelná setkání okolo některých kateder KF. Komise doporučuje využívat k lepší teologické práci také části programu pastorálních konferencí.

4. Komise pro organizaci církevní práce - Ing.E.Faláček, předseda

V období od minulého synodu se komise zabývala především prací na metodických příručkách pro činnost sboru a seniorátu.

Metodická příručka pro práci v seniorátě /zejména v seniorátním výboru/ byla schválena synodní radou a rozeslána seniorátním výborům koncem roku 1973.

Letos byla dokončena práce na metodické příručce pro práci ve sboru. K této příručce patří kromě základního textu ještě několik praktických směrnic. Jsou to: náležitosti povolací listiny kazatele, náležitosti předávacího protokolu, pokyny pro evidenci písemností a jejich ukládání, pokyny pro vedení sborových archivů, pokyny pro vedení sborových knih, pokyny pro vedení sborových kronik, pokyny pro vedení kartotéky členů sboru, pokyny pro pořizování zápisů a zpráv o životě sboru, přehled právních norem závazných pro církevní pracovníky. Tento materiál bude rozeslán do sborů po synodu. Komise soudí, že tyto příručky mohou pomoci sborovým pracovníkům a členům seniorátních výborů k lepší orientaci o rozsahu sborové a seniorátní činnosti. Mohou posloužit zejména novým funkcionářům v církvi.

5. Komise pro archivní věci - předseda Václav Placht

K informaci kazatelů a sborových pracovníků byly vypracovány instrukce o správě sborových archivů, o vedení sborových kronik a o skartaci. Budou tvořit součást metodické příručky pro činnost sborů.

Každoroční provádění skartace bylo změněno na pětileté skartační období. Sborům a seniorátům byly o tom zaslány pokyny. - Při návštěvě ve sborech bylo kontrolováno, vyhovuje-li uložení sborových archivů a fondů předpisům PO a CO.

Seniorátní archivní fondy jsou sváženy do depozitáře v Praze-Ko-byliších. V depozitáři v Semonicích byly uloženy archivní fondy německé evangelické a.v. církve, které zůstaly na našem území. Při ústředním církevním archivu je zřízen také literární archiv, doplněný archivním materiálem z pozůstalostí význačných církevních osobností. - Velkou pomocí při zpracovávání archivních fondů je sbor seniorátních archivních poradců, kteří v seniorátech plní poradní a pomocné služby. V budoucnosti bude nutno počítat pro práci v ústředním archivu a sen.fondech se stálým kvalifikovaným archivním pracovníkem.

6. Komise pro otázky manželství a rodiny - předseda Ing. I. Kučera

Úkolem komise bylo vypracovat elaborát o otázkách manželství a rodiny pro XIX. synod. Komise začala pracovat v říjnu 1973 a scházela se zhruba měsíčně v počtu devíti členů. Po celkové orientaci v základních problémech a po shrnutí dostupné literatury rozčlenila si celou problematiku do 13 celků, které připravovali a postupně upravovali jednotliví členové komise podle připomínek ostatních. V červnu 1974 bylo zpracováno předběžné pracovní znění elaborátu. Text byl rozeslán vybraným členům církve, farářům i laikům, k připomínce. Shromažďování připomínek bylo zdlouhavé, ale přineslo některé cenné podněty k úpravě textu po obsahové i stylistické stránce. Komise se přitom střetávala často s extrémními názory, takže v některých otázkách nebylo možno dojít k nějakému kompromisu. V srpnu t.r. byl dokončen text elaborátu a v září pak předán SR. Poznamenáváme, že elaborát zůstává /přes připomínkové řízení/ spíše osobním stanoviskem členů skupiny, doporučením k zaměření sborové práce. Ani po projednání synodem by se předložený text neměl stát oficiálním stanoviskem synodní rady nebo celé církve. Jde totiž o velice složitou problematiku, v níž velmi často nelze dojít k jednoznačným závěrům nebo doporučením. Mnohem vhodnější bude považovat konečný elaborát za pokus o pozitivní pomoc ve sborové práci, zvláště se starší mládeží a ve skupinách mladých manželů.

R Ů Z N Ě I N F O R M A C E

1. Počet kazatelů v činné službě
2. Počet členů církve
3. Počet sborů
4. Studenti bohosloví a absolventi Komenského fakulty
5. Volitelnost k duchovenskému povolání
6. Ordinace kazatelů a presbyterů
7. Odchod kazatelů z církevní služby
8. Úmrtí kazatelů a jiných pracovníků
9. Hospodaření církve
10. Výplaty z repartic v roce 1973 a 1974
11. Dary z repartic a zápůjčky z JTD v r.1973 a 1974
12. Informace o budovách sborů a seniorátů

- 1975

R Ů Z N Ě I N F O R M A C E

/Příloha ke zprávě synodní rady o stavu církve/

I. Počet kazatelů v činné službě

Podle stavu 15. října 1975 činil počet kazatelů v činné službě celkem 260 osob. Z toho vykonávalo službu ve sborech 251, při synodní radě pak 9 duchovních /včetně synodního seniora/. V tomto počtu jsou zahrnuti i duchovní, kteří sice vstoupili do důchodu, avšak pracují v církvi dále jako pracující důchodci.

Dne 31.12.1972 byl počet kazatelů v činné službě 250. Od té doby se tedy jejich počet zvýšil o 10 osob. - V počtu 260 osob je 20 žen. Koncem roku 1972 jich bylo 22.

K uvedenému číslu 260 osob je nutno připočíst kazatele, kteří působí jako učitelé nebo zaměstnanci Komenského evangelické fakulty bohoslovecké a dále kazatelky zaměstnané při Křesťanské mírové konferenci. Je to celkem 12 osob. Celkový počet kazatelů je tedy 272 osob. /V roce 1958 jich bylo 325, v roce 1962 287, v roce 1965 290, v roce 1968 293./

Dále je potřebí vzít v úvahu kazatele, kteří toho času jsou mimo aktivní službu, avšak s nimiž se počítá pro budoucnost. Jsou to Milan Balabán a Svatopluk Karásek a pak i kazatelé, kteří jsou toho času bez státního souhlasu pro určitý sbor: Petr Brodský, Jan Dus, Jaromír Dus, Pavel Fojtů, Vladimír Kalus, Ing. Alfréd Kocáb, Miloš Rejchrt, Vlastimil Sláma, Jan Šimsa, Ing. dr. Jakub Trojan a Jiří Veber. Je to celkem i s prvními dvěma 13 osob.

2. Počet členů církve

Protože při úředním sčítání lidu se církevní příslušnost neznamenává, pramenem uvedených údajů jsou každoroční hlášení seniorských výborů. Podle těchto hlášení se počet členů církve pohyboval takto:

1968 - 264.576 členů

1969 - 258.853 členů, tj. o 5.723 členů /o 2,16%/ méně než 1968

1970 - 254.926 členů, tj. o 3.927 členů /o 1,52%/ méně než 1969

1971 - 250.852 členů, tj. o 4.074 členů /o 1,60%/ méně než 1970

1972 247.017 členů, tj. o 3.835 členů /● 1,53%/ méně než 1971
1973 243.659 členů, tj. o 3.358 členů /o 1,36%/ méně než 1972
1974 240.717, členů, tj. o 2.942 členů /o 1,21%/ méně než 1973

Členů církve tedy stále ubývá, i když má tento úbytek v posledních letech mírně klesající tendenci.

3. Počet sborů

V minulém období se počet farních sborů nezměnil. Je jich 272. Rovněž počet seniorátů zůstal stejný, totiž 13.

Ke dni 15.října 1975 bylo 29 sborů neobsazených. V 9 sborech naopak pracovali dva duchovní.

Neobsazené jsou tyto sbory:

1. Benešov u Prahy	
2. Bohuslavice	15. Mělnické Vtelno
3. Brandýs n.Orl.	17. Mladá Boleslav
4. Česká Kamenice	18. Neratovice-Libiš
5. Česká Lípa	19. Praha 5 - Řadotín
6. Dambořice	20. Praha 10- Vršovice
7. Horní Slavkov	21. Pustá Rybná
8. Hrabětice	22. Sedlec-Prčice
9. Hvozdnice	23. Suchdol n.Odrou
10. Jasenná	24. Šumperk
11. Kardašova Řečice	25. Varnsdorf
12. Králíky	26. Velim
13. Křížlice	27. Vilémov
14. Ledčice	28. Volyně
15. Libčice nad Vlt.	29. Zásmyky

4. Studenti bohosloví a absolventi Komenského fakulty

A. Počet studentů a absolventů:

Při zahájení akademického roku 1975/76 bylo zapsáno k řádnému studiu na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v Praze celkem 35 posluchačů z československé církve evangelické. Z tohoto počtu je 14 žen. Seznam studentů bohosloví připojujeme k těmto informacím na zvláštním listě. - Jeden student byl přijat na Komenského

ho fakultu, ale před zahájením studia byl povolán k absolvování vojenské presenční služby. V čísle 35 studentů není započten.

Prerušené studium mají dva studenti, a to František Matula z Krakovan a Martin Zlatohlávek z Velimi. Oba skončili první ročník.

Letos na podzim skončilo či končí studium celkem 5 posluchačů z naší církve. Jsou to:

1. Jiří Gruber z Prahy-Klimenta
2. Jana Páleníková z Prahy-Strašnic
3. František Pavlis z Děčína /zvolen a potvrzen v Merklíně/
4. Jaroslav Raich z Teplic /zvolen a potvrzen v Trutnově/
5. Pavel Sikora ze Šumperka.

Další 4 posluchači, kteří absolvovali fakultu, mají odklad zkoušek a skončí nejdříve v zimním období. Jsou to: Jana Burešová z Nového Města na Moravě, Jan a Lydia Mamulovi ze Zruče nad Sáz. a Olga Valešová z Prahy od Klimenta.

Vojenskou službu konají 3 dřívější absolventi: Jaroslav Nečas z Prahy-Strašnic se vrací letos na podzim /a je povolán do Libštátu/, Ladislav Žilka z Nového Města na Moravě se vrátí na jaře 1976 a František Šilar z Prahy na jaře 1977.

Kromě toho dva dřívější absolventi Komenského fakulty zatím neobdrželi státní souhlas pro duchovenskou činnost v některém sboru. Jsou to Jana Zlatohlávková z Velimi a Dan Drápal z Prahy.

B. Církevní podpory bohoslovců

Církev podporuje své bohoslovce finančně z obecné chrámové sbírky, která se koná každoročně o vánocích. V období od minulého synodu tato sbírka činila: v roce 1972 Kčs 176.944.20, v roce 1973 Kčs 188.298.30 a v roce 1974 Kčs 190.133.40.

Na církevních podporách bylo z ní vypláceno studentům bohosloví měsíčně průměrně cca 13.500 Kčs. Kromě toho dostali bohoslovci v roce 1973 a 1974 bohosloveckou literaturu v celkové ceně asi 10.000 Kčs.

Seznam posluchačů Komenského evangelické bohoslovecké fakulty
z českobratrské církve evangelické

říjen 1975

1. ročník

1. Pavel Klinecký z Prahy-Strašnic
2. Jana Laštovková z Mariánských Lázní
3. Jan Nohavica z Hošťálkové
4. Abigail Pípalová z Nymburka
5. Támar Pípalová z Nymburka
6. Anna Stehlíková z Krnova
7. Jan Veselý z Liberce
8. Pavel Záruba z Prahy-Holešovic

celkem 8 posluchačů

2. ročník

1. Naděje Chrástková z Valteřic
2. Eva Petruchová z Javorníka
3. Jindřiška Pokorná z Prahy-Strašnic
4. František Schilla z Prahy-Střešovic
5. Dana Střelcová z Horních Dubenek
6. Daniel Ženatý ze Vsetína

celkem 6 posluchačů

3. ročník

1. Ester Hájková z Gottwaldova
2. Vlastimil Kovář z Hošťálkové
3. Ladislav Radonský z Křižlic
4. Jan Roith z Prahy od Klimenta
5. Lydie Šilarová z Prahy od Salvátora

celkem 5 posluchačů

4. ročník

1. Miroslav Čejka z Prahy-Libně
2. Pavel Keřkovský z Brna
3. Jan Klas z Uherského Hradiště
4. Milada Mrlinová z Hodslavic
5. Vanda Rosecká z Prahy od Salvátora
6. Joel Ruml z Velkého Meziříčí
7. Emanuel Vejnar z Duchcova

celkem 7 posluchačů

5. ročník

1. Pavel Dvořáček z Valašského Meziříčí
2. Vladimír Hejtmánek z Brna
3. Věra Matulová z Krakovan
4. Jana Mikolášková z Prahy
5. Antonín Nedbal z Prusinovic
6. Michael Otřísál z Prahy-Vinohrad
7. Jan Tydlitát z Prahy-Dejvic
8. Miloslav Vašina z Lozic
9. Stanislav Větrovský z Prahy-Vršovic

celkem 9 posluchačů

5. Volitelnost k duchovenskému povolání

V období od 1.ledna 1973 do 15.října 1975 obdrželi od synodní rady po příslušných zkouškách dekret volitelnosti za diakona, vikáře a faráře tito kazatelé:

a. dekret volitelnosti za diakona

1. Libuše Soběslavská z Lanškrouna - dne 15.6.1973
2. Vilém Pospíšil z Nového Města pod Smrkem - dne 15.6.1973
3. Květoslava Hlaváčová z Olomouce - dne 26.9.1974

b. dekret volitelnosti za vikáře

1. Bohumil Baštecký /nar.13.11.1943 v Praze/ - dne 24.9.1973
2. Petr Brodský /nar.6.5.1947 v Karlových Varech/ - dne 24.9.1973
3. Olga Dvořáková-Tydlitátová /nar.29.1.1950 v Brně/dne 24.9.1973
4. Tomáš Jirků /nar.3.1.1950 v Praze/ - dne 24.9.1973
5. Milan Klapetek /nar.24.6.1944 ve V.Trestném/ - dne 24.9.1973
6. Jaroslav Nečas /nar.28.4.1947 v Praze/ - dne 24.9.1973
7. Jana Zlatohlávková /nar.25.1.1950 ve Znojmě/ - dne 24.9.1973
8. Ladislav Žilka /nar.3.9.1948 v Novém Městě/Mor./ dne 24.9.1973
9. Pavel Kašpar /nar.2.3.1950 v Brně/ - dne 30.10.1973
10. Zdeněk Bárta /nar. 22.3.1949 v Praze/ - dne 22.12.1973
11. Jaroslav Fér /nar.2.6.1947 ve Cvikově/- dne 20.11.1974
12. Marie Linnemannová /nar.17.8.1947 v Praze/ - dne 21.10.1974
13. Miloslav Lojek /nar.6.1.1949 v Ml.Boleslavi/ - dne 20.11.1974
14. Jan Opočenský /nar.10.4.1949 v Chotiněvsi/ - dne 20.11.1974
15. František Šilar /nar.11.12.1948 v Ústí n.Orl./ - dne 20.11.1974
16. Jan Škubal /nar.31.7.1951 v Hořicích/ - dne 21.10.1974
17. diakon Jaroslav Hejnoch z Oder - dne 25.7.1975
18. Jaroslav Raich /nar.25.7.1947 v Teplicích/ - dne 12.9.1975
19. František Pavlis /nar.5.12.1941 v Praze/ - dne 19.9.1975
20. Jiří Gruber /nar.15.6.1952 v Praze/ - dne 30.9.1975
21. Jana Páleníková /nar.25.1.1951 v Praze/ - dne 30.9.1975

c. dekret volitelnosti za faráře

1. Jaroslav Vitek /nar.6.4.1947 v Hošťálkové/ - dne 21.9.1974
2. Ondřej Soběslavský /nar.5.4.1948 v Kutné Hoře/ - dne 21.9.1974

6. Ordinace kazatelů a presbyterů

V období od 1.ledna 1973 do 15.října 1975 byli ordinováni:

a. kazatelé

1. Ondřej Soběslavský, vikár v Plzni-západ - dne 28.1.1973
2. Jana Kašparová /Ryšavá/, vikárka v Opatově - dne 4.3.1973
3. Daniel Matějka, vikár v Chrástu u Plzně - dne 2.9.1973
4. Petr Brodský, vikár v Libštátě - dne 11.11.1973
5. Olga Tydlitátová /Dvořáková/, vikárka v Nuslích - 11.11.1973
6. Milan Klapetek, seniorátní vikár na Vsetíně - dne 11.11.1973
7. Bohumil Baštecký, vikár v Přelouči - dne 16.12.1973
8. Pavel Kašpar, vikár v Horních Dubenkách - dne 16.12.1973
9. Vilém Pospíšil, diakon ve Chvaleticích - dne 16.12.1973
10. Zdeněk Bárta, vikár v Chotíněvsi - dne 24. 3.1974
11. Jan Škubal, vikár v Kostelci nad Orli. - dne 3.12.1974
12. Pavel Otter, vikár ve Vizovicích - dne 15.12.1974
13. Jaroslav Fér, vikár v Podbořanech - dne 9.3.1975
14. Miloslav Lojek, vikár v Kralovicích - dne 9.3.1975
15. Jan Opočenský, vikár ve Strakonících - dne 9.3.1975
16. Tomáš Jirků, vikár v Prosetíně - dne 7.9.1975
17. František Pavlis, vikár v Merklíně - dne 12.10.1975
18. Marie Matzenauerová (roz. Linhartová), vikárka v Hor. Podbořanech - dne 15.12.1974

b. presbyteři

1. Ladislav Soukup, člen staršovstva v Kolíně - dne 18.11.1973
2. Adolf Konvalinka, člen staršovstva v N.Městě/Mor. - 20.10.1974
3. Frant. Kaštánek, člen staršovstva v N.Městě/Mor - 20.10.1974
4. František Pilný, člen staršovstva v Libici/Cidl. - 17. 8.1975

7. Odchod kazatelů z církevní služby

V období od podzimu 1972 do 15.října 1975 odešli z církevní služby tito kazatelé:

a. rezignace z důvodu úplného vstupu do výslužby

1. Tomáš Rumíšek, Moravská Třebová ke dni 1. 7.1972
2. ThDr Vladimír Čapek, Praha-Žižkov II 1. 9.1972
3. Bohumír Šuchman, Mělník 16. 7.1973
4. Josef Závodský, Přelouč 16. 7.1973
5. PhDr Bohuš Hrejša, Praha-Střešovice 1. 9.1973
6. Miroslav Rodr, Rokycany 15. 1.1974

7. Miloslav Klapuš, Kostelec n.Orl.	ke dni 1.10.1974
8. Josef Staněk, Trutnov	12. 8.1975
9. Jan Zlatohlávek, Velim	1. 5.1975
10. Jan Sláma, Rusava	1.10.1975

b. odchod z důvodů osobních a jiných

1. Svatopluk Karásek, Nové Město p.Smrk.	ke dni 1. 3.1973
2. Marcela Čekalová, Kralovice	17. 9.1974
3. Milan Dalabán, Radotín	1. 6.1975

c. dále přestali vykonávat duchovenskou službu rozhodnutím státních úřadů

1. Jan Šimsa, farář v Prosetíně	od 1.3.1973
2. Petr Čapek, farář v Merklíně -	od 1.12.1973 do 31.1.1975
3. Jiří Veber, farář v Šumperku	od 31.12.1973
4. Ing.Alfréd Kocáb, farář v Mladé Boleslavi	od 1.3.1974
5. Ing.ThDr Jakub Trojan, farář v Libiši	od 1.3.1974
6. Pavel Fojtů, farář v Jasenné	od 1.12.1974
7. Jan Zlatohlávek, farář ve Velimi /odešel do důchodu/	od 1.5.1975
8. Petr Brodský, vikář v Libštátě	od 12.5.1975

8. Úmrtí kazatelů a jiných pracovníků

V době od 1.ledna 1973 do 15.října 1975 zemřeli:

a. kazatelé v činné službě

1. Václav Matoulek, farář ve Vizovicích 19.5.1973 /70 let/
2. G.A.Říčan, farář v Suchdole n.O. 20.10. 73 /61 let/

b. kazatelé ve výslužbě

1. Bohuslav Černík, býv.farář v Rovečném 7.9.1974 /72 let/
2. Vladimír Jehlička, býv.farář v Libni 15.5.1973 /73 let/
3. Jan Kučera, býv.farář na Smíchově 20.2.1973 /79 let/
4. JUDr Vlad.Mičan, býv.farář v Silůvkách 9.2.1973 /82 let/
5. František Novotný, býv.farář v Soběslavi 15.8.1974 /74 let/
6. Bohumír Opočenský, býv.farář v Klášteře 27.8.1974 /73 let/
7. Josef Procházka, býv.farář v Králíkách 24.10. 74 /78 let/
8. ThDr.Rudolf Říčan, emer.prof.KF 2.10. 75 /76 let/
9. Vlastimil Šípal, býv.farář v Libenicích 10.10. 73 /67 let/
10. ThDr.Štěpán Šoltész, býv.farář u Klimenta 18.8.75 /86 let/
11. Josef Zákoucký, býv.farář ve Hvozdnici 13.4.1974 /71 let/

c. jiní církevní pracovníci /pokud to bylo synodní radě
oznámeno/

Synodní rada vyzvala dopisem z 3.zář 1975 všechny sbory, aby oznámily, kdo z funkcionářů sborů a členů staršovstva zemřel v době od posledního synodu. Seznam je vypracován na podkladě odpovědí, které došly do 15.října t.r.

1. Vilém Andrš, presbyter z Děčína, zemř. 13.6.1975 /42 let/
2. Jan Beran, presbyter ve Strměchách
3. Karel Bernard, presbyter v Čes.Budějovicích zemř.2.1.1974
4. František Bezděk, presbyter v Daňkovicích /76 let/
5. Adolf Bláha, předseda kaz.stan.v Blažkově /85 let/
6. František Bláha, kurátor v Libici n.C. zemř.6.10.75 /74 let/
7. Václav Brázda, presbyter ve Sněžném /73 let/
8. Alfons Bureš, presbyter v Černošíně, zemř.6.12.1973
9. Josef Číhal, býv.místokurátor v Třebíči /83 let/
10. Václav Číhal, presbyter ve Velkém Meziříčí /80 let/
11. Josef Čírtek, presbyter v Jihlavě /78 let/
12. Miroslav Dedecius, presbyter v Podpořanech - zemř.1974
13. Anna Dobešová, členka výboru kaz.stanice v Myslibořicích /82 let/
14. Ing.dr.Karel Douša, býv.presbyter v Čáslavi
15. Josef Dušek, býv.presbyter v Kladně, zemř.9.1.1974

16. Vojtěch Elsnic, místokurátor ve sboru Praha-Kliment,
zemř. 3.10.1975 /52 let/
17. Josef Fecka, presbyter v Žatci, zemř. 1974
18. Bedřich Fér, býv.kurátor v Lysé, zemř.13.2.1974 /88 let/
19. Gustav Flegř, kurátor sboru v Aši
20. PhDr. Ant.Frinta, býv.univ.prof. v Praze, zemř.21.2.1975
/90 let/
21. Klára Hájková, vdova po synodním seniorovi,
zemř.16.4.1974 /70 let/
22. Jan Hampl, kurátor v Mostě-Litvínově, zemř.13.3.1975 /59 let/
23. Jaroslav Hartman, kurátor v Čáslavi, zemř. 8.11.1973
24. Ing.Vítězslav Holan, kurátor v Praze-Strašnicích,
zemř.30.3.1973 /75 let/
25. Miloslava Hudcová, presbyterka v Čáslavi, zemř.8.10.1973
26. Josef Chroust, býv.místokurátor v Novém Městě n.Mor. /74 let/
27. Josef Jambor, presbyter v Novém Městě na Mor. /76 let/
28. František Jaša, místokurátor v Jihlavě /48 let/
29. Jaroslav Jech, presbyter v Praze-Radotíně, zemř.9.12.1974
30. PhDr.J.Jílek-Oberpfalcer, býv.univ.prof. v Praze,
zemř. 6.3.1973 /83 let/
31. František Joppich, presbyter v Aši
32. Pavel Madlec, býv.kurátor v Praze-Spořilově, zemř.30.9.1974
/80 let/
33. Václav Kapoun, býv.presbyter v Moravči /65 let/
34. František Kolman, býv.sen.kurátor v Jindř.Hradci,
zemř. 3.3.1973 /76 let/
35. Stanislav Klimenta, býv.presbyter v Praze-Nuslích,
zemř. 26.12.1973 /78 let/
36. Zdenka Komzáková, presbyterka v Telči
37. František Kostelecký, presbyter v Pečkách,
zemř.9.12.1974 /65 let/
38. PhDr.J.B.Kozák, býv.univ.prof. v Praze, zemř.9.1.74 /85 let/
39. Jaroslav Krčál, člen výboru kaz.stanice v Moravských Budě-
jovicích /74 let/
40. Jan Křenek, presbyter v Novém Městě na Moravě /82 let/
41. Rudolf Kubík, presbyter v Daňkovicích, zemř. 22.7.1974 /76 r./
42. Antonín Kučera, presbyter v Praze-u Klimenta, zemř. 1973
43. Antonín Kuzdas, presbyter v Domažlicích
44. Bohumila Kysilková, kurátorka v Novém Bydžově,
zemř. 7.12.1973 /85 let/
45. Ladislav Lorenc, místokurátor v Bohuslavicích,
zemř.11.12.1973 /69 let/

46. Jaroslav Lukášek, presbyter v Praze-Strašnicích,
zemř. 26.2.1974 /69 let/
47. MUDr Adolf Lukl, býv.kurátor v Praze-Vinohradech,
zemř. 16.12.1974 /100 let/
48. Antonín Mazánek, presbyter v Chomutově, zemř. 1973 /75 r./
49. Jan Medek, místokurátor v Černilově, zemř. 29.3.75 /76 r./
50. Václav Medek, býv.sen.kurátor, Hradec Králové,
zemř. 18.8.1974 /82 let/
51. Jan Michálek, presbyter v Telči
52. Tobiáš Mikulecký, býv.kurátor ve Džbánově, zemř. 25.6.1973
53. Josef Motl, býv.kurátor v Letohradě, zemř. 1.4.1974 /91 r./
54. František Müller, kurátor v Praze-Adotíně, zemř. 28.5.1974
55. František Neděla, účetní Kalicha a syn.rady,
zemř. 28.5.1975 /69 let/
56. František Nejedlý, presbyter ze Sněžného /78 let/
57. Marta Novotná, býv.ředitelka býv.dívčího vých.ústavu
v Krabčicích/, zemř. 6.5.1975 /80 let/
58. Stanislav Novotný, presb. v Novém Bydžově,
zemř. 1.7.1975 /71 let/
59. Emilie Paurová, býv.kurátorka v Praze-Modřanech,
zemř. 19.6.1973
60. Emil Pellar, býv.katecheta, Hradec Králové,
zemř. 9.10.1974 /73 let/
61. Vratislav Peroutka, presbyter v Sokolově, zemř. 27.6.74 /49r./
62. Josef Pivoňka, presbyter v Sázavě /72 let/
63. Bohumil Pojman, předseda kaz.stan. Střížkov /62 let/
64. Josef Pospíšil, býv.kurátor v Teplé, zemř. 27.1.1974 /73 r./
65. Pavel Procházka, místokurátor v Pardubicích, zemř. 24.10.73
66. Ladislav Ruml, býv.kurátor v Počábradech, zemř. 9.8.1973
/97 let/
67. Miloš Rýdl, presbyter v Humpolci
68. Emil Rychetský, býv.kurátor v Zábřehu, zemř. 15.2.75 /87 r./
69. Oldřich Sedmera, kurátor v Hranicích, zemř. 25.5.1974 /81 r./
70. Růžena Skalická, presbyterka v Černilově, zemř. 26.12.1974
/81 let/
71. František Sklenář, kurátor v Třebíči, zemř. 27.2.1975 /70 r./
72. František Skorkovský, předseda kaz.stan. v Bystřici nad Pern.
/73 let/
73. Josef Sláma, presbyter v Třebíči /76 let/
74. Jan Stehno, býv.presbyter v Sázavě /86 let/
75. František Strnad, býv.presbyter v Libici n.Cidl.
zemř. 25.9.1974 /95 let/
76. Ladislav Šilar, presbyter v Hor.Čermné, zemř. 11.8.75 /60 r./
77. Vladimír Široký, kurátor v Roudnici/Lab., zemř. 24.4.73 /69 r./

78. Josef Šitina, presbyter v Bohuslavicích /74 let/
79. František Švanda, býv.kurátor v Brně, zemř.9.3.75 /80 let/
80. Jan Trojan, býv.kurátor v Novém Městě/Mor. /73 let/
81. Helmut Tuček, předseda kaz.stanice ve Zhořci, zemř.14.9.1975
82. ThDr.Štefan Turnský, profesor Komenského fakulty, presbyter
v Praze-Spořilově, zemř.1.7.73 /58 let/
83. Václav Tvrdý, kurátor v Černošíně, zemř. 16.7.1974
84. Anna Uherková, býv.ved.dětského domova v Táboře,
zemř.v červnu 1975 /79 let/
85. Josef Václavek, kurátor v Chrudimi, zemř. 1.1.1975
86. Miloslav Váša, býv.kurátor v Semtěši, zemř.20.2.74 /78 let/
87. Oldřich Vokál, presbyter v Pečkách, zemř.9.12.74 /76 let/
88. František Vondrák, býv.domovník Husova domu v Praze,
zemř. 16.8.1973 /71 let/
89. František Vondřejš, kurátor v Čes.Budčovicích, zemř.8.11.74
90. Lydie Vystrčilová, presbyterka v Kladně, zemř. 24.4.1974
91. Bohumil Zástěra, kurátor ve Sněžném /69 let/
92. Jaroslav Závodský, presbyter v Telči

V Praze dne 20.listopadu 1975

Vážení bratří a sestry,

dostáváte ještě poslední doplňky synodních materiálů:

- a. Na dvou přiložených listech jsou uvedeni členové synodu z poděbradského a poličského seniorátu. Vyměňte si laskavě tyto dvě strany v tisku synodu č.3.
- b. Na dalších dvou listech jsou ještě doplňky k návrhům ze seniorátů. Jsou to návrhy seniorátního konventu brněnského seniorátu. Doplňují tisk synodu č.13 a č.13a.
- c. Kromě toho Vás prosíme, abyste si doplnili v tisku synodu č.7 /Různé informace/ tento údaj: Na str.6 v oddíle o ordinaci kazatelů byla omylem vynechána Marie Linne-
mannová /provď.Matzenauerová/, vikářka v Horních Počernicích. Má být uvedena mezi J.Škubalem a P.Otterem. Byla
ordinována dne 15.12.1974.
- d. V témže tisku synodu č.7 v oddíle o úmrtí jiných církevních pracovníků /str.8-10a/ si laskavě doplňte několik úmrtí pracovníků, která byla hlášena později:
 1. Jiří Jagoš, presbyter v Brně Židenicích, zemř. 15.6.1975 /93 let/
 2. Josef Klouda, presbyter v Brně /71 let/
 3. Václav Machovec, pokladník v Kralovicích, zemř.15.2.1974 /67 let/
 4. Alois Pohanka, předseda kaz.stanice ve Žďáru nad Sázavou
 5. Pavel Pokorný, presbyter v Brně /86 let/
 6. Jindřich Preč, míst.kurátor v Olomouci, zemř.11.6.1975
 7. Jan Sedláček, předseda kaz.stan.v Sobotce, zemř. 22.5.75 /77 let/
 8. ing.arch.Miloslav Tejc, presbyter v Brně-Židenicích, zemř.10.5.1975 /68 let/
 9. Jarmila Tomsová, býv.úřednice kanceláře synodní rady /zemř.15.5.1974 /74 let/

S bratrským pozdravem

Kancelář synodní rady
českobratrské církve evangelické

9. Zpráva o hospodaření

Hospodaření církve - včetně hospodaření synodní rady - spočívalo v období mezi XVIII. a XIX. synodem na podkladě ustanovení zák.č.218/49 Sb. a vl.nař. č.221/49 Sb. a platného církevního zřízení a předpisů toto zřízení doplňujících.

Možno opět konstatovat, že na úseku hospodaření byly učiněny další kroky ke stabilizaci a že vynaložené výdaje byly úměrné prokázané potřebě i finančním možnostem církve.

Sborové hospodaření ve smyslu ustanovení platných pro všechny církve se dělilo opět na hospodaření řádné a hospodaření mimořádné. Obojí se rozvíjí na podkladě projednaných a schválených rozpočtů.

Řádné hospodaření sborů, v němž je zajišťován obvyklý provoz sborového života /"výdaje pravidelně se opakující"/ proběhlo v uplynulém období bez větších výkyvů. Řádné příjmy se scházely pravidelně v obvyklém rytmu každého sboru a tomu odpovídaly i řádné výdaje. Mírný vzestup byl zaznamenán v řádných příjmech u sáláru a chrámových sbírek pro vlastní potřebu sboru. Tzv. ekonomické nájemné /za nebytové prostory/ se objevilo spíše ojediněle a výjimečně, i když celá řada sborů má k tomu z minulosti vhodné předpoklady. Bylo by jistě užitečné, kdyby v jednotlivých seniorátech byly tyto možnosti přezkoumány a zváženy. Řádné hospodaření musí být zásadně vyrovnané. Kde tomu tak není, vedle sborů po stránce provozní soběstačných máme i sbory hospodářsky slabé, musí být řádným rozpočtem uznaný schodek vyrovnán příspěvkem na schodek, který od r.1954 poskytuje církev z reparatic. Na provozní schodky sborům bylo synodní radou vyplaceno v r.1973 celkem Kčs 140.550,- a v roce 1974 Kčs 100.500,-. - Pokud jde o zvýšení příspěvku na sociální zabezpečení na 25% veškerých výplat, které v období 1971-1972 tak narušilo rovnováhu hospodaření u řady sborů, nyní již sbory s touto skutečností počítají a tak se i tato obtížná záležitost upravila. Dotýká se však nesmírně zvláště hospodaření mimořádného při velkých opravách sborových objektů a je třeba počítat s tím, že za stejné množství vynaložených peněz se opraví méně.

V rámci mimořádného hospodaření zajišťují sbory především opravy svých objektů, chrámů, modliteben, sborových domů a far. Jde tu vedle udržovaných oprav mnohde i o nákladné adaptace objektů a přizpůsobení starých či přestárklých staveb moderním po-

třebám dneška. V celku se sbory o své objekty starají svědomitě a se zdarem usilují o zachování objektů zděděných po otcích v dobrém stavu. Zůstává však vážnou otázkou udržování zděděných velkých objektů tam, kde sboru stačí menší a dobře vybavená místnost. Vážíme si citových vztahů a chápeme je, ale tyto citové momenty musí zůstat ve zdravé rovnováze s možnostmi ekonomickými.

Je třeba zdůraznit, že na skutečně rozsáhlou a tedy i nákladnou a déle trvající opravu či adaptaci nemůže žádný sbor stačit sám, i když je velmi obětavý a i když mnoho práce obstarají jeho členové vlastníma rukama, - že dříve či později přijde s žádostí o pomoc z celocírkevních prostředků.

V takovém případě synodní rada pomáhá jednak bezúročnými zápůjčkami /stavebními zálohami/ z Jubilejního tolerančního daru, jednak dary z repartic. - V r.1973 bylo sborům z JTD zapůjčeno celkem Kčs 1,364.745,- na opravy sborových objektů a v roce 1974 Kčs 1,385.682,-. V roce 1973 dostaly sbory dary z repartic Kčs 518.900,-; v roce 1974 ve výši Kčs 520.500,-. Podle nově zavedené praxe poskytuje synodní rada pravidelně sborům zápůjčky z JTD a teprve před koncem kalendářního roku podle finanční situace a svých možností rozhodne, kolik z této zápůjčky bude darem z repartic a kolik zůstane zápůjčkou. V takovém případě určí synodní rada i příslušné splátky. Při větších zápůjčkách jsou obvykle splátky ve výši 10% za rok, třeba však s vděčností konstatovat, že mnohé sbory se snaží splatit své závazky dříve a rychleji, což umožňuje synodní radě opět další pomoc potřebným sborům.

Záslužné dílo na tomto úseku koná naše pomocná Jeronymova jednota /odbor synodní rady/, která každoročně shromažďuje a rozděluje na schválené stavební a údržbové akce dary jednotlivců i sborů. V r.1973 sebrala a rozdělila JJ celkem Kčs 1,280.013,55, a v roce 1974 sebrala a rozdělila celkem Kčs 1,363,516,20.

Pro úplnost je třeba uvést, že náklady na udržování našich objektů pomáhá nám nést i státní správa mimořádnou finanční pomocí, poskytovaných sborům cestou ONV na opravy v rámci schváleného mimořádného rozpočtu. V r.1973 dostalo 29 sborů na opravy ze státních prostředků celkem částku Kčs 1,070.447,03. V roce 1974 dostalo od státní správy na opravy 21 sborů 1,010.930,54 Kčs. Největší částky již po řadu let dostávají od státní správy

sbory v seniorátě západočeském /na opravy budov po německé evang.církvi/, dále v seniorátě ústeckém, pražském a poděbradském. Jinde je pomoc ze státních prostředků zjevem •jediněným a výjimečným a v některých krajích naše sbory •od státní správy již dlouhou řadu let nedostaly nic - i když jiným církvím se zde na cpravy pomoc poskytuje pravidelně.

Ve svém úřrnu není zanedbatelná ani částka, kterou naše sbory dostaly na úhradu utrpěných škod od Státní pojišťovny. V roce 1973 dostalo 32 sborů od Státní pojišťovny celkem Kčs 114.770,-; r. 1974 dostalo 30 sborů od Státní pojišťovny celkem Kčs 79.215,10. Sbory mají své objekty vesměs pojištěny. Poskytnutá náhrada škody je v rámci plnění pojišťovací smlouvy. I když ve svém úřrnu je tato částka dosti vysoká, zůstává stále dojem, že některé sbory si nejsou vědomy možnosti /a vlastně povinnosti/ upozornit na vzniklou škodu příslušnou pobočku Státní pojišťovny a raději usilují o pomoc z celocírkevních prostředků.

Hospodaření synodní rady se dělilo opět na dvě části. V první byl zabezpečován provoz synodní rady, jejích odborů a ústřední kanceláře církve a všedh vedlejších středisek /např. církevní tisk, školení, rekreace atd./ včetně péče o udržování objektů patřících církvi a spravovaných přímo synodní radou.

Náklady na provoz synodní rady, odborů synodní rady a ústřední kanceláře církve byly nižší, než bylo předpokládáno plánem a schváleným rozpočtem. Tyto náklady jsou kryty jednak vlastními příjmy, z nich především z nájemného, jednak dotací z repartic, která vyrovnává skutečný schodek. Na rok 1973 byl plán schodku /a tedy dotace z repartic/ na tomto úseku Kčs 559.000,-; skutečně poskytnutá dotace z repartic činila Kčs 350.000,-. V roce 1974 byl schválený plán schodku /po úpravě/ Kčs 491.000,--, zatímco skutečná dotace z repartic činila jen Kčs 435.000,--. I když byla skutečně poskytnutá dotace z repartic nižší, než se předpokládalo, přece je nutno zvláště upozornit, že vzniká z velké části z nutných oprav nemovitostí /budova Husova domu v Praze, budova Husova bohosloveckého semináře v Praze/, na které bylo vynaloženo v r.1973 celkem Kčs 183.753.23 a v roce 1974 celkem 218.910.90 Kčs. - Protože jde o nutné a namnoze přímo nařízené opravy ještě v dalších budovách, a to v takovém rozsahu, že je již není možno hradit jen z nájemného a z repartic, což bude záležitost nejbližší příštích let, odhodlala se synodní rada na podzim 1974 k vypsání celocírkevní dlouhodobé akce darů

na tento účel, Akce se rozvíjí slibně a k 30.9.1975 dosahuje již částky Kčs 433.721.45. Vedle toho požádala synodní rada o mimořádnou finanční pomoc na tyto úpravy i státní správu a očekává, že jí bude povoleno přijmout na tento účel i dar od zahraničních evangelických církví. - Celkový plán dotace pro synodní radu a všechna ostatní střediska činil v roce 1973 Kčs 706.000,- a skutečně bylo vyplaceno Kčs 559.000,- ; v roce 1974 činil schválený plán 711.000,- Kčs, zatímco skutečně vyplacená dotace byla Kčs 623.000,-. - Podrobnější výkaz o výdajích uvádí připojený celkový přehled nákladů.

V mimořádném hospodaření hospodařila synodní rada v uplynulém období s celocírkevními prostředky /se jméním účelovým/, které jsou jí svěřeny. O zápůjčkách z JTD a o darech z reparatic na opravy, adaptace a údržbu sborových objektů byl přehled podán v oddíle této zprávy, věnované sborům.

Kromě toho shromažďovala synodní rada prostředky z celocírkevních chrámových sbírek a darů a užila jich k určeným účelům.

Tak sbírka pro pomoc církvím v rozvojových zemích a pro praktickou pomoc strádajícím a hladovějícím vynesla v r.1973 celkem Kčs 116.832,35 a v roce 1974 Kčs 84.480.95. Použití pro zamýšlený účel mnohdy není snadné a podléhá předpisům o mezinárodním finančním styku.

Sbírka na křesťanskou službu činila v r.1973 Kčs 70.263,90 a v r.1974 Kčs 69.098.15.

Sbírka na bohoslovce činila v r.1973 Kčs 188.298,30 a v r.1974 Kčs 190.133,40.

Sbírka na posílení Jubilejního tolerančního daru činila v r.1973 Kčs 91.664,60 a v r.1974 Kčs 95.046,75.

Jako zvláštní a zcela samostatný oddíl v rámci této zprávy o hospodaření synodní rady je péče synodní rady o sociální výpomoc kazatelům. O jejím vzniku a důvodech, jež k ní vedly, netřeba opakovat to, co bylo uvedeno ve zprávách k předcházejícím synodům. Snad jen tolik, že vnější podmínky se nezměnily a že výpomoci je třeba víc než v minulosti. Synodní rada však od počátku byla vedena snahou, aby celá akce měla a vždy si udržela charakter dobrovolnosti. Z toho důvodu ponechává synodní rada přímé uspořádání akce jednotlivým seniorátům, aby tyto po-

stupovaly podle vlastních zvyklostí a vlastních vžitých pracovních postupů. Za porozumění, které sbory v této mimořádné akci prokázaly, třeba všem sborům, jejich pracovníkům a členům vřele poděkovat.

V roce 1973 vynesly příspěvky ze sborů na tuto akci Kčs 819.908,-. Aby mohla být poskytnuta kazatelům v činné službě, kazatelům-důchodcům a staropenzistům a vdovám po nich sociální výpomoc v usnesené a schválené výši, bylo nutno tuto částku doplnit dotací z repartic ve výši Kčs 218.300,-. V roce 1974 byly ze sborů shromážděny příspěvky na tuto akci v úhrné částce Kčs 864.724,50, která byla doplněna dotací z repartic ve výši Kčs 303.210,-.

Celková tato akce je dílem lásky a obětavosti a je viditelným svědectvím, že naše sbory pochopily nutnost a naléhavost této praktické pomoci. Za jejich úsilí a bratrskou účinnost a obětavost jsme jim vděční.

10a Výplaty z repartic 1973

Sborům a seniorátům

na mimořádná stavební vydání sborům	518.900,00	
na schodky řádného hospodaření sborům	140.550,00	
na schodky řádného hospodař. seniorátů	<u>7.500,00</u>	666.950,00

Ústřední správa - dotace

Úhrn provozních nákladů činil celkem	1,132.759,00	
Na ně byla z repartic dotace ve výši		350.000,00
Zbytek nákladů byl hrazen z příjmů. - V provozních nákladech jsou zejména mzdy neduchovenských pracovníků /272.720,-/, byt synodního seniora a příbytečné duch.tajemníků /55.938,-/, funkční členů synodní rady /25.200,-/, cestné zaměstnanců a pracovníků /65.229,-/, údržba budov /223.773,18/, otop, světlo, kancelářské výdaje apod.		

Náklady na zařízení a objekty patřící celé církvi

Dům v Praze 6 - Bubenči	134.216,42	
Horský domov Herlíkovice	74.787,00	
Sola fide Jánské Lázně	41.000,00	
Domek v Kunvaldě	7.000,00	
Kostel u Martina ve Zdi	22.700,00	
Kostel u Michala	17.150,00	
Kostel v Herlíkovcích	5.000,00	
Kostel u Salvatora v Praze	20.000,00	
Středisko Chotěboř	8.000,00	
Středisko Vrbno	11.500,00	
Kobylisy - hospic ...25.797,50		
- archiv .. <u>17.817,40</u>	43.614,90	
Semonice - archiv	<u>14.700,00</u>	399.668,32

Jiné církevní potřeby

Sociální výpomoc duchovním	218.300,00	
Individuální výpomoci	18.305,40	
Rekreace duchovních	79.260,70	
Školení /bibl. kursy Vrbno, Praha/	16.000,00	
Theologické semináře pro kazatele	12.471,45	
Mírové semináře	6.500,00	
Výlohy se synodem	36.375,50	
Český bratr	19.000,00	
Příspěvek Ekumenické radě círk. v ČSR	6.500,00	
Příspěvek Světové radě církví	1.950,00	
Cesty do ciziny	5.021,10	
Opravy aut	3.500,00	
Brno - archiv	12.000,00	
Sedlec-Prčice /nájemné/	<u>640,00</u>	440.824,15

c e l k e m

1,857.442,47

10b. Výplaty z repartic 1974Sborům a seniorátům

na mimořádná stavební vydání sborům ...	520.500,00	
na schodky řádného hospodaření sborům..	100.500,00	
na schodky řádného hospodař.seniorátů..		
/13.000,00 + 4.500,00/	17.500,00	638.500,00

Ústřední správa - dotace

Úhrn provozních nákladů činil celkem 1,161.710,55
 Na ně byla z repartic dotace ve výši 435.000,00
 Zbytek nákladů byl uhrazen z příjmů. - V provozních
 nákladech jsou zejména: mzdy neduchovenských zaměst-
 nanců /266.894,-/, byt synodního seniora a příby-
 tečné duchovenských tajemníků /55.348,-/, funkční
 členi synodní rady /25.200,-/, cestné zaměstnanců
 a jin.pracovníků /68.450,-/, údržba budov /239.946,-/,
 otop, světlo, kancelářské výdaje aj.

Náklady na zařízení a objekty patřící celé církvi

Husův dům /rekonstrukce kotelny/	125.374,00	
Dům v Praze 6 - Bubenci	59.035,00	
Horský domov Herlíkovice	41.760,00	
Sola fide Jánské lázně	50.000,00	
Domek v Kunvaldě	8.500,00	
Kostel u Martina ve Zdi	28.500,00	
Kostel u Michala	2.000,00	
Kostel v Herlíkovicích	3.000,00	
Kostel u Salvatora v Praze	31.800,00	
Středisko Chotěboř	14.000,00	
Středisko Vrbno	8.000,00	
Kobylisy- hospic	23.685,35	395.654,35

Jiné církevní potřeby

Sociální výpomoc duchovním	303.210,00	
Individuální výpomoci	7.384,75	
Rekreace duchovních	88.413,30	
Školení /bibl.kursy Vrbno a Praha/	13.000,00	
Mírové semináře	10.244,40	
Teologické semináře pro kazatele	11.000,00	
Český bratr	16.000,00	
Příspěvek Ekumenické radě církví v ČSR	6.500,00	
Příspěvek Světové radě církví	1.950,00	
Cestné do ciziny, hosté z ciziny	9.540,10	
Poštovní poukázky	1.014,00	
Praha-Braník	40.365,00	508.621,55

c e l k e m 1,977.775,90

10c. Stav účtu repartic

1973

Stav účtu repartic k 1.1.1973	1,283.821,37
Inkaso repartic 1973	2,002.825,00
Inkaso dlužných repartic z min.let	<u>270.253,00</u>
	<u>2,273.078,00</u>
	<u>3,556.899,37</u>
Vydání z repartic dle specifikace /viz přílohu č.10a/ po odečtení Kčs 7.500,00 seniorátům	<u>-1,849.942,47</u>
Zůstatek repartic k 31.XII.1973	1,706.956,90
Splátky na repartici 1974 /došlé v r.1973/	<u>+ 60.710,00</u>
Konečný stav účtu repartic 31.12.1973..	<u>1,767.666,90</u>

1974

Stav účtu repartic k 1.1.1974	1,767.666,90
Inkaso repartic 1974	2,019.917,50
Inkaso dlužných repartic min.let	<u>247.210,00</u>
	<u>2,257.127,50</u>
	<u>4,034.794,40</u>
Vydání z repartic dle specifikace /viz přílohu č.10b/ po odečtení Kčs 13.000,- seniorátům ...	<u>- 1,964.775,90</u>
Zůstatek repartic k 31.XII.1974	2,070.018,50
Splátky na repartici 1975 /došlé v r.1974/ ...	<u>+ 88.290,00</u>
Konečný stav účtu repartic 21.12.1974	<u>2,158.308,50</u>

11. Dary z repartic a zápůjčky z Jubilejního tolerančního daru

Sbor	1973		1974	
	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD
1. Pražský seniorát				
Praha-Braník	---	220.000,-	---	300.000,-
Praha-Salvator	---	---	---	40.000,-
Praha-Smíchov	---	50.000,-	---	---
Praha-Žižkov I.	---	---	6.000,-	12.000,-
Příbram	2.000,-	---	---	---
Škvorec	4.700,-	---	---	---
Uhřetěves	---	5.000,-	---	---
	6.700,-	275.000,-	6.000,-	352.000,-
2. Poděbradský sen.				
Brandýs n.L.	---	---	5.000,-	15.000,-
Český Brod	---	---	10.000,-	50.000,-
Kostelec n.Lab.	5.000,-	15.000,-	---	---
Krákovany	---	15.000,-	5.000,-	---
Křinec-Bošín	15.000,-	15.000,-	5.000,-	---
Kutná Hora	10.000,-	20.000,-	---	---
Libenice	---	---	3.000,-	---
Liběchov	---	60.000,-	10.000,-	20.000,-
Libice n.Cidl.	---	---	---	5.000,-
Lysá n.Labem	15.000,-	50.000,-	---	---
Mělník	20.000,-	50.000,-	5.000,-	10.000,-
Nebužely	3.000,-	---	---	---
Opolany	---	---	---	15.000,-
Poděbrady	---	50.000,-	---	---
Velim	10.000,-	30.000,-	---	---
	78.000,-	305.000,-	43.000,-	115.000,-
3. Jihočeský seniorát				
Písek	2.000,-	4.000,-	7.000,-	---
4. Západočeský sen.				
Aš	---	---	5.000,-	---
Černošín	---	---	5.000,-	15.000,-
Domažlice	15.000,-	18.000,-	5.000,-	10.000,-
Cheb	---	---	17.000,-	68.182,-
Chodov	7.000,-	17.000,-	---	---
Chrást u Plzně	---	---	3.000,-	---
Kádně na Šum.	2.000,-	---	10.000,-	15.000,-
Kralovice	15.000,-	35.000,-	---	---
Marianské Lázně	---	---	---	20.000,-
Merklín	6.000,-	21.360,-	---	---
Nejdek	---	---	13.000,-	40.000,-
Ostrov nad Ohří	20.000,-	50.000,-	---	---
Podbořany	25.000,-	41.000,-	---	---
Přeštice	---	---	10.000,-	20.000,-
Rokycany	---	---	---	10.000,-
Stříbro	5.000,-	---	6.000,-	30.000,-
Teplá	10.000,-	10.000,-	6.000,-	---
	105.000,-	192.360,-	80.000,-	228.182,-

Sbor	1973		1974	
	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD
5. <u>Ústecký seniorát</u>				
Chomutov	15.000,-	85.000,-	3.000,-	---
Chotíněves	---	---	5.000,-	55.000,-
Litoměřice	---	---	---	10.000,-
Most-Livínov	37.200,-	---	---	10.000,-
Ústí nad Lab.	---	---	10.000,-	20.000,-
Zatec	8.000,-	65.985,-	---	15.000,-
	60.200,-	150.985,-	18.000,-	110.000,-
6. <u>Liberecký sen.</u>				
Cvikov	---	---	4.000,-	---
Doksy	---	3.000,-	5.000,-	---
Kovánc	5.000,-	10.000,-	---	40.000,-
Šluknov	---	---	1.000,-	---
	5.000,-	13.000,-	10.000,-	40.000,-
7. <u>Královéhradecký s.</u>				
Bohuslavice	---	---	8.000,-	10.000,-
Hořice v Podkrk.	39.000,-	115.000,-	---	---
Hronov	2.000,-	---	5.000,-	10.000,-
Trutnov	---	---	10.000,-	20.000,-
Třebechovice p.Or.	10.000,-	24.000,-	10.000,-	20.000,-
	51.000,-	139.000,-	33.000,-	60.000,-
8. <u>Chrudimský sen.</u>				
Brandýs n.Orl.	---	---	3.000,-	---
Bučina	---	---	5.000,-	15.000,-
Dvakačovice	---	10.000,-	20.000,-	60.000,-
Chrudim	---	---	20.000,-	40.000,-
Lanškroun	---	---	35.000,-	---
Lozice	20.000,-	40.000,-	10.000,-	20.000,-
Přelouč	10.000,-	60.000,-	---	---
Semtěš	---	40.000,-	---	---
Vilémov	3.000,-	---	---	---
	33.000,-	150.000,-	93.000,-	135.000,-
9. <u>Poličský sen.</u>				
Hlinsko v Č.	---	30.000,-	4.000,-	---
Polička	---	---	40.000,-	---
Pustá rybná	4.000,-	11.000,-	---	---
	4.000,-	41.000,-	44.000,-	---

Sbor	1973		1974	
	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD
10. Horácký sen.				
Daňkovice	---	18.000,-	2.500,-	---
Horní Dubenky	---	---	3.000,-	---
Horní Krupá	5.000,-	30.000,-	---	25.000,-
Moraveč	---	---	---	5.000,-
	5.000,-	48.000,-	5.500,-	30.000,-
11. Brněnský sen.				
Boskovice	20.000,-	30.000,-	---	---
Brno I.	---	---	---	10.000,-
Brno II.	5.000,-	30.000,-	20.000,-	50.000,-
Dambořice	10.000,-	15.000,-	---	---
Morav. Třebová	10.000,-	20.000,-	---	---
Mosislav	---	---	40.000,-	100.000,-
Prosetín	10.000,-	25.000,-	---	---
Rovečné	---	---	---	100.000,-
Svitavy	---	---	---	30.000,-
Vanovice	---	---	---	20.000,-
	55.000,-	120.000,-	60.000,-	310.000,-
12. Východomoravský				
Hošťálková	---	---	20.000,-	50.000,-
Huslenky	---	25.000,-	---	---
Jablunka n. Beč.	---	13.300,-	---	---
Javorník na Mor.	20.000,-	40.000,-	---	---
Kateřinice	---	15.000,-	---	25.000,-
Kroměříž	45.000,-	125.000,-	80.000,-	200.000,-
Liptál	---	---	20.000,-	50.000,-
Střítež n. Beč.	20.000,-	80.000,-	---	---
Uh. Hradiště	10.000,-	20.000,-	---	---
Velká Lhota	---	50.000,-	---	---
Vizovice	---	---	---	50.000,-
Vsetín-dolní sb.	---	---	---	15.000,-
	95.000,-	368.300,-	120.000,-	390.000,-
13. Moravskoslezský				
Bruntál	4.000,-	4.000,-	---	---
Krnov	10.000,-	25.000,-	---	36.000,-
Prostějov	---	---	---	25.000,-
Lípová	2.000,-	---	1.000,-	---
Vyškov	---	---	---	25.000,-
Prerov	---	35.000,-	---	---
Suchbát n. O.	3.000,-	3.000,-	---	---
Senov	---	10.000,-	---	---
Sternberk	---	---	---	25.000,-
Šumperk	---	---	---	25.000,-
	19.000,-	77.000,-	1.000,-	136.000,-

Součty seniorátů :

Seniorát :	1973		1974	
	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD	Dar z repartic	Zápůjčka z JTD
1. Pražský	6.700,-	275.000,-	6.000,-	352.000,-
2. Poděbradský	78.000,-	305.000,-	43.000,-	115.000,-
3. Jihočeský	2.000,-	4.000,-	7.000,-	
4. Západočeský	105.000,-	192.360,-	80.000,-	228.182,-
5. Ústecký	60.200,-	150.985,-	18.000,-	110.000,-
6. Liberecký	5.000,-	13.000,-	10.000,-	40.000,-
7. Královéhradecký	51.000,-	139.000,-	33.000,-	60.000,-
8. Chrudimský	33.000,-	150.000,-	93.000,-	135.000,-
9. Poličský	4.000,-	41.000,-	44.000,-	
10. Horácký	5.000,-	48.000,-	5.500,-	30.000,-
11. Brněnský	55.000,-	120.000,-	60.000,-	310.000,-
12. Východomoravský	95.000,-	368.300,-	120.000,-	390.000,-
13. Moravskoslezský	19.000,-	77.000,-	1.000,-	136.000,-
Celkem	518.900,-	1,883.645,-	520.500,-	1,906.182,-

	rok 1973	rok 1974
Výše zápujček z JTD činila	1,883.645,-	1,906.182,-
Po odečtení darů z repartic	518.900,-	520.500,-
Zápujčky celkem	1,364.745,-	1,385.682,-

12. Informace o budovách sborů a seniorátů

Z podnětu poradního odboru Jeronymova Jednota byla provedena v letech 1971-1975 evidence církevních budov ve sborech. Touto rozsáhlou prací konal především farář Miloslav Běťák z Dolní Sloupnice. Ze závěrečné zprávy vyjímáme některé informace. /Do evidence nebyly zahrnuty budovy, které spravuje synodní rada, a budovy, které naše církev jen spoluužívá./

I. Celkový počet evidovaných budov

Kostely: 220 modlitebny: 108 sborové domy: 198 fary: 74 jiné budovy: 54. Celkem bylo evidováno 654 budov. - V naší církvi nemá 11 sborů žádnou budovu. Jsou to: Broumov, Duchcov, Hlinsko, Jablonec n.N., Kostelec n.O., Praha-Dejvice, Praha-Holešovice, Praha-Horní Počernice, Praha-Vršovice, Rakovník, Sedlec-Prčice.

II. Kostely

1. Rozdělení podle stáří /pokud sbory stáří kostelů uvedly/:
 - a. kostely postavené před tolerančním patentem /9 kostelů/:
Praha-Kliment /před r.1225/, Telč /1492/, Nový Bydžov - bývalá synagoga /1559/, Český Brod /1560/, Hranice /asi 1567/, Salvátor /1614/, Hazlov /17.stol./, Rumburk /1777/, Hranice u Aše /1779/.
 - b. toleranční kostely původní 1781-1800 /13 kostelů/:
Borová, Daňkovice, Hořátek, Humpolec, Javorník na Mor., Ledčice, Libiš, Libčtát, Lysá n.L., Strměchy, Velenice, Velká Lhota u Val.Meziříčí, Vysoká.
 - c. toleranční kostely upravené: 18 kostelů
 - d. kostely pozdější: v letech 1800-1860: 25 kostelů; v letech 1861-1914: 100 kostelů; v letech 1915-1945: 45 kostelů.
 - e. kostely postavené po roce 1946 /6 kostelů/: Praha-Braník /1948/, Praha-Malešice, Kateřinice, Nikolčice /1952/, Rožnov p.Radh. /1953/, Chotiněves /1954/.
2. Rozdělení kostelů podle velikosti /počet míst podle sdělení sborů/:
Do 50 míst - 2 kostely; do 100 míst - 26 kostelů; do 150 míst - 40 kostelů; do 200 míst - 31 kostelů; do 300 míst - 50 kostelů; do 400 míst - 17 kostelů; do 500 míst - 26 kostelů; nad 500 míst - 10 kostelů. Největší kostely jsou Praha-Salvator /asi 1.200 míst/ a Český Těšín /asi 1.000 míst/.

3. Vybavení kostelů topením: 36% kostelů je vytápěno kamny, 25% kostelů je bez možnosti topení, 11% kostelů je s topením elektrickým, asi 10% kostelů má jiný druh vytápění. V ostatních případech sbory neuvedly způsob vytápění.

4. Velké opravy kostelů za posledních 20 let: Asi 50% kostelů mělo v této době velkou opravu střechy, téměř u 50% kostelů se opravovala fasáda, přes 30% kostelů mělo opravu věže. Jen u 20% kostelů sbory konaly opravu interiéru.

III. Ostatní budovy

O modlitebnách a sborových domech zatím nebyl podobný souhrnný přehled vypracován, protože jde o materiál mnohem různorodější.

IV. Byty pro faráře

Ve vlastním objektu nemá byt pro faráře 20 sborů: Jsou to tyto sbory: Beroun, Broumov, Gottwaldov, Hlinsko, Horní Slavkov, Hranice, Jablonec n.M., Kostelec n.Orl., Plzeň-západní sbor, Praha-Dejvice, Praha-Holešovice, Praha-Horní Počernice, Praha-Salvátor, Praha-Uhřetěves, Praha-Vršovice, Příbram, Rakovník, Sedlec-Prčice, Šenov, Telč.

V. Novostavby a nově získané objekty od minulého synodu

Hlinsko: roku 1973 sbor provedl adaptaci bývalé tvrze na modlitebnu. Kroměříž: roku 1973 koupil sbor památkově chráněný dům na náměstí a provádí velkou adaptaci na sborový dům. Ostrov nad Ohří: v roce 1973 sbor koupil starý dům a provádí adaptaci. - Praha-Braník: roku 1974 byla provedena koupě rozestavěného domu, který je nyní dokončován jako fara. - Přeštice: sbor dostal přidělen náhradní objekt za budovu v demoličním pásmu v r.1974. Dům potřebuje velkou opravu.

VI. Církevní budovy v demoličním pásmu

Jedná se o objekty sedmi sborů: Brandýs nad Labem: sborové budovy jsou v oblasti pro výstavbu výškových domů. Termín není znám. - Chodov u Kar. Varů: sborový dům je v oblasti úpravy okolí výškových stavb. Termín není znám. -

Frydek-Místek: sborový dům je v oblasti plánované pro výstavbu výškových domů. Termín je 10-16 let. - Liberec: sborový dům je na území plánovaného areálu LVT. Termín: příští pětiletka. - Orlová: sborový dům je v poddolované oblasti. Je silně poškozen. Do roku 1980 se počítá s poklesem terénu o 80-90 cm. - Pardubice: kostel, sborový dům i kancelář jsou v oblasti plánované pro výstavbu výškových domů. Termín: do 15 let. - Praha-Jarov: sborový dům je v oblasti výstavby výškových domů. Sbor dostane náhradní objekt, který je již v přestavbě.

- Kromě toho v Karlových Varech je sborová budova v oblasti lázní.

Z P R Á V A O P L N Ě N Í U S N E S E N Í
XVIII. S Y N O D U

Synodní rada podávala zprávu o plnění usnesení XVIII.synodu při několika zasedáních synodního zastupitelstva. Zprávu o plnění některých usnesení však považuje za užitečné předložit i XIX.synodu.

1. "Synod se usnáší, aby synodní rada ustavila novou komisi pro církevní zřízení, která by pracovala na definitivním návrhu nového církevního zřízení podle usnesení a rozhodnutí základních otázek na XVIII.synodu a v porovnání tří návrhů církevního zřízení /tj. návrhu dosavadní komise, návrhu ing.Herolda a návrhu západočeského seniorátu/. Tato komise předloží XIX.synodu /resp.některému dalšímu synodu/ konečný, se sbory a senioráty projednaný text církevního zřízení a řádů - soubor všech církevně-právních norem, jehož součástí má být i schválený jednací a volební řád." /usnesení č.9/

Zoráva synodní rady: Podle tohoto usnesení byla synodní radou jmenována komise pro vypracování nového církevního zřízení. Bylo jí uloženo, aby vypracovala na základě dosavadních materiálů nový návrh církevního zřízení a předložila jej XIX., resp. některému dalšímu synodu. Předseda komise dr.Pavel Šimek spolu se členy synodní rady zvažoval možnosti splnění tohoto úkolu. Jako schůdnější cesta byla zvolena možnost vydat úplné znění existujících právních církevních předpisů /církevního zřízení a všech řádů/ se všemi doplňky usnesenými posledními synody. K provedení této rozsáhlé práce skutečně došlo a církevní předpisy byly vydány v jednotné úpravě v dostatečném počtu pro všechny sbory. - K doplnění právních předpisů byl vypracován a synodním zastupitelstvem schválen Řád hospodaření církevních sborů, který je předkládán XIX.synodu k definitivnímu schválení, Připravuje se ještě úplný abecední seznam všech hesel církevního zřízení a řádů. Tím bude uzavřen okruh církevních právních předpisů

a bude možno posoudit nosnost dosavadní úpravy a ze zkušeností vytěžit závěry pro vypracování nového církevního zřízení, případně zaujmout nový postoj pro práci této komise.

+ + +

2. Synodní rada nechť pověří poradní odbor theologický, aby vypracoval teologický elaborát o ordinaci s přihlédnutím k současné ekumenické diskusi k této otázce, který by zdůvodnil a objasnil podstatu navrhované změny církevního zřízení. /Změna by se měla týkat § 10, odst.2, kde by se škrtila slova "a byli ... potvrzení" a byla by nahrazena slovy "udělenou synodní radou"./ /usnesení č.15/

Zpráva synodní rady: Poradní odbor theologický vypracoval na základě tohoto usnesení své dobrozdání o ordinaci v česko-bratrské církvi evangelické. Text tohoto dobrozdání se stanoviskem synodní rady je rozmnožen samostatně jako tisk synodu č.12.

+ + +

3. Synod pověřuje odbor pro práci laiků, aby vypracoval dlouhodobý plán vzdělávání laiků formou příruček, kursů, seminářů a presbyterních konferencí, a aby usiloval o realizaci tohoto plánu. /usnesení č.18/

Zpráva synodní rady: Poradní odbor pro práci laiků se zabýval tímto usnesením synodu a vypracoval plán vzdělávání na pět let. Navrhl theologická témata, která by měla být probírána v letech 1975-9. Synodní rada přijala tento návrh a stanovila jednotlivá témata jako tzv. pracovní hesla církve v příštích letech. Tato hesla jsou:

- 1975 : Církev je lid zvláštní
- 1976 : Duch svatý v církvi
- 1977 : Jdi na vinici mou a dělej
- 1978 : Misijsní úkol církve
- 1979 : K novému Božímu věku

K příslušnému heslu zaměřuje/a míní zaměřovat/ poradní odbor pro práci laiků také program celocírkevních biblických kursů pro laiky, které jsou konány v Praze a ve Vrbně.

+ + +

4. Synod předává poradnímu odboru teologickému k posouzení a návržení možného řešení tento návrh: "Nechť je vypracována příručka pro každodenní duchovní život křesťanů a jejich orientaci v denní praxi, ve které by byla uvedena řada životních situací a okolností a způsob /i variantní/, jak je třeba z biblického hlediska a křesťanské odpovědnosti takové situace a okolnosti řešit. /Informatorium školy života./"
/usnesení č.20/

Zpráva synodní rady: Poradní odbor teologický poslal k této věci synodní radě své votum:

"Praktická katedra Komenského fakulty námět prohovořila se svými externími spolupracovníky 2.11.1974 v Praze. Rozhovor připomněl tato stanoviska:

- Otazník nad celou věcí plyne ze zjištění, že novozákonní napomenutí jsou vždy zarámována do zvěsti evangelia, nikdy nejsou samostatným útvarům.
- Jediné oprávnění návrhu je dáno motivem pastoračním. Zde však chybí sbor jako nezbytný kontext pastorage. Rovněž se klade otázka, zda existuje literární forma, do níž by bylo možno pastorační přístup, vždy aktuální, vtělit a která by se vyhnula generalizující kazuistice.
- Různé možnosti, jak věc pojmout:
 - a. Jako meditaci nad situacemi, přecházející v modlitbu. Zde existují precedenty /Végh, M.Quoist/.
 - b. Jako svědectví jednoho autora s bohatou pastorační zkušeností, který se zamýšlí nad různými okolnostmi života, aniž budí dojem, že vyhlašuje /polo/oficiální stanoviska církve. /Podobně M.Köhler, Wahres Leben./
 - c. Jako "domovní kazatel": kratší kazatelské výklady biblických textů, aplikačně úžeji zaměřené k různým životním situacím.
 - d. Jako solidní věcnou, spíše analytickou informaci členů církve, uvedení do problému moderního života bez návo-
du k jejich řešení; publikace by mohla vyvážit neúplné nebo jednostranné výklady situací, běžně členům církve prezentované. Nezdá se však, že tento typ příručky byl záměrem navrhovatelů."

Synodní rada projednala toto vyjádření teologického poradního odboru v zasedání 21.11.1974. Vzala je na vědomí s tím,

že by poradní odbor měl přece jen dojít k jednoznačnějšímu závěru, přinejmenším doporučit jednu z variant jako nejvhodnější. Poradní odbor však setrval na svém stanovisku a upozornil, že vyjdou jako skripta Komenského fakulty dva texty, zabývající se etickou problematikou: práce J.L.Hromádky a J.B.Součka. - Synodní rada se domnívá, že uvedená skripta by mohla svým způsobem prozatímně posloužit.

Tímto usnesením synodu se zabýval také poradní odbor pro práci laiků a rozhodl se, že uspořádá k tématice postojů křesťana v každodenní praxi jeden celocírkevní biblický kurs. Tento kurs se konal v červenci 1975 ve Vrbně pod Pradědem. - Vedle toho připravuje PO pro práci laiků pracovní pomůcku "Vademecum křesťana", která se pokouší o stručné rady k různým etickým otázkám a do různých životních situací. Text příručky však ještě není zcela hotov.

+ + +

5. Synod žádá synodní radu, aby ve své vydavatelské činnosti dala přednost vydávání nových biblických překladů tak, aby obě řady /jak starozákonní tak i novozákonní/ byly ukončeny do roku 1979 k výročí Bible kralické.

/usnesení č.24/

Zpráva synodní rady: Synodní rada i vydavatelství Kalich se v ediční práci řídí podle tohoto usnesení. Zatím vyšlo sedm svazků z celkového počtu šestnácti. Zda se podaří ukončit vydání celé řady do roku 1979, není možno s jistotou prohlásit. Obě komise hodlají být se svou prací hotovy během dvou let, takže za tohoto předpokladu by byly rukopisy připraveny včas. Otázka tisku je průběžně projednávána s Ústředním církevním nakladatelstvím.

+ + +

6. Synod předává poradnímu odboru vydavatelskému k uvažování a k realizaci tento návrh: "Do doby, než bude možno vydat nový církevní zpěvník i s chorálníkem, nechť jsou vydávány nové písně /i žalmy/ vybrané redakční komisí jako sešitky vložitelné do zpěvníku."

/usnesení č.25/

Zpráva synodní rady: Synodní rada předala toto usnesení k uvažování svému poradnímu odboru vydavatelskému. Posudek

tohoto poradního odboru však vyzněl v tom smyslu, že vydání sešitkových výborů z nového zpěvníku je po technické i ediční stránce záležitost prakticky neproveditelná a neúměrně nákladná. Poradní odbor vydavatelský doporučil soustředit úsilí spíše na brzké dohotovení rukopisu nového zpěvníku a na vydání celého zpěvníku.

+ + +

7. Synod pověřuje synodní radu a poradní odbor právní, aby ve spolupráci s výborem SČEDu vypracovaly pracovně-právní postavení všech pracovníků církve, a aby ve smyslu zákona 218/49 Sb. s přihlédnutím k jeho důvodové zprávě, která je synodní radě k dispozici, usilovaly o zrovnoprávnění všech církevních pracovníků ve smyslu socialistického pracovního práva, jak je zvláště vyjádřeno v zákoníku práce a ostatních předpisech.

/usnesení č.32/

Zpráva synodní rady: Na základě tohoto usnesení připravil poradní odbor právní dva elaboráty. Týkají se právního postavení duchovních českobratrské církve evangelické a obsahují také právní stanovisko k otázce postavení kazatelů bez státního souhlasu.

+ + +

8. Synod ukládá synodní radě, aby předala svému poradnímu odboru hospodářskému podklad k vypracování nového repartičního klíče tento návrh: Synod vyjadřuje bratrskou vzájemnost sborů na základě apoštolovy rady: "Jedni druhých břemena nese", novým repartičním klíčem platným od roku 1974. Klíč má mít tyto zásady: a. repartiční částka se sboru vypočítává z jeho řádných příjmů, tj. ze saláru a chrámových sbírek konaných ve prospěch sboru, b. procento repartice uložené sborům se určuje podle perspektivně odhadnutých potřeb celocírkevní pokladny, c. každému sboru je zaručeno tzv. existenční minimum, tj. pevně stanovená částka sborových příjmů, která musí zůstat na dostatečné krytí chodu a rozšiřování sborové práce. Tuto částku určuje synod."

/usnesení č.37/

Zpráva synodní rady: Na základě tohoto usnesení pověřila synodní rada poradní odbor hospodářský studiem podkladů pro stanovení nového klíče pro rozpis repartice na senioráty, příp. i sbory.

Návrh na rozpis repartice předkládaný dřívejším synodům západočeským seniorátem byl se zástupci tohoto seniorátu

podrobně projednán a na zkoušku použit při rozpisu repartic pro tento seniorát. Praktická zkouška nepřinesla očekávané výsledky, a proto poradní odbor jednal dále o jiných možnostech pro stanovení repartičního klíče.

V minulých týdnech byla synodní radě předložena nová studie o zásadách pro stanovení výše a rozpisu celocírkvních repartic, vypracovaná předsedou PO hospodářského b.Vl. Chadimem. Tato studie upozorňuje na některá nová hlediska při stanovení repartic, která zatím v církvi nejsou vžita, a je proto nutné, aby jejich použití bylo důkladně zváženo.

Protože tedy jde o práci, která má povahu studijního materiálu, nepředkládá synodní rada studii b.Chadima zatím synodu k rozhodnutí, nýbrž soudí, že bude správné, aby se tento elaborát stal /po schválení celým PO hospodářským/ nejdříve předmětem diskusí a jednání na úrovni seniorátních výborů a synodního zastupitelstva.

Synodní rada k tomu dodává, že velká většina sborů řádně plní celocírkvní závazky vyplývající z dosavadní úpravy rozpisu repartic, který je ovocem mnohaletých osvědčených zkušeností.

+ + +

9. Vzhledem k hospodářské situaci, zejména diasporních sborů, v nichž je soustavnost a pravidelnost služby podmíněna užíváním osobního auta i vzhledem k rozdílností praxe v jednotlivých sborech, synod pověřuje synodní radu, aby za pomoci svých poradních orgánů /poradního odboru hospodářského a právního a komise pro organizaci církevní práce/ vypracovala návrh jednotných směrnic pro otázky používání, údržby, účtování nákladů a zejména pro obnovu vozového parku ve sborech.

/usnesení č.38/

Zpráva synodní rady: Synodní rada předala toto usnesení nejdříve poradnímu odboru hospodářskému. Odbor připravuje návrh směrnic, avšak není ještě se svou prací hotov vzhledem ke komplikovanosti věci i vzhledem k některým změnám v předpisech, k nimž došlo v poslední době.

+ + +

D O P L Ň O V A G Í V O L B Y D O S Y N O D N Í R A D Y

Při letošním XIX.synodu má být provedena volba synodního kurátora a jeho náměstka, kterým končí funkční období, a dále 1. a 3. náhradníka z řad laiků. - Pro přehled uvádíme dosavadní složení synodní rady a funkční období jednotlivých členů i náhradníků:

Duchovenští členové:

1. synodní senior ThDr. Václav KEJŘ /do 30.4.1977/
2. náměstek synod.seniora PhDr. Jan POKORNÝ /do 30.4.1977/
3. duchovenský člen Jiří RUMML /do 30.4.1977/

Laičtí členové:

1. synodní kurátor JUDr. František Škarvan /do 11.11.1975/
2. náměstek synod.kurátora PhDr. Jaro KŘIVOHLAVÝ CSc. /do 11.11.75/
3. laický člen Miloš LEŠIKAR /do 30.4.1977/

- Náhradníci:
- a. duchovenských členů SR:
 1. náhradník : Miloslav Hájek /do 30.4.1977/
 2. náhradník : Josef Batelka /do 30.4.1977/
 3. náhradník : Bohumil Betka /do 30.4.1977/
 - b. členů SR z řad laiků
 1. náhradník : MVDr.Petr Růžička /do 31.10.1975/
 2. náhradník : JUDr.Pavel Šimek /do 30.4.1977/
 3. náhradník : Vladimír Chadim /do 31.10.1975/

Výběr kandidátů pro volby do synodní rady určuje § 27 odst.8
Církevního zřízení a čl.36 odst. 1 Jednacího a volebního řádu.

+ + +

Volba kontrolorů celocírkevního hospodářství

Ve smyslu § 27 odst. 9 Církevního zřízení má být při synodu též provedena volbou dvou stálých kontrolorů a jejich dvou náhradníků do příštího řádného zasedání synodu.

Při posledním synodu byli zvoleni jako kontroloři: Josef Lajner a Ing.Lubor Franců, a náhradníky M.Bleha a J.Kolman

KOMISE PRO OTÁZKY MANŽELSTVÍ A RODINY

- jmenovaná synodní radou českokobratrské církve evangelické v rámci příprav synodu - předložila tuto práci synodní radě, která ji ve svém zasedání 28.8. 1975 přijala a předkládá ji synodu:

KŘESŤANSKÁ MANŽELSTVÍ A RODINY V DNEŠNÍ DOBĚ

(teorie a praxe, problémy, konflikty
a cesty jejich překonávání)

Určeno pro vnitřní potřebu českokobratrské církve evangelické
(příloha XIX. synodu)

1. Křesťanská rodina v moderní společnosti

1.1 Rodina se dostala v dnešní době do složité situace. Touha po dosažení úspěchu, snaha dosáhnout vysoké životní úrovně, nedostatek času i trpělivosti a porozumění vedou ke snížení zájmu o druhého člověka. Jsme ochotni méně dávat a obětovat se pro druhého, ale chceme více přijímat a užívat - technických vymožeností, požitků sexu, alkoholu, drog. Místo abychom je ovládali, stáváme se často jejich otroky, podléháme jim. Moderní společnost slibuje člověku příliš mnoho, ale současně od člověka velmi mnoho požaduje. Tím vším jsou poznamenány také vztahy mezi lidmi a snad nejvíce moderní rodina a v ní hlavně děti.

1.2 Žádný z těchto problémů se nevyhýbá ani nám křesťanům a našim rodinám. Bráníme se jim, ale podléháme, protože máme daleko k dokonalosti. Lišíme se od ostatních lidí někdy jen tím, že pouze tušíme obrysy lepších vztahů v rodině, mezi mužem a ženou a že jsme si více vědomi své slabosti a obtížnosti našich denních zápasů. Jsme však jiní především jistotou, že v nich nezůstáváme sami, vědomím, že člověk není svým vlastním pánem, nýbrž že za každým z nás stojí Bůh a jeho láska, která dává jedinou naději pro člověka. Jsme si také vědomi toho, že manželství a rodina jsou prostředkem uskutečňování Božího povolání lásky člověka k člověku.

1.3 S vědomím všech těchto skutečností se zamýšlíme nad podmínkami existence našich rodin a společně hledáme východisko z dnešní situace. Klíč k pochopení moderního člověka a všech mezilidských vztahů hledáme především v biblické zvěsti o člověku, který je vždy schopen všeho - dobrého i zlého, milování i nenávisti.

1.4 Cestu k dosažení lepšího rodinného života vidíme ve čtyřech základních okruzích otázek:

- v opravdovém úsilí o poslušný život z evangelia,
- v hlubší přípravě k manželství a k rodičovství,
- v závažnějším a věrnějším společném životě manželů,
- v odpovědnějších vztazích rodičů a dětí v rodině.

1.5 Hledáme-li orientaci v dnešní situaci rodiny jako křesťané, zároveň dobře víme, že se o ni snaží moderní společnost na celém světě - lidé věřící i něvěřící. Ze svých předpokladů a podle svého

obdarování chceme pomáhat při hledání podmínek pro vytvoření rodin, které žijí radostně a odpovědně, protože v nich získali rodiče i děti pocit opravdového naplnění lásky a života.

1.6 Budoucnost lidstva závisí nejen na úspěšném zvládnutí moderní techniky, ale především na tom, zda a jak člověk ovládne sám sebe.

2. Co je člověk?

2.1 Kdo se chystá mluvit o manželství a o rodině, měl by nejprve říci slovo o člověku. Co je vůbec člověk?

2.2 Jednotlivé vědecké disciplíny zvláště v posledních letech rozšířily poznání o člověku, ale přesto si je člověk dále neznámým tvorem. Nevyzná se v sobě dostatečně. Přál by si proto lépe rozumět tajemství, co a kdo je člověk.

2.3 Na tuto otázku jsou v Písmu dvě odpovědi. První říká, že člověk je jen "o málo" menší než andělé, druhá ho přirovnává k pouhému závanu větru, k pouhému stínu. Obě tyto odpovědi postihují pravdu o člověku. Kdo by o něm měl příliš malé mínění, riskuje, že ho podcení. Kdo by o něm soudil příliš mnoho, snadno ho přecení.

2.4 Bible upozorňuje na řadu hranic, které jsou člověku dány: člověk není sám svůj - je Božím stvořením. Jako muž nebo jako žena má na světě jen to poslání, které je mu určeno jeho Tvůrcem. Jeho život je Bohem darovaný život, je platně měřen jen Božími zákony. Člověk je Bohu odpovědný.

2.5 Druhá důležitá hranice je v tom, že o člověku platí "prech jsi a v prach se obrátíš". Jeho pozemský život končí smrtí a návratem do země, ze které byl "vzat".

2.6 Dále se v bibli ani na okamžik nezapomíná, že člověk není sám o sobě dobrý. Všichni lidé bez výjimky jsou lidé hříšní. Život s nimi nemusí být vždy peklo, ale nikdy to není ráj. Každého člověka je možno velice milovat, žádnému nelze nekriticky důvěřovat. Lidský sebeobdiv je známkou nezralosti.

2.7 I sebepohrdání by však bylo chybou, neboť bible hledí na člověka v perspektivě Boží lásky. Člověk je především stvořen "k obrazu Božímu". Ve srovnání se vším ostatním stvořením je něco jedinečného, protože je předmětem zvláštního Božího zájmu. Ten se

projevil tím, že "Bůh poslal Syna svého". V Kristu nám bylo přiznáno "právo synů". Kristus se stal i tomu nejubožejšímu z lidí bratrem.

2.8 Kristovy činy, jeho narození, smrt na kříži a zmrtvýchvstání, jsou rozhodujícím důvodem pro úctu k člověku. Bohem milovaného člověka je třeba milovat a chránit. Je třeba ho do krajnosti povzbuzovat a držet, ne odmítat a opouštět.

2.9 Člověk existuje jako muž nebo jako žena. Jsou stvořeni jeden pro druhého, aby si vzájemně pomáhali, aby měli spolu podíl na rozmnožení života. Nemají si být lhostejní ani se vzájemně opouštět. Muž je bližním ženě a žena muži, a proto i v jejich manželském vztahu platí přikázání lasky. Člověk člověku se však nikdy nesmí stát objektem nějakého uctívání nebo "zbožnění".

2.10 Ježíšova slova "cožkoli jste učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili" nás zvou, abychom se jedni k druhým chovali s náležitou pozorností. Muž a žena se nemají stát ničím, co se kupuje a prodává, s čím se zachází jako s věcí. Nemají si být předmětem k použití a odložení. Znakem opravdové lásky je vzájemné odevzdání, nikoli panování jednoho nad druhým.

2.11 V tom je i základ ucty rodičů k dětem a dětí k rodičům. Člověk nemůže být pánem jiného člověka, ani rodiče nejsou pány svého dítěte. Žádný člověk nemůže podle svých potřeb a zájmů disponovat jiným člověkem.

2.12 Vedle odpovědnosti Bohu je člověk odpovědný také člověku - zvláště manžel manželovi, rodiče dětem, děti rodičům. Nemá se vymlouvat na svou nedokonalost a hříšnost, ale má bdít nad svým sklonem ke zlému a ustavičně jej přemáhat.

2.13 Za každým člověkem stojí Bůh. Každého se ujímá. Všechny lidi zve k vzájemné veliké, věrné, obětavé a odpovědné lásce. K takové, která je úměrná jeho lásce k člověku, lásce Ježíše Krista.

3. Příprava k manželství a k rodičovství

3.1 Výchovný proces začíná ještě před narozením dítěte a nekončí ani jeho odchodem z rodiny. Je to proces oboustranný, rodiče vedou děti a přitom často dokončují svou vlastní vzájemnou výchovu, děti mohou pomáhat vychovávat i své rodiče. Týká se to všech okruhů vý-

chovy, tedy i výchovy náboženské i výchovy k manželství a k rodičovství.

3.2 Očekávané narození dítěte, přijímané jako Boží dar i celoživotní závazek, má být posledním obdobím přípravy k jeho výchově, kdy se "dolaďují" vzájemné vztahy rodičů, aby byli dobře připraveni na své příští úkoly.

3.3 Výchova k manželství má probíhat od raného dětství, hlavně příkladem života obou rodičů a jejich vzájemných vztahů. Dětské hry "na maminku a na tatínka" jsou prvním odrazem výsledků této výchovy. V nich se zrcadlí, jak vidí děti své rodiče a jejich vztah. Již v této době se začínají vytvářet ideály budoucích partnerů (věrnost, laskavost) nebo i negativní posuzování (v případě nesouladu, hádek, násilí aj., pozorovaných nejdříve na vlastních i jiných rodičích). Vztahy k lidem vycházejí nejdříve z prožívání vzájemných vztahů rodičů a dětí.

3.4 Děti si dobře všímají také vztahu rodičů k prarodičům a přenášejí je do svého chování k rodičům. Mohou to být vztahy kritické, ale musí být naplněny vděčností, tolerancí a respektováním, vážností i vzájemnou pomocí. Je zlé pro děti a později i pro rodiče, chybí-li zde soulad mezi slovy a jednáním.

3.5 Smyslem výchovy je nejen předání kulturních a hygienických návyků, vedení k plnění povinností a k odpovědnosti, ale především vytváření čistých přímých vztahů ke všem lidem jako ke svým bližním. To se týká i vztahů k sourozencům: nesobeckost, vzájemná pomoc, soudržnost a péče o mladší sourozence jsou nejlepším způsobem přípravy k budoucím partnerským a rodičovským rolím. Proto je o tolik těžší připravit po této stránce do života jedináčky.

3.6 Takováto systematická citová a morální výchova dětí v rodině tvoří pak ovšem s náboženskou výchovou jeden celek.

3.7 V dospívání se důležitým prvkem této stránky výchovy stává vhodně vybraná krásná literatura, filmy a televizní programy, ale hlavně rozhovory o nich, protože dobré i špatné příklady přispívají ke správné orientaci. Rozhovory pomáhají vytvářet oboustranné vztahy mezi rodiči a dětmi úměrné jejich dospívání a mohou také vést k vědomí větší odpovědnosti na straně rodičů.

3.8 Nelze opominout ani rozhovory o manželství a rodinném životě některých biblických postav, o biblickém pojetí manželství a rodiny, ani podněty vycházející z církevní literatury. I před církví a

sborem odpovídají rodiče za celý okruh výchovy svých dětí. Děti dobře připravované pro život morálně, citově i duchovně se nepochybně snáze začleňují v rámci rodiny do sborového a církevního života, v němž budou jednou vystupovat jako manželé a rodiče.

3.9 Výchova vlastním příkladem je nesporně těžká, ona jediná však může přinést dobré a trvalé výsledky. Více zavazuje také rodiče a vede je k větší odpovědnosti za každé slovo i čin. Jen tento způsob výchovy odpovídá křesťanskému pojetí člověka.

3.10 Ve šťastném rodinném prostředí vyrůstají děti, které samy touží po pozdějším harmonickém manželství a po radostných rodičovských rolích. Tyto děti a mládež znají význam a hodnotu dobré rodiny a pevných vztahů věrnosti mezi jejími členy, dovedou jim obětovat mnohé ze svého "já" a samy se snaží je vytvářet. Jako křesťané dovedou za takové vztahy prosit i děkovat, protože si uvědomují, že jsou odrazem Boží lásky a milosti k člověku.

Kde a jak hledat svého životního partnera

3.11 Příležitost pro nalezení partnera se otevírá všude. Žádná možnost není vyloučena. Mladí lidé se seznamují ve škole, na ulici, při sportu, při společných zájmech, v zaměstnání. Někteří lidé mají ovšem podmínky k seznámení poněkud těžší. Vhodné možnosti k seznámení je tedy třeba si připravovat, hledat je a neztrácet trpělivost a nepropadat beznaději, nejsou-li pokusy o seznámení úspěšné.

3.12 Při výběru ovlivňuje mladého člověka - aniž si to třeba sám uvědomuje - představa partnera, která v něm vyrostla v dětství a v dospívání. Dotváří ji fantazie, četba, přemýšlení, rozhovory s přáteli a kamarády, jejich dobré i méně dobré příklady a zkušenosti.

3.13 Ale může být křesťanovi partnerem kdekdo? Právě pro manželství a tedy pro celý život? Jak pozná, jaký ten druhý je - jaké má vlastnosti, zájmy, povahu, charakter? Poznat člověka v jeho jádru není snadné. Nelze přece dát jen na vnější zjev, krásu a elaganci, příjemné chování, společenské vystupování.

3.14 Křesťanům proto pomáhá při seznámení prostředí, které je jim blízké. Sborová půda, sdružení mládeže, vzdělávací kursy. Samozřejmě známosti v tomto prostředí navázané nejsou automaticky zárukou pro pozdější dobré manželství, ale dávají větší naději.

3.15 V románech se někdy mluví o veliké lásce "na první pohled". Častěji si však člověk ověřuje správnost svého výběru v delším časo-

vém intervalu, v normálním prostředí, v kruhu svých přátel.

3.16 Vztah zamilovaných je přirozeně silně citově motivován. Láska je však mnohem více než cit - zabírá celého člověka i s jeho vůlí a intelektem. I když má všelijaká iracionální, nemůže zbavovat odpovědnosti. V lásce jsou vždy dva a odpovědnost je tedy znásobená.

3.17 City nejsou spolehlivým základem trvalosti vztahů, které jsou jednou z charakteristik opravdové lásky. Krátkodobé důvěrné "poměry", nečesované "lasky" nebo známosti "na výpověď" nemají s opravdovou láskou nic společného, naopak ničí předpoklady pro poctivý vztah lásky a nenápadně, ale účinně ohrožují lidství obou.

3.18 Předpokladem trvalého vzájemného zalíbení je od začátku "poctivá hra". Říkat si vždy pravdu, být otevřený a věrný, nepředstírat to, co není. Nechtít druhého "nachytat", neuhánět jej ani se nedat nalákat na povrchní dojem a klamavou přitažlivost. V těchto otázkách nepodlehnout ani rodičům - svým právě tak jako partnerovým.

3.19 Zdrženlivost v navazování "vážného" vztahu má své velké oprávnění. Neosvědčuje se urychlovat růst lásky a spěchat, na druhé straně i prodlužování problematické známosti přináší zklamání. Ukázeli se, že se mladí lidé k sobě nehodí, je lépe se včas rozejít. I to je bolestné, ale jde-li o výhled k hodnotám, které má přinést celoživotní svazek, nelze se hned zpočátku potácet v nejistotách a pochybnostech.

3.20 Když se láska upevňuje, ptá se mladý člověk: proč mám rád právě tohoto člověka? Někdy je těžké dát jednoznačnou odpověď, často se však uvádí: pro jeho čestnost a spolehlivost, proto že mu mohu ve všem důvěřovat.

3.21 S tím souvisí otázka víry. Jestliže je jeden ze dvou křesťan, jak půjde životem v nejtěsnějším spojení s nevěřícím partnerem? Jak se spolu dohodou o základních životních otázkách, jak budou stát pohromadě v nejvážnějších chvílích života, co bude jednou s dětmi?

3.22 Osvědčuje se proto od začátku netají se svým přesvědčením. Nenutit se k vyznavačským projevům, ale nezapírat svoji víru, svůj názor a pohledy na věc. Vždy má křesťana potěšit, když dojde k souhlasu - ale znepokojit, nastane-li nepochopení v těchto podstatných otázkách.

3.23 V dřívějších dobách dělaly starost nebo byly přímo překážkou konfesijní rozdíly. Dnes se už známosti většinou nerozcházejí k vůli příslušnosti k různým křesťanským církvím a stále častěji se

uzavírají manželství mezi příslušníky jednotlivých církví. V těchto případech je tím více třeba vzájemné upřímnosti a otevřenosti a také dohody o jednotné náboženské výchově dětí. Ještě ve větší míře to platí o přípravě k manželství mezi křesťanem a nevěřícím člověkem. Zde se navíc otevírá pole pro svědectví slovy i životem.

Osobní příprava mladých lidí k manželství a k rodičovství

3.24 Normální seznámení mladých lidí začíná zájmem o druhého, potěšením z něj, vzájemným osobním zaujetím, důvěrou jednoho ke druhému, radostí ze společné lásky. Tělesná a sexuální stránka hraje přitom také významnou roli, ale nemá převládat, protože by mohla založit nebezpečné omezení zájmů pouze na tyto stránky vzájemných vztahů.

3.25 K rozhodování o společném manželském životě je nutné, aby se oba mladí lidé dobře poznali - povahově, názorově, zaměřením zájmů, v rozsahu tolerance i přizpůsobivosti, ale také schopností sloužit a odpouštět. K tomu nestačí krátká doba a sváteční setkávání v období zamilovanosti. K nejlepšímu poznání dochází především v normálních životních podmínkách, v práci i v zábavě a odpočinku, mezi lidmi i v soukromí, ale také ve svých rodinách - aby si mohli ověřit, zda se shodují nebo zda se odlišují natolik, že by jim to třeba jednou mohlo vadit.

3.26 Protože oba mladí lidé nebyli stejně vychováni, přinášejí si z rodin odlišné životní představy. Je dobré snažit se získat u druhého pochopení nebo alespoň respekt. Není však správné z ohledu na druhého nebo ve snaze se mu zalíbit vzdávat se snadno svého přesvědčení. Tím spíše to nelze vymáhat. Při odlišném životním postoji a názorech je vzájemný respekt zdravější a cennější než laciné nebo zdánlivé přizpůsobení.

3.27 Již v tomto období je velmi zlé, tají-li, před sebou budoucí manželé své nedostatky. Trvale se nedá nic předstírat, pozdní poznání přináší zvýšená rizika. Znakem důvěry je určité "otevření srdce", vzájemné, dobrovolné a poctivé, které bude zábranou podezírání a podléhání falešným informacím. Nikdo třetí nemá o jeho obsahu vědět, pro oba má zůstat tajemstvím. Ovšem příliš snadné vyznávání se z chyb nebo upozorňování na ně může být naopak znamením, že své nedostatky nebereme dost vážně a že neusilujeme o jejich překonání.

3.28 Mladí lidé mají navzájem poznat svá zaměstnání i prostředí na pracovištích a příp.zvláštní pracovní podmínky (noční služby, nutnost delších služebních cest, časovou nebo fyzickou náročnost povolání aj.). Nelze podceňovat ani poznání vztahu k penězům, k majetku, k užívání věcí, rozsah potřeb i náročnost.

3.29 Je dobré, když se mladí lidé včas seznámí s rodiči a sourozenci svého partnera. Nemají před sebou tajit problémy svých rodin. Celková vzájemná poctivá informovanost je předpokladem důvěry na celý život.

3.30 Mladí lidé, kteří se již dobře poznali a chtějí v lásce nastoupit společnou cestu životem, si mají již v této době uvědomit, že manželství je velký společný úkol, program nejužší celoživotní spolupráce a věrnosti, že jako manželé a později jako rodiče se budou společně podílet v péči o děti a domácnost a ve vytváření domova vůbec. Povinností obou je řádně se k tomu připravit, nikdy to není záležitost pouze ženy. Společná teoretická i praktická příprava (literatura, kursy, práce v domácnosti rodičů aj.) dává daleko větší naději v dobré manželství.

3.31 Ani zdaleka k tomu nestačí jen znát, jak se "to" vždy dělalo u nás doma, protože se mění podmínky i formy života. Zvláště se to týká budoucích finančních vztahů v rodině, zařizování domácnosti, spoření, podmínek bydlení aj. Důležitá je také domluva o podmínkách péče o malé děti, tj. zda a na jak dlouho zůstane žena s dítětem doma apod., o možnostech a podmínkách společného bydlení a vůbec o všech konkrétních okolnostech, k nimž uzavřením manželství dojde.

3.32 Toto společné "plánování" zvyšuje odpovědnost a zabraňuje pozdějším případným rozporům. Vědomí, že manželství musí být založeno na vzájemné službě, trvalé věrnosti a na otevřených čestných dohodách a kompromisech, vedoucích ke společnému dobru, nikoli však k omezování druhého, se dá získat jedině v tomto přípravném období, nikdy ne až později, kdy situace často vyžaduje neodkladné řešení.

3.33 Ani tam, kde jsou všechny reálné předpoklady ke zdravému manželství, nejsou vyloučeny pozdější těžkosti nebo dokonce krize. Mohou být vyvolány chybami jednoho nebo častěji obou manželů, těžkým onemocněním či úrazem nebo i mimořádnými událostmi ve společném životě. Proto si ještě před vstupem do manželství mají mladí lidé

uvědomit také tuto odpovědnost za druhého, která se má osvědčit právě v "neplánovaných" těžkostech a krizích, nutnost pomáhat jeden druhému právě v nejtěžších chvílích. Tam, kde tato odpovědnost nebo schopnost pomáhat a odpouštět chybí, tam nestačí k harmonickému manželství ani veliká láska.

3.34 Velmi důležitou stránkou přípravy k manželství je společné úsilí o zdravou křesťanskou osobnost, která nechce hrát hlavní roli, není soustředěna jen na sebe, ale snaží se porozumět životu, správně se v něm orientovat a podle toho žít - mimo rodinu a zvláště v ní. Takovýto předpoklad vzniku křesťanské rodiny by měl být pro věřící snoubence samozřejmostí.

3.35 Je-li věřící jen jeden z partnerů, vzniká mnohem složitější situace. Ale ani v tomto případě nemůže chybět pochopení a vzájemné respektování druhého, protože se později budou nutně týkat i života dětí.

Sexuální život před manželstvím

3.36 Pohlavní dozrávání je jedním z projevů fyzického dospívání. Svádí to k závěru, že - podobně jako učení, studium nebo práce v zaměstnání - je také sexuální styk adekvátní formou projevů mladého člověka. Pohlavní styk se pak považuje za přirozenou potřebu člověka jako je např. uspokojování hladu, žízně, spánku apod., kterým se dává volný průchod.

Je zde však podstatný a nepřehlédnutelný rozdíl: zatímco uspokojení hladu, žízně a spánku je pro existenci individua nezbytně nutné, jde při pohlavním styku o projev života, který musí být ovládán, jehož uspokojení podléhá mravním i právním omezením, protože pohlavní zdrženlivost člověku prokazatelně neškodí.

3.37 Nutečnost je tedy mnohem složitější. Značná část mladých lidí dozrává pohlavně dříve než povahově, citově, morálně, společensky a především intelektuálně, dříve než je schopna odpovědně nést důsledky svého jednání. Částečně s tím počítají i právní normy chránící mládež stanovením hranice dospělosti a společenské snahy o zesílení sexuální výchovy.

3.38 Obsahem sexuální výchovy má přitom být především intelektuální, citová a morální výchova spojená s vědomím, že při pohlavním styku nejde nikdy jen o tělesné vztahy, ale především o vztahy dvou

bytostí, které se musejí po všech stránkách vzájemně respektovat. Sexuální styk je skutečným projevem lásky jen tehdy, probíhá-li v odpovědném vztahu dvou plně dospělých lidí schopných a ochotných přijmout a nést důsledky svého jednání.

3.39 Nejde přitom jen o možnost početí a narození dítěte. Užívání antikoncepce nebo možnost umělého přerušení těhotenství se týká jen jedné stránky předmanželského sexuálního života. Neméně závažná je skutečnost, že předčasný sexuální život trvale poznamenává i duševní život člověka. Vede ke snížení vážnosti a odpovědnosti ve vztazích mezi muži a ženami, zužuje je a ochuzuje o citové vazby, často nedobře ovlivní volbu životního partnera a tím vším přispívá k vytváření pozdějších manželských krizí. Střídání sexuálních partnerů ve svých důsledcích velice znesnadňuje vznik pravého citového vztahu dvou cele se dávajících životních druhů.

3.40 Zodpovědní vychovatelé a lékaři (sexuologové, psychiatři), sociologové a psychologové se staví proti nezralému předmanželskému sexuálnímu životu proto, že narušuje odpovědné vztahy mezi lidmi, ničí jejich plnost, krásu a harmonii a předčasně je přetěžuje životními nároky, pro něž dává podmínky až zodpovědný manželský vztah. Erotické a sexuální sblížování muže a ženy může zdravě postupovat jen tak rychle, jak postupuje jejich povahové, rozumové a citové zrání a sblížování směřující k manželské výlučnosti v jejich vzájemném postoji.

3.41 Jsme přesvědčení, že ze všech těchto důvodů je sexuální styk přirozeným projevem lásky mezi partnery až v manželství. Až sňatkem vzniká vztah zralého, vzájemně odpovědného a naprostého rozhodnutí pro druhého na společnou cestu životem. Vnitřní hotovost k manželství je podmínkou zdravého sexuálního života. Společenský akt sňatku by měl být jejím radostným veřejným vyjádřením; sám ji však nemůže nijak nahradit, ani založit nějaká zvláštní "práva" či "povinnosti" v oblasti sexuálního života. Jen v odpovědném, rozumějícím a respektujícím vztahu lásky je sexuální styk silou tvůrčí, bez něj je silou bořivou, někdy až mrzačící.

3.42 Silným utvářejícím vlivem v erotickém sblížování a v právě na pohlavní život je otevřený, přirozený a vývojově přiměřený výchovný a vzdělávací působení rodiny, společenských institucí a dobrých populárně odborných i uměleckých děl. Jeho nedostatek vede

často ke "svépomoci" nezodpovědným získáváním "zkušeností" nebo nějakou formou "manželství na zkoušku". Tyto způsoby odmítáme, protože silně citově poškozují partnery nejen v přítomném vztahu, ale promítají se negativně i do jejich vztahů budoucích, nedovolují zachovat si mravní integritu a narušují osobnost.

3.43 Tyto závěry by měly platit především pro křesťany. Pro ně nesmí být ani před manželstvím, ani v něm sexuální život pouhou rozkošnou hrou, nýbrž vyvrcholením vážného hlubokého mravního a citového vztahu dvou bližních, odpovědných plně před Bohem i před lidmi za každý krok svého života (stálá závaznost sedmého přikázání).

3.44 Do vztahu dvou mladých lidí nemá rušivě zasahovat ani užší, tím méně pak širší rodina. Rodiče (nebo sourozenci) mohou a také mají vyslovit případné konkrétní výhrady k výběru partnera, poukázat na vyskytující se závady ve vytváření odpovědného vztahu a třeba i doporučit prodloužení známosti před připravovaným sňatkem (zvláště jde-li o krátkou známost). Zásadně si však musí být vědomi, že nemohou zabránit uzavření manželství dvou plnoletých snoubenců a že svým přístupem k nim v době před sňatkem zakládají také dlouhodobé vztahy - dobré nebo špatné - mezi oběma rodinami.

Některé zvláštní situace při uzavírání manželství nebo při vzniku rodiny

3.45 Rodiče si někdy přejí, aby jejich dospívající dítě navázalo známost a později vstoupilo do manželství s člověkem z okruhu jejich přátel, kterého dobře znají a v němž vidí záruku dobrého příštího manželství s jejich dítětem. Zvláště si to přejí věřící rodiče ve snaze najít pro své dítě opět věřícího partnera. Své přání však mohou takovíto rodiče realizovat pouze vytvořením podmínek pro bližší seznámení a tím musí každá jejich snaha skončit.

Je nedůstojné vybírat svému dospělému dítěti budoucího manžela nebo je dokonce nutit ke sňatku - právě tak jako v opačném případě mu v něm zabraňovat - protože by tím brali rodiče na sebe odpovědnost, kterou by nikdy nemohli před svým dítětem unést.

3.46 Mnohá manželství se dnes uzavírají jen proto, že je dívka těhotná. Těhotenství nebývá v takovýchto případech radostným zážitkem společného očekávání obou partnerů, nýbrž velice často

prostředkem nátlaku na oba "zčastněné" (hlavně však na muže), aby svůj vztah řešili rychlým uzavřením manželství. Takto vzniklý manželský svazek, není-li založen na hlubokém citovém vztahu a pokud by nedošlo k uzavření manželství i bez očekávání dítěte, může nést už v samém základu těžko zvládnutelné konflikty a nesrovnalosti. Ty se mohou dříve nebo později neblaze projevit jak ve vzájemném vztahu obou rodičů, tak v jejich vztahu k dítěti, které se z takového "nechtěného" těhotenství narodilo. Velice často končí taková manželství později rozvodem.

Podle našeho názoru je správnější v takovýchto případech - pokud není zřejmé, že by uzavřené manželství mohlo dobře prosperovat, netrvat na uzavření sňatku. Svobodná matka s dítětem se sice dostane do ztížené životní situace (společensky, pracovně, osobně), ale nedává to jí i narozenému dítěti horší životní perspektivu než mnohonásobně zvýšené riziko pozdějšího rozpadu manželství po nuceném sňatku. Ani v prvním případě (uzavření manželství) ani ve druhém (svobodná matka) by neměla být vzniklá situace - pro rodiče a sourozence i přátele - příležitostí k odsuzování nebo zatracování, nýbrž naopak by měla vést ke snaze maximálně pomoci matce a zvláště jejímu dítěti. I tito lidé "kolem" nesou totiž část odpovědnosti za nedostatečnou přípravu mladého člověka v období jeho dospívání. Zvláště pro každého křesťana platí povinnost pomáhat především těm lidem, kteří pomoci nejvíce potřebují.

3.47 Existují případy mladých, ale také starších žen, kterým se buď nepodařilo vstoupit do manželství nebo které manželství uzavřít vůbec nechtějí, ale přitom touží po vlastním dítěti. Obecně lze tuto touhu pochopit a respektovat, není-li ovšem projevem zvláštního sobectví, romantismu nebo falešného hrdinství, a jejich snaze mít vlastní dítě nelze v podstatě zabránit. Avšak při konkrétním rozhodování si musí taková žena uvědomit, do jakého velice zhoršeného životního postavení se dostane a hlavně do jakých podmínek se její dítě narodí. Přání mít vlastní dítě bez možnosti života v úplné rodině musí být trvale spojeno s vědomím odpovědnosti za toto dítě, za jeho dobrou péči a výchovu, které budou probíhat vždy za ztížené situace. Přitom takovému dítěti bude otec vždy chybět - fyzicky, právně a zvláště psychicky. Podle našeho názoru je správnější před takovýmto rozhodováním spíše varovat, než s ním souhlasit.

3.48 V našich společenských podmínkách vstupuje do manželství kolem 90 % mladých lidí. Část lidí nenalezla z různých důvodů odpovídajícího partnera - buď pro nedostatek příležitosti (ženy ve feminizovaných povoláních) nebo z osobní neschopnosti se seznámit, či pro nadměrné požadavky na budoucího manžela apod. - někteří zůstávají svobodní záměrně. Menšímu procentu osob, jež zůstávají trvale svobodné, brání v uzavření manželství fyzické nebo psychické defekty. Někteří lidé, kteří nevstoupili do manželství, osamělost dobře snášejí, pro jiné je zdrojem trvalých depresí. Z biblické zvěsti nevyplývá nutnost života v manželství a v tomto smyslu má křesťan přistupovat k neženatým a nedvaným lidem ve sborech i ve svém okolí. Každému nebylo dáno, aby mohl založit rodinu. Člověk by sice stvořen pro společenství, ale svůj život může uskutečňovat ve společenství i mimo vlastní rodinu (v širší rodině, ve společenství sboru, aj.).

4. Společný život manželů

4.1 Manželství a rodina plní nejen základní biologický úkol, kterým je zrození, péče a výchova nového člověka, ale je především společenstvím, sociálním útwarem. Struktura a funkce tohoto společenství prochází stálými změnami v souvislosti s vývojem celé společnosti.

4.2 Tím vším jsou poznamenány vztahy mezi členy rodiny, zvláště mezi rodiči, konfliktní a krizové situace, které postihují prakticky všechna rodinná společenství. Podmínky zakládání rodiny a její existence jsou dnes složitější, pro oba manžele náročnější, odrážejí určitou krizi rodiny, která se projevuje i v častějším rozpadu rodiny rozvodem.

Podmínky existence moderní rodiny

4.3 Moderní rodina je stále častěji malou sociální skupinou, tvořenou pouze rodiči s dítětem (dětmi). Soužití tří generací v jednom bytě je v mnoha případech jen dočasné, ani na venkově není tak časté jako dříve. Poměrně velká část manželství žije dokonce daleko od svých širších rodin, vzájemné styky mezi jejich členy jsou tedy méně časté. Význam příbuzenských vztahů se tím postupně

oslabuje, jsou nahražovány přátelskými svazky z pracovišť a sousedství či svazky vytvářenými na základě společných zájmů (např. sborové prostředí). -

4.4 Toto oddělené bydlení a soužití má vedle některých kladných stránek také negativní důsledky, a to zejména v zeslabené návaznosti na rodinné tradice - kulturní, společenské i náboženské. Mnohdy slábnou zejména vztahy ke starším rodičům, takže stáří většiny prarodičů je poznamenáno osamělostí.

4.5 Převážná většina manželů včetně matek malých dětí z rodiny v pracovních dnech na 9 - 10 hodin odchází. Manželé mají zpravidla odlišné povolání, takže není tolik příležitostí k vytváření společných zájmů. Moderní rodina má málo času k vzájemnému setkávání a naslouchání, ke sdílení společných zájmů.

4.6. Materiální podmínky, vyplývající ze snahy po dalším zvýšení životní úrovně, po vlastnictví a užívání věcí, jsou stále příznivější, ale osobní citové vztahy se často dostávají až na druhé místo. Omezením počtu citových vazeb v menší rodině a odlišnými zájmy členů poskytuje dnes rodina méně jistoty a opory ve vzájemných vztazích nejen dětem, ale někdy ještě méně rodičům.

4.7 Plně se tato skutečnost promítá i ve využívání volného času, který tráví členové rodiny často odděleně. Není proto divu, že mnohé rodiny představují pouze základní konzumní útvary vytvořené společným bytem a hospodařením, nikoli však sociální a psychické společnosti s hlubokými osobními citovými vazbami.

4.8. Touto situací je poznamenán především život manželů. Děti se rodí a vyrůstají v určitém rodinném prostředí a přizpůsobují se mu, protože jim prostě nic jiného nezbyvá. Rodiče však toto prostředí vytvářejí i pro sebe úrovní svého partnerství, mírou svého přizpůsobení a tolerance i vzájemné služby, hlavně však věrností svého vztahu.

4.9. Krásné životní plány a dobrá předsevzetí věrnosti na celý život, učiněná před vstupem do manželství, se v nových podmínkách společného života přirozeně mění. Závisí to nejen na vnějších podmínkách existence, ale především na tom, s jakými citovými vztahy bylo založeno manželství, co od něj partneři očekávají a jak jsou schopni a ochotni je vytvářet. Je smutným paradoxem moderní doby, že mnohé manželství je narušeno od samého počátku nebo že se uzavírá vlastně "na zkoušku", zda to vyjde.

Jednotlivá období vývoje rodiny

4.10 Narozením prvního dítěte se stávají manželé rodiči, jejich vzájemná i společná odpovědnost se zvyšuje. Péče o děti a jejich výchovu až do dospělosti je časově zpravidla nejdelší vývojovou fází rodiny. Po odchodu dětí z rodiny společný život manželů pokračuje, ovšem na zcela jiné úrovni než v době před narozením prvního dítěte. Jednotlivé fáze vývoje rodiny se promítají v osobních vztazích manželů a ty jsou hlavním prvkem vytváření rodinného klimatu.

4.11 Prvním obdobím vývoje rodiny je doba před narozením prvního dítěte (preparentální fáze). V tomto období má dozrát zamilovanost mezi manželi v takové vztahy, aby byli schopni postavit na první místo ve svém citovém životě s plnou odpovědností svého životního partnera. Harmonie a stabilita rodiny, kterou zakládají, bude vždy záviset na intenzitě jejich vzájemných emočních vztahů, na opravdovosti a hloubce jejich vzájemného "dohovořování", nikoli na radách nebo nějaké kontrole příbuzných a přátel; naopak všechny zásahy zvenčí jsou v této době velmi nežádoucí.

4.12 Partnerské vztahy mezi manželi se v tomto období opírají především o společné zájmy, na jejichž základě došlo k seznámení i k rozhodnutí o společné cestě životem, o "plánování" společného života jako naplnění hluboké lasky. Je to období maximálního sblížení manželů, které svým průběhem často poznamenává - kladně nebo i záporně - celý manželský život.

Toto sblížení potřebuje ovšem čas. Je proto velkou nevýhodou, jestliže manželství bylo uzavřeno jen proto, že "dítě už bylo na cestě", takže doba, která měla být využita k vzájemnému dokonalému sblížení, je vyplněna napětím a předčasnými neúměrnými starostmi.

4.13 Na tomto období velice záleží i z hlediska příchodu dítěte. Je-li to období harmonické, naplněné vzájemnou radostí a štěstím, i když bez podceňování obtíží, zakládá se tím dobré prostředí pro dítě jako nového člena, pro vznik rodiny v pravém slova smyslu.

4.14 V této druhé fázi vývoje rodiny (parentální) dítě, láska k němu a povity povinnosti pečovat o ně posilují výrazně vnitrorodinná pouta. Původně silně eroticky založený vztah se postupem času mění ve vztahy hlubší a pevnější, upevněné již společnými prožitky, radostmi i překonávanými obtížemi. Vzájemné přizpůsobení manžele-

lů se prohlubuje, v ideálních případech dochází k plnému souladu i bez verbální komunikace (domluva pohledem). Citové vztahy mezi manželi nabývají nového charakteru, rodičovské role se prolínají, dochází k největší spolupráci, zvyšuje se význam přátelství mezi manželi, respektování i odpouštění se stávají vedle péče o děti hlavní vazbou soužití manželů.

4.15 V tomto období už tolik nehrozí rodině nebezpečí zvenčí, mnohem spíše zevnitř. Pokud k manželství nevedla opravdová touha po trvalém soužití dvou jedinců, kteří se shodují především v základních životních hodnotách, mohou snadno nadměrná citová očekávání vést k narušení manželství. Do současného pojetí manželství totiž proniká stále více etika individuální seberealizace mimo rodinu, která může vést k uspokojování citových potřeb zcela mimo rodinu a tím k porušení věrnosti.

4.16 Manželství uzavřeli dva mladí lidé, jejichž osobní vývoj (povahový, citový, hodnotový) nebyl zpravidla ještě plně ukončen. V době, kdy rodina naplnila svoji biologickou funkci a dostala určitý rytmus denního života (daný zvláště péčí o děti), dále krystalizují názory a představy manželů a vytváří se jejich konečný životní styl. Úspěšné manželství předpokládá společný růst obou manželů (psychický, kulturní, ale např. i kvalifikační), a ten je dobře možný jen při společné celoživotní hodnotové orientaci.

4.17 Jestliže v tomto období, kdy děti dorůstají a manželé se mohou opět více věnovat sami sobě, dospěli oba partneři k poznání, že ne brát, ale dávat je nejtvůřivější složkou lidské existence, že život založený jen na vlastním "já" ztrácí svůj skutečný smysl, je tím dán dobrý základ pro trvalou harmonii manželství. Jestliže však ani v této době nedošlo mezi manželi k vytvoření hodnotných vztahů, odpovídajících také slábnutí erotických vazeb, pak se často manželství vnitřně nebo i právně rozchází bez zřetele k zájmům druhého partnera a dětí.

4.18 Poslední období vývoje rodiny - fáze gerontické rodiny (postparentální) dnes trvá déle než v minulosti, protože děti odcházejí z rodiny ve věku rodičů 40-45 let. Při prodloužení lidského věku zbývá tak stárnoucím manželům v průměru 20-25 let společného života bez dětí. Nová léta, přidaná ke společnému životu, je třeba naplnit novým obsahem. Stárnutí nemůže být jen dožíváním,

nelze je ztotožňovat pouze s nemocemi a s úbytkem tělesných a duševních schopností. Emoční vztahy mezi manželi nabývají znovu jiné kvality - jsou vyzrálé, naplněné sice především pohledy zpět, ale jsou obohaceny prvky vděčnosti a radosti z celého společného života.

4.19 Přechody z jedné fáze vývoje rodiny do druhé jsou vždy určitým úskalím, na kterém některé rodiny snáze ztroskotávají. Měla by však být obdobím poohlédnutí se zpět, určitou rekapitulací i případnou revizí - v zájmu dalšího úspěšného společného života.

Vztahy mezi manželi - manželské konflikty, krize a rozvody

4.20 I když jsou vztahy mezi manželi obecně dobré a jak postupně vyzrávají, přecházejí od původní zamilovanosti k hlubokému přátelství, neobejde se prakticky žádné manželství ve svém průběhu bez řady konfliktů. Častokrát jsou to zcela přirozené situace střetávání odlišných představ, názorů, postojů a zájmů. Některé konflikty vycházejí přitom zevnitř rodiny, jiné jsou podníceny zvnějška. Jsou ovšem i takové konflikty, které vedou ke krizi manželství, k rozvratu a k rozvodu.

4.21 Je mnoho druhů rodinných konfliktů. Příčin těchto konfliktů je přitom téměř nekonečný počet. Nelze však stanovit obecné hranice mezi mírnými a těžkými konflikty, mezi konflikty zvládnutelnými a nezvládnutelnými. Už z toho prostého důvodu, že lidé mají odlišnou citlivost, různě velkou trpělivost a výdrž a různě "nastavené" tolerance. Nelze ani jednoznačně stanovit míru, co je třeba v manželství snést, kam až je třeba ustoupit, jak mnoho se obětovat. Je však možno naznačit určité perspektivy toho či onoho způsobu odstraňování konfliktů.

4.22 Mnohé drobné manželské konflikty je možno přejít bez povšimnutí. Je však dobré si uvědomit, že k vážným konfliktům lze přistupovat v podstatě dvojím způsobem: buď spoluprací, nadřazováním společného zájmu a prospěchu nad zájem sobecky osobní, hledáním společného jmenovatele, vzájemného souladu, respektováním osobnosti druhého člověka a tolerováním jeho postojů a zájmů, nebo soupeřením, bezohledným prosazováním vlastních zájmů, názorů, postojů a představ - bez zřetele k osobnosti partnera.

4.23 První základní způsob řešení konfliktů - spolupráce - vychází z oboustranné snahy hledat trpělivě a tvořivě takové formy, které by uspokojovaly nejen jednoho z účastníků, ale oba partnery. Je charakterizován upuštěním od lhostejnosti (apatie) k údělu druhého, vzdáním se snahy maximalizovat vlastní prospěch za každou cenu a zvláště pak na úkor druhého, přihlídnutím k potřebám a tužbám druhého při rozhodování, ochotou vzít na sebe část partnerova břemene i jinou formou pomoci partnerovi. Jeho základním znakem je ochota k oběti a odvaha oželeť vlastní ztrátu v zajmu zlepšení partnerovy situace. Tento způsob řešení vzájemných konfliktů se vyznačuje růstem vzájemné důvěry mezi manželi. Ti si pak navzájem více věří a chovají se k sobě důvěryhodněji.

4.24 Druhý způsob přístupu ke konfliktům - soupeření - se vyskytuje tam, kde není dost ochoty druhému porozumět, kde není dost snahy druhého chápat, uvažovat o jeho potřebách, snahách a tužbách. Tato netečnost a lhostejnost k zájmům partnera se projevuje neochotou k naslouchání a vyslechnutí, vymizením snahy vžít se do jeho situace a vidět důsledky svého jednání jeho očima, v podstatě tedy neodpovědným jednáním. Navenek se soupeření projevuje řadou různých forem vyhrůžek, hrozeb, útoků i obran, individuálních vítězství i proher, omezením až vymizením rozhovoru mezi manželi. I zde platí, že bezohledná sebeláska je pro manželství do určité míry "sebevraždou".

4.25 V praxi je možno se setkat s oběma způsoby přístupu ke konfliktům. Čím jsou manželé méně vyvrálení jako osobnosti, tím častěji řeší konflikty soupeřením. Do určité míry zde záleží na výchově, na těžko zvládnutelných povahových vlastnostech a na vlivu okolí. Pro vznik spolupráce mezi manželi je podstatně důležitá opravdovost jejich lásky, jejich snaha, aby jim to v manželství "šlo" a jejich osobnostní vyvrálost. Velkou pomocí zde je povědomí společného úkolu - např. výchovy dětí -, existence společné starosti - např. budování domova a u křesťanů pak povědomí víry o jejich společném poslání.

4.26 Život v harmonickém manželství s tvořivě zvládanými konflikty je radostný. Život v manželství, které řeší konflikty do určité míry soupeřivě, je pestřejší, ale i riskantnější a oba manžele častokrát velice vyčerpává. Život v krizovém stavu manželství

je nebezpečný, a to jak pro vlastní další existenci manželství, tak pro manžele, jejich děti i okolí. Proto je třeba věnovat mimořádnou pozornost vyhrocení (eskalaci) soupeřivých forem řešení konfliktů v manželství.

4.27 Pro přístup k vyhroceným formám konfliktů v manželství by měla platit obecná zdravotnická zásada: snadnější je jim předcházet nežli je ve vyhrocené formě řešit. Jaké jsou možnosti předcházení (prevence)? Tvořivý přístup k "velkým" konfliktům v rodině je možno cvičit i nacvičit na odstraňování relativně "malých" disharmonií. Výchově k tvořivému uspořádání konfliktů v manželství pomáhá "meditace" nad důsledky nezájmu o druhého a nedbání jeho zájmů, zamyšlení nad používáním hrozeb, slovních i jiných útoků, rozčilených až nevraživých hlasových projevů. Biblická rada ukončit smírem každý den, dříve nežli slunce zajde (slunce nezapadejž nad hněvivostí vaší), se právě zde prokáže jako účinná. Smířit se je možno vícekrát, rozejít zpravidla jen jednou - s trvalými následky pro všechny zúčastněné i pro okolí.

4.28 Nelze vždy snadno poznat, kdy krize v manželství přerůstá v rozvrat. Vpodstatě je to tehdy, kdy osobní zájmy trvale a dlouhodobě přerůstají společné zájmy manželů. Není pak divu, že se začne nejprve v duchu a pak i nahlas uvažovat, zda by nebylo lépe se rozejít. Těmto myšlenkám by se však neměl nikdy dát průchod v malicherných sporech, při výskytu ojedinělé a zcela mimořádné ^{jsou} situace. Ale i situace jiné. Trvalý alkoholismus bez zřejmé snahy o nápravu nebo nevěra jednoho z manželů, zvláště je-li opakovaná, či trvalý nezájem o rodinu a děti, případně odchod jednoho z manželů z rodiny - to jsou tak závažné důvody, že zde nelze stroze trvat na nerozlučitelnosti manželství. V případech, kdy osobnost a důstojnost druhého ~~manžela~~ je v pravém smyslu pošlapána, je podle našeho shodného názoru lepší rozvod nežli život v trvalém rozvratu. Žádný člověk nemá právo ničit život druhého - ani fyzicky ani psychicky. Pokud je takováto situace spojena s nepříznivými podmínkami pro děti, pak má dojít k rozchodu raději dříve nežli pozdě.

4.29 Při hodnocení konfliktů a zvláště krizových stavů manželství je nutno si uvědomit, že jen výjimečně je celá vina pouze na jediném manželovi. Zpravidla jde o společné zavinění, společné chyby a jejich důsledky.

4.30 Ochota k odpuštění, odvaha přijít k druhému se žádostí o odpuštění a ochota odpustit tomu, kdo činí pokání, je nadějí v překonávání mezilidských konfliktů všude tam, kde již žádné naděje není. Odpuštění je však pomocí jen tehdy, je-li provázeno úplným zapomenutím toho, co se stalo, až vymazáním z paměti. Sílu k takovému odpuštění nám jako křesťanům dává Pán Ježíš Kristus. On sám svým odpuštěním nám dal příklad, podnět i odvahu odpustit i tomu nejbližšímu z našich bližních.

4.31 Je možno říci, že manželství je hledáním jednoty v pestré rozmanitosti zájmů, postojů a názorů obou manželů. Je pokusem o tvořivé překonávání rozporuplné skutečnosti. Je příležitostí k přemáhání lhostejnosti, netečnosti a nezájmu o potřeby druhého člověka. Je výzvou k věrnosti a k přemáhání sobeckého soupeření vzájemnou spoluprací, přátelstvím a láskou. V křesťanském pohledu je hřívnou, která může být rozmnožena, ale i zpronevěřena.

Sexuální život v manželství

4.32 Plné podmínky pro sexuální život jsou splněny teprve po uzavření manželství, kdy jsou dva mladí lidé schopni nést odpovědně jeho případné důsledky, tj. narození dítěte a péči o ně. To však na druhé straně neznamena, že v manželství existují podmínky pro jakoukoli úroveň erotických vztahů.

4.33 V počátcích manželského života má sexuální stránka vztahu manželů značný význam. Sexuální soulad je jedním z řady faktorů, které působí na harmonii manželského života. Vztahy manželů, i když vycházejí z hlubokého citu, se však nemohou soustředit převážně jen na erotickou stránku. V sexuálních vztazích mezi manželi není také dovoleno vše - právě zde se totiž ukazuje, zda to, co oba manžele pojí, je skutečná láska spojená s respektováním osobnosti druhého.

4.34 V průběhu manželství může dojít i k některým zatěžkávacím zkouškám manželů v této oblasti. Nástup do vojenské presenční služby, dlouhodobé pracovní vzdalení od druhého manžela, nebo i nemoc a s ní spojená nutnost pohlavní zdrženlivosti - dočasné nebo i trvalé - to vše může život manželů hluboce poznamenat. V těch případech, kdy sexuální vztahy byly povýšeny nad vlastní lásku, znamenají tyto

zkoušky zpravidla vážné ohrožení nebo i zánik manželství.

Na druhé straně se může stát, že práce, různé zájmy a kulturní vyžití zeberou tolik času a energie a ovládnou tolik horizont člověka, že se sexuální stranka manželského života dostává zcela na okraj. Ani tento opačný extrém manželské harmonii neprospívá.

4.35 Stárnutí manželů je zcela normálně spojeno s poklesem intenzity sexuálního života. Je dobré, když to berou na vědomí oba manželé. Riskantní je však diametrálně odlišný stupeň "zájmu" v této oblasti vztahů. Nedojde-li, byť třeba po určitém konfliktu a následující vzájemné dohodě, k souladu nebo alespoň ke kompromisu, nedává to žádné "právo" aktivnějšímu manželovi k nedůstojnému prosazování svých tzv. "potřeb" ani k mimomanželským stykům, i kdyby nebyly spojeny s jiným citovým vztahem. Stejně to platí pro sexuální vztahy mezi manželi, mezi nimiž vymizel jakýkoli citový vztah, a manželský svazek se udržuje pouze proto, aby děti nezůstaly bez jednoho z rodičů.

4.36 Rozvoj antikoncepce umožnil již dávno oddělení reprodukční stránky manželství od sexuálního života. Převážná většina rodin dnes používá různých antikoncepčních přípravků a metod, aby zabránila nežádoucímu otěhotnění. Omezovat sexuální život pouze na reprodukční stránku je nepřirozené. Někdy však může vést relativně spolehlivá antikoncepce ke snížení vážnosti v sexuálních vztazích mezi manželi, dává sexuálním stykům roli pouhé "nejrozkošnější hry", omezuje je pouze na tělesný styk bez odpovídajícího uspokojování partnera po citové a psychické stránce; zde vzniká řada poruch duševní i tělesné povahy.

4.37 Je nutné, aby manželé spolu o těchto otázkách otevřeně hovořili, a tak si pomáhali k vzájemné blízkosti také v této významné stránce manželského života. Zvláště je třeba, aby se dohodli o tom, co vše je mezi nimi dovoleno, aby nikdy nemohlo dojít ke snížení důstojnosti druhého člověka (z jedné strany třeba nechtěnému, ze druhé strany trpně přijímanému). Obecné zásady tolerance a svobodného přizpůsobení platí plně i pro tuto oblast.

Křesťanské manželství a rodina

4.38 Křesťané se nemohou vyhnout žádným vlivům, jež v dnešní společnosti na rodinu působí. Jejich manželství a rodiny jsou na-

prosto přirozeně poznamenány vším, v čem žije celá společnost.

4.39 Křesťanská rodina je rodinou obyčejných lidí tohoto světa, která je (nebo spíše má být) v průběhu života určována živým vlivem Pána Ježíše. To platí plně pro všechny fáze, od výběru partnera přes veškeré vztahy mezi manželi, včetně řešení konfliktů. O "křesťanskosti" rodiny tedy nerozhoduje církevní příslušnost ani dodržování určitých tradičních pravidel a norem chování. Křesťanská rodina není hotovou jednotkou, je to společenství v ustavičném pohybu a hledání. Hlavním znakem křesťanské rodiny je neustálá konfrontace s Ježíšem jako Pánem. V křesťanské rodině se setkávají dva světy - svět lidských tvorů, hledajících uspokojení přirozených potřeb, a svět Kristovy pravdy a spravedlnosti.

4.40 Mít živý vztah k Ježíši znamená stále se k němu vracet a usilovat o pochopení jeho cesty, vzájemně se posilovat a povzbuzovat i v rámci rodiny. Křesťanská rodina se však současně dívá i ven, není soustředěna jen na sebe; dívá se s lítostí a třeba i se zjevným nesouhlasem, ale vždy s úsilím poznat, co je dobré a nadějně, a tomuto dobrému vždy pomáhat.

4.41 Vztah k Ježíši má být patrný zvláště na vztazích mezi lidmi, tj. i mezi manželi. Jejich charakteristickým rysem je určitý "odstup" od druhého, kdy každý jednotlivec je především odpovědný Bohu. Ve víře nemůžeme druhého člověka nějak určovat, manipulovat s ním, musíme se s ním dorozumívat. Z dorozumění vychází také služba druhému, a to nejen v nemoci nebo ve stáří. Nejen poskytování, ale také přijímání pomoci je znakem zdravých rodinných vztahů.

4.42 Také v křesťanských rodinách dochází k nedorozuměním a ke konfliktům. Pro Krista však není konec ani tam, kde sami již nevidíme žádná východiska. Až před ním si uvědomujeme to základní, proto prosíme o jeho radu a pomoc, proto začínáme přiznáním svých vin a nedostatků, prosíme o odpuštění a jsme ochotni odpouštět, s odvahou začínat znova a lépe, co jsme předtím pokazili. Vzájemná provinění a jejich poznání a přiznání mohou znamenat probuzení nového zdravého života.

4.43 Manželství a rodiny křesťanů jsou v moderní konsumní společnosti v mnoha směrech vážně ohroženy. Máme málo času na to, co pro rodinu považujeme za podstatné, na společné hledání Ježíše,

na službu v jeho jménu. Tím je do určité míry křesťanská rodina ohrožena ve své podstatě i ve svém působení - jak uvnitř, tak i navenek.

4.44 Chceme-li za těchto okolností zachovat takové rodiny a manželství, jaké podle našich představ mají být po Ježíšovým vedením, nezbyvá než se stále pokoušet o takový způsob života, v němž denní soužití vychází z trvalého vzájemného dorozumění členů rodiny jako křesťanů. Nemůžeme čekat pomoc zvenku, ale od probuzeného pochopení pravého lidství v Ježíši Kristu.

4.45 Opravdové křesťanství musí prolínat všemi lidskými vztahy, a tedy i jednotlivými stránkami vztahu mezi manželi a členy rodiny. Společná víra nedává větší záruky, ale poskytuje více naděje, dává větší vzájemnou důvěru - a samozřejmě také více zavazuje k plnému odpovědnému životu před Bohem i před lidmi.

4.46 Víra nezlepšuje vztahy mezi členy rodiny automaticky. Je to však právě "víra skrze lásku dělající", láska zakotvená ve třech bodech (láska Boží k člověku, láska člověka k Bohu a láska k člověku navzájem), která drží lidi pohromadě nejsilněji. Láska k Bohu a láska k lidem jsou neoddělitelné. Zvláštní nadějí je v křesťanských rodinách soulad v hierarchii hodnot - nejvyšší hodnoty jsou všem společné, což řada studií ukazuje jako nejdůležitější faktor harmonického soužití.

4.47 Ani křesťanské manželství není uchráněno před nebezpečím "steroby" vztahů lidí třeba věkově mladých a s tím souvisejícím nebezpečím upadnutí do nudných stereotypů ("vyjetých kolejí"). Láska v manželství křesťanů má být podobně jako víra trvale aktivní, nemělo by v ní docházet k rezignaci a sebeuspokojení.

5. Rodina a rodičovství

5.1 Základní vztahy mezi členy rodiny a celé rodinné klima určují zpočátku jen rodiče. Ale již brzy po narození dítěte a tím více pak v dospívání dětí se současně mění situace všech členů. Děti se z objektu péče a výchovy stávají postupně stále samostatnějšími členy rodinného společenství, působí nejdříve na sourozence, později i na své rodiče, případně také na vztahy mezi nimi.

5.2 Postavení dětí v rodině je dáno nejen jejich počtem a věkem, ale také přijatým systémem hodnot a norem v rodině a způsobem výchovy. Obecně děti posilují vnitrorodinná pouta, mění strukturu rodiny a úlohu jednotlivých členů, vyžadují vzájemné přizpůsobování a přispívají k němu. Děti a jejich výchova však nemohou být jediným cílem manželství ani jeho výlučným středem ("kult dítěte"), kterému se celý život rodiny podřizuje.

5.3 Vztahy mezi rodiči determinují do značné míry vývoj dětí. Celkové emoční klima domova působí na děti mnohem intenzivněji než záměrná výchova, vyžaduje však takovou vzájemnost mezi členy, která by žádného z rodinného společenství nevylučovala.

5.4 Ve vytváření vztahů rodičů a dětí je důležitá celá doba společného života, ale významná jsou především tři období: nejranější dětství, období dospívání dětí (zvláště v pubertě) a hledání nových vztahů a období, kdy mladí lidé vstupují do manželství a rodiče se stávají prarodiči.

Plánování rodičovství

5.5 V moderní společnosti se kladou na péči o děti a zvláště na jejich výchovu zvýšené požadavky. Je proto přirozené, že manželé stále častěji myslí nejen na to, kolik dětí budou mít, ale také kdy se narodí, aby pro ně mohli připravit ty nejlepší podmínky.

5.6 Plánování rodičovství se týká dnes převážně většiny našich rodin, samozřejmě i křesťanských. V nich se děti považují za Boží dar a požehnání a ne jen za výraz lidských přání a rozhodnutí.

5.7 Odpovědnost křesťana se má projevovat i v jeho vztahu k rodičovství. Křesťanské manželství by nemělo bezdůvodně zůstat bez dětí. Pohodlí, sobectví, snaha zjednodušit si život - to nemohou být důvody pro bezdětnost. Podobně nelze souhlasit ani s odkládáním narození dětí, zvláště má-li manželství alespoň minimální podmínky pro péči o děti. Děti se nemají narodit jako doplněk k blahobytu až v době, kdy je uspokojena většina "potřeb" manželů (zařízený byt, auto, chata aj.) a kdy vlastně dítě pouze rozšiřuje majetek rodičů ("aby to měl kdo zdědit").

5.8 Na druhé straně se nedá obecně určit, kolik dětí by měla dnešní křesťanská rodina mít. Neměla by z výchovných důvodů zůstat u jedináčka, nejsou-li pro to závažné důvody. Ale kolik dětí mít,

to je věc odpovědného rozhodování obou manželů. V dnešní situaci to jsou zpravidla jen dvě nebo tři děti, málokdy více.

5.9 Manželům je dnes přiznáno právo i možnost mít tolik dětí, kolik jich potřebují k naplnění svého života, k rozšíření životních radostí, ale i starostí a odpovědnosti. Rozhodování o počtu dětí patří mezi uznávaná základní lidská práva, vyžaduje však také příslušnou odpovědnost.

5.10 Většina křesťanských církví rovněž toto právo uznává, i když je spojeno s používáním různých druhů antikoncepce. Právo rozhodovat o mateřství a otcovství ovšem zaniká, jestliže již došlo k otěhotnění, tj. ke vzniku nového života. Jen ve zcela výjimečných případech, výlučně ze závažných zdravotních důvodů, lze připustit umělé přerušení těhotenství (pokud by došlo s vysokou pravděpodobností k narození nenormálního dítěte nebo kdyby byl přímo ohrožen život dítěte nebo matky). Plánování rodičovství "ex post", kdy byl již počat nový život, ať je motivováno jakýmkoli sociálními hledisky, je pro křesťana nepřijatelné, protože znamená zabití živého plodu. Také v křesťanské rodině se může narodit dítě, se kterým se "nepočítalo". Nikdy by však nemělo zůstat dítětem nechtěným, odmítaným, protože i toto dítě je Boží dar.

5.11 Příprava společného života, vytváření představ o harmonickém manželství, o příchodu dětí a jejich výchově a vůbec celé životní "plánování" patří mezi nejkrásnější období života mladých dvojic. Také křesťané mají takto společně uvažovat, ovšem s vědomím, že nejsou pány svého života, že jejich lidské "plány" zůstávají vždy velice relativní. Tak musí křesťané přistupovat i k plánování počtu dětí, přijímat je vždy jako Boží dar - a to i v těch případech, kdy se skutečnost liší od původních lidských plánů.

V některých případech nemůže dojít k otěhotnění přirozeným způsobem, nýbrž pouze umělým oplodněním ženy (inseminací). Tento způsob nelze zásadně odmítnout - ovšem za předpokladu, že oba manželé touží po vlastním dítěti a že s tímto postupem souhlasí.

5.12 Ani ta manželství, která nemohou mít objektivně děti, nemusejí zůstat bezdětná. Je více možností, od pěstounské péče až k osvojení, jak získat do rodinné péče dítě a zabránit tím jednak možné deformaci manželství (přílišné soustředění jen na druhého manžela), jednak třeba i jeho rozpadu z důvodu nemožnosti mít

vlastní dítě. Narozdíl od normální rodiny je však třeba klást důraz na to, aby se toto získané dítě nestalo pouze určitým pokrytím neuspokojené potřeby rodičů, ale aby noví rodiče současně cítili, že toto dítě potřebuje právě je ke svému životu.

5.13 Manželství s adoptovaným dítětem nebo dětmi se při dobré vůli rodičů a okolí a při odpovědném výběru dětí stane zcela normální rodinou; vzájemné přizpůsobení, zvláště při adopci zcela malých dětí, bývá tak silné, že se zdá, jako by děti "zdědily" nejen některé povahové, ale i vzhledové rysy svých rodičů. Přes dobrý výběr dětí k adopci, který je u nás téměř vždy zaručen, je však nutné počítat s určitým zvýšeným rizikem a toto riziko odpovědně přijímat.

5.14 Stát se nebo nestat se rodičem je vážné rozhodování na celý život. Rodičovský vztah a odpovědnost zanikají teprve úmrtím rodiče nebo dítěte, nikoli dospělostí dítěte a založením jeho vlastní rodiny. Na to se často zapomíná zvláště v rozpadlých rodinách, kdy žije dítě (dětí) v tzv. neúplné rodině.

Právní a sociální osiření dítěte (dětí)

5.15 Úmrtím jednoho nebo obou rodičů se dnes stávají děti sirotky poměrně zřídka. Naproti tomu však neustále přibývá sociálně osiřelých dětí, kdy je po rozvodu svěřeno dítě (dětí) do výchovy jednomu z rodičů, zpravidla matce, a kdy nedojde k uzavření nového manželství.

5.16 Výchova dětí v neúplné rodině je mnohem složitější a přináší zvýšená rizika pro osamělého rodiče a zvláště pro děti. V neúplných rodinách chybí přirozený dvoustranný vztah dítěte k oběma rodičům i jejich vztah k dítěti, velmi často vzniká nezdravá vzájemná závislost. Je typická zvláště pro vztah osamělé matky s jediným dítětem (ať synem nebo dcerou), kdy jednostranná soustředěná vazba vede až k deformacím ve výchově a působí často celý život i v pozdějším manželství dítěte.

5.17 Naproti tomu druhý sňatek rodiče, i když je uskutečňován také v zájmu dětí, přináší riziko, že mezi dítětem (dětmi) a novým rodičem nebude navázán normální vztah, zvláště je-li dítě již starší. Ještě více se zpravidla situace komplikuje v případě narození dalšího dítěte.

5.18 Potřebují-li mnohé naše rodiny pomocnou ruku v různých konfliktních a krizových situacích, na něž samy nestačí, platí to především pro neúplné rodiny s dětmi. Právní a společenská pomoc představuje často jen zlomek toho, jak je možné pomoci dobrými lidskými vztahy takovým osamělým rodičům a zvláště dětem.

Dospívání dětí v rodině

5.19 Dospívání dětí - ať jednoho nebo více - přináší do každé rodiny zvýšené riziko konfliktů. Při zrychleném fyzickém dospívání mládeže i při vytváření větších názorových rozdílů mezi generacemi ztrácejí rodiče postupně svou autoritu, a to také jako důsledek časového vyššího vzdělání a kvalifikace dětí, než jakých dosáhli sami.

5.20 Právě v tomto věku se nejvíce projevují následky výchovného systému v rodině. Rozmazlování dětí v dětství a ustupování jejich požadavkům, nebo naopak příliš tvrdá a náročná výchova, nízké nároky nebo vysoké ambice, často dětmi nesplněné, vedou na straně dospívajících ke vzpourám. Odmítají manipulaci rodičů, jak si na ni zvykli v dětství. Rodiče, kteří nedovedou pochopit změny v myšlení a chování svých dospívajících dětí, jsou velice zklamáni, často tvrdě trvají na prosazení svých názorů, představ a rodičovských "práv", čímž se vztahy mezi oběma generacemi ještě zostrují. V krajním případě dochází k útěku mladých lidí z domova (nebo alespoň k podobným hrozbám), k pokusům o sebevraždu, ke ztrátě životních ideálů.

5.21 Ukazuje se, že na projevy a důsledky dospívání je připraveno málo rodičů i mladých lidí. V dospívání se ostřeji prosazují povahové rysy i charakter člověka, ale stále ještě chybí dostatek rozumu, zkušeností a tolerance - starší generace je zase naopak schopna jenom v menší míře učit se novému, ale více zužitkovává dřívější zkušenosti, stabilizuje své názory. Proti vzrušení, idealismu a progresivitě mládí stojí vyváženost, opatrnost a odpovědnost rodičů.

5.22 V těch rodinách, v nichž vznikaly postupně vztahy důvěry, vzájemného porozumění a tolerance, i když třeba v podmínkách občasných nesouhlasů, je situace zpravidla méně kritická. Dospívající děti a jejich rodiče přecházejí od nutných autoritativních vztahů z dětství k vyrovnanému partnerství, přátelství, sice někdy kritickému, ale snášenlivému, podceňujícímu své vady a přeceňujícímu ne-

dostatky jiných, přesto však ke smířlivé koexistenci s nevýbojným trváním na vlastních názorech. Takové vztahy se postupně prohlubují, ztvárňují a nabývají nové kvality v době, kdy se mladí lidé sami stávají rodiči. Cenné jsou zvláště při společném bydlení obou generací. Vzájemný dobrý poměr mezi rodiči a "dětmi" pak trvá zpravidla po celý život a přenáší se i do dalších generací.

5.23 Naproti tomu v rodinách, kde se nepodařilo postupně měnit přístup jedné generace ke druhé, zpravidla proto, že rodiče vidí ve svých potomcích stále jen nerozumné a nevyzrálé děti (tj. slouží jim i proti jejich vůli nebo s nimi bezcitně manipulují bez přiznání určitého práva na vlastní názory a rozhodování), se stupňují konflikty, vedoucí k trvalému a prohlubujícímu se vzájemnému odcizování. Pak stojí proti sobě dvě generace tvrdě trvající na správnosti svých názorů i chování, vymáhající a prosazující svá zdánlivá "práva" bez zřetele k respektování názorů a zájmů druhých. Podobné vztahy vedou až k úplnému odcizení, které již zpravidla nespraví ani pozdější přechod mladých do rodičovských rolí. V situacích nuceného společného bydlení v jednom bytě nejsou vyloučeny ani tragické následky.

5.24 Na vztahy obou generací působí nejen povahové rysy, často hodně zděděné ("po kom to dítě je"), ale hlavně způsob výchovy od časného dětství až do dospívání, schopnost měnit přístup k dětem podle jejich vývoje, úspěšná či méně úspěšná orientace dětí na hodnotné zájmy, výběr přátel a kamarádů. Nelze pominout ani vztahy rodičů k prarodičům, kterých si dospívající bedlivě všímají a které přenášejí i do vztahu ke svým rodičům.

5.25 Výchova a vytváření spolehlivých vztahů mezi rodiči a dětmi v době jejich dospívání je velice obtížná. Nedaří se zpravidla tam, kde se ve výchově dříve "něco" opominulo - v této době se to už těžko spravuje.

5.26 Výchova ke kritičnosti nebo přímo k neposlušnosti pochybných autorit je riskantní, přichází-li brzy, ale od určitého věku je potřebná a může být nebezpečná, když k ní rodiče dojdou až pozdě. Dospívající se pak někdy uchylují k předstírání, získávají dvojí tvář, jednu pro rodiče, druhou pro ostatní.

5.27 Zvláštního významu nabývají všechny tyto otázky v křesťanských rodinách. Dřívější představy o výchově k tvrdé poslušnosti, k zásadnímu respektování názorů a zájmů rodičů, kdy se rodiče cítili

až "pány" svých dětí, jsou dnes neudržitelné. Poslušnost Bohu, absolutní a nekompromisní, se nedá v žádném smyslu přenášet na rodiče. Nikdo z rodičů není tak dokonalý, aby měl vždy pravdu, takže ani nemůže vyžadovat absolutní autoritu. Každý křesťan, a zvláště mladý křesťan, musí umět poslouchat, musí umět dát se vést. Nikoli však absolutně, bez pochybování, někdy i bez odporu. Slepá poslušnost není adekvátní křesťanské zvěsti, stejně jako odpor za každou cenu.

5.28 Rozumná výchova přesvědčováním a hlavně vzorem a postupné vytváření partnerských vztahů přináší zpravidla dobré ovoce i ve vztahu dospívajícího k Bohu, k církvi, ke sboru. Rodiče a dospívající děti se stávají vedle sebe bratřími a sestrami, bližními v pravém slova smyslu, kteří si vzájemně mají pomáhat a přemáhat v tomto duchu přirozený antagonismus generací.

5.29 Mít dobré rodiče nebo dobré děti (třebaže ne vždy jen hodné a poslušné) patří mezi dary, za které křesťan nemůže být nikdy dostatečně vděčný. Právě proto se má snažit přispívat svou hříbnou k vzájemné úctě a toleranci, proto mají umět rodiče prosit na modlitbách i děkovat za své děti právě tak jako děti za rodiče.

5.30 Teorie a praxe - křesťanská stejně tak jako jiná - se ovšem značně liší. K jejich sblížení rozhodně přispívá životní zkušenost a umění rodičů přiznat své chyby i před dětmi, umění poděkovat jim za nesamozřejmé i samozřejmé služby a ocenit i jejich názory a přístupy. Takto vznikající morální autorita rodičů je to nejcennější, čeho je možné ve vztahu dospívajících dětí a rodičů dosáhnout.

Soužití tří generací

5.31 Vztahy mezi generací rodičů a dospělých dětí se dnes vytvářejí na novém podkladě. Trvale ubývá třígeneračních rodin, bydlících a společně hospodařících v jednom bytě. Prostorové oddělení generací umožňuje lépe a bez konfliktů uspokojovat specifické potřeby jednotlivých generací, zvláště při bydlení v nevelké vzdálenosti od sebe. Citové vztahy mezi starými lidmi a rodinami jejich dětí existují i nadále, jsou potřebné v obou směrech (pomoc prarodičů při péči o děti, pomoc dětí prarodičům zvláště v případě jejich nemoci, při snížení pohyblivosti, aj.).

5.32 Ne dobrovolné soužití tří generací v jednom bytě vede často k celé řadě obtíží, objektivně pochopitelných, ale subjektivně velmi těžce přijímaných. Zpravidla se řeší tak, že se hledá viník: buď starý člověk, nebo "nevděčné a nehodné děti". Přitom dynamika vztahů mezi stárnoucím člověkem a jeho rodinou je významná pro zdraví všech členů rodiny, pravděpodobně významnější, než se dosud předpokládalo, a zasloužila by si více pozornosti mladších generací.

5.33 Naproti tomu možnost odděleného bydlení i při častých kontaktech dovoluje udržení dobrých osobních vztahů bez zatěžujících konfliktů a stresů. Je také významnou zábranou před častým zasahováním prarodičů do rodinných záležitostí dospělých dětí.

5.34 Zdravé soužití tří generací - ať už těsné nebo na určitou vzdálenost - není automaticky nikterak zaručeno. Může k němu dojít jen tehdy, jestliže bylo dříve připraveno výchovou dospívajících dětí, jsou-li členové všech generací ochotni se takovému soužití ustavičně učit, jsou-li schopni sjednotit své názory na důležité úkoly rodiny a dovedou-li alespoň zčásti podřídit své osobní zájmy společným cílům. V každém případě jsou dnes mezigenerační vztahy složitější a mohou rodinu, pokud není založena na vzájemné lásce a harmonii, ohrozit vnitřními konflikty. K nim mohou mladí i staří přidat svůj podíl, ale na jejich překonání se mohou učit i společně růst.

5.35 Pravděpodobně nemá smysl hledat pro řešení současných problémů modely v minulosti. Dá se předpokládat, že i velké autokratické rodiny minulosti vyvolávaly v mezilidských vztazích spíše napětí a nepodporovaly harmonii. Neméně problematické mohou být pokusy "burcovat sociální svědomí" mladých lidí; pocit dluhu se stává ne dost pevnou základnou pro dobré soužití generací a může snadno vést ke vzniku celé řady neřešitelných konfliktů. Účinnějším řešením je nejspíše soustavná výchova k vzájemné úctě a ohleduplnosti, začínající v časném dětství a vlastně nikdy nekončící.

5.36 Velmi smutnou záležitostí je "odkládání" starých prarodičů do domovů důchodců. Umístění v těchto ústavech je přijatelné jen tehdy, jestliže o staré lidi nemůže skutečně nikdo v rodině pečovat, resp. nejsou-li pro to ani ty nejzákladnější podmínky (přelidněný byt, nutnost denní lékařské péče, apod.). I za těchto okolností je třeba udržovat intenzivní písemné a osobní styky

častými návštěvami, společnou dovolenou, apod. Mladší rodičovská generace přitom zapomíná, že způsob jednání s prarodiči může být v tomto směru často předobrazem budoucího jednání jejich dětí s nimi, protože všechny vztahy mezi oběma rodičovskými generacemi poznávají i výchovu dětí.

5.37 Křesťanské rodiny by měly být schopny se s těmito všemi problémy vyrovnat. Zejména v křesťanských rodinách se životní osudy jedné generace nedají řešit na úkor druhých generací, a to již proto, že by pro všechny mělo být snazší chápat druhého a umět od-pouštět.

6. Rodina a církev

6.1 Manželství, v němž se muž a žena ve víře hlásí k Ježíši Kristu jako svému Pánu, není jen fyzickým, sexuálním a hospodářským společenstvím, právně zajištěným a vytvářejícím mnohostrannou psychickou vazbu, nýbrž nadto také společenstvím duchovním, které je formováno Kristovým evangeliem a jeho Duchem jako zcela konkrétní a velice úzce spjaté společenství víry, lásky a naděje.

6.2 Takové manželství se stává základní jednotkou církve, nosnou částí sboru. Lze přímo mluvit o manželství jako o církvi.

6.3 Jestliže je církev utvářena Kristovou přítomností, jež je zaslíbena všude, kde jsou dva nebo tři shromážděni v jeho jménu, pak se vztahuje toto zaslíbení také na manželství uzavřené mezi věřícím mužem a věřící ženou.

6.4 Co je řečeno o manželství, platí neméně také o rodině. Už v době apoštolské se setkáváme s označením "církev, kteráž jest v domě", jemuž smíme rozumět jako sboru v určité domácnosti, a to tím spíše, že v biblické tradici "dům" znamená namnoze širší rodinu.

6.5 Evangelium proměňuje vztahy mezi manželi k obrazu vztahu a společenství mezi Kristem a jeho církví, jak se to rozvádí v epištole k Efezským (5,22násl.). Jde o vzájemnou upřímnou oddanost, skutečnou důvěru a obětavou službu, k nimž vede Boží vůle.

6.6 To ovšem neznamená, že se rodina může uzavřít do sebe. Ví, že patří do širšího společenství Kristova lidu, mnoho z něho přijímá a mnoho mu zase dává. Proto nejen doma vyhledává příležitost a čas

k rodinným pobožnostem a různým způsobům křesťanské výchovy, ale samozřejmě a ráda se účastní služeb Božích i dalších shromáždění ve sboru.

6.7 Ve světle evangelia nepředstavuje manželství ani rodina nejvyšší hodnotu (Mt 10,37; 19,12; 1K 7,29).

6.8 Nejsou samy sobě účelem a cílem, ale jsou podřízeny Bohu, v jehož službě mají stát - ve službě sobě navzájem i ve službě těm, kdo stojí vně.

6.9 Tuto Boží vůli je třeba znovu a znovu si připomínat a podrobovat se jí v lásce a odpuštění, jimiž nás Pán Bůh obdarovává a které máme následovat.

6.10 Proto nemohou křesťanští manželé žít bez zvěsti Božího slova a bez modlitby. Právě v poslušnosti Slova a v modlitebním zápase se rodina stává křesťanskou. (V této souvislosti mají **zvláštní význam** pro vnitřní růst křesťanské rodiny i svátosti: křest jako příležitost případného usmíření a prohloubení rodinných vztahů a večeře Páně jako příležitost vzájemného odpuštění.)

6.11 Označení "křesťanská" přísluší rodině i tehdy, když se manželé konfesijně liší a každý patří k jiné skupině rozdělené církve; jestliže se oba ve své víře s respektem přijímají (duchovně spolu žijí, vzájemně se obohacují) a svůj vztah formují vírou,

je možno mluvit o ekumenickém manželství, které může být nadějnou předjímkou pravých vztahů mezi dosavadními denominacemi.

6.12 Ani tam, kde je jenom jeden z manželů věřící křesťan, není jeho rodina bez vyhlídek. Apoštolská rada (1P 3,1 - získat druhého beze slov zbožným životem) je pro věřícího člena rodiny v jeho vztahu k ostatním stále platná. Následováním Krista vnáší svatost do rodinných vztahů a manželství tak posvěcuje (1K 7,14).

6.13 Struktura moderní rodiny, která poskytuje každému členu individuální svobodu, umožňuje, aby jeden z manželů byl zcela svéprávně údem církevního společenství, aniž tím porušuje rodinnou souměřitelnost.

6.14 Evangelium se ovšem nemá stát záminkou ochlazení a roztržek v rodině (1K 7,12n). Tendence přičítat chyby nevěřícího partnera jeho nevěře a tak se nad něho vírou povyšovat, je pokušením, proti němuž je nutno bojovat. Věřit v Krista znamená vidět především vlastní chyby a pokorně se nad nimi trápit, nedostatky druhého však odpuštěním přikrývat.

0112
11

IX.

ŘÁD HOSPODAŘENÍ CÍRKEVNÍCH SBORŮ
českobratrské církve evangelické

§ 16, odst. 3, lit. ch, c. zř.

v Praze 1973

Ú V O D

Hospodářské záležitosti naší církve jsou trvalou, i když ne hlavní péčí církevních sborů. Jde především o zajišťování hmotných předpokladů pro život a práci církve. Jde dále o správu značného movitého i nemovitého, často vzácného majetku, o chrámy, modlitebny, sborové domy, farní budovy, sborové místnosti.

K usnadnění, prohloubení a jednotnému provádění celé hospodářské péče má sloužit tento řád.

Vztahuje se na hospodaření farních sborů, seniorátů (sborů seniorátních) i církve (sboru povšechného). Všechny tyto sbory jsou subjekty majetkových práv, spravují svěřený majetek a mohou podle pravidel uvedených v církevním zřízení, v rádech církve a především v tomto řádu vést majetkoprávní jednání, získávat majetek i se zavazovat.

F A R N Í S B O R Y

Článek 1.

Hmotné zabezpečení sborů

1. Každý sbor dbá o materiální zabezpečení svého života po všech stránkách. Má bratrskou péči o hmotné zabezpečení svého duchovního. Dbá o dobrý stav sborových budov. Hledí zlepšovat jejich stav a vybavení podle nových technických možností a výtvarných názorů. Počítá i s možností ~~zřízení~~ motorového vozidla, usnadnil-li by se tím výkon pracovních závazků duchovního resp. staršovstva.

2. Základní hospodářské směrnice usnáší sborové shromáždění. Hospodaření sborů vede staršovstvo. Běžná hospodářská opatření schvaluje předseda spolu s místopředsedou staršovstva a provádí je sborový hospodář, ~~resp.~~ pokladník, který vede účetní záležitosti sboru, nebo jiný pověřený člen staršovstva.

3. Sbory hospodaří podle schválených rozpočtů. Za tím účelem sestaví staršovstvo každého sboru ve stanovené lhůtě návrh rozpočtu předpokládajících příjmů a výdajů podle platných obecných předpisů a podle pokynů synodní rady. Rozpočty po projednání s příslušnými církevními a státními orgány jsou závaznou směrnicí pro hospodaření sborů. Pokud během roku vznikne nepředpokládaný výdaj nad rámec rozpočtu (resp. rozpočtové položky) nutno provést úpravu rozpočtu a tuto opravu projednat s orgány, které schválily rozpočet.

4. Sbory zásadně hospodaří na základě vyrovnaných příjmů a výdajů. V případech zřetele hodných poskytuje seniorátní výbor nebo synodní rada sborům příspěvky, dary nebo bezúročné půjčky-

na vyrovnání schodku běžného hospodaření nebo na částečnou úhradu nákladů prováděných investic nebo velkých oprav v sborového majetku.

5. Každý sbor může vést právní jednání, může uzavírat smlouvy, pořádat sbírky a přijímat dary, a to vždy v rámci platných předpisů.

Článek 2.

Sborové hospodaření

1. Každý sbor hospodáří samostatně podle předem schváleného rozpočtu. Hospodaření se dělí na hospodaření řádné (provozní) a hospodaření mimořádné (hospodaření jměním účelovým).

V řádném **sborovém hospodaření** soustřeďují se všechny výdaje na zajištění sborového a církevního života, věcné náklady bohoslužebné a správní a výdaje finanční - vesměs pravidelně každoročně se opakující. Jsou kryty řádnými sborovými příjmy, především salárem a chrámovými sbírkami.

V mimořádném sborovém hospodaření jsou vedeny výdaje, které se každoročně neopakují (zejména investice a údržba sborových objektů většího rozsahu). Výdaje mimořádné jsou kryty jen mimořádnými příjmy, především ze sborového účelového jmění.

Staršovstvo zašle návrh rozpočtu v trojín vyhotovení seniorátnímu výboru, který jej projedná a postoupí se svým vyjádřením synodní radě ke konečnému schválení.

2. Stav hospodaření vykazují sbory ve čtvrtletních výkazech, které předkládají přímo synodní radě.

3. Pokud jde o jednání s církevním majetkem, sbory rozhodují o vydáních a zápůjčkách do 10.000 Kčs samostatně.

0111

Schválení seniorátního výboru je třeba

- a) k nabytí, zcizení a pronájmu nemovitého majetku sboru vůbec,
- b) k zcizení majetku, který má historickou, uměleckou nebo vědeckou hodnotu,
- c) k vydáním a půjčkám, převyšujícím 10.000 Kčs a nepřevyšujícím 20.000 Kčs.

Schválení synodní rady je třeba

- převyšující majetku*
- a) při vydáních, ~~x~~ půjčkách převyšujících 20.000 Kčs,
 - b) ke každé sborové stavbě.

Žádost o schválení synodní rady řádně doloženou je třeba podat prostřednictvím seniorátního výboru, který se k žádosti vyjádří s řádným odůvodněním. Schválení státních orgánů je třeba tehdy, když partnerem v právních jednáních je jiná organizace než ~~doložka~~ *doložka* naší církve.

Schválení synodu je třeba

při zcizení majetku, který je určen k celocírkevnímu použití nebo má hodnotu Kčs 500.000 a vyšší.

4. O zvláštní pomoc na mimořádné věcné náklady žádají sbory státní úřady převážně zařazením těchto nároků do rozpočtů mimořádného sborového hospodaření.

5. Sbory mají pečovat o rozmnožení účelového jmění tím, že vedle saláru budou shromažďovat každoročně nebo při vhodné příležitosti, dobrovolné dary, zejména na opravy vlastních budov a zařízení. Shromažděné prostředky - prozatím nepoužité - mohou sbory svěřit dočasně synodní radě.

0-119

Článek 3.

Oprávnění sborového shromáždění
(zastupitelstva) v hospodářských věcech

Sborové shromáždění (nebo zastupitelstvo) schvaluje výroční zprávu staršovstva o hospodářském stavu sboru a usnáší se

- a) o nabývání, zcizení a o pronájmu nemovitostí na dobu delší 6 let,
- b) o sborových stavbách.

Článek 4.

Oprávnění staršovstva v hospodářských věcech

1. Staršovstvu přísluší rozhodovat o všech hospodářských věcech sboru, pokud nejsou vyhrazeny jiným orgánům. Zejména staršovstvo

- a) usnáší se o rozpočtu sboru,
- b) vede řádné účty o hospodaření sboru a o majetku,
- c) spravuje inventář a vede jeho soupis,
- d) pronajímá nemovitosti na dobu nepřevyšující 6 let,
- e) pečuje o pořízení a udržování církevních budov i jiného sborového majetku,
- f) usnáší se o uzavírání půjček (pokud neslouží jen k zatímní výpomoci a nejsou opět uhrazeny z běžných příjmů správního roku),
- g) usnáší se o klíči, podle kterého mají být rozvrhovány příspěvky na členy sboru, pokud by převyšoval obecný klíč, stanoveny synodní radou,
- h) usnáší se o opatřeních s účelovým jménem sboru,
- i) vychovává členy sboru k účinné obětavosti.

2. Staršovstvo pečuje o to, aby sbor mohl poskytovat svému kazateli přiměřený služební byt bezplatně, včetně otopu a energie.

3. Staršovstvo je povinno podávat ^{ke schůzi sboru} v každém roce do konce dubna sborovému shromáždění (zastupitelstvu) účty za minulý rok i zprávu o hospodářském stavu sboru a o hospodaření v minulém roce.

Účty i rozpočet musí být veřejně vyloženy nejméně 14 dnů před výročním zasedáním sborového shromáždění (zastupitelstva).

S E N I O R Á T

(Sbor seniorátní)

Článek 5.

Hospodářské oprávnění a povinnosti seniorátu

1. Seniorát hospodaří podle předem schváleného rozpočtu ve vlastním sboru působnosti.

Podle zásadních směrnic konventu sestavuje rozpočet seniorátní výbor ve stejném složení jako sbory a předkládá jej ve stanoveném termínu synodní radě. Také ke každé změně seniorátního rozpočtu ať řádného nebo mimořádného je třeba předchozího schválení. Čtvrtletně zasílá synodní radě své výkazy o hospodaření.

2. Seniorát je však také schvalovacím orgánem hospodaření sborů.

Schvaluje:

- a) nabytí, zcizení a pronájem nemovitého majetku sboru vůbec,
- b) zcizení majetku sboru, který má historickou, uměleckou nebo vědeckou cenu (pokud nepřesahuje cenu 20.000 Kčs),

c) vydání nebo půjčky ve výši od 10.000 Kčs do 20.000 Kčs.

Při vydáních, půjčkách a zcizení majetku převyšujících 20.000 Kčs a ke sborovým stavbám je třeba postoupit věc s řádným vyjádřením synodní radě.

3. Dále je dohlédacím a posuzujícím orgánem hospodaření sborů. Sbory zasílají své rozpočty seniorátnímu výboru. Seniorátní výbor zkontroluje, zda rozpočty jsou řádně vyhotoveny a odpovídají předpisům a případné doplňky a opravy projedná se sbory. Po projednání zašle rozpočet s vyjádřením synodní radě k dalšímu řízení.

Článek 6.

Působnost konventu ^{seniorátního} (zastupitelstva)
v hospodářských věcech

Konventu ^{seniorátního} (zastupitelstvu) přísluší zejména:

- a) zkoumat a schvalovat výkazy o hospodaření seniorátu, předložené seniorátním výborem s výhradou schválení synodní radou.
- b) rozvrhovat celocírkevní repartice na jednotlivé sbory,
- c) usnášet se o výši seniorátní repartice a rozvrhovat ji na sbory seniorátu,
- d) zkoumat a schvalovat náklady na seniorátní vydání a na podpory sborům nebo důležitým celocírkevním podnikům. K tomu cíli může konvent ukládat sborům poměrné příspěvky.
- e) schvalovat nabytí nebo zcizení nemovitého majetku seniorátem ^{s výhradou schválení synodní radou}

Článek 7.

Působnost seniorátního výboru v hospodářských věcech

0120

Seniorátnímu výboru přísluší rozhodovat o všech hospodářských věcech seniorátu, pokud nejsou vyhrazeny jiným církevním orgánům a dohlížet na hospodaření farních sborů. Zejména mu přísluší:

- a) sestavovat mimořádný rozpočet,
- b) vést předepsanou účetní evidenci, vyhotovovat čtvrtletně výkazy hospodaření seniorátu a předkládat je ke schválení synodní radě,
- c) předkládat konventu ke schválení seniorátní účty,
- d) spravovat majetek seniorátu a udržovat jeho soupis,
- e) provádět ve sborech kontrolu pokladny a sborového hospodářství,
- f) zkoumat a schvalovat výroční účty sborů a kazatelských stanic,
- g) schvalovat návrhy seniorátních poradních odborů Jeronymovy jednoty na rozdělení darů sborům ze seniorátní kvoty,
- h) posuzovat zamýšlené církevní stavby a posílat posudky i návrhy o tom synodní radě k rozhodnutí, pokud o nich nemůže rozhodnout ve vlastním oboru působnosti,
- i) usnášet se o vydáních nebo půjčkách seniorátu do 20.000 Kčs,
- j) usnášet se s výhradou schválení synodní radou o vydáních a půjčkách seniorátu přesahujících 20.000 Kčs, o nabytí, zcizení a pronájmu nemovitého majetku seniorátu vůbec, o zcizení majetku seniorátu, který má historickou, uměleckou nebo vědeckou cenu a o stavbách patřících seniorátu. Nabytí nebo zcizení nemovitého majetku seniorátu vyžaduje ještě schválení konventem nebo seniorátním zastupitelstvem (Čl.6, písm.o tohoto řádu).

- k) ustanovovat seniorátní kontrolory jako pomocný orgán seniorátního výboru pro hospodaření farních sborů a při výkonu seniorátního dohledu.

C Í R K E V

(Sbor povšechný)

Článek 8.

Hospodářské záležitosti celocírkevní

Hospodářské záležitosti celocírkevní dělí se do dvou samostatných skupin.

První skupina zahrnuje provozní hospodaření (řádne) synodní rady.

Druhá skupina zahrnuje hospodaření účelovým jméním (mimořádne hospodaření), kdysi fondy, nadace, dnes "reservy".

Obě skupiny jsou podloženy dvěma samostatnými rozpočty.

K podpoře hospodaření, zvláště k zvládnutí náročných úkolů stavebních resp. údržbových, zřizuje si církev ve vyšších složkách (seniorát, synodní rada) pomocné složky jako např. Jeronymovu jednotu.

Článek 9.

Provozní (řádne) hospodaření synodní rady

Provozní hospodaření synodní rady zachycuje hospodářskou stránku veškerých skutečností, které souvisejí s běžnou celocírkevní správou, zejména ústředí církve, senioráty, církevní tisk, domovní hospodářství, hospodaření celocírkevních kostelů, školení a kursy, církevní rekreační zařízení. Výdaje hospodaření se uhrazují řádnými příjmy. Jestliže tyto řádné příjmy nestačí, je

0122

toto hospodaření dotováno podle prokázané potřeby z rezerv, především z repartice.

Článek 10.

Hospodaření církevním jměním účelovým
(mimořádné)

1. Do tohoto hospodaření patří zejména
 - a) Jubilejní tolerační dar (dotace větších sborových stavebních akcí),
 - b) celocírkevní repartice
 - c) výnos církevních chrámových sbírek, odváděných sbory synodní radě,
 - d) prostředky každoročně shromažďované pro celocírkevní hospodaření synodním poradním odborem Jeronymova jednota, určené k podpoře rozsáhlejších investic a stavebních a údržbových prací na sborových objektech.

Článek 11.

Působnost synodu (synodního zastupitelstva)
v hospodářských věcech

Synod

1. zkoumá a schvaluje zprávy o hospodaření za dobu od posledního synodu, které mu předkládá synodní rada za obě skupiny svého hospodaření,
2. schvaluje zcizení majetku, který je určen pro celocírkevní použití nebo má hodnotu 500.000 Kčs a vyšší.
3. usnáší se o objemu celocírkevních repartic a o zásadách pro jejich rozpis,
4. usnáší se o minimálním celocírkevním klíči, podle kterého mají být rozvrhovány příspěvky (salár) na členy sborů.

Pravomoc pod bodem 3 a 4 přísluší ve stejném rozsahu též synodnímu zastupitelstvu.

Článek 12.

Působnost synodní rady

Synodní radě přísluší rozhodovat o všech hospodářských věcech povšechného sboru, pokud nejsou vyhrazeny jiným církevním orgánům a dohlížet na hospodaření farních sborů a seniorátů. Synodní rada zejména:

1. zkoumá a schvaluje rozpočty, výkazy a účty sborové a seniorátní,
2. spravuje celocírkevní jmění, tj. účelové celocírkevní prostředky a jmění, jež jí bylo svěřeno do správy, a předkládá o tom účty synodu,
3. snaží se, aby úsilím celé církve bylo dosaženo potřebné obřadnosti,
4. sestavuje dlouhodobý plán rozsáhlejších investic a velkých oprav nemovitého majetku církve a plán jejich finančního zabezpečení,
5. schvaluje zamýšlené celocírkevní novostavby (plány, rozpočty a úhrady),
6. schvaluje vydání, půjčky a zcizení majetku farních sborů, převyšující 20.000 Kčs a všechny sborové stavby,
7. schvaluje vydání a půjčky seniorátů, převyšující 20.000 Kčs, nabytí, zcizení a pronájem nemovitého majetku seniorátu vůbec, zcizení majetku seniorátu, který má historickou, uměleckou, nebo vědeckou cenu a stavby patřící seniorátu,
8. vybízí k chrámovým sbírkám pro účely vlastní církve a ekumény,
9. usiluje o to, aby k základním osobním požitkům poskytovaným duchovním státem, poskytovanými církví ze svých prostředků věcné i finanční doplnění,
10. usiluje o to, aby platy církevních zaměstnanců odpovídaly platům zaměstnanců v obdobných občanských povoláních,

- 0127
11. usiluje o to, aby byly opatřovány potřebné církevní budovy zvláště v nově budovaných městských čtvrtích, sídlištích apod.

Článek 13.

Poradní hospodářské odbory

Synodní rada, seniorátní výbory a staršovstva mají možnost k zajišťování náročných úkolů v hospodaření církve ustavovat poradní komise či odbory a určovat jejich pracovní náplň. Orgán, který komisi či odbor ustanovil, odpovídá za všechnu její činnost.

Článek 14.

Ustanovení závěrečné

Tento řád schválilo do přístiho synodu synodní zastupitelstvo dne 27. října 1973, dne listopadu 1975 XIX. synod. Nabude účinnosti dnem jeho vyhlášení synodní radou. Všechna ustanovení, která by odporovala předpisům tohoto řádu, pozbývají tím dnem účinnosti.

- - -

DOBROZDÁNÍ THEOLOGICKÉHO PORADNÍHO ODBORU O ORDINACI V ČESKO-

BRATRSKÉ CÍRKVI EVANGELICKÉ

Úvodem

- 1.1 Z rozhodnutí posledního synodu uložila synodní rada poradnímu odboru theologickému, aby vypracoval elaborát o ordinaci, který by objasnil podstatu navrhované změny církevního zřízení ve věci ordinace.
- 1.2 Navrhovaná změna se týkala § 10, odst.2.c zřízení, kde by místo dosavadního ustanovení: "Ordinováni mohou být jen ti, kdo mají volitelnost a byli řádně za kazatele povoláni a potvrzeni" mělo platit nové ustanovení: "Ordinováni mohou být jen ti, kdo mají volitelnost udělenou synodní radou."
- 1.3 Smysl změny spočívá v tom, že by nadále mohli být ordinováni za kazatele všichni, kdo dosáhli volitelnosti za kazatele, hned poté, co jim synodní rada vydala dekret volitelnosti, bez ohledu na to, zda byli ke kazatelské službě /buď ve sboru, buď v seniorátech, anebo pro různé obory práce v celocírkevním měřítku odst.4/ skutečně již také povoláni a v ní potvrzeni.
- 1.4 Jde o otázku učení církve a bohoslužebného řádu. Jestliže se synod rozhodne, podle cír.k.zřiz. § 27, odst.5, dvoutřetinovou většinou všech členů synodu pro změnu způsobu udělování ordinace, bude podle téhož odstavce cír.k.zřízení nutno předložit tuto otázku k vyjádření všem staršovstvům a konventům. Pak by teprve usnesení nabylo platnosti.

Význam otázky

- 2.1 Otázka ordinace je dnes ve středu zájmu ekumenických rozhovorů. Soustavně se jí věnuje komise pro víru a řád SMC a připravila v té věci již některé dokumenty. Rovněž na regionálních ekumenických rovinách se otázka ordinace živě diskutuje.
- 2.2 Důvodem tohoto zájmu je předně skutečnost, že pojetí ordinace souvisí úzce s ústředním ekumenickým tématem jednoty církve. Jednota víry může být vyjádřena vzájemným uznáním křtu v různých křesťanských společenstvích a společnou účastí na večeři Páně

vysluhované podle rozmanitých ritů jen tehdy, když vzájemně uznáme plnou křesťanskost, to jest platnost svého způsobu vysluhování sv. tostí. V této souvislosti však otázka pověření toho, kdo sv. tostmi slouží, může mít zásadní význam.

- 2.3 Dále nabývá otázka ordinace nové naléhavosti pro mocný důraz na charismatické dary, který se z některých stran ve světové církvi začíná ozývat. Jaký je vztah mezi charismatem a "úřadem"?
- 2.4 Otázka přitom nemůže být rozřešena pouhým odvoláním k biblí. Biblické bádání ukazuje, že Nový zákon nemá žádné jednotné pojetí "úřadu" a ordinace k němu, které by bylo proto možno prohlásit za výlučně biblické. V novozákonních spisech se setkáváme s různými přístupy, které stojí navzájem vedle sebe. Jak stoupenci biskupského, tak i presbyterního, a právě tak i charismatického pojetí se mohou dovolávat některých novozákonních svědectví.
- 2.5 Má to svůj hluboký smysl v tom, že je otázka řádu v církvi otevřena svobodě Ducha. Obecenství Kristova těla ve večeři Páně nemůže být vymezeno církevně-právními normami. Na druhé straně ovšem není společenství stolu Páně vytrženo z tohoto času a prostoru; je proto vázáno pořádkem v církvi, a to v souvislosti s právním uspořádáním společnosti, v níž církev žije. Avšak právě tyto souvislosti jsou proměnné a nemohou nabýt charakteru poslední, neměnné theologické normy.
- 2.6 To potvrzuje i bádání dějinné. Ještě Jeronym učil, že biskupové jsou nadřazeni kněžím na základě zvyklosti a tradice, nikoli nařízením Páně. Ani tridentský koncil se neodvážil formulovat dogma o tom, co se děje, když vysluhuje večeři Páně neordinovaný křesťan.

Ordinace jako pověření k službě

- 3.1 Kristus obdařuje svou církev rozličným vybavením /charismaty/ k službě. Charismata jsou projevem Ducha svatého, nelze je vynutit ani automaticky přivodit. Ordinací se charisma neuděluje.
- 3.2 Obdaření Duchem může být ovšem zaměněno s osobivým sebevědomím nebo ctižádostivou horlivostí. Proto církev neponechává libovolně pracovat toho, kdo se k činnosti o své újmě hlásí, nýbrž k službě pověřuje.
- 3.3 Pověření k službě je jednak vyrazem svědectví, při kom společenství církve potřebné obdaření shledává, jednak prosbou, aby mu toto charisma bylo stále nově darováno i rozhojňováno.

Ordinace jako oddělení

- 4.1 O oddělení k službě lze při ordinaci mluvit pouze v praktickém smyslu: pověřovanému je svěřen určitý úkol, pro nějž je vyvázán z úkolů jiných; očekává se, že tento úkol bude plnit plným nasazením sil a věnuje mu tedy svůj plný pracovní čas; vyžaduje-li jeho úkol zvláštní přípravu, tuto přípravu podstoupí.
- 4.2 Nelze mluvit o oddělení ve smyslu posvátném: ordinovaný není posvěcen o nic více než všechno ostatní společenství. Je knězem zvláštní měrou, vymykající se obecnému kněžství všech Kristových učedníků. Ordinace nemá v reformačních církvích svátostný charakter.
- 4.3 Zejména nemáme za to, že kněžský stav uchovává nějakou zvláštní svatost ostatním nepřístupnou a přenášenou nezávisle na církvi vzkládáním rukou nebo jiným odevzdáním moci v nepřetržitě posloupnosti.

Pověření k službě Slova

- 5.1 Charismat, sloužících budování církve, je celá řada; proto také církev zná celou řadu pověření k různým službám /slib starších, slab členů seniorátních výborů a synodní rady, instalace farářů sboru, instalace seniorů a synodního seniora a p./. Počet těchto pověření se může rozrůstat i zužovat podle toho, jak v církvi vznikají nebo zanikají charismata podle toho, co církev ve svém poslání v určité době potřebuje.
- 5.2 Služba slova Božího má ovšem mezi ostatními úkoly v církvi zvláštní prvenství: službou Slova vlastně církev vzniká - neboť víra se rodí ze slyšení. Tak zvěstované slovo zakládá, tvoří a rozšiřuje církev.
- 5.3 Kazatel, povoláný zvěstovat Boží slovo má tak odpovědnost, která není odvozena ze sboru. Slovo Boží má pravdivost od Boha, nikoli z víry sboru; sbor se nemůže této pravdy dobrat hlasováním. Je autoritě Božího slova podroben.
- 5.4 Pověření k službě Slova má svůj nadsborový charakter a právem se chápe jako záležitost celé církve. Celá církev jako pokračovatelka zvěstování předchozích pokolení vysílá své kazatele k misijnímu dílu a pečuje také o jejich odbornou přípravu.
- 5.5 Tomu dává v naší tradici výraz praxe, že je pověřování kazatelů /ordinace/ svěřena synodnímu seniorovi, který jako nejvyšší představitel československé církve evangelické svým úřadem reprezentuje společenství sborů i kazatelskou a vyznavačskou posloupnost církve.

Pověření k službě svátostí

- 6.1 Právem je pověření ke službě svátostí vázáno na pověření ke službě Slova. Učitelská odpovědnost kazatele slova Božího je totiž zárukou, že bude svátost vysluhována správně, v Kristově smyslu. Nikdo nepočítá s tím, že by byl pověřen službou svátostí ten, kdo není pověřen službou Slova.
- 6.2 Naproti tomu může být pověřen službou Slova, aniž byl pověřen službou svátostí /laický kazatel/ - jestliže mu církev nesvěřuje do péče žádný sbor, nýbrž očekává se od něho pouze pomocná služba kazatelská.
- 6.3 Svátost souvisí totiž s obecenstvím sboru. V menší míře to platí o křtu, kde sice může být pokřtěn jednotlivcem /Sk 8, 38/, avšak křtem je nicméně vstípen do těla církve a v praxi se ke sboru přidruží nebo ho spolu s druhými vytvoří.
- 6.4 Zcela zřejmé však je to při večeři Páně, kterou nemůže slavit jednotlivec. Jakmile se seskupí lidé kolem Kristova stolu, jde o sbor, o církev. Proto ordinace jakožto pověření ke službě svátostí, zejména večeře Páně, je právem spojena s řádným povoláním za kazatele sboru. Ordinací nejsou nikomu svěřeny svátosti do vlastních rukou, aby jimi mohl libovolně disponovat; svátosti mohou být řádně slouženy jen v odpovědnosti sboru.

Dosavadní pojetí našeho ordinačního řádu

- 7.1 Naš dosavadní ordinační řád zachycuje oba prvky vyložené v odst. 5. a 6.: prvek presbyterní - "ordinováni mohou být i jen ti ... kdo byli řádně za kazatele povoláni a potvrzeni" /C.zř. § 10,2/. Míní se především povolání sborem /Ř. pro kaz. § 3,2/, ale v náhradním smyslu též ustanovení seniorátním či celocírkevním kazatelem /tamtéž/ či jmenování učitelem богословské fakulty s pověřením církve /Ř. o správě círk. § 43,2/. - Na doporučení staršovstva a seniorátního výboru se dbá i v případě ordinovaných presbyterů /Ř. pro kaz. § 9,4/.
- 7.2 Tato ustanovení vyjadřují vědomí, že svátosti jsou věcí sboru a ordinovaný může jimi sloužit jen v odpovědnosti celému obecenství sboru a s vědomím jeho kolektivního vedení /staršovstva, seniorátního výboru atd./.
- 7.3 Na druhé straně ustanovení, že ordinovat kazatele přísluší synodnímu seniorovi /§ 30, 5b círk. zřiz./, představuje v našem ordinačním řádu prvek synodní.

- 7.4 Jeho smyslem je výraz toho, že kázání evangelia je poutem jednoty církve. Jak dalece je na e součást Kristovy církve jinými sesterskými společenstvími uznávána za pravou část církve Kristovy, tak dalece i její pověření službou kázání Slova má ekumenickou povahu a platnost.

Doporučení poradního odboru theologického

- 8.1 Z toho, co bylo pověděno, vyplývá, že dosavadní ordinační řád naší církve moudře vyvažuje obojí prvek, který je doložen již v Novém zákoně a který se v historické církvi rozmanitě rozvinul. Nevidíme proto důvodu, aby tento řád byl měněn.
- 8.2 Navrhovaná změna, aby ordinace nebyla vázána na předchozí volbu sborem, by nebezpečně naklonila pojetí ordinace k převážení prvku synodního nad presbyterním.

Některé náměty:

- 9.1 Usnesení synodní rady, kterým je absolventu bohoslovecké fakulty odevzdán dekret volitelnosti za kazatele, je třeba pochopit nikoliv jako akt pouze právní a správní, nýbrž jako dění, v němž církev z moci Ducha uskutečňuje své evangelisačně misijní poslání vysláním nového pracovníka do díla Božího království /emissio/. Nastupující kazatel již tím přijímá na sebe závazek úkolu v církvi, i když ještě není žádným sborem zvolen.
- 9.2 Spojení ordinace s viditelným sborem by mělo dojít výrazu tím, že pověřovaný by byl ordinován buďto v obecnství sboru, z něhož vzešel anebo ve sboru, který jej povolal.
- 9.3 Nově ordinovaní kazatelé by měli být představeni nejbližšímu synodu a modlitbami přijati do společného díla i závazku jednoty.
- 9.4 V dosavadní diskusi se neozval naléhavěji hlas pojetí charismatického, které má ovšem také v jednotlivých vrstvách Nového zákona dílčí oporu. Podle tohoto pojetí je vůbec otázka jakékoliv ordinace a církevního pověření sporná; sloužit má v církvi volně a bez pověření, koho k tomu Duch nutká.- Máme zato, že v nejrozmanitějších službách bohatého sborového života i křesťanského svědectví navenek zbývá dostatek prostoru pro nejružnější podoby duchovních obdaření, aniž by bylo nutno upírat oprávnění řádného pověření k několika službám veřejného rázu a odpovědnosti učitelského charakteru /jako je služba veřejného kázání, vysluhování svátostí, správy církve, vyučování církve a j./, v dějinách církve dobře osvědčeného.

Vyjádření synodní rady:

Poradní odbor theologický ve svém elaborátu zastává tedy názor, že předpokladem udělení ordinace má být i nadále volba staršovstvem toho kterého sboru, i když to neodpovídá záměru XVIII. synodu, přenést rozhodnutí o tom na synodní radu.

Synodní rada souhlasí s pojetím theologického poradního odboru a navrhuje, aby synod jeho dobrozdání přijal za své i s náměty na konci elaborátu.

- o -

NÁVRHY ZE SENIORÁTNÍCH KONVENTU A SYNODNÍ RADY PRO XIX.SYNOD
/Stav k 1.listopadu 1975/

1. Českobratrská církev evangelická vítá ekumenický konsensus ve věci křtu, večeře Páně a ordinace, jak byl přijat komisí SRC pro víru a řád v Akkrě.

Synod pověřuje synodní radu, aby rozeslala text tohoto konsensu /nebo aspoň výtah z něho/ do sborů církve. Synod ukládá staršovstvům, aby věnovala tomuto textu náležitou pozornost.

/Synodní rada/

Komentář synodní rady:

Synodní rada doporučuje přijetí tohoto návrhu proto, že ekumenický konsensus vyjadřuje teologická stanoviska a přesvědčení naší církvi velmi blízká. PO liturgický sledoval práci na tomto konsensu prostřednictvím svého předsedy prof.dr.Jos.Smolíka již dříve. V návrhu nové agendy bylo využito výsledků ekumenické diskuse o křtu, večeři Páně a ordinaci. Odbor přitom konstatoval, že v naší církvi jsme přijali řadu tendencí vyjádřených a doporučených v konsensu /např. křest ve shromáždění, častější večeře Páně/ již dříve.

+ + +

2. Synod se usnáší, aby hranice pro pasivní volební právo pro volbu do staršovstva byla snížena na 21 let.

/Západočeský seniorát/

Komentář synodní rady:

Přijetí tohoto návrhu by znamenalo změnu církevního zřízení. Pokud bude synod souhlasit s tímto návrhem, může jej přijmout pouze jako doporučení, které bude rozesláno k projednání ve sborech a seniorátech. Teprve XX.synod by mohl tuto změnu učinit s konečnou platností.

+ + +

3. Synod se usnáší, aby bylo v církvi obnoveno šestileté volební období na všech stupních a synod aby se konal v obdobích tříletých.

/Východomoravský seniorát/

Komentář synodní rady: Viz komentář k předchozímu návrhu.

+ + +

4. Synod se usnází na úpravě § 23. a § 24. církevního zřízení a článku 47. Řádu o správě církve. Upravené oddíly budou znít takto:

Církevní zřízení:

§ 23. odd.2 odst.b.

"b/ všichni kazatelé seniorátu samostatně spravující sbory /nepřítomného kazatele zastupuje kurátor, případně jiný člen staršovstva/, nebo jež konvent uzná za právoplatné členy."

§ 24. odd.1

"1. Členové seniorátního zastupitelstva jsou členové seniorátního výboru, všichni kazatelé seniorátu samostatně spravující sbory /nepřítomného kazatele zastupuje kurátor, případně jiný člen staršovstva/, staršovstvem zvolení zástupci všech sborů seniorátu /z každého sboru jeden/. Svolává je podle potřeby, zpravidla jednou ročně, seniorátní výbor."

Řád o správě církve:

čl.47. odd.5

"5. Při konventu a na seniorátním zastupitelstvu zastupuje nepřítomného kazatele sboru /uprázdnění sboru, nemoc, dovolená a pod./ druhý představitel sboru, kurátor. Ten pak se stává virilním členem. V případě indispozice kurátora nastupuje místo něho jiný člen staršovstva. Právo sboru vyslat na konvent a na seniorátní zastupitelstvo příslušný počet volených poslanců není tímto zastupováním dotčeno."

/Chrudimský seniorát/

Odůvodnění seniorátu:

Tato nová úprava nepřináší v čně nic nového, pouze vyjadřuje zřetelněji a jednoznačněji zásadu obsaženou už v původním textu: aby v případě kazatelovy nepřítomnosti

/zvlášť to platí o sborech neobsazených/ nebyl sbor zkrácen ve svém právu na plnou reprezentaci v seniorátních shromážděních. Konkrétní případy nesprávného výkladu dosavadního znění činí tuto úpravu nutnou.

Komentář synodní rady:

Navrhovatelé sami v odůvodnění uvádějí, že navrhovaná změna nepřináší věcně nic nového, pouze vyjadřuje zřetelněji zásadu obsaženou již v původním textu. Návrh je odůvodněn pouze tím, že v některých případech došlo k nesprávnému výkladu dosavadního znění.

Vzhledem k tomu, že změna v církevním zřízení vyžaduje vyjádření všech staršovstev a konventů, a nebylo by možno udělat definitivní usnesení na XIX. synodu, soudí synodní rada, že záměru navrhovatelů vyhoví nejlépe usnesení synodu, které by obsahovalo autentický výklad /§ 29, odst.3. písmeno f/ stávajícího znění ve smyslu podávaného návrhu.

Synodní rada navrhuje přijmout toto usnesení:

Paragrafům 23,2b a 24,1 církevního zřízení a článku 47,5 v Řádu o správě církve jest rozuměti v tom smyslu, že při seniorátním zastupitelstvu a při konventu nastupuje na místo nepřítomného kazatele kurátor sboru /resp. v případě jeho zaneprázdnění jiný staršovstvem určený presbyter/. Právo sboru vyslat na konvent a na seniorátní zastupitelstvo příslušný počet poslanců není tímto zastupováním nijak dotčeno.

+ + +

- 5.-6. Synod ukládá synodní radě, aby příštímu synodu předložila návrh nového katechismu. Katechismus má stručnými a srozumitelnými, dobře zapamatovatelnými formulacemi vyjádřit nejdůležitější obsah biblické zvěsti s chledem na situaci církve a křesťana současnosti. Katechismus bude určen pro předkonfirmační cvičení.

/Chrudimský seniorát/

Synod se usnáší, aby jím jmenovaná komise se pokusila o nový katechismus.

/Moravskoslezský seniorát/

Zdůvodnění seniorátu chrudimského:

Konfirmační příručka Josefa Smolíka "Cesta životem" /z r.1969/ se osvědčila spíše jako dobrá pomoc pro konfirmátora. Zkušenosti však ukazují, že mladým

členům církve chybí paměť a vlastním uvažováním dobře osvojené znalosti toho, co je pro jejich víru směrodatné. Znalost bible je velmi chatrná a povšechná, takže pro konfrontaci s moderní nevěrou, pověrou a rozmáhajícími se názory sektářskými nedostačuje. Necht i k tomu nový katechismus vhodným výběrem biblických dokladů přihlíží.

Komentář synodní rady

Synodní rada se před časem pokoušela o to, aby byl vypracován nový katechismus, avšak posudky jejích poradních odborů vyzněly v tom smyslu, že za současné theologické situace církve není možno předpokládat, že by nějaká komise či jednotlivec mohl připravit návrh katechismu, který by měl potřebnou vnitřní autoritu v celé církvi.

Pokud XIX. synod bude toho názoru, že takový pokus má být učiněn, doporučuje synodní rada, aby byl konsultován PO theologický a PO pro nekonfirmované. Dále synodní rada soudí, že lhůta dvou let je pro vypracování katechismu příliš krátká.

Synodní rada tedy doporučuje přijmout návrh chrudimského seniorátu v pozměněné podobě:

"Synod ukládá synodní radě, aby byl znovu učiněn pokus o sestavení nového katechismu. Necht je v té věci konsultován PO theologický a PO pro nekonfirmované. Katechismus má stručnými, dobře zapamatovatelnými formulacemi vyjádřit nejdůležitější obsah biblické zvěsti s ohledem na situaci církve a křesťana současnosti. Katechismus bude určen pro předkonfirmační cvičení. Příštímu synodu necht je podána zpráva o postupu práce na novém katechismu."

+ + +

7. Synod ukládá synodní radě, aby vydala novou knížku modliteb uspořádanou tématicky /jako Z hlubokosti volám k tobě/, ale kapesního formátu /jako Sešli světlo své/. Sbírka necht podá výběr modliteb a modlitebního pokladu církve různých dob.

/Jihočeský seniorát/

Komentář synodní rady

Podle usnesení posledního synodu je dávana v současné ediční činnosti přednost novému překladu a výkladu Písma. Protože však synodní rada je si vědoma toho, že nejsou k dispozici knížky modliteb pro jednotlivce, usnesla vydat v rámci příručky Na každý den pro rok 1978 sbírku modliteb.

+ + +

8. Synod ukládá všem staršovstvům, aby do XX.synodu /1977/ se postarala o vypracování nových sborových kartoték na jednotných formulářích vydaných synodní radou. Kde je to třeba, nechť staršovstva ověří správnost údajů návštěvami v rodinách.

/Jihočeský seniorát/

Komentář synodní rady

Podle informací a zpráv, které má synodní rada ze sborů církve, používaly některé sbory při sestavování sborové kartotéky vlastních kartotéčních lístků. Synodní rada nepovažuje za nutné, aby byly tyto lístky vyžazeny a nahrazeny jinými. Synodní rada doporučuje synodu, aby přijal usnesení v pozměněné podobě:

"Synod ukládá všem staršovstvům, aby se postarala do XX.synodu o vypracování či doplnění a zrevidování sborových kartoték. /Kartotéční lístky jsou k dispozici v prodejně Kalich./ Synod ukládá všem seniorátním výborům, aby dohlédly na plnění tohoto usnesení a podaly o tom před XX.synodem zprávu synodní radě."

+ + +

9. Synod nechť vyřeší otázku postavení kazatele v církvi.

/Západočeský seniorát/

Komentář synodní rady

Ve své všeobecnosti není tento návrh dostatečně jasný. Pravděpodobně šlo konventu o otázku právního postavení kazatele v církvi. Toto postavení stanoví církevní řády a státní zákony a předpisy. Synodní rada se pokusila shrnout a vyložit tyto otázky v dokumentech, které vypracoval její PO právní. Synodní rada soudí, že synod by mohl projednat pouze konkrétní podněty na změnu jednotlivých článků církevních řádů nebo návrhy na upřesnění jejich výkladů. Takový návrh však nebyl podán.

+ + +

10. Synod pověřuje synodní radu, aby pořádala ročně aspoň dva celocírkevní teologické kursy pro kazatele. Synod žádá synodní radu, aby zvala na tyto kursy také bohoslovce ze 4. a 5.ročníku z českobratrské církve evangelické.

/Královéhradecký seniorát/

Odůvodnění seniorátu:

Je třeba, aby kazatelé církve měli kontakt a příležitost k rozhovoru s těmi, s nimiž budou v příštích letech spolupracovat na díle církve.

Komentář synodní rady

Synodní rada je rozhodnuta na základě přání vyslovených jednotlivými senioráty i na základě souhlasného stanoviska SVC pořádat celocírkevní teologické kursy pro kazatele. Považuje však za účelné, aby byly pořádány vedle celocírkevních kursů i nadále také doškolovací semináře pro kazatele v činné službě, jak tomu bylo v minulých letech.

K druhé části návrhu synodní rada poznamenává, že celocírkevní teologické kursy pro kazatele nejsou uzavřeny hostům. Nepovažuje však za vhodné, aby byli zváni výslovně bohoslovci vyšších ročníků.

Synodní rada tedy navrhuje přijmout návrh seniorátu královéhradeckého v této úpravě:

"Synod pověřuje synodní radu, aby pořádala celocírkevní teologické kursy pro kazatele a doškolovací teologické semináře pro kazatele."

+ + +

11. Synod žádá synodní radu, aby i nadále intenzivně pokračovala v jednání se státní správou o to, aby i mládež mladší 18ti let se mohla účastnit celocírkevních a seniorátních kursů.

/Západočeský seniorát/

Komentář synodní rady

Tento návrh podporuje dosavadní úsilí synodní rady v otázce, kterou SR považuje za velice důležitou. Církev přijala od Ježíše Krista pověření svědectví a služby všem věkovým skupinám. Toto pověření je povinna plnit.

+ + +

12. Synod ukládá všem seniorátním výborům, aby dohlédly na to, zda v seniorátech řádně pracují seniorátní PO stavební, resp. PO pověřené otázkami stavebními.

/Synodní rada/

Komentář synodní rady

Synodní rada podává tento návrh na základě doporučení PO Jeronymova jednoty. Při posuzování žádostí ze sborů

a při rozhodování o rozdělení darů je třeba mít skutečně kvalifikovaný a odpovědný posudek ze seniorátu. Seniorátní odbory mohou posoudit a zvážit důkladněji místní situaci ve sborech. Takové dobrozdání je velkou pomocí při jednání v celocírkevním rámci.

+ + +

13.-14. Synod ukládá synodní radě a PO Jeronymova jednota, aby neposkytovaly finanční prostředky na opravy takových sborových budov, které nejsou bezpodmínečně nutné pro chod sborového života, nýbrž jsou renovovány jen z piety. Podnikne-li sbor přesto opravu takových svých budov, vyžádá si na něm synodní rada nebo seniorátní výbor prohlášení, schválené sborovým shromážděním příslušného sboru, že nebude od církve žádat ani během opravy ani později finanční pomoc na případné své dluhy, opravou vzniklé.

/Chrudimský seniorát/

Synod nechť se zabývá záležitostmi nevyužitých budov v církvi a nechť vydá rozhodnutí, jak s těmito budovami nakládat.

/Horácký seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada rozumí záměru navrhovatelů. Souhlasí s tím, že je třeba celocírkevní prostředky používat hospodárně a účelně. Přesto však považuje předloženou formulaci návrhu za příliš strohou. Soudí, že je správné výjimečně pomoci i v takových případech, kde se sbor rozhodne pro udržování stavby, která není bezpodmínečně nutná pro chod sborového života, pokud sbor svou mimořádnou obětavostí a podstatným podílem na nákladech při této opravě dokáže svou upřímnou oddanost věci Kristově a hlubokou úctu k odkazu otců.

Doporučuje proto přijmout návrh chrudimského seniorátu v pozměněném znění:

"Synod připomíná výzvu XVIII. synodu, aby jednotlivé sbory usilovaly o případný prodej nepoužívaných či nevyužitých církevních budov, a to ve spolupráci se seniorátním výborem a synodní radou.

Synod ukládá synodní radě a PO Jeronymova jednota, aby neposkytovaly finanční prostředky na opravy sborových budov, které nejsou bezpodmínečně nutné pro chod sbor-

vého života, pokud se na této opravě nepodílí s mimořádnou obětavostí místní sbor a pokud tuto pomoc nedoporučí seniorátní výbor příslušného seniorátu."

+ + +

15. Synod žádá sbory, aby podle svých možností během příštích tří let /1975-1977/ věnovaly na fond oprav celocírkevních budov částku odpovídající jedné roční repartici.

/Jihočeský seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada vděčně konstatuje, že na její výzvu se shromáždilo na zmíněný účel ke dni 30. září 1975 již Kčs 433.721,45. Doporučuje přijmout návrh jihočeského seniorátu pouze jako výzvu. Jde jí o zachování dobrovolného rázu této akce. Částku zmíněnou v návrhu jihočeského seniorátu chápe jako nezávazné doporučení.

+ + +

16. Synod přijímá s konečnou platností Řád o hospodaření církevních sborů ve znění, které bylo s předběžnou platností schváleno při zasedání synodního zastupitelstva dne 27.10. 1973.

/Synodní rada/

Komentář synodní rady

Synodní rada soudí, že znění řádu bylo dostatečně projednáno a vhodně upraveno při schvalovacím řízení synodního zastupitelstva. Navrhuje potvrdit usnesení tohoto synodního zastupitelstva a přijmout Řád o hospodaření církevních sborů beze změn.

+ + +

Poznámka kanceláře
synodní rady:

Eventuelní návrhy z konventů seniorátu poličského, po-
děbradského a královéhradeckého konaných později, budou sy-
nodálům zaslány dodatečně.

DODATEK K NÁVRHŮM ZE SENIORÁTNÍCH KONVENTŮ
/stav k 12. listopadu 1975/

17.-18. Synodní rada nechť příštímu synodu předloží návrh stručného a srozumitelného katechismu pro potřeby konfirmandů i ostatních členů sborů, který by bylo možno použít i v bohoslužbě sboru a v rodinách.

/Poděbradský seniorát/

Odůvodnění seniorátu:

Dosavadní katechetické příručky z různých důvodů nevyhovují.

Synod ukládá synodní radě, aby příštímu synodu předložila návrh nového katechismu. Katechismus má stručnými a srozumitelnými, dobře zapamatovatelnými formulacemi vyjádřit nejdůležitější obsah biblické zvěsti s ohledem na situaci církve a křesťana v současnosti.

/Královéhradecký seniorát/

Odůvodnění seniorátu:

Katechismus by měl mít na zřeteli, že v některých sborech, kde není možno svolávat konfirmační ročníky k ročnímu nebo dvouletému cvičení před konfirmací, se koná konfirmační příprava individuálně

Komentář synodní rady k oběma návrhům:

Viz komentář k návrhům již rozmnoženým č.5-6.

+ + +

19. 200.výročí vydání tolerančního patentu nechť je oslaveno vydáním obsáhlé publikace, která by podala ucelený přehled vlivů, které působily na vydání tolerančního patentu doma i v cizině, a která by podrobně vysti-

hovala vznik jednotlivých tolerančních sborů /1781 až 1785/ a jejich další vývoj až do spojení 1918. V příloze by bylo vhodné uvést jmenné seznamy jednotlivých sborů z doby jejich vzniku, a pokud tyto neexistují, tedy nejstarší známé. Samostatná kapitola by měla být věnována kazatelům tolerančních sborů, zejména těm, kteří přišli z Uher.

Tato publikace by měla být zpracována formou vědeckého díla v návaznosti na dostupné prameny, event. písemnosti již dříve vydané.

K tomuto úkolu by měl pověřit synod synodní radu, aby jmenovala skupinu odborníků, kteří by se jej včas a se zdarem zhostili. Ke spolupráci by bylo možno pozvat i odborníky reformované církve v Maďarsku.

/Poděbradský seniorát/

Komentář synodní rady:

Synodní rada se již před časem zabývala otázkou publikace k 200.výročí vydání tolerančního patentu a pověřila poradní odbor vydavatelský přípravou studie k tomuto tématu. Usnese-li tak synod, je ochotna jmenovat ke zpracování zmíněné látky skupinu odborníků.

Upozorňuje však jednak na usnesení předchozího synodu, že v ediční činnosti má být dávana přednost novému překladu Písma, a dále na to, že v současné době usiluje synodní rada také o vydání nového církevního zpěvníku.

+ + +

20. Necht synod vyjasní církevně-právní postavení kazatelů, kteří t.č. nemají státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti, a to v tom smyslu, aby neztráceli práva, která zaručuje církevní zřízení každému členu církve.

/Poděbradský seniorát/

Komentář synodní rady

Podle soudu synodní rady by bylo třeba nejprve rozpracovat tento návrh ve dvojím směru:

a. bylo by třeba vypracovat rozbor postavení kazatelů bez státního souhlasu, pokud toto postavení se dá zjistit z existujících právních předpisů státních i církevních /církevní zřízení a řády/. O to se pokusil

právní odbor synodní rady ve svých dvou elaborátech z roku 1973 a 1974. Tyto elaboráty podle názoru synodní rady odpovídají základní linii současného církevního zřízení a řádů. Synodní rada upozorňuje, že jde o otázky velmi složité, které vyžadují pochopení některých základních obecných právních skutečností.

b. Při řešení otázky práv kazatelů bez státního souhlasu v církvi je třeba vycházet z jejich mimořádného postavení, které je dáno tím, že sice nepůsobí jako duchovní správci sborů, ale neztratili ordinaci a volitelnost a nejsou tedy ani laiky. Aby bylo dosaženo stavu naznačeného v návrhu, bylo by třeba určitých, a to dost podstatných změn, resp. doplňků církevního zřízení a řádů. Musel by být nastoupen církevním zřízením předepsaný postup, aby některý příští synod se mohl o tom právoplatně usnášet. Synodní rada však doufá, že toho není třeba, protože jde o stav vyjimečný a jak věří, přechodný.

Bratří kazatelé t.č. bez státního souhlasu patří do plného společenství sborů a mohou se podílet na sborovém životě a jeho darech nejen jako prostí členové, ale i jako starší, budou-li do staršovstva zvoleni nebo kooptováni. Nejsou však volitelní do vyšších laických funkcí, neboť jsou ordinováni a jako takoví jsou volitelní na duchovenské místo ve sboru.

+ + +

22. Synod nechť se zabývá rozhodnutím synodní rady, aby faráři zbavení státního souhlasu se nesměli účastnit pastorálních konferencí.

/Poděbradský seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada po velmi vážném zamyšlení doporučila seniorům, aby sáhli k oprávnění, které jim dává čl. 60 ř.s.c. Stalo se tak po delší době, kdy bratří duchovní bez státního souhlasu se pastorálních konferencí volně zúčastňovali. Tento původní stav byl doprovázen prosbami synodní rady, aby všichni účastníci konferencí bedlivě zvažovali svá slova a počiny. Naše cesta vysvětlování a proseb se nesetkala s očekávaným pochopením. Proto došlo k tomuto novému rozhodnutí.

+ + +

23. Konvent poličského seniorátu vyjadřuje synodu znepokojení nad množícími se zásahy státní správy do vnitřních záležitostí života sborů, seniorátů i celé církve.

/Poličský seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada opakuje, že projednává a je vždy připravena projednávat konkrétní případy zásahů orgánů státní správy do života církve, o kterých je informována, se zástupci státní správy na úrovni Sekretariátu pro věci církevní MK ČSR a krajských národních výborů. Je si jista, že také seniorátní výbory řádně plní tuto funkci vysvětlováním a hledáním přijatelné cesty.

Synodní rada však současně připomíná, že státní správa má oprávnění dozoru nad záležitostmi církví podle příslušných zákonů a nařízení.

+ + +

24. Synod ukládá právnímu odboru synodní rady vypracování nového indexu ke všem církevním řádům.

/Foděbradský seniorát/

Komentář synodní rady:

Jak vyplývá ze zprávy o plnění usnesení minulého synodu č.9 /tisk XIX.synodu č.8, bod 1/, s prací na novém indexu se již začalo.

+ + +

DODATEK č. 2 · K NÁVRHŮM ZE SENIORÁTŮ

25. Synod naléhavě žádá sbory, aby věnovaly zvýšenou péči křesťanské a biblické výuce dětí, a to jednak péčí o rodiny při křtu a dále promyšleným systémem několikaleté předkonfirmační přípravy. Péče budiž věnována i malým skupinám a jednotlivcům.

Synod současně žádá PO pro nekonfirmované synodní rady, aby vedle rozvrhů a přípravek pro dětské bohoslužby urychleně vypracoval osnovy a metodiku výuky dětí pro jednu až tři skupiny týdně podle věku a pokročilosti.

/Brněnský seniorát/

Komentář synodní rady

Křesťanská a biblická výchova dětí tvoří jistě velice důležitou část života a díla církve. Synodní rada doporučuje přijmout předloženou výzvu sborům. Je však toho názoru, že by mělo být pamatováno nejen na konfirmační přípravu, nýbrž i na ostatní formy práce s nekonfirmovanými, zejména na bohoslužby a biblického hodiny pro nekonfirmované.

K druhému odstavci synodní rada poznamenává, že PO pro nekonfirmované se již pokusil zmíněné pokyny a osnovy připravit. Výsledky jejich práce byly do sborů rozeslány v červnu t.r. /č.j. 1193 "Návrh křesťanského vzdělávání nekonfirmovaných"/. Situace v jednotlivých sborech je však natolik mnohotvárná a různá, že společné osnovy mohou pomoci skutečně jen rámcově a vlastní promyšlení náplně křesťanské výchovy bude spočívat na kazatelích a staršovstvech.

+ . +

26. Synodní rada vydala kartotéční lístky, které obsahují podrobnější údaje a mohou být i dobrou pastorační pomocí. Synod doporučuje sborům zavádět novou kartotéku. Její zavádění budiž spojeno s pastoračními návštěvami a pohovory. Při nich ať je věnována péče o členy přistěhované a jejich příbuzné, kteří vypadli z evidence. Každé zjištění nechť je oznámeno sborům nového bydliště /i dodatečně/.

/Brněnský seniorát/

Komentář synodní rady:

Viz komentář k návrhu č.8 /Tisk synodu č.13/

+ + +

27. Do tisku je připraven nový zpěvník. Synod pověřuje synodní radu, aby podnikla kroky o urychlené vydání zpěvníku, ale aby ještě před jeho vytištěním pokračovala ve vydávání nových písní v tematických složkách, aby si je mohly osvojit pěvecké kroužky a pod.

/Brněnský seniorát/

Komentář synodní rady

Komentář k této věci je obsažen ve zprávě synodní rady o plnění usnesení minulého synodu č.25 /Tisk synodu č.8/

+ + +

28. Blíží se 400.výročí Bible kralické /1579/. Synod pověřuje synodní radu, aby využila všech možností, aby k výročí /1979/ bylo dokončeno vydání nového překladu Písma. Synod se v této souvislosti obrací na překladatelské skupiny a děkuje jim za dosavadní obětavou práci a prosí je, aby zintenzivnily své úsilí a uzavřely své dílo před tímto výročím. Text překladu Starého zákona s komentářem i text nového překladu celé bible bez komentáře by měly vyjít k datu 1979. Ať je na to včas a přednostně pamatováno v edičním plánu, i za cenu odsunutí jiných titulů.

/Brněnský seniorát/

Komentář synodní rady

Komentář k této věci je obsažen ve zprávě synodní rady o plnění usnesení minulého synodu č.24. /Tisk synodu č.8/

+ + +

29. Někteří bratří kazatelé, ztrativší souhlas k výkonu duchovenské služby, už několik let pracují v civilním povolání. Na svých nových pracovištích jsou u svých spolupracovníků oblíbeni a svým odpovědným přístupem k práci a svými pracovními výsledky dokazují svůj kladný postoj k naší společnosti. Synod s uspokojením konstatuje, že synodní rada trvale usiluje

- návrat těchto bratří do církevní služby a žádá ji, aby ve svém dosavadním úsilí pokračovala.

/Brněnský seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada doporučuje přijmout tento návrh v předloženém znění.

+ + +

0140

14

P R O H L Á Š E N Í
R E F O R M A Č N Í C Í R K V Í V Č S R
K 400. V Ý R O Č Í Č E S K É K O N F E S E

Před čtyřmi stoletími se dohodli naši reformační otcové na společném vyznání víry. V České konfesi z r.1575 vyjádřili svou uvědomělou sounáležitost s evropskou reformací a jejím pochopením evangelia. Takto sjednocení ve víře a vyznání vytvořili posléze r.1609 jednotnou církev, svobodně sdružující evangelické husitské podobojí s Jednotou bratrskou. Přispěli tak ke věrnosti evangeliu k dotvoření vzácné kultury snášenlivosti v našich zemích. Při příležitosti 400.výročí České konfese vyjadřujeme my, shromáždění zástupci církví v ČSR, navazující na duchovní odkaz české reformace, svou bratrskou sounáležitost.

Vycházejíce z rozdílných tradic, ve kterých nám Bůh dal poznat svého Syna Ježíše Krista jako Spasitele a Pána, vyznáváme, že jsme spojeni v jednotě víry v Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Máme přitom na mysli slova svých předků podobojí přijímajících obsažená v jejich předmluvě k České konfesi: "My pro vzdělání a zachování . mezi sebou svornosti, lásky, pokoje a dobrého řádu, předně Pánu Bohu našemu ... i vlasti naší a potomkům našim zavázání jsme, abychom předně o ty věci, na kterýchž čest a sláva Pána Boha našeho a našich duší spasení záleží, věrně, pilně a snažně vždycky pečovali a se starali."

Naše jednota je i dnes založena na slovu Božím v Písmích svatých Starého i Nového zákona. Spolu se svými otci "srdcem věříme a ústy vyznáváme, že Písma svatá... jsou pravá, jistá, obecně vši církvi k věření a zachování od Boha vydaná a přikázaná a v nich, což nám potřebného k spasení, vše světla a dostatečně obsaženo jest." /Čl.1/ Věříme a vyznáváme, že v našich jednotách i dnes koná Bůh svým Duchem pro Kristovu oběť dílo záchrany hříšníka a spásy světa. Činí tak zvěstováním evangelia a křtem, které nás spojují se všemi křesťany, a shro-

mažďováním Kristova lidu kolem jeho stolu. Stůl Páně je nám viditelným znamením neviditelné jednoty Kristova lidu, ke které se přiznáváme.

V duchu ekumenického odkazu České konfese se zavazujeme, že chceme "věrně a upřímně vésti udatný boj víry", jakožto ti, "kteříž z slova Božího pravého a jistého poznání Pána našeho Ježíše Krista a účastenství Ducha svatého nabývají, aby zůstávajíce v Kristu a v pravé víře v něho i naději neomylné zde živi jsouce, potomně v jistotě dokonalého blahoslavenství věčného potěšeného života v nebeském království došli." /Čl.25/

Protož králi věků nesmrtelnému, neviditelnému, samému moudrému Bohu buď i sláva na věky věků. Amen.

1.Tim 1,17

Bratrská jednota baptistů	- Václav Tomeš
Církev bratrská	- Dr.Bohuslav Beneš
Česko-bratrská církev evangelická	- Dr.Václav Kejř
Československá církev husitská	- Dr Miroslav Novák
Evangelická církev metodistická	- Dr V.D.Schneeberger
Jednota bratrská	- Adolf Ulrich
Slezská církev evangelická a.v.	- Vladislav Kiedron

Z P R Á V A O R E V I Z I H O S P O D A Ř E N Í
synodní rady československé církve evangelické

Revizi provedli v říjnu 1975: Ing. Lubor Franců
Josef Lajner

K odsouhlasení byla předložena analytická i syntetická evidence provozního i účelového jmění synodní rady za účetní období 1973 a 1974. Zápisy byly porovnány s předloženými účetními doklady u namátkově vybraných položek. Ve všech případech byl zjištěn souhlas s účetní evidencí.

Předložené rozvahy a výsledovky za léta 1973 a 1974 byly odsouhlaseny se zůstatky na syntetických účtech. V rozvaze jsou některé údaje uvedeny podle analytické evidence a jiné podle syntetiky, což stěžuje odsouhlasování jednotlivých údajů.

V oddíle pohledávek jsou uvedeny některé částky /např. dlužná položka KMK za nájemné/, které se v rozvahách objevují již několik let. Doporučujeme, aby s ohledem na zvýšenou potřebu finančních prostředků na plánované opravy budov SR bylo v nejbližší době prosazeno jejich splacení.

V oddíle základních prostředků, kde je uvedena hodnota pozemků, nebylo možno odsouhlasit správnost se soupisem pozemků, neboť nejsou vyřešeny dosud některé majetkoprávní otázky z minulých let.

Fyzická inventura byla prováděna jen u těch hospodářských prostředků, kde docházelo ke změnám odpovědných pracovníků. Doporučujeme dodržovat periodicitu předepsaných inventarizací.

Vedení účetnictví je věnována trvale náležitá pozornost a péče. Doporučujeme však, aby do budoucna byla provedena moderni-

zace techniky účtování i organizace evidence, a to za případné spolupráce členů hospodářského odboru synodní rady.

Doporučujeme, aby hospodaření synodní rady českobratrské církve evangelické za roky 1973 a 1974 bylo synodem schváleno.

V Praze dne 1. listopadu 1975

Ing. Lubor Franců v.r. Josef Lajner v.r.
revizor revizor

Během synodu jsou účty synodní rady k nahlédnutí členům synodu v kanceláři synodní rady v Praze 1, Jungmannova tř. 9.

XIX. SYNOD ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ SVÉ CÍRKVI

(Návrh synodní rady)

Milí bratři a sestry,

ve dnech 20.-22. listopadu 1975 jsme se shromáždili v Praze k XIX. synodu českobratrské církve evangelické, abychom přehlédlí vykonanou práci od XVIII. synodu, abychom hovořili o stavu své církve, jejích úkolech a výhledech do budoucnosti. Jsme vděční Pánu Bohu za tuto příležitost, kterou jsme hleděli vážně a odpovědně využít. Zdravíme Vás upřímně a posíláme Vám několik slov z tohoto jednání, které prohloubilo cestu církve nastoupenou předchozím synodem, a navázalo na dosažené výsledky.

Společně jsme prožívali radost z ujistění o tom, že církev, ani ta naše milá českobratrská církev evangelická, není jen naší věcí, že nestojí naší zásluhou ani nepadá naší nevěrností. Chtěli bychom se s Vámi podělit o tuto naději. I naše církev je v Božích rukou. Věříme, že Pán Bůh vede svůj lid a že jej neopustí.

XIX. synod se schází v roce 30. výročí vysvobození naší vlasti statečnou sovětskou armádou. Synod přivítal a plně se ztotožňuje s prohlášením synodní rady k této příležitosti, v němž bylo zvláště připomenuto: "S úctou a vděčností vzpomínáme těch, kdo položili své životy, aby porazili temné síly, jež nabídly skupině privilegovaných vládu nad celým světem. Vzpomínáme na bratry a sestry z našich sborů, kteří zahynuli v koncentračních táborech a věznicích i na ty, kdo se odvážně zapojili do odbojové činnosti, partyzánského hnutí nebo jiných způsobů odporu a podíleli se na národním odboji. Vzpomínáme na své spoluobčany bez rozdílu politického a náboženského přesvědčení, kteří stáli na společné frontě proti okupantům. Vzpomínáme oběti, které přinesly spojenecké armády ve svém úsilí zdolat hitlerovskou válečnou moc. Zvláště pak myslíme na nezměrné oběti sovětského lidu, který platil za vítězství a naší společnou svobodu krví milionů vojáků, žen i dětí. Jejich utrpení a ztrá-

ty dosáhly takové míry, že pro ně není dostatek lidských slov ocenění a díky. Na to nemůžeme zapomenout nikdy, na to nesmějí zapomenout ani naše děti."

Zasedání synodu se uskutečňuje krátce po té, kdy po dlouhém jednání dospěly evropské národy na konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Helsinkách k významné dohodě. Žijeme svůj život v rozděleném světě, který pracně hledá způsob, jak může lidstvo přežít a dochází k poznání, že jedinou cestou je forma spolupráce, vzájemný respekt a mírové soužití. Uvítali jsme proto výrazný krok na této cestě, kterým byla právě helsinská konference. Vřele podporujeme myšlenku mírového soužití různých společenských soustav, uvolnění napětí v mezinárodních vztazích, vzájemně prospěšné ekonomické spolupráce, nezadatelnosti lidských práv, včetně svobody svědomí a náboženského vyznání, vědecké i kulturní spolupráce, jak je proklamovala deklarace na této konferenci přijatá.

V uplynulých dvou letech jsme museli promýšlet řadu otázek a snažili jsme se zaměřit s pomocí Boží své úsilí na věci podstatné. Základním úkolem církve i každého jejího člena zůstává zvěstování evangelia a životní oddanost Ježíši Kristu. Potřebujeme mnoho lásky i darů Ducha, abychom opravdu v duchu křesťanském zvládli v každodenním, všedním životě naše úkoly.

Ve vděčnosti a v neochvějně důvěře v našeho Pána jsme se zamýšleli nad stavem své církve a nad jejími úkoly v současné době. Vyznávali jsme na synodu svou víru v Ježíše Krista, abychom její znaky osvědčovali v prostředí a čase, v němž žijeme.

Dnes je pro nás jedním z nejvýznamnějších náš celkový vztah a poměr k současnému společenskému dění. Stojíme jako křesťané v otevřenosti a důvěře na půdě tohoto státu budujícího socialismus. Vážíme si výsledků, kterých dosáhla naše společnost ve všech oblastech života. Nechceme je však jen přijímat, přispíváme k nim aktivně svou prací na polích, v dílnách, kancelářích i na úseku vědy a techniky. Chceme ve vší skromnosti, a přece ve vědomí Božího pověření, účinně pracovat na společném dobru a k tomu budeme i v budoucnu zaměřovat své snažení.

Na synodu jsme se společně zamýšleli nad životem v našich rodinách. Snažili jsme se vidět křesťanská manželství a křesťanské rodiny jako vzácný Boží dar. Pokoušeli jsme se však vidět i jejich těžkosti a pochopit příčiny těchto obtíží. Společně jsme hledali cestu z problémů, s nimiž se v našich rodinách setkáváme. Jako věřící lidé bychom neměli svalovat vinu na okolnosti, nýbrž ji hledat především u sebe, ve vlastní neochotě k pohotové a sebezapíravé službě a ke každodenní vynalézavé pozornosti lásky.

Vyznávali jsme, že v našich rodinách jsme nevěnovali dost času rozhovorům o základních skutečnostech víry, a o podstatných znacích rodinných vztahů, jak je můžeme vyslechnout z biblického poselství. Tyto nejužší svazky mají být příležitostí k nesobecké lásce, která je odpovědí na Boží lásku k nám. Naše domovy mají být místem naprosté důvěry, citlivé kultury srdce, přístavem pokoje a základnou dobré naděje, místem poslušné oslavy Pána Boha a srdečné víry v Ježíše Krista. Obracíme se na Vás, abyste k tomuto cíli posilovali společnou četbou Písma, modlitbami a zpěvy. Svým rodinám a dětem učíte křesťanství přitažlivé přátelskou otevřeností, pevností svého postoje a srdečnou radostností. Vážme si starých rodičů a prarodičů a buďme s nimi v trvalém styku. Své rodiny otevírejte osamoceným a hledajícím pomoci. Spolu se svými rodinami přicházejte do sborů, podílejte se věrně na sborovém životě, a uzavírejte zde vzájemná přátelství.

Podněty k zamyšlení nad otázkami křesťanského manželství a křesťanské rodiny z jednání XL. synodu dostanete do sborů. Byli bychom rádi, kdyby Vám byly pomoci k hlubšímu zamyšlení. Žijeme v naději, že takovýmto domýšlením věcí křesťanských i prohlubováním manželských a rodinných vztahů, naplníme slova Písma skutky.

Na tomto synodu jsme se zabývali i dalšími otázkami života naší církve. Měli jsme radost z dokončení prací na novém zpěvníku. Potěšily nás další svazky překladu Starého i Nového zákona do dnešní češtiny. Jsme vděční za větší počet bohoslovců i za jejich vážnější studijní úsilí i zájem o práci církve. Ocenili jsme stále vzrůstající obětavost našich bratří a sester v příspěvcích a darech pro vlastní sbory i dílo celé církve.

Vedle těchto radostných zpráv a skutečností, synod přijal i vyjádření starostí synodní rady, které má o některé členy církve pro jejich ne dost uvážené jednání. Chceme tyto jevy společně překonávat k pokoji církve a k dobrému svědectví našemu okolí.

Do dalších dnů, milí bratři a sestry, vyprošujeme radost z víry. Buďme věrni Ježíši Kristu a stálí ve víře. Podílejme se na vytváření sborového společenství a stájmě při svých kazatelích a staršovstvech. Využívejme ve sborech i rodinách každé příležitosti ke křesťanskému vzdělávání. Pokládejme celý svůj život za příležitost k lásce a pomoci. Rozšiřujme kolem sebe ovzduší důvěry, pokoje a porozumění. Navštěvujme a povzbuzujme nemocné a osamocené a přinášejme pokoj a smíření. Pamatujme na Boží měřítko našich životů. Buďme si vždy vědomi Boží odpouštějící lásky, která se k nám sklání v Kristu Ježíši.

Smíme jít do dalších dnů v jistotě, že před námi kráčí Pán a razí nám cestu do budoucnosti dle svého zaslíbení: "Já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa." Mt. 28,20

"On přijde, aby oslaven byl v svatých svých a předivný ukázal se ve všech věřících." 2 Tes. 1,10.

- - -

Z á p i s

o zasedáních XIX. synodu

Poznámky:

Zápis sestává ze tří částí:

a. vlastní zápisy všech pěti zasedání

Byly pořízeny ve třech exemplářích a jednotlivé exempláře pak byly poslány verifikátorům. Proto je na každém exempláři podpis jen jednoho verifikátora, ostatní jsou doplněny strojem. V textu jsou strojem či rukou vyznačeny drobnější úpravy verifikátorů, a to buď na přísl. straně nebo na konci zápisu.

b. přílohy k zápisům

Přílohy /tj. návrhy, výsledky voleb apod./, které nejsou citovány doslovně přímo v textu zápisů, byly souhrnně přepsány a připojeny ke všem třem exemplářům. Pokud je doslovná citace ve vlastním zápisu, nebyly přílohy znovu opisovány. Číslování příloh ovšem bylo ponecháno podle zápisů.

c. dodatky verifikátora B.Otřísala

Farář Bohuslav Otřísál, který byl zvolen verifikátorem zápisů, připojoval dodatky či upřesnění zápisů na zvláštních listech. Tyto jeho verifikátorské úpravy jsou také připojeny ke všem třem exemplářům.

Zápisy jsou řazeny tak, že k vlastnímu zápisu každého zasedání jsou bezprostředně přiřazeny přílohy a poznámky B.Otřísala. Teprve pak následuje zápis z dalšího zasedání.

Zápis

První zasedání XIX. synodu česbr. církve evangelické, čtvrtek 20.11. 1975 od 12.30 hod. až 21.30 hod, v modlitebně na Vinohradech.

Zasedání bylo zahájeno společným zpěvem písně č. 17.

Sy od otevřel úvodním slovem a vzpomínkou na zesnulé kazatele, presbytery a pracovníky br. syn. senior Fr. Václav Kejř.

Po té oznámil, že projev zástupce státní správy Dr. F. Jelínka, kterého jménem synodu přivítal i s jeho zástupcem, bude přednesen v průběh zítřejšího dopoledního zasedání.

Další jednání pokračovalo podle předloženého návrhu programu /tisky č. 4/ za předsednictví br. syn. seniora.

4. Ustavení synodu - zjištění přítomnosti poslanců a povolaní náhradníků. Zjištěno, že synodase zúčastní celkem 99 poslanců.

5. Slib synodálů a verš písně č. 197

7. Volba zapisovatele a skrutátora.

Na návrh synodální rady byly synodem zvoleny :

Zapisovatelé :

I. zasedání : far. E. Ruml, Jan Vašina,
II. zasedání : far. Josef Šplichal, Ing. Mir. Žďárek,
III. zasedání : far. J. B. Šourek, Mir. Dus,
IV. zasedání : far. Pavel Smetana, Radek Zárský,
V. Zasedání : far. Kenatus Schiller, Josef Ačvara,
záloha : far. Dr. V. Pipal, PhMr. Z. Firtas

Skrutátoři : far. Josef Hromádka, far. Jan Lukáš, far. Jaroslav Gregor
Ing. Jiří Novák, Antonín Flachý, Dr. Miroslav Litomický

8. Volby předsedy synodu.

[PR. 2.1]

Předsedal nám. syn. seniora Dr. V. Pokorný

Návrhy : Dr. Kejř, Dr. Škarvan /kandidaturu nepřijal/, sen. Brož.

Na návrh br. syn. seniora byla přijata synodem tajná volba lístky.

Výsledky volby : Dr. Kejř 64, sen. Brož 32, sen. E. Nagy 1, prázdný 1

Zvolený Dr. Kejř se ujal předsednictví synodu.

10. - 12. proběhla v průběhu volby předsedy synodu

ad. 10 : za právního poradce synodu byl povolán synodem Dr. Šinek

ad. 11 : na návrh SR byly synodem přizváni jako hosté s hlasem poradním : vedoucí činitelé Jeronymovy Jednoty br. E. St. Hlík a O. Videman, kterým synodální senior poděkoval za jejich dlouholetou obětavou činnost.

Kazanská zástupci mládeže : Jaromír Křivohlavý, Lydie Doulová, Marta Kovářová, Pavel Keřkovský, Joel Ruml, Jan Tydlitát,

Ing. Kučera, předseda komise pro otázky manželství a rodiny

ad. 9 : Volby členů předsednictva synodu.

návrh synodální rady na místopředsedy z řad kazatelů :

MBrož, MHájek. z řad presbyterů MLešikar, VChadim za KF prof. Dr. A. Molnár

Další návrhy z plenu : far. Otřísal, Dr. P. Růžička, far. F. Pellar, Ing. Žďárek, far. C. Horák.

Na návrh synodního seniora a MHeryána se volba děje lístky.

Jako jediný zástupce fakulty byl aklaamaci zvolen Dr. A. Molnár

Výsledky volby : sen. Brož 76, MHájek 60, Pellar 19, Otřísal

Chorák 10, Dr. Veselý 2, Dr. Molnár 1, Dr. J. Pokorný 1, Kučeral
Rozbořil 1, neplatných 8.

Mistopředsedové - presbyteři :

~~Dr. Lešák~~ Lešák 63, Dr. Růžička 46, Chadiv 43, Žďárek 40
neplatné 2.

Užší volba : Dr. Růžička 56, Chadiv 43

Mezi volbami byl projednán a schválen návrh Dr. Lešáka na úhradu
výloh XIX. synodu /Návrh synodní rady přiložen/. [PR. 1/6]

ad. 12 : Volba verifikační komise.

Na návrh SR zvoleni 3 verifikátoři : Ing. Gerold, far. Otří-
sal, doc. Dr. Čpočenský, náhradníci : far. Palásek, far. Chorák,
Sejnova.

13. Projednávání návrhu programu synodu.

far. Pípal : navrhuje volbu sedmičlenné komise s přizváním člena SR
pro vypracování návrhu dopisu synodu sborům. Syn. senior předává
předsednictví Dr. Molnárovi a sděluje : SR připravila práci Dr. Pokor-
ného a Dr. Křivohlavého pro synod návrh tohoto dopisu, který bude
synodu předložen. Bude-li přijat návrh Dr. Pípal, doporučuje, aby do
komise byli přizváni oba autoři návrhu SR.

sen. Bašus připomíná k návrhu programu :

- a/ nepoužívat označení laik při jednání synodu, nýbrž presbyter,
- b/ konstatovat že časy uvedené v programu nejsou obligatorní
- c/ k návrhu hospodaření církevních sborů jsou v předlokách synodu
návrhy dvou seniorátních konventů. Proto je třeba oba ji zařadit
správně do programu jednání.

br. Běťák předkládá návrh zařadit po předložení návrhu řádu /III.
zasedání, bod 3/ rozpravu o schválení řádu zařadit až do V. zasedání
za bod 3. Návrh byl přijat.

Na návrh br. sen. Batelky hlasoval synod pro to, aby od návrhu br. Pi-
pala se přešlo k dennímu pořádku. Po vysvětlení právního poradce
a předsedajícího sen. Brože je podle jednacího řádu možno kdykoliv
podle potřeby ustanovit komisi. Návrh br. sen. Batelky byl přijat
51 hlasy.

bod 13 :

Návrh programu synodu byl přijat s pozměnovacím návrhem br. Běťáka

bod 14 : br. syn. senior přečetl návrh synodní rady na telegram presi-
dentu republiky D. G. Husákovi. Návrh schválen / s abstencí /

Předseda dále návrh SR na dopis předsedovi ŘKK vlády ČSR. Návrh schvá-
len / 1 proti /.

V závěru zasedání odpověděl br. syn. senior na dotaz br. Ing. Žďárka
o zařazení projevu zást. upce státní správy do zítřejšího dopoledního
programu, se kterým před tím synod seznámil.

Po rozdělení návrhu SR na text pozdravu synodu sborům bylo zasedání
ukončeno modlitbou br. sen. Batelky a zpěvem písně č. 141, v 21.30 hod.

Zapsali : far. Hual, br. J. Vašina

Zápis ověřen a s připojenými dodatky
schválen dne 2.1.1976.

[Handwritten signatures]

Příloha označená č.6 k zápisu 1. zasedání

N á v r h : Úhrada výloh XIX. synodu

Synod se usnáší, aby mimopražským členům synodu, včetně přizvaných členů církve s hlasem poradním, se poskytla náhrada cestovních výloh /cestné, diety a nocležné/ podle směrnic o náhradě cestovních výloh. Pražským členům se poskytne jednorázová náhrada ve výši 50 Kčs. Tato vydání, jakož i všechna ostatní vydání spojená s přípravou a s konáním tohoto synodu, se uhradí z repartic 1975.

Ad 13: K návrhu far. Dr.B.Pípala na ustavení komise byl rozhovor:

J.Batelka navrhl, aby se přešlo k dennímu pořádku. Necht synod přijme návrh poselství sborům, jak jej připravila syn. rada. Ustavení komise by bylo projevem nedůvěry k syn. radě.

J.B.Šourek popírá, že by to byl projev nedůvěry. Je pro ustavení komise.

Dr.V.Kejř: synodní rada přistupovala k přípravě listu sborům s velikou vážností a odpovědností. Nemáme nic, za co bychom se styděli. Důvěra je na prvním místě. Text listu sborům, navržený synodní radou, bude synodálům předložen ještě dnes. Bylo by dobré počkat s ustavením komise.

J.B.Šourek: návrh na ustavení komise může být podán později, ukáže-li se toho potřeba.

P.Tůma zdůrazňuje, že na sestavení poselství sborům se mají podílet členové synodu.

Synod pak hlasoval o návrhu br. seniora J.Batelky, aby se od návrhu br. Dr.B.Pípala přešlo.....

0159

XIX. synod 1975

Zápis o druhém zasedání XIX. synodu
českobratrské církve evangelické, které se konalo v pátek dne
21. listopadu 1975 dopol. Zahájení bylo v 7,4 hod.

Před vlastním zahájením jednání se konala modlitební chvíle, kterou vedl br. senior Richard Fírbas. Byla zahájena zpěvem písně 417 a uvedena čtením oddílu I. Kor 12,4-7.13. Jednotlivé modlitby byly zakončeny společnou modlitbou Páně. Nakonec zazpíván 1. verš písně 290.

V 8 hodin byla vykonána zahajovací pobožnost. Vedl ji br. ^{senior} kurátor J. Trouza. Zahájeno písní 259, následovala modlitba a čtení Želmu 103, 1-13.

Synodní senior Dr. Kejř uvedl ředitele církevního sekretariátu MK Dr. Františka Jelínka, který přednesl svůj projev k synodu. Nejdříve přál úspěch jednání synodu a vyřídil osobní pozdrav ministra kultury Dr. Klusáka. Vyjádřil naději, že synod naváže na pozitivní výsledky minulého synodu. Někteří pracovníci církve se opozdili ze vývojem a zaujali nesprávné postoje. Všichni víme, že jsou v našem státě zajištěny sociální jistoty. Stojíme před XV. ajezdem KSČ. Ostatní církve kladně hodnotily celkový vývoj a v tom smyslu se obrátily k svým věřícím. Cílem politiky naší strany i vlády je stále zvyšovat růst nejen materiální, ale i kulturní, a celkové úsilí o formování socialistického Slovaka. To je i zájem členů církve, kteří přispívají ke společnému dílu. K základním svobodám v našem státě patří svoboda náboženská. Dr. Husák v r. 1971 prohlásil, že budeme respektovat náboženské přesvědčení každého jednotlivce a každý má možnost bez překážek se zúčastňovat náboženských obřadů. Ovšem nebudou připuštěny protisocialistické projevy. V tomto duchu má jednat i synod a tím bude dán základ k dalšímu dobrému vývoji vzájemných vztahů mezi státní správou a církví.

Synodní senior poděkoval za projev. Vyslovil díky za pozdrav pana ministra a požádal Dr. Jelínka, aby tento pozdrav opětoval jménem synodu. Ujistil, že ze své strany chceme k dobrým vztahům přispívat s upřímností svého křesťanského přesvědčení. Naši členové se podílejí na výstavbě státu svojí prací. Ale i svým křesťanstvím chceme přinášet do společné pokladnice vklad nejcennější.

Přistoupeno k jednacímu bodu 6.3 P r o j e d n á n í z p r á -
v y s y n o d n í r a d y .

Dr. Kejř předává předsednictví senioru M. Brožovi. Ten připomněl některé zásady jednacího řádu, týkající se způsobu rozpravy. Oznamoval, že synodu došly od posledního jednání dva dopisy, a to od Ing. A. Kocába a br. Miloše Reichrta. Budou projednány ve vhodné chvíli při projednávání článku 8.13.

Byl doručen pilný návrh, aby byla vytvořena komise, která by upravitela závěrečné poselství synodu. Návrh přiložen k zápisu pod č. II/1. Předseda dává nejprve hlasovat o pilnosti návrhu. Při prvním sčítání se vyslovuje "pro" 62 hlasů. Na vyvolování pochybností o správném počítání se hlasovalo podruhé. Návrh zastávalo 66 hlasů. Pilnost návrhu byla přijata.

Přistoupeno k hlasování o návrhu samém. Pro něj se vyslovilo 72 hlasů. Hlasování bylo provedeno aklamací.

Za členy komise byli navrženi bratři: Zlárek, C. Horák, Klobása, Šalus, Pipal, Tóma, Pala, Klaváč, Vašina, Šourek, Otáhal, Batelka, Čapek, Opočenský, Huml, Fírbaš - odmítl, Hájek - odmítl.
 Dr. Krivohlavý navrhuje našt nejvíce 5 jmen. Zvolen bude, kdo dostane poměrně nejvíce hlasů /komise bude mít 5 členů a oba autoři návrhu ze synodní rady/. Návrh byl přijat. /Aklamací/.

H o z p r a v a .

Dr. Pipal: 1/ Už nestačí pojmy vína, sekularizace a pod. Víra ví, že máme co činit s démony. Obrání tu může být jen modlitba a svědectví slova. 2/ Skutečnost, jak se dnes jeví církev, působí až ochromení. Proti tomu máme být vděční za ty, kdo přece neztrácejí naději. To je div víry. 3/ Boží lid žije, i když statistiky hlásí stagnaci. Čekáme-li vše od Krista, jsme osvobozeni od stesků. Cituje J. Zrzavého myšlenku o sepjetí umění a náboženství.

P. Tóma: Zmínuje konferenci v Helsinkách, ale není vnějšího míru bez vnitřního. Mělo by to pro nás znamenat skončit s oddělováním nevěřících od věřících, se zamezováním přístupu dětem na školy a pod. 2/ Ve zprávě synodní rady pocituje přílišný důraz na vnější provoz na úkor vyvýšení základního svědectví církve. 3/ Zoráva o jednání se státní správou je velmi stručná. Kolují různé pověsti. Synod by měl být zevrubně informován. Např. o dopisu státní generální prokuratury a její odpovědi.

Marta Kovářová /pozorovatel z řad mládeže. Synod jí udělí slovo/ Mladí se podílí na práci církve, ale chce pracovat i pro společnost. Zúčastnila se brigád v zemědělství i v lesnictví. Nyní se nesmějí konat. Proč? Proč nemáme mít biblické kurzy pro mládež, abychom se ke své práci posilovali? Proč nemají mnozí mladí lidé přístup do všech škol? To je proti ústavě. Někdy máme pocit, že nám jsou přisuzovány postoje, které ve skutečnosti nemáme. Přitom nechceme pohodlný život bez nesnází. Ale synodní radu prosíme, aby dále za námi stála a v tomto smyslu jednala. Nadále chceme využívat možností, které v církvi máme.

Pavel Keřkovský /pozorovatel z řad bohoslovců/. Mluvil o studiu bohoslovců v zahraničí, aby získávali kontakty, jazykově se zdokonaľovali a navezovali ekumenické styky. Stipendia na to jsou poskytována. Ale přes všechno úsilí zahraniční studium není realizováno. Bohoslovci to chápou jako nedůvěru či nedůvěru ze strany státní správy. Přítomný zástupce SVC/MK by se měl této věci ujmout, případně podat vysvětlení.

Boh. Betka: Navazuje na smínku o podílu manželek kazatelů, které často přispívají větším podílem k živé rodině. Ale připomíná i další sestry ve sborech, které patří k nejvůbecjším a ochotně přikládají ruce k dílu. Připomíná to zvláště v souvislosti s Mezinárodním rokem ženy. A věnuje si toho, že je málo sester zastoupeno na synodu.

Zbyněk Laštovka: Seniorátní konvent západočeského seniorátu vyslovil dle synodní rady ze její práce v mezidobí. Upozorňuje, že jsou zájemci o studium bohosloví, kteří neměli možnost dosáhnout gymnaziální maturity. Navrhuje, aby se synodní rada obrátila na fakultu /KŠBF/ a aby pro ně byla spíšena příprava.

Dr. Josef Klaváč: Zdůrazňuje život ve sboru při vší úctě k synodu. Je třeba stále více věnovat se i malým skupinkám. - Je konstatován úbytek členů. Někdy to vzniká úpravou katechety. Ale strácí se nám i členové, kteří nevystupují z církve. Je třeba nepouštět se zřetel jednotlivce. - Vyslovuje vděčnost synodnímu seniorovi i členům synodní rady za jejich cesty po sborech. Je to důležité pro vzájemný kontakt. - Obětavost roste. Ale v synodní radě už nejsou k dispozici finance pro další půjčky. Doporučuje zrušit usnesení XVII. synodu a znovu zvyšovat repartice.

Předseda ohlašuje výsledek volby komise pro úpravu poselství synodu. Zvolení byli: Dr B.Pípal /60 hlasů/
 Boh.Otrisal /54 hlasů/
 Jos.Batelka /43 "/
 B.B.Bašus /42 "/.

Užší volba musí být provedena mezi J.Čapkem a J.B.Šourekem, kteří dostali po 25 hlasech. Byla provedena písemně. Zvolen Jan Čapek 60 hlasy /J.B.Šourek 33 hlasů/. Výsledek volby přiložen pod číslem II/2 II/3.

Před Užší volbou promluvil děkan KF dr.A.Molnér. Masazuje statistiku o studentech do širších souvislostí. Exegetické a dogmatické základy nemají dnes dosah, který měly v minulé generaci. Kritika dospěla k radikalismu, od doby osvícenství v této máře neznámému. Proti tomu se staví snahy o vyhraněný fundamentalismus. Dalším rysem snad je tihnutí k naprosté horizontalizaci teologie, což vede k zpolitikaření křesťanské existence a ztrácí se poslední kritérium pravdy. Pak je těžké vysvětlit dnešním studentům momenty, z nichž jsme se my před patnácti lety rozhodli pro socialismus proti kapitalismu. Kritice se neuzavíráme, ale více se bojíme té, která by mohla přijít až na samém konci a obvinila nás z naší nevěrnosti.

Milan Hájek: Neodílí uspokojení nad stavem kázání. Chce si všimnout hlavně styků se státní správou. Vznikají konflikty, poctiví členové církve jsou náhle propouštěni ze svého zaměstnání, jsou postihováni přátelé, kteří se sejdou ve faře, studenti, kteří pomáhali oběť na brigádách, tím se tvoří zbytečně zatrpklé postoje. Nic neskrýváme, nevzbuzujeme podezření, vše konejme veřejně. Měli bychom se umět oběť obejít bez tajně dovážené cizí literatury. Obavami, jak budou naše slova nakonec pochopena, nic nedokážeme a podezření neodvrátíme.

ing.M.Žďárek: Informativní část zprávy byla zevrubná, mnohé palčivé otázky byly stručně odbyty: zásahy proti církvi, omezování práce mládeže, nátlak na děti, tisk, pastorálky. Při nich byl uplatněn dvojitý metr: morální přestupky synodní rada toleruje pouhým konstatováním, zatímco jiní jsou těžce postihováni, aniž by se provinili proti Božímu zákonu. - Také mzdy církevních pracovníků byly zmrazeny, z finančních důvodů je zdržováno obsazování některých sborů.

Jan Tydlitát /pozorovatel z řad bahoslovců - se souhlasem synodu/:

Podává informaci o studentu Františku Matulovi, který byl vzat do vyšetřovací vazby pro odepření vojenské služby. Právní řád neumožňuje službu bez zbraně. Váží si těch, kdo pro své přesvědčení jsou ochotni trpět. Vyzývá k modlitbám za ně.

ing.Ilja Herold: vytýká, že schůze synodního zastupitelstva jsou nahrazeny schůzkami seniorů. Účast presbyterů je přece důležitá. - Zpráva komise pro nové církevní zřízení je velmi nejasná. Měli bychom být informováni o stavu práce a jejích dalších tendencích.

B.B.Bašus: Statistická čísla nestačí na to, abychom z nich vyvozovali úbytek členů.

F.Keštánek: Vyslovuje neuspokojení nad příručkou Na každý den pro rok. 1976. Je užívána hlavně prostými lidmi. Tato je nepotřebná a její užívání bude upadat.

B.B. Bažus: vydavatelství odbor soudí, že změna bude užitečná. Výtisk se naopak nedostává.

R. Žarský: postrádá ve zprávě synodní rady uvedení problémů s dětmi, které stojí pod velkým tlakem - i se svými rodiči. Byli jsme ujištěni o respektování ústavy, ale ve věci rovnosti občanské není dodržována. Apelujme na rodiče, aby na sebe brali příkoří, a při tom užívali svých práv, podávali odvolání a pod.

Milan Hájek: nastal příklon ke starostem ~~synodní rady~~ posemským, odklon od klasické vertikály. Církev začala pochybovat o tom, co přináší, proto se stará o problémy světa. Zůstává dlužna to nezastupitelné. Lidé se obraceli k setkání. Jak obstat před Bohem, to je nadále kardinální otázka, na ní nic nezmění. V tom se můžeme stát zmařenou solí. - Otázky sociální patří k důrazu bible. ve svém lidu tvoří Bůh sociální společnost, ovšem tvoří zvlášť lid. Izrael se nepletl do světové politiky.

Předsednictví se ujímá MUDr. Petr Rážíčka.

Renatus Schiller: Upozorňuje na večerní salvátorské bohoslužby, ke kterým přicházejí hlavně mladí lidé. Chybí při nich určitá teologická linie. Improvizuje se. Budování sboru vyžaduje systematickou práci. Např. jim chybí důraz na obětavost. Odtud vzniká řada nesnází. Je třeba bohoslovce teologicky vést a jejich práci zkloubat.

Václav Uhlík: Kazatelé si všichni pastorálak. Ale někteří jsou z nich vyřoučení a tím tlačeni do izolace. - Synodní rada dělá mnoho pěkné práce. Máme k ní důvěru. Proto jsme ji zvolili.

Dr. Karel Pala: Je třeba uvést do pořádku vztahy s kazateli bez státního souhlasu. Mladí at se pokoušejí o zachování státních zákonů, nejsou-li v rozporu se zákony Božími, ať jednají mírně a slušně se synodní radou. Ale na stranu státních úřadů chce říci, že tlak budí protitlak. Sám byl dlouho soudcem. I když někdo nesouhlasí se všemi body církevní politiky, neznamená to, že má protistátní smýšlení. Konstatování, že jiné církve jsou loajálnější, není přesné. Mají tytéž námětky jako my, ale mlčí.

J.A. Dvořák: Hodnotí vysoko příručku Na každý den 1976. Bylo by třeba dvakrát až třikrát tolik výtisků, měla by být později potisknuta.

Mir. Rozbořil: Ve vyznávání se musíme cvičit. Ve zprávě syn. rady mi chybí zmínka o stanovisku SR k novým bohoslužebným pořádkům. Není pravda, že kursy jsou málo navštěvovány. Pražské byly v posledních letech přeplněny. Podobně je tomu ve Vrtně. Kládež byla na svém kurzu zaujata biblickým studiem. Chybí nám zmíněný elaborát k právnímu postavení kazatelů. Synod se měl touto studií právního odboru zabývat.

Mir. Brož: Stále roste důležitost práce s malými skupinkami a jednotlivci. Je třeba promýšlet způsoby této práce. - Ve zprávě SR chybí navázání na v. zvu liturgického odboru, sda synod souhlasí s navazováním na liturgickou tradici Jednoty bratrské, které se PO přidržuje. - K církevnímu zřízení: zcela zapadly návrhy z konventu na změny. Je to znevážení jejich práce.

Rudolf Hromádka: Někdy nezbyvá než mlčet. Ale přece prosí synodní radu, aby tlumočila, že mnoho závažných státní správy není na místě. Šel je z dělného mozolnatého lidu. Ať se nás není vnášeno odium nepřátelských postojů.

Ing. Jaromír Štáhl:

Dr. Mir. Litomický: Je třeba pamatovat na materiál pro převěžké sbory. Snad by se našel vhodný ediční způsob.

Miroslav Hervén: Zaznamenáme výrazné projevy konané v církvi, aby nezapadly! - Kvituje konání kurzů pro kazatele, i to, že synodní rada se ujala podpůrné akce pohřbení. Potřebujeme však i kazatelské setkání celocírkevní.

"taršovstva" vychováme k samostatnosti pro případ neobsazení sboru. - Proti skličující statistice rozvíjíme misijní působení. - Morální defekty: kromě osmocenosti apod. působí tu i vlivy zvenčí. ~~Horizontalizace~~ Horizontalizace i v oblasti sexu. - Církev a státní správa. Profesor Hromádka nás vedl k lásce i odpovědnosti za společnost. Proto nás učil upozorňovat i na křivdy. Jistě, hledat pravou formu. Ale pochopte: kdo nemá naši společnost rád, ten mlčí. Nechce za ni nést odpovědnost.

Jan Čapek: V detailu opravuje zprávu SR a její citát generální prokuratury o SČEDu. - Ke smírkům o horizontalizaci: oboují nelze oddělit. Čím teologičtěji myslíme, tím jsme vertikálnější. Na horizontu jsou naši bližní. Pokoj s Bohem je vázán na pokoj s bratřími. - Jistě se nechceme plést do věci společnosti sv. m. radami, ale domníváme se, že i jí máme co říci. Ony univerzalistické tendence v bibli byly živé, např. u proroků a v apokalyptice. - Protivenství máme anášet. Ale Ježíš dovedl také povědět "Co mne tepeš?".

Dr. Jaro Křivohlavý: Podává návrh pověřit synodní radu, aby pro XI. synod byla zpracována základní otázka, v čem je církev nezastupitelná.

Dnešní stav

doc. dr. Milan Opošenský: K volání po zvýšení mezd kazatelů. Měli bychom naopak vést církev k soběstačnosti. ~~To~~ Je konstantní přechýtek. I ve Třetím světě se křesťané vád vají příspěvků od bohatších církví. - K horizontalismu: na konferencích SRC pravoslavní kladou důraz na vertikálu. Ale nemůžeme nechat palčivých otázek. Neozval se zde zájem o rasismus. Navrhuje sčítat komisi, která by se zabývala otázkami misie, mladými církvemi, Třetím světem. Bylo by to možné v rámci odboru pro evangelizaci.

J. B. Šourek: Rád bych mluvil o pokoji duše. Ale v rozbouraném světě musím něco říci k jeho problémům. Viz SZ a apokalypsa. - Podstatným úkolem církve je evangelizace. K tomu je třeba členy vychovávat. Poslední synod usnesl, aby byl umožňován podíl členů na bohoslužbách. Toto usnesení by se mělo obnovit. - Ze evangelizačního odboru navrhuje pozvat b. Cyrila Horáka jako tajemníka synodní rady pro evangelizaci pro práci v celé církvi.

Rost. Nachuta: Pokoj s Bohem, ano. Ale milujeme Boha tím, že milujeme bližního. Tedy zastáváme se těch, kdo trpí příkoří. Tím však sloužíme zároveň sv. tu, pravdě, k poznání skutečného dobra. Pavel využíval svého římského občanství. ~~Milujeme~~

Odpovědi členů synodní rady:

synodní senior dr. V. Kaňka: Spravedlivou kritiku přijímáme. Některé poznámky však vyrostly z neinformovanosti. O některých věcech, jimiž se synodní rada musela zabývat, ani nešlo mluvit. Usilujeme však o to, abychom se nemuseli týkat před Kristem. Nemysleme si, že SR vybojuje všechny věci. Zápas musí vést každý farář, presbyter, člen církve.

syn. kurátor dr. Škarvan: Elaboráty o prvním postavení duchovních jsou stále studiem usilujícími zjistit právní stav. Proto nebyly rozesílány, ale jen zapůjčovány vážným zájemcům.

dr. Pavel Šimek: O práci na církevním zřízení. Přiznává, že komise nevyvíjela činnost. Došla k závěru, že církev se nyní musí věnovat důležitějším otázkám než revizi církevních zřízení. Ať se tedy synod znovu vysloví, příp. omisi uloží a pokračování v práci.

náměstek syn. seniora dr. Jan Pokorný upozorňuje na důležitost odborů křesťanské služby, péče o nemocné lidi, osamělé, apod. Diaconie patří i dnes k podstatným znakům církve.

Přistoupeno k h l a s o v á n í o jednotlivých návrzích.

Návrh b. seniora Laštovky o zřízení přípravy pro studenty bez maturity. Hlasováno aklaací. Návrh přijat převážnou většinou v tomto znění.

Synod se obceí na Komenského fakultu v žádosti, aby uvážila možnost otevření přípravy pro ty zájemce o studium teologie, kteří nemají maturitu. Nechtí fakulta možnost otevření této přípravy projednat s příslušnými úřady. /doklad II/4/

Návrh dr. Jaro Křivohlavého na téma pro příští synod /V čem je církev nezastupitelná/. K tomu Jan Čapek: Návrh vyžaduje rozpravu. Doporučuje, aby byl odsunut mezizávěrečné usnesení. Odhlasováno převážnou většinou /aklaací/.

Mr. Brož doporučuje k přijetí tento návrh: Synod se usnesí, aby návrhy z konventů pro XVIII synod, předané komisi pro církevní zřízení, byly probírány na tomto synodu. B. Bažus navrhuje hlasování o návrhu odložit. - Odložení bylo schváleno většinou hlasů.

doc. dr. Milan Opočenský navrhuje, aby se synod usnesl:

Synod pověřuje synodní radu, aby zřídila komisi pro mladé církve, která by se zabývala otázkami misie, církvi v rozvojových zemích, problémy těchto zemí a pomocí jin.

K tomu poznámka dr. Pípala: Komise by patřila do odboru pro evangelizaci. - Cyril Horák: Připomíná, že v rámci evangelizačního odboru existoval pododbor misijní, ale při reorganizaci před lety zanikl. dr. Opočenský: Snad by komise mohla spadat i do odboru ekumenického.

Hlasováno aklaací a návrh přijat převážnou většinou. Příloha II/5

Miroslav Brož podává návrh k práci liturgického PO. Návrh připojen pod č.II/6 - ale přešlo se k dalšímu jednání.

Pozorovatelé z řad mládeže podali návrh:

Navrhujeme, aby synod pověřil synodní radu, aby v duchu helsinské konference znovu se zvýšenou péčí a snahou jednala o umožnění brigád a biblických kursů pro mládež naší církve bez omezení věku.

Návrh přijat převážnou většinou.

/Příloha II/7/

Miroslav Rozbořil podal návrh:

Synod opakuje vřzvu synodu XVIII. aby sbory v bohoslužebném životě i v ostatním ~~bohoslužebném~~ životě sboru podporovaly aktivní účast svých členů. Aby při bohoslužbách působili členové sboru svými svědectvími, modlitbami, čtením Písma apod.

Návrh přijat převážnou většinou hlasů.

/Příloha II/8/

Návrh na zřízení místa tajemníka synodní rady pro evangelizaci. Vl.Chadim doporučuje žádat nejdříve o povolení místa. Teprve potom jednat o obsazení.

J.B.Sourek upozorňuje na usnesení jednoho z minulých synodů, že takový pracovník bude případně placen z prostředků církve.

M.Rozbořil žádá, aby se k věci vyjádřil synodní senior.

S. synodní senior dr.V.Kejř : Vždy zdůrazňoval důležitost evangelizace. Ale povolání tajemníka - to bude nesnadné jednání. Musel by být celocírkevním kazatelem.

Ml.Lešíkar výtýká navrhovatelům, že SR nebyla předem informována a tím je zaskočena.

J.B.Sourek připomíná, že SR byla informována písemně. /18.10.75/

Ml.Lešíkar bere vysvětlení na vědomí.

Mir.Hervén žádá, aby návrh byl vrácen k přepracování.

ing.M.Žďárek doporučuje schválit zprávu SR s některými výhradami.

dr.M.Skarvan : bude podmíněné schválení skutečným schválením?

Emmanuel Hudi navrhuje schválit zprávu, jak byla předložena.

ing.Jan Litomiský navrhuje tajné hlasování.

dr.Václav Kejř znovu upozorňuje, že úkoly, před které je stavena synodní rada, jsou nesnadné. Opakuje konstatování nedostatečné informovanosti. Neuznává výtku, že by SR "zašantročila" návrh z konventu. Dále k návrhu konventu libereckého senioráta, aby SR přešetřila v redakci Kostnických jisker a Českého bratra, proč nejsou otiskovány příspěvky kazatelů bez státního souhlasu. Předseda redakční rady Českého bratra informoval, že v posledních letech žádný takový příspěvek nedostal. Jediný, který si vyžádal, byl otištěn. - Kost. jiskry nejsou časopisem naší církve.

dr. Pavel Šimek upozorňuje, že by schválení zprávy mělo být docela na konci diskuse. Výtky a podobně jsou považovány za návrhy v rámci diskuse. Návrh b. Emanuela Humla je nonsens. Dojde k tomu na konci diskuse.

+ + +

Předsednictvo synodu navrhuje změnu v programu vzhledem k časové tísní, aby během hlasování o schválení zprávy SR byly představení vikáři, ordinovaní v době od posledního synodu. Do presbyterské lavice se dostavili:

1. Ondřej Soběslavský
2. Daniel Matějka
3. Petr Brodský
4. Olga Tydlitátová
5. Milan Klapetek
6. Bohumil Baštecký
7. Pavel Kašpar
8. Zdeněk Bárta
9. Jan Škubal
10. Pavel Otter
11. Miloslav Lojek
12. Tomáš Jirků
13. František Pavlis
14. Marie Linnemannová-Matzenauerová, 15. Jaroslav Kašpár, 16. Jana Kálová (Čikem 16)

/Jaroslav Fér a Jan Opočenský konají t.č. vojenskou službu/
s. Jana Kašperová je šťastná maminka/.

Bratr synodní senior vyzvedl důležitost kazatelského úřadu. Každý z těch, kteří nastoupili do práce, je darem Božím církvi. Jemu patří chvála. Jsou to naši synové a dcery. Modleme se za ně a přijímejte je v lásce.

Po té se shromáždění pomodlilo. Podáním ruky stvrdil synodní senior toto představení, které je zaváděno po příkladu některých sesterských církví.

+ + +

Skrutátoři sdělují výsledek hlasování o schválení zprávy SR. Pro schválení hlasovalo 79 synodálů, 7 hlasů bylo proti schválení, 10 lístků prázdných, 2 neplatné; hlasovalo 98 synodálů; omluven 1. Tím byla zpráva synodní rady schválena.

+ + +

Předsednictví se ujímá b. Milan Hájek.

Přistupuje se k volbě synodního kurátora.

Synodní senior sděluje, že přišly návrhy z 5 seniorátních výborů.

Na funkci synodního kurátora navržení: dr. Škarvan 5x ;

dr. Křivohlavý 1x; dr. Šimek 1x.

Na funkci náměstka synodního kurátora: dr. Křivohlavý 3x,
dr. Šimek 1x.

B. synodní senior dr. V. Kejř konstatuje, že zmínění bratři jsou známí a obětaví církevní pracovníci, kteří osvědčili svoji věrnost.

Synodní rada navrhuje na funkci synodního kurátora dr. Františka Škarvana.

Dr. Pavel Šimek i dr. Krivohlavý sdělují, že by kandidaturu na synodního kurátora nepřijali.

Přítomnost a hlasování

Z pléna byl navržen jako další kandidát ing. Mír. Žďárek.

Přistoupeno k hlasování lístky, a sdělen tento výsledek:

dr. Škarvan	obdržel	67	hlasů
ing. Žďárek	"	16	"
dr. Šimek	"	1	"
ing. Palátek	"	1	"
dr. P. Růžicka	"	1	"

Prázdných lístků 12. - Celkem 98 hlasů. 1 synodál omluven.

Zvolen do funkce synodního kurátora dr. František Škarvan.

Předseda zasedání b. Milan Hájek mu gratuluje a vyprošuje mnoho síly do další práce.

+ + +

Jednání se vrací k návrhu o evangelizačním pracovníku. Návrh byl rozdělen na dvě části. Synodálové s tímto rozdělením vyslovili souhlas.

První část návrhu zní:

Příloha II/9

Synod pověřuje synodní radu, aby urychleně vstoupila v jednání s příslušnými úřady a získala povolení pro systematicky organizované místo tajemníka SR pro evangelizaci.

Hlasováno aklamací a pro návrh se vyslovila většina přítomných.

Druhá část návrhu zní: Synod navrhuje, aby za tajemníka SR pro evangelizaci byl povolán b. farář Cyril Horák z Českých Budějovic. Hlasováno aklamací. 37 hlasů se vyslovilo pro návrh. - Návrh nebyl přijat. - Dr. Šimek ujišťuje, že výsledek hlasování neznamenal neodvahu k b. Cyrilu Horákovi. Obsazení místa ponechává synod synodní radě.

+ + +

Volba náměstka synodního kurátora:

Navrženi jsou: dr. Jaro Krivohlavý, MUDr. Petr Růžicka, Vl. Pistor, ing. M. Žďárek. /dr. P. Růžicka a Vl. Pistor kandidaturu odmítají./

Přistoupeno k volbě lístky. Byl zvolen dr. Jaro Krivohlavý 81 hlasy. 2 hlasy dostal dr. P. Růžicka, 13 ing. M. Žďárek, 2 lístky prázdné. Celkem odevzdáno 98 lístků, 1 nepřítomen.

+ + +

Hlasování o návrhu podaném poradcí z řad mládeže:

Synod žádá SR, aby povolila teologické PO při synodní radě, který by se zabýval otázkou pacifismu a křesťanského přístupu ke službě ve zbraní a podal příštímu synodu o této otázce zprávu.

/Příloha II/10/

Návrh přijat aklaací drtivou většinou.

+ + +

1. Leškar

Volba revizorů církevního hospodaření a jejich náhradníků.
~~Volba revizorů~~ navrhuje za revizory b. Josefa Lajnera a Nymburka a ing. Lubora Francě z Písku. Za náhradníky Josefa Vydrátě z Třebíče a Miroslava Blahu z Pardubic.

Všichni čtyři zvoleni aklaací.

+ + +

Volba 1. náhradníka z presbyterů:

Navrženi bratři: dr. Petr Růžička, ~~Ing. M. Ždárek~~ Radek Žárský, František Kaštánek, dr. J. Svěcený, Vl. Pistor, Vl. Chadim, V. Marek /odmítá/, ing. E. Falátek, dr. E. Wagner, dr. P. Šimek.

Výsledek volby lístky:

MVDr. Petr Růžička - 21
dr. Pavel Šimek - 21

R. Žárský /9/, ing. E. Falátek /9/, dr. J. Svěcený /4/, dr. E. Wagner /4/, ing. M. Ždárek /2/; celkem odevzdáno 96 hlasů.

Je nutná užší volba mezi dr. P. Růžičkou a dr. Šimkem. Dr. Pavel Šimek obdržel 51 hlas, dr. Růžička 45 hlasů.

Za 1. náhradníka synodní rady z řad presbyterů zvolen dr. Pavel Šimek.

+ + +

V průběhu poslední volby uvedl děkan KF dr. A. Molnár elaborát theologického PO o ordinaci. /podle tisku synodu č. 12/. K jednání se přistoupí v dalším zasedání.

+ + +

Volba 2. náhradníka synodní rady z presbyterů:

Navrženi: Dr. P. Růžička, Vl. Pistor, Vl. Chadim, E. Falátek, F. Kaštánek, dr. E. Wagner.

Výsledek volby lístky:

MVDr. Petr Růžička - 50 hlasů
Vladimír Chadim - 16

F. Kaštánek /7/, Vl. Pistor /6/, E. Falátek /6/, dr. E. Wagner /1/ - 4 lístky prázdné. - Zvolen MVDr. Petr Růžička. Odevzdáno 96 lístků.

Volba 3.náhradníka synodní rady z řad presbyterů:

Návrhy: Vl.Chadim, ing.E.Palátek, R.Žárský, F.Kaštánek,
Vl.Pistor

Výsledek volby: - voleno lístky

Vl.Chadim - 41
ing.E. Palátek - 22

R.Žárský /18/, F.Kaštánek /7/, Vl.Pistor /4/; celkem odevzdáno 92 lístků.

Aklamací provedena užší volba mezi Vl.Chadimem a ing.Palátkem.
Vl.Chadim zvolen 65 hlasy.

Ve 13 hodin bylo zasedání ukončeno spěvem písně 28.

Zapsal:

Josef Šplíchal

Josef Šplíchal v.r.

Miroslav Žďárek

ing. Miroslav Žďárek v.r.

Verifikátoři:

Zápis ověřen a s příloženými dodatky schválen
dne 2.1.1976.

B. Otřísal

Připomínky ing.Herolda:

Shrnutí projevu prof. Molnára /str.II/8/ je nejasné; doporučuji
upřesnit za účasti autora.

Strana II/8: Není pravděpodobné, že by výrok dr.Šimka "Návrh
br.Humla je nonsens" se vztahoval k poslednímu zapsanému výroku
z předchozí strany: "E.Huml navrhuje schválit zprávu, jak byla
předložena." K čemu tedy?

Zápis ověřili bratři ing.I.Herold, doc.dr.M.Opočenský a B.Otřísal.

Přílohy k zápisu 2. zasedáníPříloha č. 1

N á v r h :

Synod ať zvolí komisi, nejméně pětičlennou, která by navržený Pozdrav synodu upravila; do této komise ať jsou kooptováni dva navrhovatelé.

Zdůvodnění: Navržené prohlášení je příliš dlouhé, jazykově nevýrazné, vyznavačsky nevyjasněné.

Příloha označená č. 6

Synod přivítal práci PO liturgického a doporučuje, aby v práci na nové agendě v intenci naznačené ve zprávě o své činnosti pokračoval. Zvláště pak synod žádá PO liturgický, aby se ujal vedení těch bratří kazatelů, kteří touží po zvýšení úrovně své kazatelské práce.

Dodatky k Zápisu o 2.zasedání XIX.synodu českobr.cír.evang.

Výraz "pozorovatel" u jména Marty Kovářové a Pavla Keřkovského není vhodný. Lépe: člen synodu s hlasem poradním.

Str. 3, příspěvek Milan Hájka: poslední věta má znít: Nemůže nám být jedno, jak nám porozumí ten, ke kterému mluvíme.

Jan Tydlitát: Za 1.větu jeho příspěvku vsunout jako 2.větu:
"V kruhu studentů se zamýšleli nad otázkou pacifismu."

Ing. Ilja Herold: slovo "tendencích" nahradit slovem "intencích".

B.B. Bašus: + Vyslovuje nesouhlas s názorem, že fakulta je tělesem, které musí být zastoupeno ve všech komisích.

Str.4: Milan Hájek: škrtnout větu "Lidé se obracejí k setkání",
neboť její smysl je nejasný. - Začátek příspěvku by měl znít takto:
:Nastal příklon ke starostem pozemským, tzv. horizontalizace,
a odklon od klasické vertikály. Jedním z důvodů toho je strach před
sekularizací. Církev se začala vyslovovat ke všemu, na co lidé slyší,
a opustila to, v čem je nezastupitelná. Jiným důvodem je pocit
viny pro ~~zanedbání~~ zanedbání starosti o věci člověka.

Str.5: Miroslav Heryán - začátek jeho příspěvku přesněji:
Neplatíme silami, vedme v evidenci výrazné způsoby práce v církvi,
aby nezapadly, ale sloužily i jinde ve sborech.

Jan Čapek: V detailu opravuje zprávu SR a její citát z rozhodnutí generální prokuratury o SČEDu: SČED nevyhloučil ty, kteří ztratili státní souhlas. - Ke zmínkám o horizontalizaci: Horizontalismus a vertikalizmus nelze od sebe oddělovat. Čím theologičtěji myslíme, tím jsme horizontálnější. Na horizontu jsou naši bližní. Pokoj s Bohem je vázán na pokoj s bratřími. Proti horizontalismu jako jedinému postoji je nutno se bránit příklonem k fundamentalismu.

Doc.Dr.Milan Opočenský: Formulace "zájem o rasismus" činí z rasismu něco kladného a žádoucího. Lépe: Neozvalo se zde slovo o rasismu.

Rost.Nechuta: Poslední věta : "Duchovně na" není /a už asi ne-
bude/dokončena. Proto škrtnout.

Str. 7: Po návrhu Mir.Brože:

Str. 7: Po navěnu Mir. Brože.
B.B.Bašus: Liturgie a práce kazatelská k sobě nepatří.
Proto navrhuje přejít k dennímu pořádku.

K rozhovoru o povolání tajemníka pro evangelizaci po M. Rozbořilovi zařadit příspěvek Dr. J. Humla: Je mu líto sborů, které nemají kazatele. Zde by opět odešel jeden kazatel ze sborové práce.

K jednání o schválení zprávy synodní rady:

Ing. M. Žďárek: doporučuje schválit zprávu SR s některými výhradami: chybí rozvedení palčivých otázek, jako odnímání státního souhlasu, otázky kolem dětí, brigád, účasti na pastorálcích.

Str. 8: Dr.Pavel Šimek: Návrh br.Emanuela Humla je nonsens,
nebot návrh na sřhřválení zprávy předkládá předsednictvo.

Ing. J. Litomiský navrhuje zprávu synodní rady odmítnout.

Str. 10: Výsledky volby 1.náhradníka - do počtu 96 hlasů nutno uvést další výsledky: Chadiš 15, Pistor 9, Kaštánek 3. /Pak je to ovšem dohromady 97 hlasů!/
 10

Zápis o třetím zasedání XIX. synodu ČCE,
konaném v pátek 21.11.1975 ve 14. hod.

1. Zahájeno pobožností sen. Paláska. Pís. 137, čtení P.Mt. 7, 12-27, mod.
2. Rozprava k elaborátu o ordinaci.

Soběslavský: Otázka ordinace je nesnadná, protože NZ nemá zásadní pohled. ~~Kurix~~ PO theol. zaujímá však jednoznačné stanovisko, což neodpovídá ekumenicitě. Nesdílí obavu, že by přijetí návrhu minulého synodu vedlo k převážení synodního prvku, protože SR je jen orgánem povšechného sboru. Ordinaci chápe jako obranu proti svémyslnému přivlastnění pověření v církvi. Cituje Helv. konfesi: "Odsuzujeme ty, kdo běží z vlastní vůle."

Je třeba odlišit ordinaci jasně jako povšechné pověření od instalace. Dává návrh, aby vše zůstalo při starém, ale o otázce hovořit a vrátit se k ní.

Dr. Pípal: Bude-li přijat elaborát, budeme mít dvě ordinace, jednu s předáním dekretu volitelnosti, druhou s pověřením ke svátostem. Navrhuje, aby předání dekretu volitelnosti bylo považováno za emissio a konáno v rámci bohoslužebného sboru a symbolisováno vysláním pracovníka.

Šourek J.B.: Navrhuje, aby byl přijat bod 4, 1-2 elaborátu s dodatkem, že ordinovaný, který je pověřen úřadem kazatele, má práva a povinnosti ordinovaného v úřadě, ten, který úřad nemá, má práva a povinnosti každého člena církve. Je třeba oddělit ordinaci od úřadu kazatelského. Ordinovani presbyteri zůstávají přece také členy církve ve se všemi právy a povinnostmi.

Dr. Hlaváč: Jedná se hlavně o otázku rezeznání charismat a povolání k službě, proto záleží na sboru, KF, synodní radě, podle toho, kde ordinovaného z tohoto hlediska nejlépe zná.

Batekja: Hovoří o praxi, která se při ordinaci děje. Absolvent fakulty přichází s dekretem do sboru, kde ho nikdo nezná. Doporučuje proto, aby ordinace byla konána na základě dekretu synodní rady, jejíž rozhodnutí je jistě stejně odpovědné jako někdy i jen čtyřčlenného staršovstva.

Nechuta: Ordinovani by měli být ti, kteří jsou shorem povoláni za kazatele, i když rozhodující povolání činí Duch sv.

Ing. J. Litomiský: Ordinaci je třeba chápat jako vyslání, nikoliv úřad. Vyslovuje své výhrady k akademické teologii, která nepřiblíží k různým situacím života. Nelogicky tvrdí, že při stělování večere Páně je přítomen Kristus, který je hostitelem a přitom se musí čekat na ordinovaného. Doporučuje, aby večere Páně byla slavena, kdekoli se sejde skupinka věřících, i když to není v prostoru církve.

Dr. Ruml: Bylo by dobré, aby synod vyřešil, jaké mají možnosti bohoslovci po absolvování fakulty, pokud nedostanou státní souhlas. K Podává k tomu návrh.

Bašus: Je otřesen, že ve skutečnosti povolává synodní rada. I když se to tak v praxi děje, nelze tuto praxi legalizovat. Bylo by to nebezpečné.

J.A.Dvořáček: Zdarasní je, že při ordinaci nejde o úřad, ale o službu v církvi.

J.Bešourek: Ordinaci se dává v církvi příliš důležité místo a rozdíl mezi ordinovaným a neordinovaným je veliký. Sbor by měl mít možnost pověřit službou svátostí některého ze svých členů. Dává návrh, aby synod odhlasoval toto právo sboru.

Hájek: Uzavírá diskusi za PO. Je obojí pojetí - instituční i to, že sbor pověřuje je zásadně možné. My navazujeme na tradici církve a vyvažujeme prvek sboru i SR. Neurčitost je záporná. Krajní případy není možno považovat za pravidlo. Elaborátu jde o zdáraznění sborového společenství, aby ordinovaný nemohl zcela kněžsky sloužit křtem o své ujmě. To, že ordinuje synodní senior, vyjadřuje církev povšechnou. Povolání do sboru vyjadřuje odpovědnost sboru.

Konec rozpravy.

N á v r h y.

1/

Vzhledem k tomu, že na otázku ordinace není jednotný názor ani v církvi naší, ani v rozhovorech ekumenických, usnází se síce 19. synod na tom, neměnit v přítomnosti dosavadní ordinační řád²/vrátit se této zvláště v souvislosti s jednáním o agendě po projednání ve sborech a v seniorátech na některém z příštích synodů.

/ Soběslavský - Rozbořil/
Návrh přijat. Příloha III/1a - 1b

2/

Synod žádá SR, aby pověřila příslušný poradní odbor, aby formuloval možnosti absolventů KF, kterým ještě nebyl udělen státní souhlas, v církevní práci.

/ Roel
J. Ruml - za mládež,
s podporou členu synodu/
Návrh přijat. Příl. III/2

Předsedající br. Lešikar sděluje, že ostatní návrhy přijetím návrhu br. Soběslavského padly. J.B.Sourek vznáší námitku. Synod přijímá tuto námitku. Usnází se po krátké diskusi:

Dr./Boležel: Bylo by nelogické o tom jednat.^{přít}

Uhlik: V návrhu je zahrnut problém kazatelů bez souhlasu a ten je nutno řešit.

Soběslavský: Odložme to až k projednávání návrhů s konventu poděbradského.

Dus: Mohlo by to být vyřešeno už v souvislosti s ordinací.

Unesení: Synod se usnází přijmout návrh br. Soběslavského, aby návrh J.B.Sourka o zachování práv ordinovaného, pokud není v církevním úřadě, byl odložen do rozpravy o návrzích s konventu.

3. Řád hospodaření církevních sborů.

Předsedající b.Brež uvedl na počátku, že synod v 1.zasedání usnesl, že všechny návrhy vzešlé z rozpravy budou předloženy k hlasování až po projednání návrhů s konventem.

Dr./Škvarna: uvádí rozpravu. Synodní zastupitelstvo podrobně probralo

Rád hospodaření a přijalo ho. má doplňovat církevní mřížemi.

Předseda: Upozorňuje na to, že některé body je třeba znovu promyslet. Chybí, že sen. výbor má zkoumat rozpočty. Není řeč o tom, že všechny stavební věci potřebují dobrou práci sen. stavebního odboru, jak bylo intenzivně oběhováno v r. 1973. Připojuje návrh na opravy některých článků. Viz příloha III/3.

Hesbořil: Ve dvou bodech je navrhovaný řád v rozporu s řádem o správě církve. Jeden předpokládá, že se úřady mají předkládat do konce března, druhý do konce dubna. Podle jednoho salární klíč určuje starševstvo, podle druhého sborové shromáždění.

Štefán: 40 % církevních prostředků jde na údržbu budov. Je proto třeba plánovat činnost udržování sborového majetku, dbát hospodárnosti, využívání objektů. Navrhuje, aby seniorátům bylo ponecháno na volí, zda chtějí odbor JJ, stavební, výtvarný mít zvlášť nebo je spojit.

Dr. Pala: Je třeba více dbát na vyjádření staveb, odborů. Nemluvit o sápkách, ale o pájkách.

Soběslavský apeluje na Hesbořila, aby své poznámky formuloval.

Dr. Binek vysvětluje, že pokračují sáken ruší předchozí. Formulace Hesbořilova není nutná.

Synod se usnáší na 10 minutové přestávce.

4. Křesťanská manželství a rodiny v dnešní době.

Předseda 246, 1

Dr. Klivohlavý uvádí text č. 10. Uvádí členy komise, kteří se na práci podíleli. Podle došlých připomínek synodálně vysvětluje, co elaborát není. Není to církevní dogmatika, stanovisko církve, základní dokument, směrnice, poučení, jak se chovat, určitý studijní text, podklad pro diskusi. Je to možno probírat tak, že se budeme přit o slovíčka nebo navrhneme prohloubení a stanoviště. Prohloubit by bylo podle názoru dotázaných:

1. v theologickém pohledu
2. v problematice rozvodu a rozvedených
3. v otázce krize manželství po 20 společných letech
4. v otázce oamělých není něm
5. v otázce jedinců
6. umišená manželství katolíků a evangelíků
7. v důležitosti medlitebního společenství

Mobylo věnováno dost místa rodině ve společnosti, manželství jako svazku ustanovenému Bohem, božstněm manželství, komise t aké nepodala žádný návrh, jak se elaborát dostane k lidem. Navrhuje, aby synod ustavil komisi, která by měla dát návrh, jak elaborát propagovat.

Uaneseno, aby členy komise k elaborátu o manželství byli bratr Heryán, Tamas Feller, Horák C., Michalová, a tajemníky sá Dr. Stolař.

Téma: Elaborát pamíjí 3 - vztah muže a ženy a Krista a církve. Jestliže se stává pouze svykovou záležitostí /manželství/, strácí svůj smysl. Uvádí výhrady k jednotlivým formulacím viz příloha III/4.

J. Ralická: Je třeba znovu a znovu upozorňovat na to, že rodiče mají prosit za děti, manželé za sebe i děti za rodiče.

Dr. Pipal: Několik generací podléhalo pokušení oddělit rodinu od Boha. To tento elaborát nedělá. Ale se vychází z toho, že Kristus a víra je základem, nerozvádí to. Je poplatné dobovému nazírání. Na krizi rodin je vidět i krise církve. Nesouhlasí s tvrzením, že rodina je základ církve. Tu tvoří větší jednotlivci.

J. Čapek: V zásadě souhlasí s elaborátem, má připomínky. Něco v něm skličuje. Na př. kap. co je člověk. Nesprávné je k. že není jasně odmitnut předmanželský sexuální styk - i když to vy pada dnes staromódně. Je třeba správně pochopit funkci erosu, má své nesmírně kladné místo v manželství.

J. Bourek: Mám-li syna, řekl jsem jasné slovo o tom, k čemu má elaborát sloužit. Je tedy třeba určit poslání elaborátu. Moudr. že by to měla být směrnice nebo stanovisko normativní církve k této otázce. Měla by tam být otázka rozvodu, předání sex. styku, antikoncepce, plánování rodičovství, druh. - družba blízká partnera, křesťanská výchova a její upřednostňování, hierarchie hodnot, křesť. rodina v nekřesťanské společnosti i národy z elaborátu.

Čtyřmi mu tam slovo o manželství o sobě, biblická odůvodnění rodiny a manželství. Někde poplatně přelís suchu debty.

Bohumír: Práce přináší mnoho dobrých potřeb, ale je to zpracováno z hlediska desiluse z křesťanství. A práce říkají mluví o jedinečnosti křesťanství a jediné záchrany - v Kristu. Je třeba mluvit o manželství z úhlu biblického. O významu víry jako základu ne dodatku. Zdůraznit význam příslušných modliteb, milosti Boží. Jde o záchrannu lidí, kterou dává jen Kristus. Kdo jindy to má říkat než církvi?

J. Ralická: Souhlasí tu tam metafyzika rodiny a manželství. Odmitá pojem partnerství. Vysvětluje pojem panictví, skuteč. rodina a manželství a partnerství. Panie Kierkegaard odítl rodinu jako protest proti nározu evangelického o nutnosti rodiny. V pojmu partnerství je vyjádření nezávislosti obou a to není pravda. Muž je sláva stvořitele, žena sláva muže. Zrovnat Gen 1 a 1. Kor 7, Gen 2 a Ef 5.

J. Ralická: druhý příspěvek: Gen 1 mluví o lásce, eros, Gen 2 o lásce "o sobě". není tam zmínka o dětech. Na dětech nezáleží včasný život. Proto je Ježíš bez ženy. Záchrana lidství je kontakt s Bohem. Panictví je zasvěcení: ve službě záchrany lidstva. V tom je partnerství originál. Domnívá se, že dává svobodu oběma. F. je podle Bible trik. Sobestatečnost stěžuje postavení ženy a děti se tím mají dostat pod kontrolu.

Patelné panictví představuje Václav Němečka. Svátá rodina je vsorem každé rodiny, mementem rodiny přirodní. Lidé tu nejsou jen proto, aby si pomáhali, ale aby se posvěcovali. /kazafiat/

J. Ralická: ~~zastává výhledovou roli~~ Rodina je vůdčí jednotkou sboru a rodina je v křesť. Vše má pomoci odvrátit krizi rodiny. Chce pomoci rozvádějícím se. Ale má stanovisko je odlišné od elaborátu. Máme pocit, že slovo Ježíšovo je nem. - nesitelné. Ježíš ale vychází z hloubky evangelia, když mluví o křesť. a rozvodu. Vyhází z noci přetvářející Kristovy lásky. My nepočítáme s nocí Boží.

Máme se snažit předejít konfliktům; až po odůstění. M. Zapomíná se na rovinu vertikální, na to, že u manželů je třeba obnovit vztah k Bohu.

M. Ralická: M. se odvolává na starý systém hodnot. Autoritu rodiny má se předpokládat na staré rovině.

1. Partnerství rodičů a dětí, oslovení křesťanů jménem. Výchova nemá domestikovat, ale vést k plné osobnosti. Nová emancipace, vlna není jen, mi jistě přijde i k nám.

2. Elaborát vychází se status quo, je poznamenán jasným

patriarchalismem.

3. Nebere v úvahu, že se pocituje krise nukleární rodiny.

M.Hájek : Vyslovuje vděčnost, že elaborát připravili odborníci nofaráci. Na práci je však vidět, že to tvořil kolektiv, nikoliv team. Elaborát se vyhnul v podstatě sákonictví, veden snahou poradit a pomoci. Nelíbí se mu však, že do jedné řady dává techniku i sex v prvním odstavci. Je potřeba porozumět člověku a jeho krisím. Hospodářská soběstačnost ženy dává volnost ženě z manželství odejít, ale i muži nechat ji. Zracionalizovaný život vede k uniku a tím je sex.

P.Tůma : Vyslovuje pochybnost nad správností tvrzení elaborátu o in-erupci - kdo může rozhodnout, zda se narodí nenormální dítě? Dnoční člověk se bojí, nepřistupuje proto bliž k Bohu a k druhým, ale snaží se je opanovat. Je třeba hovořit o znovuzrození, ne o změnách.

Ing.J.Litomiský: Cesta Kristova je v rozporu s cestou světa. Ježíš neslibuje uplatnění a následování je spojeno s utrpením. Před dnočními rodiči stojí těžká otázka, zda mají obětovat děti pro přesvědčení nebo přesvědčení pro děti.

D.Molnár: Je správné, že se vychází ^{z otázky} co je člověk, ale je to tam dost statické. Manželství a rodina je ukol a poslání. Elaborát je teologicky málo určitý. Odpověď na to, co je člověk, je třeba hledat ve vertikále. Církev má činit pokání za to, že dnes je manželství v krisi.

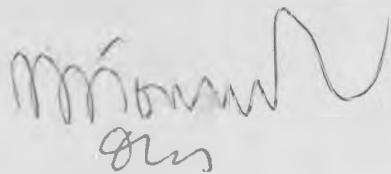
M.Opočenský: Odpovídá na příspěvek J.Humla. Záleží na tom, nač položíme úharas. Klade ho na Gen. 1,27, Kol.1,15, Gal.3,28. Nebojí se termínu partnerství. Jestliže mluvíme o dospělém křesťanství, musím mluvit i o dospělých ženách. Církev je známením Božího království. Větší míra svobody pro ženy znamená i větší míru svobody i pro muže.

Jaromír Křivohlavý: Elaborát plní své poslání. Vede k zamyšlení a je třeba jej probírat, nebát se ho probírat v mládeži. Je třeba spojit hledisko lidských vztahů ~~čistě~~ s hlediskem vztahu erotického.

Dr.J.Křivohlavý: Závěrečné slovo za Komisi. Dílo bylo děláno s vědomím, že nebude dokonalé a že nemůže být úplné. Naznačil způsob práce, které předcházelo podrobné studium literatury a její seřazení podle důležitosti. Nakonec uvedl tři díla nejdůležitější: K.Barth Dogmatika III/4, stat o ženě, další Tobisch; Oženil jsem se, manželé Stencovi knihu o manželství /Tisíc a jedna otázka/.

apsali:

J.B.Šourek
Miroslav Dus

Zápis ověřen a s příloženými dodatky schválen dne 2.1.1976.

Připomínka ing.Herolda: Není jasná formulace na str.III/9, ^{9. řádek} od konce listu.

Zápis ověřili bratři ing.I.Herold, doc.dr.Milan Opočenský a B.Štrisal.

Přílohy k zápisu 3. zasedání

Příloha 1a:

Pozměňovací návrh k dobrozdání PO teologického o ordinace v ČCE:

Vzhledem k tomu, že na otázku ordinace není jednotný názor ani v církvi naší ani v rozhovorech ekumenických, usnází se sice XIX.synod na tom neměnit v přítomnosti dosavadní ordinační řád, ale doporučuje vrátit se k této otázce po projednání ve sborech a v seniorátech na některém z příštích synodů.

Příloha 1b:

Doplnění návrhu o ordinaci, dodatek:

... zvláště v souvislosti s jednáním o agendě.

Příloha č. 2

N á v r h :

Synod žádá * SR, aby pověřila příslušný PO, aby formuloval možnosti absolventů, kterým nebyl ještě udělen státní souhlas, v církevní práci.

Příloha č.3

Doplňující návrh:

Řád hospodaření církevních sborůČlánek 2. Sborové hospodaření: doplnit 4.odst. bodu 1.

"Staršovstvo zašle návrh rozpočtu v trojím vyhotovení seniorátnímu výboru, který jej projedná a postoupí se svým vyjádřením a vyjádřením svého stavebního odboru synodní radě ke konečnému schválení."

Článek 3.b/ doplnit:

b/ o velkých běžných opravách stávajících budov a o sborových stavbách.

Oddíl: Seniorát: čl.5. připojit bod d/ k číslu 2.d/ opravy budov a jejich zařízení do výše 20.000 Kčs.

Další odstavec doplnit, aby zněl:

"Při vydáních, půjčkách, velkých běžných opravách a zřízení majetku převyšujících 20.000 Kčs ..."

čl. 7 v bodu f/ doplnit:

f/ zkontrolovat mimořádné rozpočty sborů, zkoumat a schvalovat výroční ...
v bodu h/ doplnit:

h/ posuzovat zamýšlené velké opravy budov a církevní stavby a posílat posudky i návrhy o tom synodní radě k rozhodnutí, pokud o nich nemůže rozhodnout ve vlastním oboru působnosti /čl.5.d/.

Seniorátní výbor si k tomu vyžádá odborné vyjádření svého stavebního poradního odboru. Jestliže se stanovisko seniorátního výboru zásadně liší od vyjádření staveb.odboru. je sen.výbor povinen synodní radě zdůvodnit svoje posudky i návrhy.

Oddíl: Církev. Článek 12. doplnit:

6. schvaluje vydání, půjčky, zřízení majetku a velké opravy budov farních sborů, převyšující 20.000 Kčs a všechny sborové stavby.

Při tom vezme v úvahu vyjádření příslušného seniorátního stavebního odboru. nebo si vyžádá vyjádření svého výtvarného a stavebního odboru.

Článek 13. doplnit:

Synodní rada a seniorátní výbory dbají na to, aby v jejich staveb. odborech pracovali zkušení stavební odborníci. Sousední senioráty si mohou zřídit společný stavební odbor.

Str. 1: Rozpravu k elaborátu o ordinaci vedl místopředseda synodu M.Lešíkar.

J.Soběslavský: doplnit 2.větu: což neodpovídá ekumenicitě: mohl by vzniknout úsudek, že církev, které mají jiný způsob ustanovování kazatelů, nejednají správně.

R.Nechuta: správnější záznam jeho příspěvku: Synodní rada o bohoslovce pečuje, proto by měla rozhodovat, kdo bude ordinován. Necht jsou ordinováni ti, které sbor povolá, i ti, které určí synodní rada. Jde nakonec o povolání Duchem.

B.B.Bašus: 1.věta přesněji: Je otřesné, že sbory si své kazatele nepovolávají samy, nýbrž je určuje synodní rada.

Str. 2: J.B.Šourek: doplnit 1.větu: ...je veliký: Bez ordinace nelze sloužit svátosti, jen ordinovaný má klíče ke stolu Páně. Církev by měla povolit i druhou možnost: Kde se sejde část sboru, mělo by mít toto společenství možnost slavit VP i bez ordinovaného. Sbor by měl mít možnost.....

M.Hájek: Celý záznam diskusního příspěvku potřebuje novou formulaci, bližší tomu, co bylo opravdu řečeno: V otázce ordinace nelze stanovit jeden a jedině správný řád. Především proto, že v NZ má ordinace formu jen náznaku. To vystihuje i naše neurčitost v té věci. Možné je obojí: aby byl ordinován ten, koho povolal sbor, nebo ten, kterého určila synodní rada. Jde o to, aby v církvi nesloužil křtem kdokoli, bez vědomí sboru. Právě tak aby VP nebyla vysluhována v libovolném kruhu lidí. K veřejnému kázání Slova je potřeba souhlasu církve.

Str. 3: 4. Křesťanská manželství a rodiny v dnešní době.

Dr.Křivohlavý: Uvádí členy komise, kteří se na práci podíleli: Ing. Milan Kučera, předseda, faráři Š.Šoltész, Vl.Čapek, J.Lejdar, J.Miřejovský, laičtí odborníci Dr.K.Balcar a Ing.D. Langmaierová, za synodní radu tajemníci B.Sedliský a Dr.J.Stolař. - Konec 1.odstavce upravit: Je to možno probírat tak, že se budeme přít o slovíčka, nebo tak, že ukážeme na to, co je důležité. - Komise k elaborátu o manželství: Byli jejími členy M.Heryán a P. Pellar?

Tůma: Přesněji: Manželství se nesmí zastavit, manželé mají prorůstat v jedno tělo. Sexuální styk je sice evidentně projevem lásky, ale ani v manželství nesmí být pouhou rozkošnou hrou. Rozdělení manželského soužití do několika údobí /podle elaborátu/ se zdá přepsychologizované.

Str. 4: P.Smetana: 2.odstavček jeho příspěvku přesněji: Elaborát se snaží předcházet konfliktům na rovině horizontální. Je však třeba obnovit vztah k živému Bohu /rovina vertikální/.

Dr.M.Opočenský: 1. Partnerství rodičů a dětí, oslovování křestním jménem. Výchova nemá domestikovat, ale vést k plné osobnosti. - 2. Ve světě dochází k druhé emancipační vlně žen. Elaborát však vykazuje ze statu quo a je poznamenán patriarchalismem.

M.Hájek: Poslední věta přesněji: Technická civilizace činí život tak racionálním, že člověk touží po dobrodružství - zpravidla v oblasti sexu.

Dr.J.Křivohlavý: Přidat větu: I tam, kde se lidé modlí, dochází k rozvodům, avšak 1 rozvod na 4.000 manželství; kdežto jinak se rozvádí 1 ze 4 manželství.

Zápis ze 4. zasedání XLII. synodu 21.11. 1975

Sahájeno v 19.00h písní č.136 a modlitbou a čtením Písma
2.Kor. 6,1-10 /br.kurátor V.Marek/

Pěvecký sbor Salvát-ora zazpíval dvě písně

Br.synodní senior poděkoval salvátorskému pěveckému sboru, hovořil o významu písně v historii i současnosti naší církve. Při této příležitosti poděkoval za práci všech pěveckých sborů.

Vedení dalšího zasedání se ujímá br.Br.Řažička.

Předseda přípravné komise textu pozdravu sborům br.sen.Batelka uvedl připravený koncept pozdravu. Uvedl tyto zásady, podle kterých postupovali při formulaci konceptu: zachovat vše podstatné z původního návrhu synodní rady, dále co nejvíce respektovat formulace původní a celkově zkrátit. Návrh přečetl br.senior Baňas.

Předsednictvo podává návrh: Případné posměňovací doplňky předat předsedovi komise, aby byly podle uvážení zařazeny do návrhu. V dopoledním V. zasedání bude o návrhu hlasováno.

Návrh předsednictva schválen většinou.

Pr. jednávání návrhů ze synodní rady a konventu /TISK 13 a 13a a dodatek/

/Předsednictvo seřazuje návrhy podle tematických okruhů/

TISK 13

Návrh č. 1 - čten

Br.Lešikar podává posměňující návrh: Českobratrská církev evangelická vítá, že komisí SAC pro víru a řád v Africe byl přijat ekumenický consensus ve věci křtu, večeře Páně a ordinační.

Synod pověřuje synodní radu, aby rozeslala text tohoto consensusu /nebo aspoň výtah z něho/ do sborů církve. Synod ukládá staršovstvům, aby věnovala tomuto textu náležitou pozornost.

Návrh přijat většinou.

TISK 13, 13a Návrh č. 5,6, 17,18 - čteno včetně sděvnosti SR

B r.Dvořáček podává návrh na rozpravu - zamítnuto.

Br.senior Hlaváč podává posměňující návrh: Synod ukládá synodní radě, aby byl znovu učiněn pokus o sestavení nového katechismu. Necht je v té věci konsultován PO teologický a PO pro nekonfirmandy. Katechismus má stručný, dobře zapamatovatelnými formulacemi vyjádřit nejdůležitější obsah biblické svěsti s ohledem na situaci církve a křesťana současnosti. Katechismus bude určen pro potřeby konfirmandů i ostatních členů sborů, aby ho bylo možno použít i v bohoslužbě sboru a v rodinách.

Návrh přijat většinou.

TISK 13a Návrh č.25 - čten včetně sděvnosti SR

Br.far.Lejdar podává posměňující návrh: Synod naléhavě žádá sbory, aby věnovaly zvýšenou péči křesťanské a biblické výuce dětí, a to jednak péči o rodiny při křtu a dále promyšlenou několikiletou předkonfirmační přípravou. Péče budiž věnována i malým skupinám a jednotlivcům.

Návrh přijat většinou.

Dr. Litomický podává doplňující návrh: Synod pověřuje SR, aby svolala skupinu pracovníků doporučených senior. porad. odb. pro nekonfirmované, které by stanovila hlavní cíle tohoto syst. předkonfirmační přípravy, časové možnosti jeho vytvoření, a pokud možno na něm neodkladně zahájila práci.

Návrh přijat většinou.

TISK 13a Návrh č. 27 - čten včetně komentáře SR.

Synodní senior podává doplňující vysvětlení týkající se návrhu a obrací se s žádostí na p. náměstka Dr. Černého, aby byl kladně vyříšen požadavek synodní rady o povolení mimokontingentního papíru pro vydání Zpěvníku.

B. r. M. Hájek podává návrh na přechod k dennímu pořádku. - Přijato většinou.

Návrh č. 28 - přečten i s komentářem SR

Br. E. Huml podává pozměňující návrh: Synod se v souvislosti s vydáváním nového překladu Písma obrací na překladatelskou skupinu a děkuje jim za dosavadní obětavou práci. Prosi je, aby pokud možno usavřely své dílo k výročí bible králické v r. 1979.

Návrh přijat většinou.

TISK č. 13 Návrh č. 7 - přečten s komentářem SR

Br. sen. Bašus podává návrh na přechod k dennímu pořádku. - Přijato většinou

TISK č. 13a Návrh č. 19 - přečten i s komentářem SR

Br. senior Bašus navrhuje přejít k dennímu pořádku. - Hlasováno a nebylo přijato.

~~Br. sen. Bašus~~ Br. kons. M. Hájek podává pozměňující návrh: na základě dobrozdání br. děkana Molnára: Synod vybírá synodní radu, aby ve spolupráci s historickou katedrou KBP vyhledala skupinu odborníků, která by se vědecky zabývala toleranční a předtoleranční dobou.

Návrh přijat většinou.

TISK č. 13 Návrh č. 10 - čten včetně komentáře SR a jejího pozměňovacího návrhu.

Br. far. Lejdar podává pozměňující návrh: Synod pověřuje synodní radu, aby pro kazatele pořádala celocírkevní theologické kursy a doškolovací theologické semináře.

Pozměňující návrh byl přijat.

Návrh č. 11 - přečten s komentářem SR

Návrh přijat většinou

TISK č. 13 a 13a a návrh č. 20 a 20
Br. J. B. Šourka - přečteno včetně komentáře SR

Br. Dr. Litomický podává návrh na rozpravu. Hlasováno, přijato většinou.

R o z p r a v a o návrzích:

Předsednictvo podává návrh na omezení doby příspěvků na 3 minuty. - Přijato většinou.

- Br. Fima:** Nemáme souhlasit s komentářem BR. Znamenalo by to konstruování nesistupně pro faráře bez státního souhlasu. Nemáme upírat práva presbyterům.
Podává pozměňující návrh.
- Br. Zárutý:** Podává návrh na doplnění o citaci: Církev považuje knazstvo bez státního souhlasu za své ordávané služebníky slova a svátostí. To znamená, že žádný člen církve, ani kdooliv jiný, nesmí upírat této knazstevní možnost pravidelného a aktivního podílu na životě církve.
- B. D. Molnár:** Otázku nelze právně vyřešit. Synodní radě patří dík za usilí tuto situaci alikvidovat. Prosíme představitelů státní správy, aby dále nedocházelo k podobné situaci, a aby pomohli vyřešit situaci bratří bez státního souhlasu. Obrací se na tyto bratry s prosbou, aby byla přijata cesta kompromisu v případě možnosti přejít na jiný úbor.
Podává pozměňující návrh.
- Br. M. Májek:** Návrh br. Sourka je problematický. Církvi se nevyplatilo, když upravovala cír.k.ř. podle potřeby doby.
- Br. Ing. Šlárek:** Cír.k.řízení nepoukazuje na situaci farářů bez souhlasu. Tento stav je třeba vyřešit. Nemohou být upírána práva řádných členů církve knazstevní, jímž byl odňat státní souhlas. Podává návrh.
- Br. Ing. Litomický:** Elaboráty synodní rady si odporují. Cír.k.řízení nemá pojem "laik". Každý člen církve má právo na účast na správě církve. Je podán návrh na přečtení dopisů br. Ing. Šolce a br. Milosla Rejcherta, které byly předány předsednictvu synodu. Návrh je zamítnut, protože se netýká projednávané věci a není označen jako pilný.
- Br. E. Karel:** Je třeba neryhrosgovat stanoviska bratří knazstevních bez souhlasu ~~synodní rady~~ vůči synodní radě, která toto vyhraněné stanovisko stěží jedná synodní radě. Je třeba myslet na všechny odpovědné funkcionáře v církvi a snažit se pozitivním přístupem hledat řešení.
- Br. Dr. Škarvan:** Podává vysvětlení. Synodní rada hledá řešení. Nechceme ublížit těmto bratřím. Toto jednání synodu nám pomohlo proniknout hlouběji k podstatě věci. Hledáme jen o právních záležitostech, ale o základní theologické východiska. Synodní rada se snaží, abychom se nedoutávali do smutků. Pro vedení církve je to velmi obtížná situace. --Vážně si přejeme laiků v životě církve. Je to nesmírná hodnota, zvláště při jednání se zastupci stát.správy.
- Br. sen. Brož:** Uposornuje, že rozhovor vede k hlubšímu pochopení cír.k.ř.
- Váleden k pokračování době předsednictva uzavírá diskusi. Přihlášeni budou pokračovat v příštím zasedání.
- Slovo dostává br. synodní senior; loučí se s M. Opocensým, který odjíždí do Hrobo na Valné shromáždění SČ. Oznamuje rezignaci Dr. B. Valce k 31.12.1975. Podává návrh jmenovat BR. Synod vstal na vedoucí správu synodní rady o rezignaci církevního rady Dr. Bohumila Valce na funkci tajemníka BR a vyjadřuje mu věcnost za více než pět století věrné služby v nejvyšší správní úřadě církve.
- Návrh přijat většinou.
- II hlasování o všech návrzích bylo provedeno aklaací.

Br.Dr.Valeš na základě souhlasu synodu pozdravil členy synodu a vyjádřil svou vděčnost za možnost dlouholeté práce v ústředí církve.

Předsednictvo oznamuje pořadí V.zasedání.

Místo doc.Opočenského ^{bude} povolán jako náhradník Dr.P.Filipi.

IV.zasedání je uzavřeno spěvem písně 333 a modlitbou seniora B.Betky.

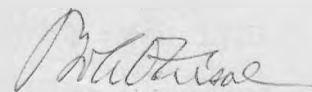
Zapsali:

Radek Žárský

Pavel Smetana

Zápis ověřen a s příloženými dodatky schválen dne 2.1.1976.

Zápis ověřili bratři ing.I.Herold, doc.dr.M.Opočenský
a B.Otrásl.

Dodatky k zápisu o 4.zasedání XIX.synodu českobr.církve evang.

Str. 1: Tisk 13a, návrh č. 25 - čten včetně zdůvodnění SR.

J.Čapek: Brání se slovům "systém" a "metodika". Situace ve sborech církve je rozmanitá.

J.Lejdar navrhuje vypustit slovo "systémem". Upravené znění návrhu: Synod naléhavě žádá.....

Str. 2: Návrh č. 28:

B.B.Bašus: V ediční činnosti je dáována přednost biblickým překladům. Těžko však se shání tiskárna, proto dílo nevychází dost rychle.

Prof. Dr.M.Bič: Není to jen otázka tiskárny. Čtyři svazky jsou připraveny k vydání.

M.Hájek: S NZ budou do uvedeného termínu hotovi.

Návrh č. 19:

B.B.Bašus: Byl požádán Dr.Z.Medek, aby napsal dějiny evangelické církve od tolerance.

R.Nechuta: Je třeba věnovat pozornost také době před 1781.

D.Molnár: Vydávání Písma bude do té doby hotovo. Přijmout tento návrh i s Nechutovým přídatkem.

Dr.V.Kejř: Nechť je ponechán tento návrh na pořadu jednání. Toleranční církev byla jako Lazar vzkříšený z mrtvých.

M.Hájek: Měla by být vypsána soutěž.

Prof. Dr.A.Molnár: Nejprve je nutno metodicky to promyslet. Je možno při katedře historie ustavit komisi bratří, kteří by se tím chtěli zabývat. Soutěže vedou k pracím diletantským.

M.Hájek dává pozměňující návrh: Synod vybízí synodní radu...

Návrh č. 10:

J.Šplíchal: Co v komentáři SR znamená "souhlasné stanovisko SVČ?"

Dr.F.Škarvan: Všeobecný souhlas státní správy k pořádání kursů je dán, ale před jednotlivými kursy se musí znovu žádat.

J.Šplíchal: Ať je účastníkům kursů poskytována úhrada ze sborů.

M.Lešíkar navrhuje, aby synod odhlasoval: "Cestovní náklady kazatelů ať hradí sbory."

J.Lejdar navrhuje pozměněnou stylizaci: Synod pověřuje synodní radu, aby pro kazatele pořádala celocírkevní theologické kursy a doškolovací theologické semináře.

V této podobě byl návrh přijat většinou.

Str. 3: Návrh č. 20:

P.Tůma: Za 2.větou pokračovat: Nelze obracet fakt ordinace proti těm bratřím. Není třeba doplňovat církevní zřízení. Navrhuje: Mohou být voleni na místa, která nejsou vyhrazena kazatelům v činné službě.

M.Hájek: Přesnější záznam příspěvku: Neví si v této věci rady. Ordinovaní jsou také tajemníci synodní rady; ti by pak mohli být voleni za seniorátní kurátory apod. Bojí se převahy theologů nad laiky.

Ing.Žďárek: Před "podává návrh" vsunout: Není důvodu, proč by se nemohl kazatel bez souhlasu věnovat laické práci. Je to práce dobrovolná, neplacená. Proč by nemohl být zvolen do vyšší funkce? Stane-li se opět duchovním, rád z té funkce odejde.

Str. 3: M. Brož: Operujeme snadno "pojmem "presbyter", ale ve skutečnosti rozlišujeme presbytery s theologickým vzděláním od presbyterů-laiků bez theologického vzdělání. Kdyby se bratří bez státního souhlasu vzdali ordinace, pak by ~~tedy~~ teprve mohli být považováni za laiky.

Poznámka: Tam, kde je napsáno, že diskutující podává návrh /Tma. D. Molnár, Ing. Žďárek/, má být znění návrhu doslovně uvedeno.

Zápis 5. zasedání XIX. synodu Českobratrské církve evangelické, které se konalo v sobotu dne 22. listopadu 1975. Začátek zasedání v 8.00 hod.

Zasedání bylo zahájeno úvodní pobožností, kterou připravil sen. Mirko Nagy. Při ní zpívána píseň 163, na ni navazovalo čtení z Písma a krátká modlitba.

Vlastní jednání uvedl synodní senior dr.-V. Kejř. - "Protože doc. dr. Opočenský se nemohl již tohoto zasedání účastnit, byl za něho povolán náhradník dr. Pavel Filipi, který složil předepsaný slib.

Vedení zasedání převzal b. Miloš Lešikar, který vyzval b. seniора J. Matelku, předsedu komise pro formulování textu poselství XIX. synodu sborů, aby přečetl navržený text. K textu byla jen jedna gramatická připomínka, která byla zamítnuta. Text byl schválen v předloženém znění. Jeden z přítomných se zdržel hlasování. Rozmnožený text obdrží synodálové ještě během tohoto posledního jednání.

/Příloha V/1/

B. Cyril Horák navrhl, aby usnesení k elaborátu o křesťanském manželství a rodině bylo odsumuto na pozdější dobu, až bude komise hotova s prací. - Návrh byl přijat.

Po té bylo přikročeno k projednávání dalších návrhů z konventů a ze synodní rady.

TISK 13.

Ing. Jan Litomický ještě urguje svůj návrh na čtení dvou dopisů došlých synodu od farářů Kocába a Rejchrtů. - K této záležitosti se synod ještě vrátí.

Ing. M. Žďárek vyřizuje vzkaz ze svého seniorátu ve formě dotazu, kde jsou zbývající návrhy z konventu libereckého seniorátu, který se konal lonského roku. Dva z nich jsou již na synodu projednávány, a proto přednáší třetí, který zní takto:

"Synod trvá na důrazu posledního XVIII. synodu, že přes rozdílnost názorů a důrazů se církev od nikoho ze svých řad nedistančuje, a odmítá dělení církve na skupiny."

/Příloha V/2/

Současně žádá, aby se o tomto návrhu hlasovalo tajně.

Far. J. B. Šourek připomíná, že věc není tak složitá, nýbrž velice prostá. Ve věci návrhu č. 20 nejde o změnu církevního zřízení, ale o jeho správný výklad. A na synodu záleží, zdali a který z nich přijme. Nedomnívá se, že by se postižení měli vzdát volitelnosti. Ostatně věc je hlubší než pouhé odejmutí souhlasu, vždyť v naší církvi platí zásada všeobecného kněžství.

Ing. I. Herold přiznává, že má strach trochu z těchto postižených bratrů, ale domnívá se, že máme mít i odvahu k riziku, a musíme umět jasně říci, že oni mají skutečně stejná práva, jako ostatní členové. Co ale s tím strachem? Jak oni mohou dopustit, abychom my měli nyní strach? Domnívá se, že synod má nyní jedinou cestu, a to doporučit jim, aby nepřijímali své mandáty, až do konečného vyřízení celého případu. To znamená jít nejenom cestou církevního zřízení, ale i cestou určitého sebezapření. K této záležitosti

0187

ti předkládá b.ing.Herold písemný návrh.

/Příloha V/3/

ThDr Boh.Pípal: Jediný a jasný výklad je naprosto nutný. Není možno hnát věci do abstraktních poloh. Prosí, aby synod jasně řešil celou věc, i když třeba jen provizorně. Vykladačem církevního zřízení je toliko církev. Předkládá návrh.

/Příloha V/4/

ThDr V.Kejř: Starost o naše bratry, kterým byl odnat státní souhlas, nás provází téměř při každém zasedání synodní rady. A nám opravdu o jejich návratu do plné církevní služby jde. Synodní rada je považuje, a to podle litery i ducha, za faráře církve t.č. mimo službu. Když jsem toto prohlášení učinil na minulém synodu, bylo mi z mnoha stran poděkováno, ano i od těchto bratří, že se od nich nedistancujeme. Právě vedeme jednání se státní správou o souhlas k volbě pro 3 bratry a o čtvrtém bude jednáno. A páteho se snažíme zachránit. Proč tu tedy zaznívají tyto pokusy uprostranit jim jiné cesty praktické službě ve sboru a hledání funkcí pro ně, které v určitém smyslu odporují církevnímu zřízení? Farář je ordinací oddělen k službě slova a svátostí a ordinovaným kazatelem církve zůstává až do své smrti. Ordinační může být zbaven výnosem synodní rady po rozhodnutí Řádu past. rské péče, nebo vystoupením z církve, nebo úmrtím. Ordinační není košile, kterou by si kdokoli a kdykoli podle potřeby mohl svlékat a převlékat. Včera jsem tomuto synodu zde představil 16 bratří a sester, které jsem ordinoval. Já vím, co pro mne ordinační znamená a až do dnes znamená, a tento hluboký smysl a význam vkládám i do ordinačního aktu, který nyní smím konat z pověření církve. Domníval jsem se a očekával, že nás synod v tomto úsilí o navrácení státních souhlasů podpoří. A očekávám to ještě i nyní. Synodní rada navrhla cestu k řešení pro další jednání. Podávám návrh synodní rady:

/Příloha V/5/

J.A.Dvořáček: Cituje jeden z manifestů komunistické strany Francie, z kterého je patrné, jak koncepce pojmů jako příkladně "svoboda" jsou dosud ve vývoji. Je ovšem nutno brát na vědomí přítomný stav církve a skutečnost. Církev je organizovaná instituce, a na této rovině se odehrává zápas, který vyvolává napětí, bolest i zklamání. Je ovšem nutné obrátit pozornost z této těžké roviny do té druhé stránky církve, a tou jest skutečnost, že církev má žít plně s vědomím všeobecného kněžství. Jsme stále příliš uhranuti úřadem, a je třeba, abychom z tohoto zakrnění vyšli. Proč má být tato příležitost, předpokládající určitá charismata, dána jen sektám? Což to opravdu neje ^{bez}portefeuille? Je třeba podtrhnout Ježíšovu cestu. Také nebyl na systemisovaném místě, neměl úřad. I postižení bratří mohou využít charisma ve své situaci a na každém místě.

ThDr Josef Hlaváč: Máme všichni jeden cíl, ale různé cesty k němu. Nepomůže toliko cesta řádů. Musíme jít i jinou cestou. Chápe situaci synodní rady i na pozadí svých vlastních zkušeností seniorů. Sám by věc řešil tak, že by netrval na tom, aby se stal členem starostvstva, nýbrž má za to, že je třeba vyjednávat, pokorně čekat a milovat, tedy volit cestu křesťanskou. Je přesvědčen, že postižení se vrátí do svých úřadů.

Dalibor Molnár: Znovu zdůrazňuje, že věc nelze řešit právníkům výkladem. Znamenalo by to zásah do církevního zřízení, a to je cesta dlouhotrvající. V zájmu církve je řešit tuto věc ohleduplností.

Ing. Jan Litomiský: Připomíná, že jde skutečně o právní stránku. Budto článek i církevního zřízení platí, nebo ne. Žádá o přijetí návrhu J.B.Šourka.

/Návrh nebyl čten, přikládá se pro informaci. Příloha V/6/

Předsednictvo žádá právního poradce JUDra Pavla Šimka o jasný výklad pojmu laik.

Dr. P. Šimek: Po stránce právní používá církevní řád slova "starší" pro kazatele i laiky. Je to jistá závora pro duchovní, ale ta není novinkou. Někteří bratři totiž, ač jako duchovní nemohou být také voleni do některých správních orgánů. Je zde otázka důchodců, kteří zůstávají členy staršovstva. Domnívá se, že by bylo lépe mluvit o kazatelích mimo službu než o kazatelích, kterým byl odnat státní souhlas. Tito lidé mohou být kooptováni do staršovstva mimo počet, jako je to u pensistů a jiných kazatelů. Mohou být voleni i jako poslanci do seniorátních konventů, i na synod. Nevidí žádné právní omezení, proč by tyto lidé nemohli být členy konventu nebo synodu.

Předsednictvo navrhlo krátkou přestávku.

K návrhu na čtení dopisu b.far.ing.Kocába a M.Rejchrtu připomíná Milan Hájek, že za předsednictvo synodu nedoporučuje čtení těchto dopisů. Nejsou to pozdravy. Nečlenové synodu nemohou se synodu účastnit tím, že budou zasílat synodu dopisy. To by byl právní precedens pro ostatní. Pokud se týká dopisu b.Kocába, jsou v něm věci, které už byly v podstatě vyjádřeny v předcházejících diskusních příspěvcích. S dopisem b.M.Rejchrtu je to jiné. Tam je hlavním tématem událost v Libštátě a je nebezpečí, aby jednostranným pohledem nebylo v této záležitosti komplikováno jednání synodní rady. Hlasováním nebyla návrhu na čtení dopisu přiznána pilnost.

MUDr. V.Dědek: nechť v této záležitosti rozhodne předsednictvo synodu, kterému dať volbou synod plnou důvěru. V tomto směru podává návrh, který je k zápisu přiložen. /Příloha V/7/

Hlasování: 56 hlasů pro návrh, aby rozhodlo předsednictvo synodu. Předsednictvo synodu oznámilo, že má o této záležitosti rozhodne po krátké poradě. Krátká přestávka.

Usnesení předsednictva: Přečíst část dopisu b.far.Kocába. Zmíněnou část přečetl b.MVDr Petr Růžička.

/Příloha V/8/

V jednání se synod vrátil k projednávání návrhu č.20. Mělo být hlasováno nejprve o návrhu b.Pistora. - /Příloha V/9/

Ing. Ilja Herold však chtěl diskutovat nejprve o právním výkladu JUDra Pavla Šimka. Krátká diskuse o pořadu návrhů, o čem vlastně hlasovat, co je v návrzích styčné a co ne. Na konec na podkladě pozměnovacího návrhu b.Pistora byl upraven návrh b.Herolda. Nové přepracované znění jeho návrhu přečteno a dáno k hlasování. Text tohoto pozměněného návrhu zní takto:

"Synod vykládá příslušné články církevního zřízení a volebních řádů tak, že kazatelé mimo činnou službu mají stejná práva a stejné povinnosti jako laičtí členové církve s výjimkou volitelnosti do vyšších správních orgánů. Synod pro-
sí duchovní bez státního souhlasu k výkonu duchovenské funkce, aby nepřijímali v církvi žádné vyšší mandáty až do konečného vyřešení jejich případu."

Výsledek hlasování: 74 hlasů pro návrh, 22 hlasů proti, 2 lístky prádné, 1 člen synodu nepřítomen.

Jednání řídí dál sen. Miroslav Brož. Přikročeno k projednání návrhu č. 22. - Návrh přijat aklamací většinou.

Návrh č. 22: Synodní senior dr. Kejř připomíná, že synodní rada toliko doporučila seniorům, aby faráři bez souhlasu nebyli zváni, nikoli že by rozhodla. Na návrh faráře E. Humla přejít k jednacímu pořádku aklamací návrh přijat.

Přikročeno k projednávání návrhu poličského seniorátu, který technickým nedopatřením kanceláře synodní rady nebyl uveden v tisku synodu č. 13 pod bodem č. 21: Znění tohoto návrhu se přiložá. /Příloha V/10/

Emmanuel Huml navrhl přejít přes návrh k dalšímu jednacímu pořádku. Rozhodnutí mělo přinést hlasování. Pro přejít k dalšímu pořádku bylo 36 hlasů, proti 37 hlasů. Far. Huml vyznítl pochybnost o správném sčítání hlasů při hlasování. Předsednictvo rozhodlo o novém hlasování. Výsledek: 40 hlasů pro, 41 hlas proti.

Po kratší diskusi kam má být návrh zpracován, vzal poličský seniorát svůj návrh zpět. Se. Dal. Molnár podává samostatný návrh. Viz příloha V/11 V dalším se rozvinula znovu diskuse, která se tématicky stále točila kolem návrhu poděbradského seniorátu /tisk 13, návrh č. 22/. Na návrh seniora M. Brože, který řídil jednání synodu, přešlo shromáždění k jednacímu řádu.

TISK SYNODU č. 410

Zprávu komise k tomuto materiálu uvedl farář Cyril Horák a připomněl, že pozornost tomuto tématu věnovaná byla neobyčejná. Požádal, aby diskusní příspěvky k tomuto tématu byly podány do 13. ledna 1976. J. Michalová přednesla návrh usnesení.

Far. J. B. Sourek navrhuje, aby byl tento materiál zpracován jako oficiální dokument. Podle vysvětlení autorů však jde o studijní materiál a o materiál pracovní. Závěrečný návrh komise k otázkám tohoto hlavního tématu synodu obsahu o 10 bodů.

/Příloha V/12/

Přítomní většinou projevem hlasováním aklamací vyjádřili se závěrem obsaženým v 10 bodech svůj souhlas.

Po té byly předloženy dva návrhy k tématu rodina a manželství, a to od doc. dr. Milana Opočenského. /Přílohy V/13-V/14/

V krátké diskusi bylo připomenuto, že podle našeho církevního zřízení mají ženy stejné práva jako muži a je na sborech a ostatních církevních orgánech, aby jejich práv a možností používaly. Na to ostrá reakce E. Humla a dr. F. Škarvana: "Je ostuda synodu v roce žen tuto záležitost smést se stolu." Vlad. Kučera navrhuje přejít k dalšímu pořádku. Hlasováno, avšak Jan Lukáš vznesl námitky proti správnosti hlasování. Proto hlasování opakováno. Výsledek: 41 pro přechod k dalšímu pořádku, 40 proti, 9 se hlasování zdrželo.

Přistoupeno k návrhu b.J.B.Šourka, v němž se jedná o otázkách plánovaného rodičovství a předmanželského styku. /Příl.V/15/. Hlasováním rozhodnuto přejít k dalšímu pořádku /62 hlasů/

Ing.Jan Litomiský se vrací dotazem k poličskému návrhu /č.21/ s pochybností, zdali jsou synodálníové oprávněni vzít zpět návrh seniorátu. Konstatováno, že členové poličského seniorátu se šli o věci poradit. Z

Zatím probírány další návrhy dle Tisku synodu č.13. č.8 a 26. Farář Cyril Horák navrhuje sloučit oba návrhy a doplnit návrhem synodní rady. Po krátké výměně názorů vypracováno nové znění, a to tak, že platí celé znění seniorátu jihočeského /č.8/ a dále poslední dvě věty návrhu brněnského sen. /č.26/ a poslední věta návrhu synodní rady. Takto ~~přím~~ upravený návrh byl přijat aklamací většinou hlasů. 1 hlas byl proti.

Přikročeno k projednávání návrhů č.2, 3, 4, 24/týkají se církevního zřízení/.

Nejprve hlasováno o návrhu č.2 - aklamací většina byla pro přijetí návrhu, 12 hlasů proti.

Poměrem
K návrhu č.3 bylo nejprve hlasováno, zda se nemá přejít k dalšímu jednacímu pořádku. Většinou 43 proti 38 hlasům byl návrh k přejetí jdnacímu pořádku zamítnut. Far.Pavel Pellar na vyslovené námítky uvádí, že je možno návrh rozdělit na dvě části. tj. část, která by pojednávala o šestiletém volebním období církevních pracovníků, a druhá část by se zabývala otázkou, zda se synod má dokonat po dvou nebo po třech letech. Jan Čapek připomíná, že synod by si přál rozpravu k tomuto tématu. Většina vyjádřená aklamací však byla proti, takže rozprava odpadla. Hlasováno nejprve o první části far.Pellarem navrhovaného znění, totiž obnovit šestileté období na všech stupních. Hlasováním: 46 hlasů pro, 39 proti.

Následuje výklad dr.Šimka k otázce, zda pro takové rozhodnutí není potřebí nadpoloviční většiny. Konstatováno, že stačí prostá většina, protože se v tomto případě nejedná o usnesení, ale pouhé doporučení podle komentáře synodní rady k tomuto bodu.

Protože vznikla časová tíseň navrhl synodní senior dr V.Kejř konat téhož dne ještě 6.zasedání synodu. Aklamací byl návrh zamítnut.

Po kratší diskusi přijat návrh b.far.J.B.Šourka, že bez ohledu na jednání bude synod zakončen ve 13,30 hod.

Projednává se 2.část návrhu č.3 podle návrhu P.Pellara. S návrhem vyjádřilo souhlas 46 přítomných, proti 36.

Jednání o návrhu č.4: V připomínce doporučeno přijmout uvedený návrh synodní rady. Hlasováním přijato většinou /aklamací/. Právě tak přijat většinou aklamací návrh č.24.

Synod se vrací k jednání o návrhu č.21 poličského seniorátu Mluvčí seniorátu b.far.Plecháček oznámil, že seniorát bere zpět jenom první část svého původního návrhu. O zbývajících druhé části se má rozhodnout hlasovacími lístky.

Hlasováním přijat pozměněný text návrhu č.21. /94 hlasů pro/
/Příloha V/16/

Přistoupeno k projednávání návrhu č.12 : K tomu předkládá b.Vl.Chadim posměnovací návrh se čtyřmi body, který nebyl přijat. /Příloha V/17/

Přijat byl komentář synodní rady.

K návrhu č.16 předkládá doplňovací návrh b.far.Mil.Běťák. /Příloha V/18/

Je to návrh doplňovací. Byl přijat Řeči hospodářem i do -
plňovací návrh.

Návrhy č.13. 14

K tomuto tématu vyslehl synod posměnovací návrh b.Soběslavského a b.Bašuse a po diskusi a textové úpravě nový návrh přijalo většinou hlasů.

/Předsednictvo nepředalo zapisovatelům nové znění tohoto posměněného návrhu./

Protože synodní rada svůj č.15 návrh míní toliko jako výzvu, byl zmíněný návrh přijat většinou hlasů.

Na návrh b.Vl.Chadima by bylo dobře zrušit usnesení XVII.synodu o dalším nezvyšování repartie. B.senior r.J.Hlaváč vyžaduje k tomuto bodu rozpravu. V rozhovoru konstatováno, že další rozprava je bezpředmětná, protože o výši repartie rozhoduje synodní zastupitelstvo.

Předkládá návrh /příloha V/19/. K tomu znovu připomenuto, že synod nemůže určovat zvýšení repartie v určité výši, protože o výši může rozhodnout toliko usnesení synodního zastupitelstva. Odhlasováno většinou, evšem zkráceně znění.

Synod se vrací k návrhu b.Dalibora Molnára /viz příloha V/11/ týkajícímu se předejití dalším nedorozuměním a zásahům do života církve ze strany státní správy. O formulovaném návrhu b.Molnára, podepsaném řadou synodů, bylo hlasováno. Návrh přijat 59 hlasy, proti 21 hlas. 3 lístky prázdné. Zjištěno 16 absencí.

B.Pavel Tůma předkládá ještě návrh pozdrevu bratřím farářům, kteří jsou mimo činnou službu. /Příloha V/20/.

Návrh b.Tůmy byl přijat většinou aklamací.

Dr Jaro Krivohlavý předkládá synodu návrh pro závěrečné usnesení, totiž aby se vypracovala podkladová studie pro příští synod na téma "V čem je církev nezastupitelná". /Příloha V/21/

Návrh přijat.
Dalibor Molnár navrhuje rozšířit toto téma jako návrh na téma příštího synodu.

Jan Čapek předkládá ještě návrh, aby téma synodu bylo určeno momentální situací v církvi. Přesné znění návrhu viz příloha. Návrh přijat aklamací většinou přítomných. /Příloha V/22/

Návrh ing.Mir.Žďárka, že synod trvá na tom, že se nebude oddělovat od bratří mimo službu a odmítne dělení církve na skupiny, nebyl přijat a aklamací rozhodnuto, aby se přěšlo k dalšímu jednacímu pořádku.

Posledním bodem jednacího pořádku tohoto zasedání byl projev synodního seniora, který poděkoval jmenovitě všem těm, kteří se na práci a přípravě synodu podíleli. Poukazem k příkladu Ježíše Krista, který ve své velekněžské modlitbě posvěcuje sebe samého za lkající stvoření a skládal sám do našeho světa sloby nejvyšší poklady lásky, jednání celého synodu synod-

ní senior uzavřel modlitbou.

Shromáždění zazpívalo na závěr píseň 250 "Ó králi věků důstojný", po které synodní senior dr V.Kejř udělil přítomným požehnání.

Zapsali:

Renatus Schiller

Renatus Schiller

Zápis ověřen a s přiloženými dodatky schválen 2.1.1976.

Josef Kočvara

Josef Kočvara

Poznámka ing. Herolda:

Na str. V/6, kde se jedná o příloze V/19, je připomínka zřejmě nesprávně citována, protože věcně je nesprávná. Synod o tom n e m u s í rozhodovat, protože s t a č í rozhodnutí synodního zastupitelstva.

Zápis V. zasedání ověřili bratři ing. I. Herold, B. Otrísal a K. Palásek.

Protokoly 19. synodu podepisují s vyhradami:

1. Usnesení č. 26 neodpovídá literě i duchu církv. zřízení, Jednacího a volebního řádu.
2. Pilný návrh - usnesení č. 14 - byl předložen opožděně a předsednictvem již neměl být předložen k hlasování /viz. čl. 8, odst. 1. JVR/.

Josef Kočvara

předseda synodu

Přílohy k zápisu 5. zasedání

Příloha č.1

Pozdrav XIX.synodu sborům - rozmnoženo a otištěno v Českém bratru.

Příloha č.2

N á v r h:

Synod trvá na důrazu posledního XVIII.synodu, že přes rozdílnost názorů a důrazů se církev od nikoho ze svých řad nedistancuje a odmítá dělení církve na skupiny.

Příloha č.3a:

N á v r h:

Synod vykládá příslušné články církevního zřízení tak, že duchovní bez státního souhlasu k výkonu duchovenské funkce mají stejná práva a stejné povinnosti jako ostatní členové církve.

Synod prosí duchovní bez státního souhlasu k výkonu duchovenské funkce, aby nepřijímali v církvi žádné vyšší funkce ani mandáty až do konečného vyřešení svého případu.

Příloha 3b:

Pozměňovací návrh:

Synod vykládá příslušné články církevního zřízení a volebního řádu tak, že kazatelé mimo činnou službu mají stejná práva a stejné povinnosti jako laičtí členové církve s výjimkou volitelnosti do vyšších správních orgánů-

Synod prosí duchovní bez státního souhlasu k výkonu duchovenské funkce, aby nepřijímali v církvi žádné vyšší mandáty až do konečného vyřešení jejich případu.

Příloha č. 4:

N á v r h:

Kazatelé, zbavení státního souhlasu pro určitý sbor anebo pro celou církev, jsou pokládáni pouze za řádné presbytery. Mají-li nadále dekret volitelnosti a budou-li zvoleni v některém sboru za samostatné správce, ztrácejí práva a povinnosti vyplývající z funkce presbytera.

Příloha č. 5:

N á v r h :

Synod uznává závažnost otázky právního postavení bratří duchovních bez státního souhlasu. Uznává i teologickou, právní i sociální komplikovanost této otázky pro církevní život.

Svěřuje proto synodní radě, aby za účasti příslušných poradních odborů usilovala o ujasnění a vyhovující vyřešení této otázky.

Příloha č. 6:

N á v r h :

Synod souhlasí s vyjádřením PO teologického o smyslu ordinace, jak je vyjádřeno v čl. 4, 1-2: "O udělení k službě jde při ordinaci mluvit pouze v praktickém smyslu. Nelze mluvit o oddělení ve smyslu posvátném. Ordinovaný není knězem zvláštní měrou, vynykající se obecnému kněžství všech Kristových učedníků."

Ordinovaný může být pověřen v církvi různými úkoly. Jestliže se stane nositelem farářského úřadu, má práva a povinnosti vyplývající z tohoto úřadu. Jestliže ordinovaný není nositelem farářského úřadu, má práva a povinnosti každého člena církve.

Příloha č. 7:

N á v r h:

Ať je dopis /dopisy/ čten, jestliže to předsednictvo synodu uznává za vhodné a potřebné. Ať nejsou čteny /čten/, jestliže předsednictvo soudí, že je to nežádoucí.

Příloha č.8:

Dopis ing.A.Kocába synodu.

Obracím se na Vás s prosbou rostoucí z veliké starosti o svědeckou ryzost naší církve. Jsme svědky toho, že nevládne jednomyslnost v otázce, jaké je církevně-právní postavení duchovních, kteří tč. pro ztrátu státního souhlasu nemohou vykonávat duchovenskou činnost jako své jediné životní povolání /c.zř. §10, odst.1/. V této otázce razí synodní rada českobratrské církve evangelické zásadu, že duchovní, který ztratil státní souhlas, nemůže nejen vykonávat plnou duchovenskou činnost ve sboru, ve kterém byl zvolen a ustanoven, ale nesmí být volen ani za poslance na konvent či synod, ani do odpovídajících správních orgánů /sen.výbor, syn.rada/. Je-li však se dle mínění synodní rady duchovní ani po ztrátě státního souhlasu nestává laikem, protože je volitelným na jiném sboru jako duchovní, nemůže být volen do výše zmíněných shromáždění a správních orgánů ani jako presbyter. Tedy je zbavován svých práv jak na půdě seniorátní, tak i na půdě povšechné církve. K tomu přistupuje ještě i "doporučení" synodní rady seniorům, aby užili svých seniorských práv a nedovolili přístup těmto duchovním na pastorální konference.

Toto uvažování roste, vycházíme-li ovšem z předpokladu, že se to vše neděje na nátlak zvenců, z nesprávného dělení členů církve na duchovní a laiky. Církevní zřízení takové dělení nezná. Dělí členy církve na členy a presbytery /starší/. Dle tohoto c.zřízení je kazatel z povolání jen a jen ordinovaným s t a r š í m . Ordinační a úřad staršího dohromady tvoří církevně-právní základnu pro ordinovaného kazatele. Tím nikterak nepomím otázku potřebného teologického vzdělání, udělení předb.stát.souhlasu atd. Odpadne-li tedy možnost ordinaci realizovat v plné duchovenské činnosti na konkrétním sboru pro překážku odnětí st.souhlasu, zůstává tato činnost jakoby v klidu, ale plně trvá složka presbyterní a to v plném rozsahu, tj. se všemi povinnostmi a právy.

Ve výše zmíněném výkladu synodní rady a v praxi, která se začala mezi oběma synody prosazovat, jsou ve velkém rozsahu oklešťována presbyterní práva kazatelů, kteří tč. jsou bez státního souhlasu.

Příloha č.8: pokračování

Tato menšina, byť i početně malá, je citelně poškozena ve svých právech zaručených platným církevním zřízením a postupně vytlačována ze seniorátní a povšechně církevní oblasti. Stává se diskriminovanou částí církve a je zbavována na seniorátní a synodní úrovni nejen možnosti spolurozhodovat o správě církve, ale mít dokonce i obecnství se svými spolubratry. Tato zarážející skutečnost je v rozporu, zvláště pak v otázce obecnství, jak s duchem biblického svědectví a odkazem reformace, tak i duchem a literou platného církevního zřízení naší církve.

Proto se na vás vážení členové XIX.synodu obracím s prosbou, abyste nepřijímali výklad synodní rady k této otázce, abyste nedovolili, aby se v započaté praxi pokračovalo, ale ani nepřipustili, aby toto pojetí ~~bylo jen dočasně~~ bylo aplikováno. Prosím vás, abyste ku prospěchu celé církve ^{znovu} potvrdili presbyterní práva i povinnosti i kazatelů tč. bez st.souhlasu v plném rozsahu a zrušili "doporučení" synodní rady ve věci pastorálních konferencí.

Přijetím koncepce synodní rady v této otázce, pokračováním v započaté praxi by došlo k nebezpečnému průlomů a vpádu nebiblického myšlení a jednání do naší církve a svým svědeckým dopadem by ubralo podstatnou část věrohodnosti naší křesťanské existenci. Navazovali bychom tím na neblahá období v dějinách křesťanstva, o kterých jsme se domnívali, že je máme definitivně za sebou.

Mám pevnou naději, vážení členové synodu, že tomuto pokušení budete čelit v moci Ducha svatého. K tomu vám sám Bůh všemohoucí dávej sílu a odvahu.

Příloha č. 9:**N á v r h :**

Duchovní mimo službu může být kooptován do staršovstva a může být delegátem na konventu nebo synodu.

Příloha č.10:

N á v r h č 21 ze seniorátů:

Nechť synod zapracuje do závěrečného usnesení odstavec, v němž by se obrátil do řad církve se zvláště naléhavou výzvou zůstat věrnými vyznavači Pána Ježíše Krista i v podmínkách diskriminace věřících.

K představitelům státní správy nechť se synod obrátí s prosbou, aby uvážili, že jakákoli forma diskriminace poškozuje celou společnost a je v rozporu se závěry helsinské konference.

/Poličský seniorát/

Komentář synodní rady

Synodní rada soudí, že naléhavá výzva k věrnosti Pánu Ježíši Kristu v každé situaci je důležitým důrazem a pojímá tuto myšlenku do návrhu dopisu sborům.

K druhému odstavci návrhu připomíná, že je třeba případy nesprávných postupů projednávat konkrétně. Synodní rada sama, pokud o to byla požádána, takové případy předkládala představitelům státní správy a byla ujištěna, že bude zjednána náprava. Zástupci církve také vyjádřili a vyjadřují i v předložených synodních dokumentech radost nad tím, že náš stát znovu potvrdil přijetím helsinské Charty mírového soužití a spolupráce v Evropě své rozhodnutí stát na principu svobody svědomí a vyznání.

Příloha č.11

N á v r h :

Synod se obrací s prosbou na představitele státní správy, aby spolu se synodní radou hledali způsoby a cesty, jimiž by bylo možno předejít dalším případům odnětí státního souhlasu našim duchovním. Je to tak těžký zásah do života věřícího člověka, že se neobejde bez bolestných celoživotních krizí, že my, jejich spolubratři, nemůžeme zůstat k takovým případům lhostejní.

Synod dále prosí představitele státní správy, aby těm bratřím, kterým byl státní souhlas odebrán, dali znovu možnost jako duchovním působit.

Příloha č. 11: pokračování

Bratry faráře pak, kterým byl státní souhlas odebrán, synod prosí, aby s porozuměním přijímali snahy synodní rady nalézt v jejich případech řešení aspoň oboustranně přijatelného kompromisu, zejména pak, aby se nezdráhali přejít na jiný sbor. O stejné pochopení prosí synod také staršovstva postižených sborů.

Příloha č. 12:

N á v r h komise k otázkám hlavního tématu synodu

- I. 1. Synod vyslovuje svůj upřímný dík za dobrou práci komise pro otázky manželství a rodiny. Vítá elaborát o rodině jako dobrý a podnětný studijní materiál a příspěvek naší církve k ozdravení rodiny v naší společnosti.
2. Výsledky dotazníku, zápis o diskusi na synodu a případné další připomínky ať jsou dány komisi do 15.1. k dispozici.
3. Synod doporučuje komisi, aby tyto připomínky zpracovala podle vlastního uvážení do výsledné formy elaborátu.
4. Synod doporučuje synodní radě, aby dosavadní znění elaborátu zaslala všem sborům.
- II. 5. Synod doporučuje synodní radě, aby doplněné znění bylo dáno k dispozici členům církve nejlépe jako dvojčíslo Českého bratra.
6. Komise ať se pokusí uveřejnit nejlepší diskusní příspěvky a připomínky v našem tisku.
7. Synod doporučuje všem sborům a seniorátům, aby se podrobně touto problematikou zabývaly.
8. Poradní odbory synodní rady ať vypracují metodické pokyny, jak zaměřit práci ve sborech a seniorátech k otázkám manželství a rodiny /kázání, biblické hodiny všech typů, staršovstva, sborové dny, seniorátní presbyterní konference apod./
9. Synod doporučuje synodní radě vydat ve Sbírce kázání cyklus o manželství a rodině.
10. Synodní rada ať jedná s Komenského bohosloveckou fakultou o možnosti vydat překlad Barthovy Dogmatiky III/4 - statí o manželství ve formě skript.

Příloha č. 13

N á v r h :

Synod se usnásí doporučit synodní radě, aby znovu jmenovala a obnovila práci komise v rámci poradního odboru pro křesťanskou službu, jež by studovala postavení a službu žen v církvi a jež by sledovala ekumenickou diskusi v této otázce.

Příloha č. 14

N á v r h :

Synod se usnásí doporučit sborům, aby přezkoumaly, zda práva našich sester, která jim poskytuje církevní zřízení a církevní řády, jsou také prakticky uplatňována /např. delegace na konventy a synody/. Každý seniorát by měl vyslat na XX.synod podle možnosti alespoň 1 sestru /z řad kazatelek nebo presbyterek/.

Příloha č. 15

N á v r h :

Synod se usnásí, aby do příštího synodu byl vypracován konsensus církve k otázkám plánovaného rodičovství a předmanželského sexuálního styku.

Příloha č. 16

a/ Protože v závěrečném prohlášení synodu jsou zmíněny naléhavé výzvy k věrnosti a vyznavačství Pána Ježíše Krista, stahují zástupci poličského seniorátu zpět ~~xxx~~ prvou část návrhu.

b/ K představitelům státní správy nechť se synod obrátí s prosbou, aby uvážili, že jakákoli forma diskriminace poškozuje celou společnost a je v rozporu se závěry helsinské konference.

Příloha č. 17

N á v r h k řádu hospodaření církevních sborů:

čl.7/h

Synod ukládá seniorátním výborům, aby se ve zvýšené míře podílely na řízení a provádění investičních a údržbových akcích při správě církevních nemovitostí.

K tomu účelu nechť utvoří jeden společný hosp., stavební, Jer.jednoty nebo více por.odrgánů samostatných, jež se společně budou podílet na řízení a provádění uvedených prací. Do činnosti těchto poradních orgánů náleží:

- a/ posouzení požadavků sborů k povolení investičních neb údržbových záměrů
- b/ vypracování dobrozdání a to jak z hlediska hospodárného využití objektu pro církevní účely, technickou a estetickou stránku uvažované akce i její finanční zajištění. Sen.výbor pro posouzení těchto dobrozdání je předloží příslušným orgánům.
- c/ účast při stavebním dozoru sborových k akcí
- d/ iniciativně pomáhat sborům k provádění nutných oprav, jestliže se sami pro jejich provedení nerozhodnou.

Příloha č. 18

viz příloha č. 3 k zápisu 3.zasedání

Příloha č. 19

N á v r h :

Synod se usnáší na zvýšení repartic. O výši repartic se rozhodne usnesením syn.zastupitelstva.

Příloha č. 20

N á v r h :

Synod pozdravuje ordinované členy církve, kteří pro vnější překážky nemohou vykonávat úřad kazatele. Očekáváme od nich, že pomohou církvi v jejím svědeckém a misijním díle svými duchovními dary a zkušenostmi.

Příloha č. 20 pokračování

Vyzývá sbory c-írkve, aby je a jejich rodiny zahrnula do přímluvných modliteb a péče.

Příloha č. 21

N á v r h :

Synod pověřuje synodní radu, případně příslušný poradní odbor, aby vypracovala pro XX.synod podkladovou studii k problematice základní otázky církve, tj. v čem je církev nezastupitelná.

Příloha č. 22

N á v r h :

Synod pověřuje synodní radu a syn.zastupitelstvo, aby stanovily téma XX.synodu, které bude za dva roky aktuální.

Str. 1: Far. J.B.Šourek: Za větu "A na synodu záleží, zdali a který z nich přijme" vsunout: Církevní zřízení zná dvě možnosti aktivního podílu na životě církve: 1.úřad kazatele, 2. práci těch, kteří to nemají za jediné zaměstnání. Nedomnívá se, že by se měli vzdát ordinace ti, kteří ztratili souhlas. Ostatně tu jde také o práci farářů-důchodců.

Ing.I.Herold: První polovinu záznamu přeformulovat: Uvažme, v jaké jsme situaci: Několik bratří ztratilo státní souhlas, a my se nyní bojíme, že se zadními vrátky vrátí zpět k církevní práci. Máme strach z rozruchu, který tím vznikne. Musíme umět jasně říci, že neexistuje nějaké členství v církvi. Proto ti bratří mají stejná práva jako ostatní členové. Co však s tím strachem?.....

J.A.Dvořáček: za slova "abychom z tohoto zakrnění vyšli" vsunout: Co kdyby ti bratří vzali do svého životního plánování, že přispějí k rozvinutí této zakrnělé složky církevního života, zásady všeobecného kněžství? Cožpak neexistuje minister Verbi bez portefeuille? Je třeba podtrhnout Ježíšovu cestu: Nebyl nikým zvolen, nebyl na systemizovaném místě, neměl úřad, přijal povolání a poslání od Otce. Tuto novou cestu je třeba cílevědomě promýšlet. I postižení bratří mohou.....

D.Molnár: Přidat: Přijmeme to, co synodní rada v té věci udělala. Soustředme se na to, aby tento stav byl opravdu přechodný.

Dr.P.Šimek: Přidat: Můžeme na ně jen apelovat ve smyslu příspěvku br. Herolda, aby nepřijímali vyšší funkce do té doby, než se jejich věc vyřeší. - Větu "Je zde i otázka důchodců..." opravit takto: Je zde i otázka důchodců, kteří nezůstávají samozřejmě členy staršovstva, mohou však být koptováni.

Str. 4: Návrh č. 22:

Za větu "Synodní senior Dr.Kejř připomíná....." veunout:

Ing.I.Herold: Patorální konference nejsou určeny laickým členům církve, proto laici nemají právo účasti. Na druhé straně vzdělavatelná shromáždění jsou přístupná všem členům církve.

Dr.F.Škarvan: Pastorální konference jsou veřejná shromáždění.

E.Huml navrhl přejít k dennímu pořádku, což bylo aklaací přijato většinou.

Návrh č. 21: Po kratší diskusi, kam má být návrh zapracován - zúčastnili se jí Dr.F.Škarvan, Ing.I.Herold, J.A.Dvořáček, M.Plecháček, Dr.V.Kejř a Dr.P.Šimek - vzal poličský seniorát svůj návrh zpět.

TISK SYNODU č. 4 - má být správně č. 10.

Ke zprávě C.Horáka přidat: Připomínky pozdější by mohly být zpracovány ve formě časopiseckých příspěvků.

Zápis o jednání o návrzích doc. Dr.M.Opočenského má znít takto:

Byly předloženy 2 návrhy o účasti žen na práci v církvi, které vyplynuly z jednání o elaborátu "Křesťanská manželství a rodiny v dnešní době". Jejich znění: Přílohy V/13 a V/14.

První z nich, návrh na zřízení odboru žen při synodní radě, nebyl synodem přijat.

Druhý, o zastoupení sester na synodu, prošel dvojím hlasováním. Nejprve se V.Kučera dal návrh, aby se přešlo k dennímu pořádku. Tento návrh byl přijat 44 hlasy, 36 hlasovalo proti.

Nato E.Huml vyslovil lítost nad tím, že tak důležitý návrh byl elegantně shozen pod stůl. Dr.F.Škarvan prohlásil, že je to ostuda synodu, že tyto návrhy nebyly přijaty. J.Lukáš vyslovil pochybnost o správnosti hlasování. Dr.J.Huml: Mezi hlasováním a vyslovením pochybnosti bylo proneseno několik příspěvků, takže nové hlasování tím bude ovlivněno. Nedělejme ze synodu frašku! - Výsledek opakovaného hlasování: 41 pro přechod k dennímu pořádku, 40 proti, 9 se hlasování zdrželo. - Po skončeném hlasování vysvětlil první poradce synodu Dr.P.Šimek: Když sčítali skrutátoři při prvním hlasování, nemohla pochybnost vzniknout.

Str. 5: Tisk synodu č. 13, návrhy č. 8 a 26:

Farář C.Horák připomíná, že navrhovatelům jde také o jednotnost evidence. Další zřetel je pastorační. Navrhuje sestavit znění takto: 1.polovina jihočeského návrhu + 2.věta z brněnského návrhu. - Dr.V.Kejř vítá připomínky C.Horáka. Každým rokem odpisujeme 3.500 členů. - M.Brož navrhuje, aby z návrhu synodní rady byla vzata věta "Synod ukládá všem seniorátním výborům...." - Konečné znění návrhu: Synod ukládá všem staršovstvům, aby do XX.synodu 1977 se postarala o vypracování nových sborových kartoték. Nechť je to spojeno s pastoračními návštěvami a pohovory. Při nich ať je věnována péče o členy přistěhované a jejich příbuzné, kteří vypadli z evidence. Každé zjištění nechť je oznámeno sborům nového bydliště /i dodatečně/. Synod ukládá všem seniorátním výborům, aby dohlédly na plnění tohoto usnesení a podaly o tom před XX.synodem zprávu synodní radě. - Takto upravený návrh byl přijat aklamací většinou hlasů, 1 hlas byl proti.

K návrhu č. 3: Uprostřed odstavečku "Jan Čapek připomíná.." přesněji: Jan Čapek dává návrh na rozpravu. Dr.J.Křivohlavý dává návrh na ukončení rozpravy. Většinou hlasů přijat návrh Dr.J.Křivohlavého.

2.odstaveček přesněji: M.Rozbořil vyslovil pochybnost o tom, zda při návrzích, které se týkají církevního zřízení, stačí prostá většina. Nato Dr.P.Šimek vysvětlil, že stačí prostá většina, protože se v tomto případě nejedná

Zcela dole: Hlasováním přijat pozměněný návrh č. 21: 54 hlasy pro, 20 proti

Str. 6: K návrhu č. 16: Přidat: Byl přijat většinou hlasů.

Návrhy č. 13 a 14: Jako nový návrh bylo přijato to, co navrhuje synodní rada ve svém komentáři, avšak zakončení bylo takto upraveno: opravy sborových budov, které nejsou bezpodmínečně nutné pro chod sborového života, leč by tuto pomoc doporučil seniorátní výbor příslušného seniorátu.

Návrh č. 15: Po jeho odhlasování podal sen. Dr.J.Hlaváč návrh: Poněvadž synodní rada už nemá z čeho poskytovat půjčky, nechť synod odhlasuje zvýšení repartic. V.Chadim podává návrh na zrušení usnesení XVII.synodu, aby repartice nebyly zvyšovány. Dr.P.Šimek; že by bylo lepší nerušit usnesení synodu, ale formulovat věc kladně. M.Lešíkar navrhl svěřit jarnímu synodnímu zastupitelstvu otázku zvýšení repartic. Tento synod však nechť se usnese na zvýšení repartic. Návrh byl přijat 36 hlasy, 33 bylo proti.

Návrh D.Molnára V/11: Nejprve bylo hlasováno pro přijetí návrhu jako pilného: 55 hlasů bylo pro.

Před poslední odstavec vsunout: J.B.Šourek navrhuje, aby v poselství příštího synodu sborům bylo obsaženo to, o čem se na synodu jednalo. Ing.E.Falátek navrhl, aby se přešlo k dennímu pořádku, což bylo většinou přijato.

P O Z D R A V X I X . S Y N O D U S B O R U M
 - - - - -

Milí bratři a sestry,

ve dnech 20. - 22. listopadu 1975 jsme se shromáždili v Praze k XIX. synodu českobratrské církve evangelické. Scházíme se ve třicátém roce od konce druhé světové války a osvobození naší vlasti z jařmu fašismu, scházíme se krátce po helsinské konferenci. Tyto události, na sebe navazující, ukazují, jak dlouhá, obtížná, a přece ne marná je cesta k míru a spolupráci. Upřímně podporujeme myšlenku mírového soužití různých společenských soustav, uvolnění napětí v mezinárodních vztazích, vzájemně prospěšné ekonomické spolupráce, nezadatelnosti lidských práv, včetně svobody svědomí a náboženského vyznání, vědecké i kulturní spolupráce, jak je proklamovala deklarace na helsinské konferenci přijatá.

Máme v živé paměti veliké oběti vítězných armád, zvláště Rudé armády, nezapomínáme na prolitou krev a těžká utrpení tisíců bezbranných a bezmocných. K tomu nás zavazuje víra v Ježíše Krista, vykupitele ze všech béd, a mocného přímluvce všech lidí a národů. Víra v něho je skryše i zbraň. To jsme znovu společně prožívali, radujíce se z toho, že se k němu smíme hlásit a žít v popolitosti jeho lidu.

Základním úkolem církve a každého jejího člena je zvěstování evangelia slovy i beze slov. Ve vděčnosti a v důvěře v tohoto Pána, v jehož rukou je i naše církev, jsme se zamýšleli nad jejím stavem i posláním v současné době a připomínali jsme si, jakým přínosem jsme povinni společnosti a svému národu.

Stojíce jako křesťané na půdě státu budujícího socialismus, vážíme si výsledků, kterých dosáhla naše společnost v různých oblastech života, přispívající aktivně svou prací na polích, v dílnách, v kancelářích i na úseku vědy a tech-

niky, jsme si znovu a ještě zřetelněji než kdykoli dříve vědomi toho, že právě víra v Ježíše Krista a jeho proměňující pravdu dává hluboký smysl lidskému životu.

Na synodu jsme se společně zamýšleli nad životem v našich rodinách. Křesťanská manželství a křesťanské domovy jsou vzácný Boží dar. V minulosti jsme nevěnovali dost času rozhovorům o podstatných rysech rodinných vztahů, jak je můžeme vyposlechnout z Písma svatého. Tyto svazky jsou jedinečnou příležitostí k nesobecké lásce, která je odpovědí na lásku Boží, jsou místem důvěry, přístavem pokoje a základnou naděje.

Obracíme se na Vás, bratři a sestry, s prosbou, abyste rodinnými pobožnostmi usilovali o tuto náplň a byli svým životním vztahem k církvi příkladem svým dětem a svému okolí dokladem Božího milosrdenství. Vážme si starých rodičů a budme s nimi v trvalém styku. Svě rodiny otevírejte osamoceným a hledajícím.

Na tomto synodu jsme se zabývali i dalšími otázkami života naší církve. Potěšilo nás, že práce na novém zpěvníku byly dokončeny a že vyšly další svazky překladu Starého a Nového zákona. Jsme vděční za větší počet bohoslovců i za jejich vážnější studijní úsilí i zájem o práci v církvi. Ocenili jsme stále vztůstající obětavost našich bratří a sester v příspěvcích a darech pro vlastní sbory i dílo celé církve.

Do dalších dnů, milí bratři a sestry, vyprošujeme radost z víry. Budme věrni Ježíši Kristu, podílejme se na vytváření sborového společenství, a stůjme při svých kazatelích a staršovstvech. Využívejme každé příležitosti ke křesťanskému vzdělávání. Pokládejme celý svůj život za příležitost k lásce a pomoci. Šiřme kolem sebe ovzduší důvěry, pokoje a porozumění. Navštěvujme a povzbuzujme nemocné a osamocené a přinášejme smíření. Pamatujme na Boží měřítko našeho jednání, slov i postojů a skutků, a budme si vědomi Boží odpouštějící lásky, která se k nám sklání v Kristu Ježíši.

Smíme jít do dalších dnů v jistotě, že před námi kráčí Pán a razí nám cestu do budoucnosti dle svého zaslíbení: "Já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa." /Mt. 28,20/

U S N E S E N Í X I X . S Y N O D U

I.

Texty přijaté XIX. synodem

1. Synod přijal text pozdravného dopisu prezidentu republiky dr. Gustávu Husákovi.
Text dopisu byl otištěn v Českém bratru 1976, č.1, str.5.
2. Synod přijal text pozdravného dopisu předsedovi vlády ČSR Josefu Korčákovi.
Text dopisu byl otištěn v Českém bratru 1976, č.1, str.5.
3. Synod přijal text dopisu synodu do sborů nazvaný Pozdrav XIX. synodu sborům."
Text dopisu byl otištěn v Českém bratru 1976, č.1, str.4
4. Synod schvaluje zprávu synodní rady o stavu církv bez připomínek.
5.
 - a. Synod vyslovuje upřímný dík za dobrou práci komisi pro otázky manželství a rodiny. Vítá elaborát o rodině jako dobrý a podnětný studijní materiál a příspěvek naší církve k ozdravení rodiny v naší společnosti.
 - b. Výsledky synodního dotazníku, zápisy o diskusi na synodu a případné další připomínky ~~a~~ jsou dány komisi k dispozici do 15. ledna 1976.
 - c. Synod doporučuje komisi, aby tyto připomínky zpracovala podle vlastního uvážení do výsledné formy el. borátu.
 - d. Synod doporučuje synodní radě, aby dosavadní znění elaborátu zaslala všem sborům.
 - e. Synod doporučuje synodní radě, aby doplněné znění bylo dáno k dispozici členům církve nejlépe jako dvojčíslo Českého bratra.
 - f. Komise ať se pokusí uveřejnit nejlepší diskusní příspěvky a připomínky v našem tisku.
 - g. Synod doporučuje všem sborům a seniorátům, aby se podrobně touto problematikou zabývaly.
 - h. Poradní odbory synodní rady ať vypracují metodické pokyny, jak zaměřit práci ve sborech a seniorátech k otázkám manželství a rodiny /kázání, biblické hodiny všech typů, staršovstva, sborové dny, seniorátní presbyterní konference apod./.
 - ch. Synod doporučuje synodní radě vydat ve Sbírce kázání cyklus o manželství a rodině.
 - i. Synodní rada ať jedná s Komenského fakultou o možnosti vydat překlad Barthovy církevní dogmatiky III/4, stati o manželství.

II.

Život církve, výchova, evangelizace, kazatelé

6. Českobratrská církev evangelická vítá, že komisí Světové rady církví pro víru a řád v Akkré byl přijat ekumenický konsensus ve věci křtu, večeře Páně a ordinace. Synod pověřuje synodní radu, aby rozeslala text tohoto konsensu /nebo aspoň výtah z něho/ do sborů církve. Synod ukládá staršovstvům, aby věnovala tomuto textu náležitou pozornost.
7. Vzhledem k tomu, že na otázku ordinace není jednotný názor ani v naší církvi ani v ekumenických rozhovorech, usnáší se XIX. synod neměnit v přítomnosti dosavadní ordinační řád. Doporučuje však vrátit se k této otázce po projednání ve sborech a seniorátech na některém z příštích synodů, zvláště v souvislosti s jednáním o agendě.
8. Synod opakuje výzvu XVIII. synodu, aby sbory v bohoslužebném životě i jinde v životě sboru podporovaly aktivní účast svých členů, aby při bohoslužbách působili členové sboru svými svědectvími, modlitbami, čtením Písma apod.
9. Synod ukládá synodní radě, aby byl znovu učiněn pokus o sestavení nového katechismu. Nechť je v té věci konsultován poradní odbor teologický a poradní odbor pro nekonfirmované. Katechismus má stručnými, dobře zapamatovatelnými formulacemi vyjádřit nejdůležitější obsah biblické zvěsti s ohledem na situaci církve a křesťana současnosti. Katechismus bude určen pro potřeby konfirmandů i ostatních členů sboru, aby jej bylo možno použít i v bohoslužbě sboru a v rodinách. Příštím synodu nechť je podána zpráva o postupu práce na novém katechismu.
10. Synod naléhavě žádá sbory, aby věnovaly zvýšenou péči křesťanské a biblické výchově dětí, a to jednak péčí o rodiny při křtu, a dále promyšlenou několikaletou předkonfirmační přípravou. Péče budiž věnována i malým skupinám a jednotlivcům.
Synod pověřuje synodní radu, aby svolala skupinu pracovníků doporučených seniorátními poradními odbory pro nekonfirmované, která by stanovila hlavní cíle tohoto systému předkonfirmační přípravy, časové možnosti jeho vytvoření a pokud možno neodkladně na něm zahájila práci.
11. Synod pověřuje synodní radu, aby urychleně vstoupila v jednání s příslušnými úřady a získala povolení pro systematicky zvaného místo tajemníka synodní rady pro evangelizaci.
12. Synod se obrací v souvislosti s vydáváním nového překladu Písma na překladatelské skupiny a děkuje jim za dosavadní obětavou práci. Prosí je, aby pokud možno uzavřely své dílo k výročí Bible kralické v roce 1979.

13. Synod pověřuje synodní radu, aby pro kazatele pořádala celocírkevní teologické kursy a doškolovací teologické semináře.
14. Synod pozdravuje ordinované členy církve, kteří pro vnější překážky nemohou vykonávat úřad kazatele. Očekává od nich, že pomohou církvi v jejím svědeckém a misijním díle svými duchovními dary a zkušenostmi. Vyzývá sbory a církve, aby je a jejich rodiny zahrnuly do přímluvných modliteb a péče.
15. Synod žádá synodní radu, aby pověřila příslušný poradní odbor, aby formuloval možnosti absolventů Komenského fakulty, kterým ještě nebyl udělen státní souhlas, v církevní práci.
16. Synod se obrací na Komenského fakultu se žádostí, aby uvažila možnost otevření přípravy pro ty zájemce o studium teologie, kteří nemají maturitu. Necht fakulta projedná otevření této přípravy s příslušnými úřady.
17. Synod žádá synodní radu, aby pověřila poradní odbor teologický, aby se zabýval otázkou pacifismu a křesťanského přístupu ke službě ve zbraní, a podal o této otázce zprávu příštímu synodu.
18. Synod vybízí synodní radu, aby ve spolupráci s historickou katedrou Komenského fakulty vyhledala skupinu odborníků, která by se vědecky zabývala toleranční a předtoleranční dobou.
19. Synod pověřuje synodní radu, aby zřídila komisi pro mladé církve, která by se zabývala otázkami misie, církvi v rozvojových zemích, problémy těchto zemí a pomocí jim.
20. Synod pověřuje synodní radu, popř. příslušný poradní odbor, aby vypracovala pro XX. synod podkladovou studii k problematice základní otázky církve, tj. "v čem je církev nezastupitelná".

III.

Církev a státní správa

21. Synod se obrací s prosbou na představitele státní správy, aby spolu se synodní radou hledali způsoby a cesty, jimiž by bylo možno předejít dalším případům odnětí státního souhlasu našim duchovním. Je to tak těžký zásah do života věřícího člověka, že se neobejde bez bolestných celoživotních krizí, že my, jejich spolubratři, nemůžeme zůstat k takovým případům lhostejní. Synod dále prosí představitele státní správy, aby těm bratřím, kterým byl státní souhlas odebrán, dali znovu možnost jako duchovní působit. Bratry faráře, kterým byl státní souhlas odebrán, synod prosí, aby s porozuměním přijímali snahu synodní rady nalézt v jejich případech řešení aspoň oboustranně přijatel-

ného kompromisu, zejména, aby se nezdřáhali přejít na jiný sbor.

O stejné pochopení prosí synod také staršovstva postižených sborů.

22. Někteří bratři kazatelé, ztrativší souhlas k výkonu duchovenské služby, už několik let pracují v civilním povolání. Na svých nových pracovištích jsou u svých spolupracovníků oblíbeni a svým odpovědným přístupem k práci a svými pracovními výsledky dokazují svůj kladný postoj k naší společnosti. Synod s uspokojením konstatuje, že synodní rada trvale usiluje o návrat těchto bratří do církevní služby, a žádá ji, aby ve svém dosavadním úsilí pokračovala.
23. Synod pověřuje synodní radu, aby v duchu helsinské konference znovu se zvýšenou péčí a snahou jednala o umožnění brigád a biblických kursů pro mládež naší církve bez omezení věku.
24. Synod žádá synodní radu, aby i nadále intenzivně pokračovala v jednání se státní správou o to, aby i mládež mladší 18ti let se mohla účastnit celocírkevních a seniorátních kursů.
25. Synod se obrací k představitelům státní správy s prosbou, aby uvážili, že jakákoli forma diskriminace poškozuje celou společnost a je v rozporu se závěry helsinské konference.

IV.

Záležitosti správní

26. Synod vykládá příslušné články církevního zřízení a volebního řádu tak, že kazatelé mimo činnou službu mají stejná práva a stejné povinnosti jako laičtí členové církve s výjimkou volitelnosti do vyšších správních orgánů. Synod prosí duchovní bez státního souhlasu k výkonu duchovenské funkce, aby nepřijímali v církvi žádné vyšší mandáty až do konečného vyřešení jejich případu.

/K tomuto usnesení nutno konstatovat: Usnesení podrobil právnímu rozboru PO právní. Konstatoval, že je v základních směrech v rozporu s církevním zřízením a řády. Navrhuje proto, aby se otázkou znovu zabýval příští synod./

27. Paragrafům 23,2b a 24,1 církevního zřízení a čl. 47,5 Řádu o správě církve jest rozuměti v tom smyslu, že při seniorátním zastupitelstvu a při konventu nastupuje na místo nepřítomného kazatele kurátor sboru, resp. v případě jeho zaneprázdnění jiný staršovstvem určený presbyter. Právo sboru vyslat na konvent a na seniorátní zastupitelstvo příslušný počet poslanců není tímto zastupováním nijak dotčeno.

28. Synod ukládá právnímu odboru synodní rady vypracování nového indexu ke všem církevním řádům.
29. K projednání ve staršovstvech a seniorátech nechť jsou předány tyto návrhy na změnu církevního zřízení a řádů:
 - a. Hranice pro pasivní volební právo pro volbu do staršovstva nechť je snížena na 21 let.
 - b. V církvi nechť je obnoveno šestileté volební období na všech stupních.
 - c. Synod nechť se koná v obdobích tříletých.
30. Synod ukládá všem staršovstvům, aby do XX.synodu se postarala o vypracování nových sborových kartoték na jednotlivých formulářích vydaných synodní radou. Kde je to třeba, nechť staršovstva ověří správnost údajů návštěvami v rodinách. Při nich nechť je věnována péče o členy přistěhované a jejich příbuzné, kteří vypadli z evidence. Každé zjištění nechť je oznámeno sborům nového bydliště /i dodatečně/. Synod ukládá všem seniorátním výborům, aby dohlédly na plnění tohoto usnesení a podaly o tom před XX.synodem zprávu synodní radě.

V.

Záležitosti hospodářské

31. Synod přijímá s konečnou platností Řád o hospodaření církevních sborů, a to ve znění, které bylo s předběžnou platností schváleno při zasedání synodního zastupitelstva dne 27.10.1973, pouze s doplňky předloženými na XIV.synodu farářem M.Běťákem.
32. Synod se usnází o zvýšení celocírkevní repartice. O výši repartice bude rozhodnuto usnesením synodního zastupitelstva.
33. Synod vyzývá sbory, aby podle svých možností během let 1975-1977 věnovaly na fond oprav celocírkevních budov částku odpovídající jedné roční repartici.
34. Synod ukládá všem seniorátním výborům, aby dohlédly na to, zda v seniorátech řádně pracují seniorátní poradní odbory stavební, resp. poradní odbory pověřené otázkami stavebními.
35. Synod připomíná výzvu XVIII.synodu, aby jednotlivé sbory usilovaly o případný prodej nepoužívaných či nevyužitých církevních budov, a to ve spolupráci se seniorátním výborem a synodní radou.
Synod ukládá synodní radě a poradnímu odboru Jeronymova jednotě, aby neposkytoval finanční prostředky na opravy sborových budov, které nejsou bezpodmínečně nutné pro chod sborového života, leč by tuto pomoc doporučil seniorátní výbor příslušného seniorátu.

36. Synod se usnáší, aby mimopražským členům synodu včetně přizvaných členů církve s hlasem poradním se poskytla náhrada cestovních výloh /cestné, diety a nocležné/ podle směrnic o náhradě cestovních výloh. Pražským členům synodu se poskytne jednorázová náhrada ve výši 50,- Kčs. Tato vydání jakož i všechna ostatní vydání spojená s přípravou a konáním XIX.synodu se uhradí z repartic 1975.

VI.

Různé.

37. Synod vzal na vědomí zprávu o resignaci církevního rady dr.Bohumila Valeše na funkci tajemníka synodní rady a vyjadřuje mu vděčnost za více než půl století věrné služby v nejvyšším správním úřadě církve.
38. Synod pověřuje synodní radu a synodní zastupitelstvo, aby stanovily téma XX.synodu, které bude za dva roky aktuální.

+ + + + +

+ + +

+